

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของ
สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สุวรรณณี ไทยเจริญสุข

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2547

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ชื่อเรื่อง

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินงานของ
สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

โดย

สุวรรณี ไทยเจริญสุข

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์นำเฟียร วินิจฉัยกุล)

วันที่ 26 เดือน พค พ.ศ. 47

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.รัตนา โพธิ์สุวรรณ)

วันที่ 26 เดือน พค พ.ศ. 47

กรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ)

วันที่ 26 เดือน พค พ.ศ. 47

หัวหน้าภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชัย ต้นวัฒนากุล)

วันที่ 26 เดือน พค พ.ศ. 47

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการ โครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน พค พ.ศ. 47

ชื่อเรื่อง	การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้เขียน	นางสาวสุวรรณี ไทยเจริญสุข
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	อาจารย์น้ำเพชร วินิจนัยกุล

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2545 2) วิเคราะห์อัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545 3) ศึกษาแนวโน้มของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2546- 2540 4) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ข้อมูลจากสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด โดยใช้ข้อมูลทศวรรษย้อนหลัง 10 ปี คือ ปีทางบัญชี 2536 – 2545 จากรายงานกิจการ รายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และข้อมูลปฐมภูมิ จากสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ โดยใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์จำนวน 75 ตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนดำเนินงานมาจากหนี้สิน ร้อยละ 56.47 และทุนของสหกรณ์เอง ร้อยละ 45.53 รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) ร้อยละ 71.75 รองลงมาเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 26.48 เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินในการชำระหนี้ระยะสั้นมีความสามารถในการก่อหนี้ผูกพัน มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์อยู่ในเกณฑ์ดี และสูงกว่าอัตราส่วนทางการเงินมาตรฐานฯ ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน 2.25 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน 0.96 อัตราส่วนการหมุนของสินค้า 56.36 ส่วนความสามารถในการทำกำไร มีอัตราส่วนทางการเงินต่ำกว่าอัตราส่วนทางการเงินมาตรฐานกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แนวโน้มการดำเนินงาน พบว่า การรับฝาก

เงิน ธุรกิจสินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ) รายได้ ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานในช่วง 5 ปี ข้างหน้าจะมีอัตราการขยายตัวต่อปีเพิ่มขึ้นแต่จำนวนสมาชิก เงินรับฝาก และกำไรขาดทุนมีการเปลี่ยนแปลงลดลงอยู่ตลอดเวลา

สำหรับระดับปัญหาอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ มองเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ อยู่ในระดับเดียวกัน คือ ระดับปานกลาง โดยสมาชิกให้ความสำคัญกับเรื่องการขาดแคลนเงินลงทุน คณะกรรมการและฝ่ายจัดการเห็นว่าสหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ นอกจากนั้นฝ่ายจัดการยังเห็นว่าอุปสรรคสำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ และเรื่องที่สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรคในรายุติธรรม

จากการศึกษา สหกรณ์ควรที่จะต้องระดมทุนภายใน อันได้แก่ ค่าหุ้น เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ เนื่องจากทุนภายในมีต้นทุนต่ำ ด้านโคนม จำเป็นต้องวางมาตรการกวดขันวินัยเรื่องของขบวนการผลิต เพื่อให้ให้น้ำมันดิบมีคุณภาพตรงตามความต้องการ ต้องการมีพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์ทั้ง 3 ส่วน คือ สมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการ ให้มีความรู้ในเรื่องของสหกรณ์ การจัดการฟาร์ม และการบริหารงานสหกรณ์ ด้านอื่น ๆ ควรให้มีการปรับโครงสร้างของสหกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับประเภท และขนาดของธุรกิจ ควรมีการจัดชั้นของสมาชิกเพื่อให้เกิดการแข่งขัน และก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ อีกทั้งควรให้มีการร่วมลงทุนระหว่างสหกรณ์และเชื่อมโยงเครือข่ายกัน สุดท้ายพยายามผลักดันให้อาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นนโยบายของรัฐบาล

Title	A study on growth and trends of dairy farms Cooperatives business operation middle size in Phetchabun Province
Author	Miss Suwannee Thaicharoensuk
Degree of	Master of Science in Cooperative Economics
Advisory Committee Chairperson	Numpet Winischaikule

ABSTRACT

The objectives of the study were 1) to study the status of the financial and business operations of medium-sized dairy farms cooperatives business operation in Phetchabun Province in 2002; 2) to analyze the growth of their members, business growth, business operations, share capital and share holder's equity during 1993-2002; 3) to study the trends of their members, business growth business, business operations, share capital and share holder's equity during 2003-2007; and 4) to study their problems and obstacles. In this study, the researcher used secondary data in 10-year period (1993-2002) from Phetchabun Dairy Farm Cooperatives Limited and Chupmaidang Dairy Farm Cooperatives Limited. The data were from annual reports, fiscal year Auditing Department of members, board of director and managerial staff and 75 questionnaires as a primary data source. Statistical analyses were means, percentages, ratios, growth rates, trends, weight mean scores. The findings of this study were:

Medium-sized dairy farms cooperatives has a share capital of 56.7 percent from credit and owned share holder's equity of 43.53 percent. The majority of incomes was from product collection including milk (71.75 percent), purchasing business (26.48 percent). The comparative efficiency analysis of medium-sized dairy farms cooperatives compared with financial standard ratio cooperatives Auditing Department suggested that: dairy farms cooperatives had ratio in a short run debt payback. That is, current ratio was 2.25; the debt to equity ratio was 0.96 and inventory turnover was 56.36. However, profitability ratio was lower than the financial standard ratio cooperatives Auditing Department. Trend analysis of operation showed that deposits, credits, selling, product collection (milk), incomes, expenses, assets,

liabilities, share holder's equity and share capital would increase in the next 5 years. However, the members, deposits, profits and loss were stably reduced.

The level of problems and obstacles of the medium-sized dairy farms cooperatives business operation in Phetchabun Province judged by members, board of director and managerial staff was as a medium level. Members need more credits. The board of directors who were management staff considered that dairy farm cooperatives could not find suitable sources of credits and obtain enough milk storage.

It was recommended that cooperative internal fund raising was required (i.e. share capital and deposit) to solve the problems a proper measure for quality milk production was also needed. The principle and cooperative practices and cooperative ideology training was needed for the board of directors, members, and managerial staff. Cooperative management should be strengthened and the cooperative reorganization was also needed to be joint venture for a big investment for a dairy farm cooperative network.

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก อาจารย์ น้ำเพชร วินิจชัยกุล อาจารย์ ดร. รัตนา โพธิสุรารณ และรองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ คณะกรรมการที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา แนะนำ เสนอแนวคิด อันเป็นประโยชน์ อีกทั้งแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา อันเป็นผู้ให้กำลังใจ ครู อาจารย์ทุกท่านซึ่งเป็นผู้สอนที่ได้วางรากฐานในการศึกษา รวมถึงขอขอบพระคุณผู้เกี่ยวข้อง และทุกคนในครอบครัวที่ได้ให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจมาโดยตลอด

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้ช่วยเหลือจนทำให้การศึกษาในระดับปริญญาโทนี้เต็มไปด้วยความสุข และมีเรื่องราวที่น่าจดจำอีกยาวนาน

สุวรรณี ไทยเจริญสุข
พฤษภาคม 2547

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญเรื่อง	(8)
สารบัญตาราง	(11)
สารบัญภาพ	(15)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	11
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	11
พัฒนาการของการเลี้ยงโคนม	11
แหล่งเลี้ยงโคนม	15
การจัดตั้งสหกรณ์โคนม	16
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	19
อัตราการเจริญเติบโต	19
อนุกรมเวลา	19
การประมาณค่าทางแนวนอน	20
การพยากรณ์ทางธุรกิจ	22
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	25
ภาคสรุป	30
กรอบแนวคิดในการวิจัย	32

	หน้า
สมมติฐานในการวิจัย	33
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	34
สถานที่ดำเนินการวิจัย	34
ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	34
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
การทดสอบแบบสอบถาม	36
วิธีการรวบรวมข้อมูล	37
การวิเคราะห์ข้อมูล	37
บทที่ 4 ผลการวิจัย และวิจารณ์	40
ตอนที่ 1 ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทาง	
การเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี	
พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของ	
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	40
ฐานะการเงิน	40
ผลการดำเนินงาน	43
การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางใน	
จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐาน	
ทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	48
ตอนที่ 2 อัตราการเจริญเติบโต (ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545) และแนวโน้ม	
(ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550) ของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการ	
ดำเนินงาน สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และ	
ทุนดำเนินงาน ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	52
จำนวนสมาชิก	52
ปริมาณธุรกิจ	57
ผลการดำเนินงาน	71
สินทรัพย์	78
หนี้สิน	80

หน้า

ทุนเรือนหุ้น	81
ทุนของสหกรณ์	82
ทุนดำเนินงาน	83
การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	96
ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของสหกรณ์โคนม	
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	96
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป	98
ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนม	106
ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	128
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	129
สรุปผลการวิจัย	129
อภิปรายผลการวิจัย	137
ข้อเสนอแนะ	138
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	140
บรรณานุกรม	142
ภาคผนวก	146
ภาคผนวก ก ตารางเกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์การเกษตร	147
ภาคผนวก ข งบการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	149
ภาคผนวก ค ข้อมูลอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด	169
ภาคผนวก ง ข้อมูลอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด	177
ภาคผนวก จ ข้อมูลของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	
พ.ศ. 2536 - 2545	185
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามสำหรับสมาชิกสหกรณ์	194
ภาคผนวก ช แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการสหกรณ์	200
ภาคผนวก ซ แบบสอบถามสำหรับฝ่ายจัดการ	206
ภาคผนวก ฌ ประวัติผู้วิจัย	211

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 สหกรณ์โคนมในจังหวัดเพชรบูรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545	3
2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545	5
3 สรุปรูานะการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ณ 31 ธันวาคม 2545	41
4 สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2536 - 2545	44
5 สรุปรายได้จากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2545	45
6 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี 2545	49
7 สมการแนวโน้มจากการศึกษาด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	54
8 อัตราเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	55
9 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	56
10 อัตราเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	64
11 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนเงินรับฝากของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	65
12 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มของธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	66
13 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	68

ตาราง	หน้า
14 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มการรวบรวมผลผลิต (น้ำนมดิบ) ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	69
15 อัตราเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	73
16 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มรายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	74
17 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มค่าใช้จ่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	75
18 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	77
19 อัตราเจริญเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	85
20 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	86
21 อัตราเจริญเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	87
22 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	88
23 อัตราเจริญเติบโตทุนของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	90
24 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	91
25 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มทุนของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	92
26 อัตราเจริญเติบโตทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545	93
27 อัตราเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	94

ตาราง	หน้า
28 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	98
29 ข้อมูลทั่วไปของฝ่ายจัดการ จำแนกตามตำแหน่งในการทำงานและอัตราเงินเดือนในครั้งแรก และตำแหน่งในปัจจุบัน	100
30 ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยง โคนมของสมาชิกและคณะกรรมการ	101
31 ระดับปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	107
32 ระดับปัญหาและอุปสรรคของคณะกรรมการผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	114
33 ระดับปัญหาและอุปสรรคของฝ่ายจัดการผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	121
34 สรุประดับปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์	126
35 อัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด	170
36 อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545	171
37 อัตราการเจริญเติบโตของผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	172
38 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545	173
39 อัตราการเจริญเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	174
40 อัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	175
41 อัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	176
42 อัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	178

ตาราง	หน้า
43 อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัด ใน จังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545	179
44 อัตราการเจริญเติบโตของผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	180
45 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัดใน จังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545	181
46 อัตราการเจริญเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	182
47 อัตราการเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และอื่นๆ ของสหกรณ์โคนม ชัยไม้แดง จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	183
48 อัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545	184

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 โครงสร้างสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด	17
2 โครงสร้างสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด	18
3 กรอบแนวคิดในการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์	32
4 กรอบแนวคิดในการศึกษาแนวโน้มของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์	32
5 การวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	57
6 การวิเคราะห์แนวโน้มการรับฝากเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	67
7 การวิเคราะห์แนวโน้มธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	67
8 การวิเคราะห์แนวโน้มธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์โคนมขนาด กลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	70
9 การวิเคราะห์แนวโน้มปริมาณการรวบรวมผลผลิต (นํ้านมดิบ) ของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 25-6 - 2550	70
10 การวิเคราะห์แนวโน้มรายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	76
11 การวิเคราะห์แนวโน้มค่าใช้จ่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	76
12 การวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	78
13 การวิเคราะห์แนวโน้มสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	89

ภาพ	หน้า
14 การวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	89
15 การวิเคราะห์แนวโน้มทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	95
16 การวิเคราะห์แนวโน้มทุนของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	95
17 การวิเคราะห์แนวโน้มทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550	96

บทที่ 1

บทนำ

โคนม เป็นสัตว์ที่มีความสำคัญในการผลิตอาหารให้แก่มนุษย์ โดยเฉพาะน้ำนมเป็นอาหารที่มีความสำคัญที่อุดมไปด้วยโปรตีน พลังงาน วิตามินและเกลือแร่ ใช้สำหรับเลี้ยงเด็ก และในปัจจุบันนมเป็นอาหารสำหรับคนทั่วไป ทุกเพศ ทุกวัย การบริโภคนมของคนไทยคิดเทียบตามอัตราส่วนของนมสดแล้ว ปรากฏว่าคนไทยบริโภคนมในอัตราประมาณคนละ 10 กิโลกรัม ต่อปี หรือมีการบริโภคนมทั้งประเทศประมาณปีละ 500 ล้านกิโลกรัม ซึ่งยังน้อยกว่าคนในประเทศอื่นๆ ในโลกนมที่ผลิตได้ภายในประเทศนั้น ไม่เกินร้อยละ 10 ของนมที่มีความต้องการบริโภค ดังนั้น จึงต้องสั่งซื้อนมมาจากต่างประเทศ (ชวนิศนดากร วรธรรม, 2534: 1)

การเลี้ยงโคนมในประเทศไทยเริ่มต้นเลี้ยงในราวปี พ.ศ. 2450 โดยชาวอินเดียที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ซึ่งนิยมดื่มนมสดเป็นอาหารประจำ มีแหล่งการเลี้ยงที่สำคัญ ได้แก่ บริเวณรอบ ๆ กรุงเทพมหานคร โคที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นโคพื้นเมือง ที่นำเข้ามาจากประเทศอินเดียให้น้ำนมประมาณวันละ 2 - 3 ลิตรต่อวัน (เกษตร วิทยานุกาพ และพิเชษฐ์ ศักดิ์พิทักษ์สกุล, 2531: 1) ในปี พ.ศ. 2503 รัฐบาลเดนมาร์กและสมาคมเกษตรกรเดนมาร์ก ได้น้อมเกล้าถวายโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย ตั้งฟาร์มโคนมและศูนย์ฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมไทย-เดนมาร์ก ที่ตำบลมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี และในปี พ.ศ. 2505 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้เปิดโครงการนมสวนจิตรลดา เริ่มจากแม่โค 5 ตัว พ่อโค 1 ตัว โดยอาศัยคำแนะนำจากกรมปศุสัตว์ (มนัส ตนะวัฒนะ , 2542: 4) ต่อมาได้มีผู้เลี้ยงโคนมเป็นการค้าเกิดขึ้นในระยะแรกที่มีการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย เกษตรกรผู้เลี้ยงมักประสบปัญหาจำหน่ายน้ำนมดิบไม่หมดในท้องที่ จะรวบรวมนำไปจำหน่ายที่อื่นก็ไม่มีอุปกรณ์ในการเก็บรวบรวมน้ำนม อีกทั้งยังไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องการปรับปรุงคุณภาพ น้ำนมดิบ ทำให้คุณภาพน้ำนมดิบต่ำลง ผู้ซื้อคราดราหรือถ้าผู้ซื้อจำหน่ายไม่หมดก็ไม่รับซื้อ ในวันต่อมาทำให้เกษตรกรต้องเทน้ำนมดิบทิ้ง เป็นเหตุให้เกิดการวิวาทระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อเป็นประจำ และขายได้ในราคาต่ำ ประสพปัญหาการขาดทุนเสมอมา และในปี พ.ศ. 2511 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดราชบุรี และจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งเลี้ยงโคนมกันเป็นจำนวนมาก ประสพปัญหาใหญ่เกี่ยวกับการจำหน่ายน้ำนมดิบเกิดความเสียหาย ขาดทุนเป็นจำนวนมาก ทำให้กลุ่มผู้นำเกษตรกรตำบลหนองโพ และเขตใกล้เคียงได้รวมตัวกันขอความช่วยเหลือจากทางราชการ ให้ติดต่อผู้รับซื้อน้ำนมดิบ และได้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้รับซื้อ โดยให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม รวมกลุ่มจัดตั้งศูนย์รวบรวมนมหนองโพขึ้น และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทางราชการ และทุนของกลุ่มเกษตรกรเป็นทุนในการก่อสร้างอาคารศูนย์รวมน้ำนม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ความช่วยเหลือ ในการที่จะสร้าง

ความเดือดร้อนของประชาชนดังพระราชปรารภที่ว่า “การที่จะให้การเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพปึกแผ่นมั่นคงได้นั้นผู้เลี้ยงโคนมควรจะได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มในรูปแบบของสหกรณ์จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ในปี พ.ศ. 2513 เพื่อสมาชิกจะได้รับประโยชน์มากที่สุด แต่ระหว่างที่ สหกรณ์ยังไม่พร้อมนั้นควรให้จัดตั้งในรูปบริษัทที่ไม่ได้มุ่งหวังกำไรบรรดาเงินกำไรสุทธิที่บริษัทหาได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์นั้น จึงไม่มีการแบ่งกำไรให้กับผู้ถือหุ้น แต่ให้บริษัทนำกำไรสุทธิส่วนหนึ่งแบ่งคืนให้แก่สมาชิก สหกรณ์ซึ่งนำนํ้านมสดมาขายให้แก่โรงงานนมผงเป็นประจำ และอีกส่วนหนึ่งของกำไรเข้ากองทุนสะสมเพื่อประโยชน์แก่การศึกษาของบรรดาบุตรหลานสมาชิกกลุ่มผู้เลี้ยง โคนมอันจะเป็นประโยชน์แก่สหกรณ์และท้องถิ่น” ดังนั้นปี พ.ศ. 2514 กลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดราชบุรีมีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ประเภทบริการ ชื่อ สหกรณ์โคนมราชบุรี จำกัด มีสมาชิกแรกตั้ง 185 คน และได้รับโอนกิจการของศูนย์รวมนมหนองโพมาดำเนินการซึ่งต่อมาภายหลังได้เปลี่ยนชื่อเป็นสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (<http://ku.ac.th/king72/2526/konom.htm>) เป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร ที่จัดตั้งในหมู่สมาชิกที่เลี้ยงโคนม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิก ร่วมกันดำเนินการธุรกิจเพื่อประโยชน์ หรือสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน มุ่งช่วยเหลือสมาชิก โดยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ในรูปของทุนเรือนหุ้น และเงินรับฝาก จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืมนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ และจัดหาเครื่องอุปโภคบริโภค ตลอดจนวัสดุในการประกอบอาชีพมาจำหน่ายในราคาถูกพิเศษ รวมถึงการรวบรวมผลิตผลของสมาชิก (นํ้านมดิบ) มาจำหน่าย หรือแปรรูปเพื่อให้ได้ราคาที่เป็นธรรม และตัดพ้อค้าคนกลางเพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิก ตลอดจนการจัดให้มีบริการต่างๆ เช่น การผสมเทียม การใช้พันธุ์ที่ดี มีวิธีการที่ถูกต้อง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงขึ้นและมีบริการอื่น ๆ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของสมาชิกเป็นสำคัญ

ความสำคัญของปัญหา

ในปี พ.ศ. 2545 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรประมาณว่ามีจำนวนโคนม 404,494 ตัว เพิ่มขึ้นจาก 373,567 ตัว ของปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 8.28 ผลิตนํ้านมดิบ 622,000 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 564,313 ตัน ของปี พ.ศ. 2544 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 10.22 ปริมาณการบริโภคนมพร้อมดื่ม 660,500 ตัน การบริโภคในปี 2544 จำนวน 610,000 ตัน เพิ่มขึ้น ร้อยละ 8.28 ประเทศไทยส่งออกนมและผลิตภัณฑ์นมทั้งหมด ในปี พ.ศ. 2545 ประมาณ 232,435 ตัน มูลค่า 6,540 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2544 ส่งออก จำนวน 118,000 ตัน มูลค่า 3,970 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96.98 และ 64.74 ตามลำดับ ราคานํ้านมดิบที่เกษตรกรขายได้ในปี พ.ศ. 2545 เฉลี่ย 11.37 บาท / กิโลกรัม ในปี พ.ศ. 2544 เฉลี่ยราคา 11.33 บาท / กิโลกรัม ซึ่งไม่แตกต่างกันมาก เนื่องจากนํ้านมเป็นสินค้าที่มีราคาควบคุม มีการเคลื่อนไหวเพียงเล็กน้อยตามคุณภาพของนํ้านมราคาจึงค่อนข้างคงที่ และในปี พ.ศ. 2546 ภาค

ว่าจะมีจำนวนโคนม 408,200 ตัว ปริมาณความต้องการนมพร้อมดื่ม ประมาณ 683,600 ดัน และการบริโภคนมพร้อมดื่มประมาณ 674,640 ดัน เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นของอัตราการบริโภคนมต่อคนสูงขึ้น (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2546) ในขณะที่สามารถผลิตได้ประมาณ 6 แสนตันต่อปี จากจำนวนฝูงโคนมที่มีอยู่ทั่วประเทศและประเทศไทยมีการนำเข้านมผงพร่องมันเนยตามข้อตกลงขององค์การค้าโลกเข้ามาเป็นวัตถุดิบในการผลิตเป็นนํ้านมดื่ม ซึ่งเป็นต้นทุนที่ต่ำกว่าการใช้นํ้านมดิบทำให้เกิดปัญหา นํ้านมล้นตลาดและราคาตกต่ำเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 20,988 คน และเกษตรกรทั่วไปได้รับความเดือดร้อนจากมาตรการเปิดตลาดนำเข้านมผง (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2546)

ฟาร์มโคนมของประเทศส่วนใหญ่เลี้ยงกันมาก ได้แก่จังหวัดราชบุรี ลพบุรี อุทัยธานี นครปฐม นครราชสีมา ประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ เพชรบุรีและเพชรบูรณ์ จัดตั้งเป็น สหกรณ์โคนมทั่วประเทศ มีจำนวนทั้งสิ้น 109 สหกรณ์ อยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 4 สหกรณ์ ประกอบด้วย สหกรณ์ขนาดใหญ่ จำนวน 1 สหกรณ์ และสหกรณ์ขนาดกลาง 3 สหกรณ์ ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่ 1 สหกรณ์ (กรมตรวจบัญชี, 2546) ดังตาราง 1

ตาราง 1 สหกรณ์โคนมในจังหวัดเพชรบูรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

ที่	ชื่อสหกรณ์โคนม	ว/ค/ป จดทะเบียน	ขนาด สหกรณ์	จำนวน สมาชิก (คน)	ปริมาณ ธุรกิจ (บาท)	ทุนคํานึงงาน (บาท)
1	สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด	15 เม.ย.2534	กลาง	65	22,436,433.98	6,606,206.45
2	สหกรณ์โคนมนครบาล เพชรบูรณ์ จำกัด	18 ม.ค.2545	กลาง	72	12,542,720.66	2,669,203.97
3	สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด	20 พ.ค. 2531	กลาง	64	16,459,844.00	2,805,619.62
4	สหกรณ์โคนมศรีเทพ จำกัด	24 ต.ค.2531	ใหญ่	113	34,289,579.54	5,336,535.44

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

หมายเหตุ : ขนาดใหญ่ ได้คะแนนรวม 19-24 ขนาดกลาง ได้คะแนนรวม 13-18

จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง อยู่ระหว่างภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เคยเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงชั่วคราวในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร ไร่ละ 51.86 พื้นที่ป่า ไร่ละ 23.37 และพื้นที่ใช้ประโยชน์อื่น ๆ ไร่ละ 24.77 ต่อมาได้เกิดปัญหาประชากรเพิ่มขึ้นภาวะเศรษฐกิจการครองชีพของประชาชน พื้นที่ทำการเกษตรขาดความอุดมสมบูรณ์ ทำให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพทางการเกษตรประสบปัญหาในการประกอบอาชีพ ปัญหาในหนี้สินที่เพิ่มขึ้น ตลอดเวลาผลตอบแทนในการประกอบอาชีพมี

แนวโน้มลดลงปัญหาการว่างงานเพิ่มขึ้น ปัญหาการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรมาสู่ภาคอุตสาหกรรม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคมเกษตรสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนเป็นสาเหตุที่ต้องได้รับการแก้ไข (www.phetchabun.go.th)

แนวทางแก้ไขที่เป็นรูปธรรมที่ได้รับการแก้ไขในจังหวัดราชบุรี ตามโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ จนสามารถแก้ไขปัญหได้ในระดับหนึ่ง ประกอบกับรัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดีทางโภชนาการ รัฐบาลจึงได้นำแนวทางดังกล่าวมาปรับใช้แก้ไขปัญหให้กับเกษตรกรซึ่งจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นหนึ่งในโครงการแก้ไขปัญหให้กับเกษตรกรในเรื่องของอาชีพใหม่ รายได้เสริม จนถึงวันนี้เป็นเครื่องยืนยันได้ว่าแนวคิดของรัฐบาลได้เดินมาถูกทาง

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาผลการดำเนินงาน อัตราการเจริญเติบโต และแนวโน้มของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เนื่องจากสหกรณ์ขนาดกลางนั้นเป็นสหกรณ์ที่เจริญเติบโตมาจากสหกรณ์ขนาดเล็กมากเมื่อแรกตั้งและได้เจริญเติบโตขึ้นมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งปัจจุบันเป็นขนาดกลางและถ้ามีพัฒนาขึ้นไปเรื่อย ๆ ก็จะเติบโตมีขนาดใหญ่ขึ้นเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่มากในที่สุด ด้วยเหตุนี้สหกรณ์ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์จึงเป็นสหกรณ์ที่เหมาะสมแก่การศึกษาถึงการดำเนินธุรกิจ ในการศึกษาครั้งนี้จะศึกษาสหกรณ์ขนาดกลาง 2 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยมงคล จำกัด ส่วนสหกรณ์โคนมนครบาลเพชรบูรณ์ จำกัด เป็นสหกรณ์จัดตั้งใหม่ดำเนินธุรกิจ 9.5 เดือน ยังไม่เหมาะสมที่จะศึกษา ซึ่งมีผลการดำเนินงานดังตาราง 2

ซึ่งผู้ศึกษาคาดว่าจะทำให้เห็นผลการดำเนินงาน อัตราการเจริญเติบโต แนวโน้มปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์ เพื่อเป็นการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของสหกรณ์ที่มีความสำคัญมาก เพราะข้อมูลเหล่านี้จะใช้เป็นเครื่องมือในการวางแผน เป็นเครื่องมือช่วยควบคุมการดำเนินงาน และใช้ประกอบในการวางแผนงานโดยการพยากรณ์หรือทำนายเหตุการณ์ในอนาคตเพื่อนำไปประกอบการตัดสินใจ การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ เพื่อจะได้หาทางปรับปรุงแก้ไขวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

ตาราง 2 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

รายการ	สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด	สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด
วัน/เดือน/ปี จดทะเบียน	15 เมษายน 2534	20 พฤษภาคม 2531
จำนวนสมาชิก (คน)	65	64
ทุนเรือนหุ้น (บาท)	482,414.00	545,907.00
ทุนดำเนินงาน (บาท)	6,606,206.45	2,805,619.62
รับฝากเงินจากสมาชิก (บาท)	85,333.44	-
เงินให้กู้ (บาท)	2,242,650.00	-
รวมรวมผลิตผล (น้ำนมดิบ) (บาท)	13,009,831.34	12,288,067.00
จัดหาสินค้ามาจำหน่าย (บาท)	7,098,619.20	4,171,177.00
กำไรสุทธิ (บาท)	501,112.81	71,196.30

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโต และแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาฐานะการเงิน ผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545
2. เพื่อวิเคราะห์อัตราการเจริญเติบโต จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545
3. เพื่อศึกษาแนวโน้ม จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550
4. เพื่อศึกษาปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องจะได้นำข้อมูลผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ไปประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาสหกรณ์ต่อไป
2. สหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ไปใช้ประกอบการวางแผนด้านงบประมาณ การกำหนดหลักสูตร วิธีการฝึกอบรม การให้ความรู้แก่สหกรณ์ จัดทำเอกสารเผยแพร่และการกำหนดนโยบายส่งเสริมสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป
3. กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยด้านปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ไปประกอบการวางแผนป้องกัน แก้ไขปัญหาของสหกรณ์ไว้ล่วงหน้า

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด แบ่งการศึกษาดังนี้

1. ศึกษาฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
2. ศึกษาอัตราการเจริญเติบโต (Growth Rates) ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545 และ แนวโน้ม (Trend) ระหว่างปี พ.ศ. 2545 – 2550 ของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
3. ศึกษาปัญหาอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยสอบถามกับสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

นิยามศัพท์

นิยามศัพท์ทั่วไป (General Definition)

สหกรณ์โคนม หมายถึง สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ชนิดจำกัด คือ สมาชิกมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินจำนวน ค่าหุ้นที่ยังชำระค่าหุ้นไม่ครบตามมูลค่าหุ้นที่ตนถือ การดำเนิน

ธุรกิจส่วนใหญ่เกี่ยวกับการรวบรวมสัตว์เลี้ยงและผลิตผลของสมาชิก เพื่อจัดจำหน่ายให้ได้ราคาดี มีความยุติธรรม ช่วยเหลือสมาชิกด้านการให้เงินกู้ จัดหาสินค้าและวัสดุอุปกรณ์การเกษตรตามความจำเป็นต่อการครองชีพ

การดำเนินธุรกิจ หมายถึง ในรอบปีบัญชีสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ได้ดำเนินงานตามวัตถุประสงค์แต่ละด้านของสหกรณ์ ได้แก่ การให้เงินกู้ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล และการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

จำนวนสมาชิกสหกรณ์ หมายถึง จำนวนสมาชิกเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ได้ชำระค่าหุ้นตามข้อบังคับของสหกรณ์จำกัดแล้วและหมายรวมถึงสมาชิกแรกตั้งสหกรณ์ด้วย

ธุรกิจสินเชื่อ หมายถึง การให้บริการเฉพาะสมาชิกสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรูปของการให้สินเชื่อแก่สมาชิกเพื่อนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ และลงทุนในสินทรัพย์ประจำซึ่งอยู่ในรูปของเงินกู้ คือ เงินกู้ระยะสั้น เงินกู้ระยะปานกลาง เงินกู้ระยะยาว โดยเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย หมายถึง ธุรกิจที่สหกรณ์จัดหาหรือจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นเพื่อนำมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกโดยเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ธุรกิจการรวบรวมผลิตผล (ธุรกิจขาย) หมายถึง ธุรกิจเฉลี่ยที่เกิดจากสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำการรวบรวมนํ้านมดิบและผลิตภัณฑ์จากนํ้ามาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูปเพื่อขายต่อไปให้ได้ราคาดี ทั้งนี้หมายรวมถึงการขายผลิตผลที่ได้จากการแปรรูป

การรวบรวมนํ้านมดิบ หมายถึง ธุรกิจเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำการรวบรวมผลิตผลและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของสมาชิกลำมาขายหรือแปรรูปเป็นสินค้าสำเร็จรูป เพื่อขายต่อไปให้ได้ราคาดี ทั้งนี้ ธุรกิจรวบรวมผลิตผลยังหมายถึงการขายผลิตผลที่ได้จากการแปรรูป อีกด้วย

ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร หมายถึง ปริมาณธุรกิจเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากการที่สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้บริการช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมการเกษตร การวางแผนเพาะปลูก ตลอดจนการบริการและบำรุงที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิก

ปริมาณธุรกิจ หมายถึง ปริมาณธุรกิจเฉลี่ยของสหกรณ์ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ ธุรกิจรับฝากเงิน ธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจการรวบรวม

ผลิตผล (เช่น ธุรกิจขายผลิตผล การรวบรวมน้ำมันดิบ) และ ธุรกิจให้บริการและส่งเสริมการเกษตร

การรับฝากเงิน หมายถึง ปริมาณการให้บริการรับฝากเงินจากสมาชิกเฉลี่ยของ สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยให้อัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมต่อสถานะเศรษฐกิจ ในปัจจุบัน

รายได้ หมายถึง มูลค่ารวมจากการขายสินค้าทั้งหมดเฉลี่ยทั้งที่เป็นการขายเงินสด และการขายเงินเชื่อหักส่วนที่เป็นสินค้ารับคืน ส่วนลดจ่าย หรือรายได้จากการบริการอันเป็น รายได้ตามปกติของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ค่าใช้จ่าย หมายถึง ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติ เช่น เงินเดือน ค่าเช่า ค่าโทรศัพท์ ค่าไฟฟ้า ค่าโฆษณา และอื่น ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางใน จังหวัดเพชรบูรณ์

กำไรสุทธิ หมายถึง ผลรวมกำไรสุทธิเฉลี่ยของสหกรณ์ขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์ ที่มีผลการดำเนินงานในรอบปีทางบัญชีที่คำนวณได้ จากการนำรายได้มาเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ ซึ่งปรากฏผลมีรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่าย

ขาดทุนสุทธิ หมายถึง ผลรวมขาดทุนสุทธิเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางใน จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่มีผลการดำเนินงานในรอบปีทางบัญชีที่คำนวณได้จากการนำรายได้มา เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ซึ่งปรากฏผลมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้

สินทรัพย์ หมายถึง มูลค่ารวมเฉลี่ยของสินทรัพย์หมุนเวียน ได้แก่ เงินสดในมือ เงินฝากธนาคาร เงินลงทุนชั่วคราว ตัวเงินรับ ลูกหนี้การค้า (หักส่วนที่เป็นหนี้เสียแล้ว) สินค้า คงเหลือ ฯลฯ และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน ได้แก่ เงินลงทุนระยะยาว ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ รายจ่ายรอการตัดบัญชี สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ค่านิยม สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า สัมปทาน ฯลฯ) และสินทรัพย์อื่น ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สินทรัพย์หมุนเวียน หมายถึง มูลค่าเฉลี่ยเงินสดและสินทรัพย์ที่อาจขาย หรือแปลง สภาพเป็นเงินสดหรือใช้บริโภคให้หมดไปภายในวัฏจักรการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์โคนม ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ คือ 1 ปี เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาจัดประเภทของสินทรัพย์หมุนเวียน แต่ถ้าวรอบระยะเวลาการดำเนินงานตามปกติของสหกรณ์นานกว่า 1 ปี ก็ให้ถือระยะเวลานั้น ๆ เป็น เกณฑ์

หนี้สิน หมายถึง เป็นมูลค่าเฉลี่ยของหนี้สินทั้งหมดคือ หนี้สินหมุนเวียน หนี้สิน ระยะยาวและหนี้สินอื่นของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

หนี้สินหมุนเวียน หมายถึง มูลค่าเฉลี่ยของภาวะผูกพันอันเกิดจากการอยู่ในวงจร การดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เช่น วัสดุเพื่อใช้ในการผลิต หรือ

การให้บริการเพื่อหารายได้ หรือเป็นหนี้ซึ่งเกิดจากการดำเนินงานโดยตรงหรือการค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะสั้น โดยปกติจะภายใน 1 ปี เช่น เจ้าหนี้การค้า ตัวเงินจ่าย เงินมัดจำ เงินกู้ยืม เงินเบิกเกินบัญชี ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย หนี้ระยะยาวครบกำหนดภายใน 1 ปี

ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนม หมายถึง ผลรวมเฉลี่ยของเงินที่สมาชิกสะสมไว้เป็นหุ้นของสมาชิกของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ตั้งไว้ใช้สำหรับการบริหารงานเพื่อหาผลประโยชน์ โดยทุนเรือนหุ้นเป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนของสหกรณ์

ทุนของสหกรณ์โคนม หมายถึง ผลรวมเฉลี่ยของทุนเรือนหุ้น เงินสำรอง ทุนสะสมต่างๆ ค่าไรสุทธิ (ขาดทุน) รอกการจัดสรรและกำไร (ขาดทุน) ประจำปีของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ทุนดำเนินงานสหกรณ์โคนม หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ เฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ตั้งไว้ใช้สำหรับการบริหารงานเพื่อหาผลประโยชน์ โดยทุนดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของเงินทุนของสหกรณ์เอง และส่วนที่ได้จากการกู้ยืม การสร้างเครดิตทางการค้าและหนี้สินอื่นที่สหกรณ์มีภาระผูกพันต้องชำระคืนในภายหน้า ดังนั้น ผลรวมของทุนดำเนินงาน เท่ากับผลรวมของทุนสหกรณ์และหนี้สินทั้งสิ้น

อัตราส่วนทางการเงิน หมายถึง การนำเอารายการต่างๆ ในงบดุลตั้งแต่ 2 รายการขึ้นไปมาเปรียบเทียบกับกันเพื่อหาอัตราส่วนตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ

ฐานะการเงิน หมายถึง รายการทางการเงินเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ว่ามี สินทรัพย์ หนี้สินและส่วนของเจ้าของเท่าใด ฐานะการเงินนี้เป็นผลของรายการดำเนินงานที่เกิดขึ้นตั้งแต่เริ่มดำเนินกิจการและสิ้นสุดลงในวันทำงานบุดนั้น

ผลการดำเนินงาน หมายถึง กำไร (ขาดทุน) สุทธิเฉลี่ยที่ได้จากผลรวมของรายได้หักด้วยผลรวมของค่าใช้จ่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ปีบัญชีของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง หมายถึง รอบระยะเวลาการดำเนินงานระหว่างวันที่ 1 มกราคม – 31 ธันวาคมของทุกปีของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม่แดง จำกัด

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definitions)

ประสิทธิภาพในการบริหารงาน หมายถึง อัตราส่วนเฉลี่ยระหว่างค่าใช้จ่ายดำเนินงานทั้งสิ้นกับยอดรายได้ทั้งหมดผลที่ได้จะชี้ให้เห็นถึงประสิทธิภาพด้านการควบคุมค่าใช้จ่ายว่าเป็นร้อยละเท่าใดของรายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สภาพคล่องทางการเงิน หมายถึง อัตราส่วนเฉลี่ยที่ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นเมื่อถึงกำหนดของรายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ความสามารถในการก่อหนี้ หมายถึง อัตราส่วนเฉลี่ยที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ หมายถึง การวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการหมุนเวียนสินทรัพย์ของกิจการก่อให้เกิดรายได้เฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ความสามารถในการใช้เงินทุน หมายถึง อัตราส่วนที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรจากทุนเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

อัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์ หมายถึง การวัดการเปลี่ยนแปลงของระดับความเจริญเติบโตในด้านต่าง ๆ เฉลี่ยของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ โดยการคำนวณหาอัตราร้อยละของการเพิ่มขึ้นหรือลดลง ของรายการต่าง ๆ คือ จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ (การรับฝากเงิน สินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลิตภัณฑ์ (น้ำมันดิบ) ผลการดำเนินงาน (รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร/ขาดทุน) สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานในช่วงเวลาที่ผ่านมา

แนวโน้มของสหกรณ์ หมายถึง ทิศทางของข้อมูลจำนวนสมาชิก ทุนเรือนหุ้น ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่แสดงการเปลี่ยนแปลงในระยะยาวพอควรที่จะเห็นแนวโน้มในอนาคตว่าจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง

ขนาดของสหกรณ์ หมายถึง ขนาดของสหกรณ์ที่กำหนดโดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งแบ่งตามประเภทของสหกรณ์ ปริมาณธุรกิจ ทุนดำเนินงาน จำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ หมายถึง ค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ร่วมกับ สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินงาน ปริมาณธุรกิจ และจำนวนสมาชิก ได้คะแนนรวม 3 ตัวแปร รวม 13-18 คะแนน

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์ การตรวจเอกสารครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้ คือ

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

พัฒนาการของการเลี้ยงโคนม

การเลี้ยงโคนมไม่ใช่อาชีพดั้งเดิมของคนไทย เป็นอาชีพของชาวอินเดียที่อยู่ในประเทศไทยโดยเฉพาะในกรุงเทพฯ เลี้ยงกันมาตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 และเลี้ยงกันเรื่อย ๆ มาอย่างน้อย 2 – 3 ชั่วอายุคน โคที่ใช้รีดนมในสมัยนั้น เรียกว่า โคบังกาลา ซึ่งเข้าใจว่าชาวอินเดียนำมาจากประเทศบังกลาเทศ มีถิ่นกำเนิดในอ่าวเบงกอล การปรับปรุงพันธุ์ในช่วงนี้คงไม่มีแน่ คงจะรีดนมกันได้เท่าใดก็เท่านั้น คนคั้นนมก็มีน้อยไม่มีใครให้ความสนใจ ได้มีการจัดตั้งฟาร์มโคนมฟาร์มแรกของประเทศไทยชื่อ “ฟาร์มบางกอกแคร์” มีพระยาเทพหัสดินทรเป็นผู้จัดการมีโคนมทั้งหมด 116 ตัว เลี้ยงในพื้นที่ 9 ไร่ ในขณะนั้นมีผู้บริโภคนมก็น้อยนมที่ผลิตได้จากฟาร์มจำหน่ายไม่หมดต้องประสบภาวะขาดทุน และล้มเลิกกิจการไปในปี พ.ศ. 2477 (มนัส ตนะวัฒนะ, 2542: 11)

หลังจากนั้นได้มีความพยายามที่จะนำโคนมต่างประเทศเข้ามาเลี้ยงและปรับปรุงพันธุ์ในประเทศไทย กรมตรวจกสิกรรม (กรมวิชาการเกษตรในปัจจุบัน) สถานเสาวภา และกรมสัตวพาหนะทหารบก ได้นำโคนม 2 – 3 พันธุ์ เข้าใจว่าเป็นพันธุ์เจอร์ซี (Jersey) และเกอร์นซี่ (Guernsey) เข้ามาเลี้ยงแต่นำเข้ามาน้อยมาก ไม่ทันได้ดำเนินการอย่างไรมากก็เลิกกิจการไปอีก

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 (ปี พ.ศ. 2482 – 2488) เกิดการขาดแคลนนมที่ใช้เลี้ยงทารก รัฐบาลจึงตั้ง “องค์การนม” ขึ้นมาเพื่อรวบรวมนมที่ผลิตได้ในกรุงเทพ นำมาทำเป็นอาหารสำหรับเลี้ยงทารกและทำนมข้นหวาน

ปี พ.ศ. 2486 กระทรวงเกษตรได้ตั้งหมวดโคนมขึ้นที่เกษตรกลาง บางเขนโดยรวบรวมโคที่ใช้รีดนมพันธุ์ต่าง ๆ เข้ามารีดนม โดยเฉพาะโคบังกาลา ขณะนั้นมีชาวอินเดียเลี้ยงโคนมอยู่แถวสะพานควาย บางขุนเทียน และปทุมธานี มีโคที่ใช้รีดนมทั้งหมดในเวลานั้น ประมาณ 4,000 ตัว ให้นมเฉลี่ยประมาณวันละ 2.6 กก./ตัว โครีดนมทุกตัวต้องใช้ลูกกระดุนและเหลือนมบางส่วนค้างเต้า

ให้ลูกกินระยะรีดนม ประมาณ 8 เดือน ในช่วงเดียวกันนี้ทหารญี่ปุ่นก็นำโคพันธุ์ขาวดำ หรือ โฮลสไตน์ฟรีเซียน (Holstein Friesian) เข้ามาด้วย โคพวกนี้มาผสมกับโคบังกาลาที่รีดนมอยู่เป็นการเริ่มปรับปรุงพันธุ์โคนมครั้งแรกของประเทศไทยปรากฏว่าโคนมลูกครึ่งสามารถให้นมได้ปีละประมาณ 1,500 กก. ต่อมาองค์การนมก็สลายตัวเมื่อสงครามโลกยุติลง เพราะมีการตั้งนมและผลิตภัณฑ์นมมาจากต่างประเทศเข้ามาเพราะราคาถูกกว่าทำให้กิจการเลี้ยงโคนมหยุดชะงักลงไปอีก

ปี พ.ศ. 2495 – 2497 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และกรมปศุสัตว์ได้ส่งโคเจอร์ซี่และเกอร์ซี่จากประเทศออสเตรเลีย เข้ามาเลี้ยงที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และจังหวัดนครราชสีมา เพื่อนำมาขยายเป็นโคพันธุ์แท้ใช้รีดนม และบางส่วนใช้เป็นพ่อพันธุ์ผสมกับแม่โคบังกาลาซึ่งได้ลูกออกมาเป็นลูกผสม ใช้รีดนมจนถึงช่วงลูกหลานของมัน ส่วนหนึ่งได้นำมารีดนมที่ฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา ซึ่งลูกหลานของโคพวกนี้เมื่อนำมาเลี้ยงดูดีขึ้น ให้อาหารดีขึ้น การจัดการดีขึ้น ก็ให้นมได้ปีละไม่ต่ำกว่า 3,300 กก. ต่อระยะการให้นม

ปี พ.ศ. 2497 – 2498 กรมปศุสัตว์ได้รับความช่วยเหลือในโครงการเฮฟเฟอร์โปรเจกต์ของยูเอสเอและยูเอสดี นำเข้าโคนมพันธุ์บราวน์สวิส (Brown Swiss) 40 – 60 ตัว จากสหรัฐอเมริกาไปเลี้ยงที่สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ท่าพระ จังหวัดขอนแก่น และทับกวาง จังหวัดสระบุรี โคนมพันธุ์แท้ค่อย ๆ ตายไปเกือบหมด เหลือแต่ลูกที่เกิดจากการผสมข้ามระหว่างพ่อบราวน์สวิสกับแม่ชินู เลี้ยงใช้รีดนมจนถึงปี พ.ศ. 2505 แล้วก็เลิกใช้พันธุ์บราวน์สวิสหันมาใช้พันธุ์ขาวดำแทน

ปี พ.ศ. 2499 กรมปศุสัตว์ ได้จัดตั้งสถานีผสมเทียมขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่เป็นแห่งแรกส่วนใหญ่จะใช้น้ำเชื้อพันธุ์บราวน์สวิส ซึ่งลูกผสมที่ออกมาให้น้ำนมเป็นที่พอใจ (มนัส ตนะวัฒนะ, 2542)

ปี พ.ศ. 2500 การส่งเสริมการเลี้ยงโคนม เป็นงานที่ออกสู่ประชาชนอย่างจริงจัง กรมปศุสัตว์ได้จัดตั้งสถานีผสมเทียมขึ้นเป็นแห่งที่สอง ในกรุงเทพฯ และได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการผสมเทียมให้แก่โคของเกษตรกร การผสมเทียมใช้น้ำเชื้อพันธุ์โคนมจากต่างประเทศ เช่น พันธุ์ขาวดำ และพันธุ์บราวน์สวิส ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้ส่งเข้ามาเลี้ยงไว้ที่เกษตรกลางบางเขน ทำให้เกิดมีโคนมลูกผสมขึ้นใช้รีดนมได้ และมีการรับซื้อน้ำนมดิบเข้าโรงงานทำผลิตภัณฑ์นมและรับซื้อน้ำนมดิบจากเกษตรกร พร้อมทั้งส่งเสริมให้เกษตรกรในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา และบริเวณรอบ ๆ กรุงเทพมหานครเลี้ยงโคนม (สมพงษ์ เทพประสิทธิ์, 2528: 2)

ปี พ.ศ. 2501 ได้มีการจัดตั้งสถานีผสมเทียมเป็นแห่งที่สาม ที่ตำบลหนองโพ อำเภอบางไร่ จังหวัดนครสวรรค์ ในปีแรกได้ดำเนินการผสมเทียมสุกรก่อน และในปีต่อมาก็ได้เริ่มผสมเทียมให้กับแม่โคพื้นเมือง โดยใช้น้ำเชื้อพ่อพันธุ์บราวน์สวิส และพันธุ์ขาวดำ แต่พันธุ์ขาวดำเป็นที่นิยมกันแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบันนี้ และลูกผสมขาวดำนี้สามารถให้น้ำนมได้ดีพอควร และไม่

เจ็บป่วยง่าย เช่น โคพันธุ์แท้ และต่อมากรมปศุสัตว์ได้ขยายสถานีผสมเทียมไปตามจังหวัดต่าง ๆ มากขึ้นจนเป็นที่นิยมแพร่หลายทั่วไป

ปี พ.ศ. 2504 มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก ที่ตำบลมวกเหล็ก อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี เป็นผลสืบเนื่องมาจากความช่วยเหลือด้านกิจการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเดนมาร์กโดยรัฐบาลเดนมาร์กได้จัดส่งผู้เชี่ยวชาญเข้ามาสำรวจและวางแผนขั้นต้นมีการนำโคพันธุ์เรดเดน เข้ามาเลี้ยงแต่ไม่ประสบผลสำเร็จวัตถุประสงค์ของศูนย์ฝึกอบรมนี้ คือ ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย ให้การฝึกอบรมทางวิชาการแก่เกษตรกรที่สนใจทั้งในด้านการเลี้ยง การผลิตน้ำนมดิบ การรีดนม และการแปรรูปน้ำนมเป็นผลิตภัณฑ์นมแบบต่าง ๆ เพื่อจำหน่ายในประเทศไทย (มนัส ตนะวัณณะ, 2542: 12-13)

ปี พ.ศ. 2506 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำสัญญาได้รับความช่วยเหลือกับรัฐบาลสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันตะวันตกจัดตั้งศูนย์ศึกษาและทดลองส่งเสริมการเลี้ยงโคนมขึ้นที่สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ (ห้วยแก้ว) มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมและการทำผลิตภัณฑ์นมตลอดจนผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ด้วย เพื่อใช้บริโภคในภาคเหนือของประเทศ ได้มีการก่อสร้างโรงพาสเจอร์ไรส์นม โคพันธุ์ที่นำมาเลี้ยงคือพันธุ์เยอรมันบราวน์ (German Brown) ไม่ประสบผลสำเร็จเช่นเคย ยกเว้นแต่จะทำเป็นลูกผสม โครงการนี้ยุติลงในปี พ.ศ. 2520 หลังจากนั้นฝ่ายไทยดำเนินการต่อไป (เกษตร และ พิเชษฐ, 2531)

ปี พ.ศ. 2509 กรมประชาสัมพันธ์ได้จัดที่ดิน จำนวน 4,000 ไร่ ตั้งเป็นนิคมเลี้ยงโคนมขึ้น โดยจัดที่ดินให้แก่เกษตรกรที่สำเร็จการศึกษาอบรมจากศูนย์ฝึกอบรมฟาร์มโคนมไทย – เดนมาร์ก โดยจัดที่ดินทำฟาร์มเลี้ยงโคให้รายละ 25 ไร่ และให้กู้เงินอัตราดอกเบี้ยต่ำเพื่อให้ลงทุนในระยะแรกจำนวน ประมาณ 150 ครอบครั้ว ต่อมาได้มีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ โคนมนิคมมวกเหล็กตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา

ปี พ.ศ. 2513 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมหนองโพร่วมกับนายทวิช กลิ่นปฐม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดราชบุรี ได้ร่วมกันทูลเกล้าถวายเงิน จำนวน 1.4 ล้านบาท พร้อมกับจัดซื้อที่ดินบริเวณตำบลหนองโพ จำนวน 50 ไร่ เป็นที่ตั้งโรงงานแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อพิจารณานำมาช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในแหล่งนี้ ซึ่งในขณะนั้นเกิดภาวะน้ำนมดิบล้นตลาด พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ ทรงนำเงินจำนวนนี้ร่วมกับทุนทรัพย์ส่วนพระองค์ จำนวน 1.002 ล้านบาท ทำการก่อสร้าง และจัดตั้งโรงงานผลิตนมผงขึ้น ณ ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ใช้ชื่อว่า โรงงานหนองโพ ดำเนินการในรูปบริษัทผลิตภัณฑ์นมหนองโพ จำกัด และทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ และในปี พ.ศ. 2518 บริษัทผลิตภัณฑ์นมหนองโพ จำกัด ได้รวมเข้ากับสหกรณ์โคนมหนองโพตามพระราชประสงค์ของพระองค์ท่านดำเนินกิจการทั้งหมดในรูปสหกรณ์ และในปีเดียวกันนี้สหกรณ์โคนมหนองโพ ได้จัดตั้งโรงงานผลิตภัณฑ์

นมโดยใช้เครื่องจักรที่ทันสมัยขึ้น ทำการผลิตนมพาสเจอร์ไรซ์ ชนิดต่าง ๆ ออกจำหน่าย ส่วนกิจการนมผงได้ล้มเลิกไป (<http://ku.ac.th/king72/2526/konom.htm>)

ปี พ.ศ. 2514 ศูนย์ฝึกอบรมฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ได้สิ้นสุดสัญญาลงรัฐบาลไทย จึงเข้ารับกิจการของศูนย์ทั้งหมดมาดำเนินการเอง โดยจัดตั้งเป็นองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) เป็นศูนย์กลางในการทดลองผสมพันธุ์สัตว์ให้นม ทดลองปลูกพืชอาหารสัตว์และขยายไปสู่ชาวบ้าน พร้อมรับซื้อน้ำนมดิบและนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์จำหน่ายต่อไป ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งฟาร์มโคนม ปัจจุบันนมและผลิตภัณฑ์นม ที่ อ.ส.ค. ผลิตและรับซื้อจากบริเวณใกล้เคียงมีปริมาณมากกว่าแหล่งอื่น ๆ ทั้งหมดในประเทศ

ปี พ.ศ. 2521 - 2524 รัฐบาลมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการเร่งรัดผลิตน้ำนมดิบ โดยในปี พ.ศ. 2533 มีการผลิตลูกโคนมโดยใช้น้ำเชื้อผสมเทียมให้กับแม่โคเนื้อและโคงาน รับประกันราคาซื้อลูกโคนมทั้งเพศผู้และเพศเมียที่เกิดจากโครงการรับเลี้ยงลูกโคดังกล่าว สำหรับลูกโคเพศเมียจะเลี้ยงตั้งแต่เล็กจนกระทั่งทำการผสมและตั้งท้องได้ 7 เดือนแล้วจึงจำหน่ายให้แก่เกษตรกรผู้สนใจที่จะเลี้ยงโคนมต่อไป

ปี พ.ศ. 2524 รัฐบาลอนุมัติให้จัดเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้ อ.ส.ค. กู้ยืมจำนวน 80 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนสำหรับจัดหาพันธุ์โคนมให้แก่เกษตรกร โดยการสั่งซื้อลูกโคนมพันธุ์ผสมพันธุ์ชาฮิวาล - ฟรีเซียน (Sahiwal Friesian) จากประเทศนิวซีแลนด์ จำนวน 1,076 ตัว และรับซื้อลูกโคนมที่เกิดจากโครงการผสมเทียมรวมทั้งรับเลี้ยงลูกโคนม ดังกล่าวปีละ ประมาณ 4,600 ตัว ระหว่างปี พ.ศ. 2525 - 2529

ปี พ.ศ. 2524 รัฐบาลได้ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมแทนการปลูกสับปะรดในจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มี อ.ส.ค. เป็นเจ้าของโครงการเป็นผู้สนับสนุนด้านสินเชื่อให้แก่เกษตรกรตามโครงการจะส่งแม่โคนม จำนวน 5 ตัว ให้แก่เกษตรกรที่ลดพื้นที่ปลูกสับปะรด ประมาณ 516 ครอบครัวยุ ในระยะแรก อ.ส.ค. เป็นผู้ส่งเสริมและรับซื้อน้ำนมดิบ และร.ก.ส. ให้เกษตรกรกู้เงินเพื่อการลงทุน ประมาณ 127,000 บาทต่อรายชำระคืนเงินกู้ภายใน 9 ปี เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับพันธุ์โคนม 5 ตัว จัดทำแปลงหญ้า 15 ไร่ สร้างโรงรีดนม 1 โรงและอุปกรณ์ในการรีดนม 1 ชุด ผลปรากฏว่าในปัจจุบันกิจการเลี้ยงโคนมในแหล่งนี้เจริญรุดหน้าขึ้นเป็นลำดับ ในเขตนี้มี โรงงานแปรรูปน้ำนมดิบเป็นนม ยูเอชที ของ อ.ส.ค. 1 โรง ตั้งอยู่ที่ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีกำลังผลิต 60 ตัน/วัน

ปี พ.ศ. 2524 - 2528 เอฟ. เอ. โอ. ได้จัดตั้ง Regional Dairy Development and Training Dairy Team for Asia and Pacific (FAO/RDDTDTP) ขึ้นที่สถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ ทำหน้าที่ฝึกอบรมและให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับโคนมมากมาย และในช่วงดังกล่าวนี้ วิทยาลัยเกษตรกรรม

ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เริ่มก่อตั้งโรงงานผลิตนมพาสเจอร์ไรซ์ ขนาดเล็กขึ้นมาโดยอาศัย FAO/RDDTDAP นี้เป็นพื้นฐานสนับสนุน

ปี พ.ศ. 2529 กรมปศุสัตว์ได้จัดตั้งสถาบันพัฒนาฝึกอบรมและวิจัยโคนมแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นในบริเวณสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าปรับปรุงพันธุ์โคนม ขยายพันธุ์ การจัดการ การวิจัยเกี่ยวกับอาหาร เป็นแหล่งศึกษาค้นคว้าวิจัยทดลองเกี่ยวกับนมและผลิตภัณฑ์นม เป็นศูนย์ที่ให้การฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นแหล่งฝึกอบรมเกษตรกรและเป็นศูนย์กลางในการให้คำแนะนำ เผยแพร่ผลการศึกษาและวิจัยวิชาการที่ทันสมัย

ปี พ.ศ. 2530 – 2534 หน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐได้นำเข้าโคนมสาวจากต่างประเทศประมาณ 11,600 ตัว รวมทั้งในช่วงปี พ.ศ. 2532 – 2534 กรมปศุสัตว์จะทำการผลิตโคนมผสมจากแม่โคบราห์มันในประเทศอีกประมาณปีละ 1,000 ตัว ซึ่งสามารถจะใช้เป็นแม่โครีคนมได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 เป็นต้นไป ประกอบกับในช่วง ปี พ.ศ. 2530 – 2533 ภาคเอกชนได้นำเข้าโคนม และมีแผนนำเข้าโคนมจากต่างประเทศประมาณ 15,048 ตัว เพื่อผลิตนํ้านมดิบป้อนโรงงานนมพร้อมดื่มและนมผงซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากรัฐบาลแล้ว

ปี พ.ศ. 2536 รัฐบาลมีแผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิต (คปร.) ด้วยการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคนมทดแทนพื้นที่ปลูกข้าวและมันสำปะหลัง จึงทำให้มีการขยายเขตส่งเสริมการเลี้ยงโคนมไปสู่เกษตรกรรายย่อยที่ไม่เคยมีประสบการณ์เลี้ยงโคนมมาก่อน โดยเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายใหม่จะได้รับการสนับสนุนเงินจาก ธ.ก.ส. ในวงเงินที่เพียงพอต่อการเลี้ยงโค จำนวน 5 ตัว (มนัส ตนะวัฒนะ, 2542: 12-15)

แหล่งเลี้ยงโคนม

แหล่งเลี้ยงโคนมและผลิตภัณฑ์แปรรูปนํ้านมดิบในปัจจุบันส่วนใหญ่จะอยู่เฉพาะในท้องที่ที่มีศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบหรือมีโรงงานผลิตผลิตภัณฑ์นมเท่านั้น ได้แก่

1. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดสระบุรี ลพบุรี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา และขอนแก่น มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของ อ.ส.ค. มวกเหล็ก ของบริษัท โชคชัย และบริษัท ซี พี เมจิ
2. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดราชบุรี มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของสหกรณ์ โคนมหนองโพในพระบรมราชูปถัมภ์
3. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของ อ.ส.ค. ปราณบุรี

4. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดอยุธยา มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของสหกรณ์ ผู้เลี้ยงโคนมอยุธยา จำกัด
5. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดนครปฐม มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของสหกรณ์ ผู้เลี้ยงโคนมนครปฐม จำกัด และมีโรงงานแปรรูปของบริษัทยักษ์มิลล์
6. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดเชียงใหม่ มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของกรม ปศุสัตว์และของอ.ส.ค.
7. การเลี้ยงโคนมในท้องที่ใกล้เคียงกรุงเทพฯ มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของสวนจิตรลดา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และของบริษัทเอกชนอีกหลายแห่ง
8. การเลี้ยงโคนมในท้องที่จังหวัดชลบุรีและพัทลุง มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบของกรมปศุสัตว์แต่ปริมาณการเลี้ยงโคนมยังมีน้อย
9. การเลี้ยงโคนมในวิทยาลัยเกษตรกรรม สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเพื่อสนับสนุนโครงการนมโรงเรียนขึ้นในจังหวัดที่มีสถานศึกษาดังกล่าวตั้งอยู่ มีโรงงานแปรรูปนํ้านมดิบเป็นของตนเอง (มนัส ตนะวัณณะ, 2542)

การจัดตั้งสหกรณ์โคนม

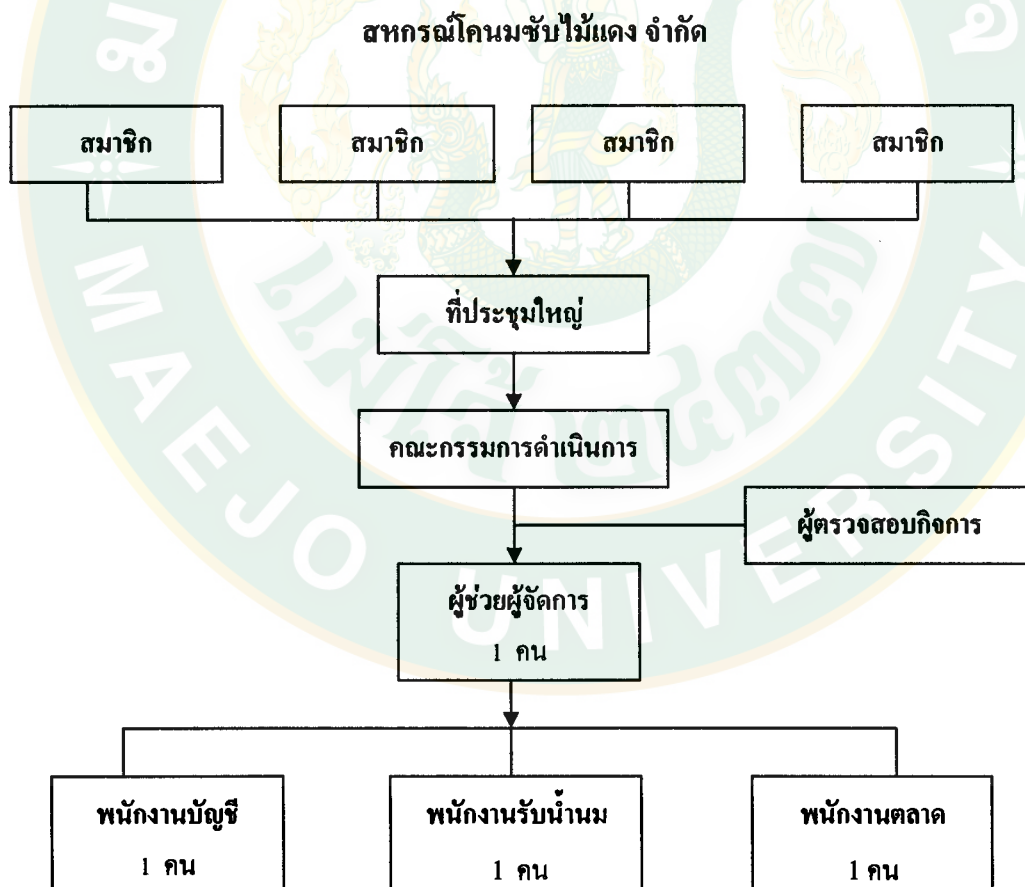
จากการส่งเสริมการเลี้ยง โคนม ได้รับความสำเร็จและขยายตัวอย่างรวดเร็วเกษตรกรและผู้เลี้ยงโคนมที่เป็นสมาชิก อ.ส.ค.มีรายได้ดี เป็นเหตุจูงใจให้เกษตรกรแหล่งอื่นๆ มีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นสหกรณ์ในปี พ.ศ. 2513 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาจัดตั้งเป็น สหกรณ์โคนมแห่งแรกจดทะเบียนเป็นสหกรณ์เมื่อวันที่ 15 กันยายน 2513 ตั้งอยู่ถนนโรจนะ ตำบลธนู อำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้ชื่อว่า สหกรณ์โคนมอยุธยา จำกัด (กรมส่งเสริม สหกรณ์, 2513) เมื่อแรกตั้งได้รับความช่วยเหลือ แนะนำและส่งเสริมจากกรมสหกรณ์ที่ดิน รัฐบาลไทยและรัฐบาลเดนมาร์ก ทางด้านวิชาการ เจ้าหน้าที่เทคนิคด้านต่าง ๆ ในการจัดตั้งศูนย์รวบรวมนมและสหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจรวบรวมนํ้านมดิบ ให้บริการด้านอาหารสัตว์ ตลอดจนยารักษาโรคแก่สมาชิกในปี พ.ศ. 2518 ได้ขยายธุรกิจผลิตนมพาสเจอร์ไรส์ออกจำหน่าย และธุรกิจเครดิต โดยกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส) ให้เงินกู้แก่สมาชิกแต่คณะกรรมการ ไม่มีมาตรการในการให้สินเชื่อที่เหมาะสม รัดกุม ถูกต้อง จึงทำให้สหกรณ์ขาดทุนไม่สามารถ เก็บหนี้คืนจากสมาชิกได้ จนกระทั่งถูก ธ.ก.ส. ฟ้องล้มละลาย ตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2529 และนายทะเบียนประกาศให้เลิกสหกรณ์เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2530 (กรมส่งเสริม สหกรณ์, 2530)

ในปี พ.ศ. 2514 เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ได้ร้องขอจัดตั้งสหกรณ์และได้รับการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์โคนมแห่งที่ 2 ของประเทศ เมื่อวันที่ 15 เมษายน 2514 ใช้ชื่อว่าสหกรณ์โคนมราชบุรี จำกัด ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น สหกรณ์ โค

นมหนองโพราชบุรี จำกัด ได้ดำเนินกิจการตามแนวพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวตลอดมา จึงทรงรับไว้ในพระบรมราชูปถัมภ์ สหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจครบวงจรตั้งแต่ธุรกิจการผลิตและจำหน่ายอาหารสัตว์ บริการการผสมเทียมโคนม การรวบรวมนํ้านมดิบ การแปรรูปผลิตภัณฑ์นม ธุรกิจร้านค้า สถานบริการนํ้ามัน ธุรกิจโรงสีข้าว บริการรับฝากเงิน และธุรกิจสินเชื่อ ให้บริการแก่สมาชิก ถือได้ว่าเป็นสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานทุก ๆ ด้านสมควรเป็นตัวอย่างแก่สหกรณ์อื่น ๆ (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2514)

ส่วนสหกรณ์ในจังหวัดเพชรบูรณ์ จัดตั้งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จำนวน 2 สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์โคนมศรีเทพ จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในปี พ.ศ. 2534 ตั้งสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมนครบาลเพชรบูรณ์ จำกัด ซึ่งในปี พ.ศ. 2545 รวมทั้งสิ้น 4 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจรวบรวมนํ้านมดิบ ผลิตผลการเกษตร รับฝากเงินจากสมาชิก ให้สินเชื่อและจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิก

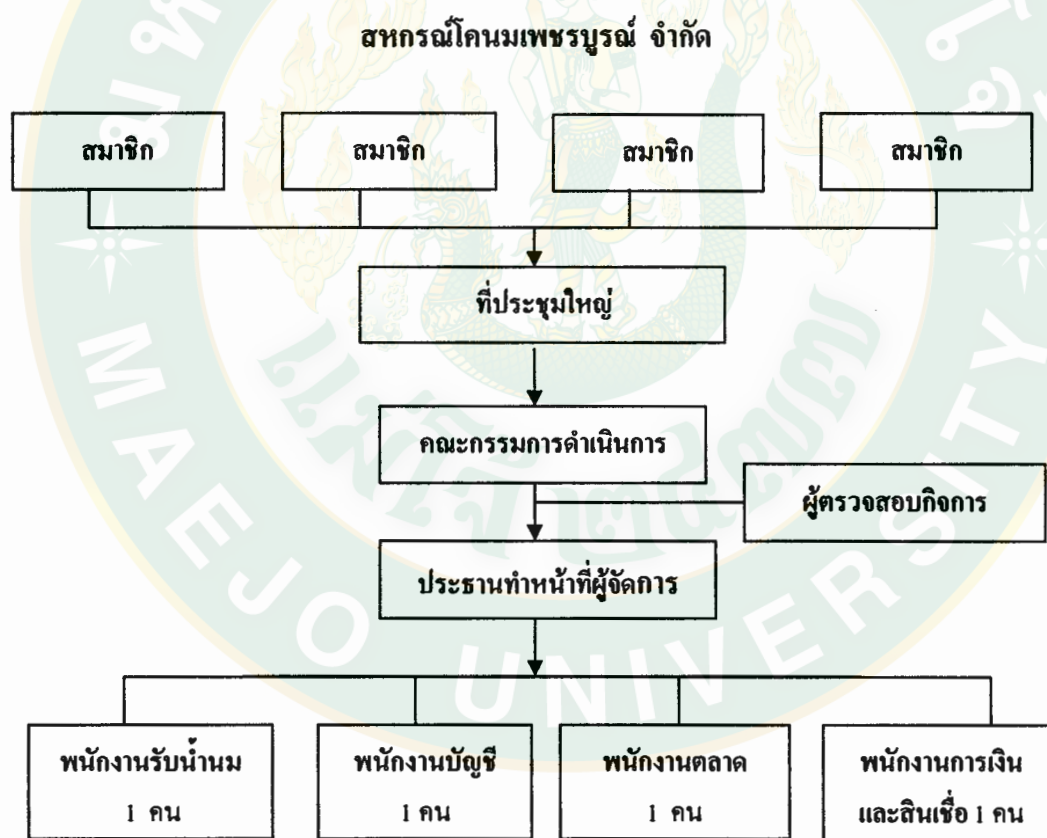
การจัดโครงสร้างองค์กรของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาพ 1 โครงสร้างสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด

ตั้งอยู่ที่ 64/1 หมู่ 3 ถนนสุขาภิบาล 13 ตำบลชัยสมรทอด อำเภอวังสามพัน จังหวัด เพชรบูรณ์จดทะเบียนเมื่อวันที่ 15 เมษายน 2534 ประเภทสหกรณ์การเกษตร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

- มีสมาชิก จำนวน 65 คน
- มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน
- ผู้ตรวจสอบกิจการ 2 คน
- พนักงานมี จำนวน 4 คน ได้แก่ ผู้ช่วยผู้จัดการ 1 คน พนักงานบัญชี 1 คน พนักงานรับน้ำนม 1 คน และพนักงานตลาด 1 คน
- ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 6,606,206.45 บาท
- ดำเนินธุรกิจ ได้แก่ รับฝากเงิน, ให้เงินกู้, จัดหาสินค้ามาจำหน่าย, รวบรวมน้ำนมดิบ

ภาพ 2 โครงสร้างสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ตั้งอยู่ที่ 232/2 หมู่ 14 ตำบลปากช่อง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ จดทะเบียน เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2531 ประเภทสหกรณ์การเกษตร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

- มีสมาชิก จำนวน 64 คน
- มีคณะกรรมการ จำนวน 9 คน
- ผู้ตรวจสอบกิจการ 1 คน
- พนักงานมี จำนวน 4 คน ได้แก่ พนักงานบัญชี 1 คน พนักงานรับน้ำมัน 1 คน

พนักงานตลาด 1 คน และพนักงานการเงินและสินเชื่อ 1 คน

- ทุนดำเนินงานทั้งสิ้น จำนวน 2,805,619.62 บาท
- ดำเนินธุรกิจได้แก่ รับฝากเงิน, ให้เงินกู้, จัดหาสินค้ามาจำหน่าย, รวมน้ำมันดิบ

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

อัตราการเจริญเติบโต (Growth Rate)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2530: 3) ได้แสดงให้เห็นว่าเป็นการคำนวณหาอัตราร้อยละของการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของรายการต่าง ๆ คือ จำนวนสมาชิก, ปริมาณธุรกิจแต่ละประเภทของสหกรณ์ ฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการคำนวณในสูตรดังนี้

$$\text{อัตราการเจริญเติบโต (ลด) ของปีที่ต้องการ} = \left\{ \frac{Y_t - Y_{t-1}}{Y_{t-1}} \right\}$$

โดยที่ Y_t = ตัวเลขของปีที่ต้องการ
 Y_{t-1} = ตัวเลขของปีก่อน

อนุกรมเวลา (Time Series)

สมจิต วัฒนาชยากุล (2545: 209) ให้ความหมายของอนุกรมเวลาว่า คือกลุ่มของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาตามลำดับเวลาที่ได้เกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยปกติระยะห่างของการเก็บมักจะเท่ากันอยู่เสมอ

การวิเคราะห์อนุกรมเวลา

กัลยา วานิชย์บัญชา (2545: 359) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการศึกษาหารูปแบบการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรที่เปลี่ยนไปตามเวลาในอดีตถึงปัจจุบันแล้วนำรูปแบบนั้นมาวิเคราะห์เพื่อพยากรณ์ค่าของตัวแปรนั้นในอนาคต ทุกองค์กรจะต้องมีการพยากรณ์เพื่อนำค่าที่พยากรณ์ไปใช้ในการตัดสินใจ หรือวางแผนการดำเนินงาน เช่นการพยากรณ์ยอดขายปีหน้า เพื่อวางแผนด้านการผลิตแรงงาน วัตถุดิบโดยการพยากรณ์ศึกษาจากรูปแบบยอดขายใน 10 ปีที่ผ่านมา

ส่วนประกอบของอนุกรมเวลา (Component of Time Series)

1. แนวโน้ม (Trend) หรือแนวโน้มระยะยาว (Long – term trend) ใช้ตัวย่อ T แนวโน้มเป็นข้อมูลที่มีการเปลี่ยนแปลงในระยะเวลาที่นาน พอที่จะเห็นแนวโน้มของข้อมูลว่าในอนาคตจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ระยะเวลาที่จะทำให้สามารถเห็นแนวโน้มจะต้องนานกว่า 1 ปี
2. ความผันแปรตามฤดูกาล (Seasonal Variation : S) เป็นการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลที่เกิดขึ้นเนื่องจากอิทธิพลของฤดูกาลเกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน ในช่วงเวลาเดียวกันของแต่ละปี จนดูเป็นแบบแผนภายในช่วงเวลาเดียวกัน
3. ความผันแปรตามวัฏจักร (Cyclical Variation : C) หมายถึงการเคลื่อนไหวของข้อมูลที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ กัน ในระยะเวลายาวมากกว่า 1 ปี
4. ความผันแปรที่ไม่แน่นอน หรือความผันแปรอย่างสุ่ม (Irregular Variation : I) เป็นการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลที่ไม่มีรูปแบบที่แน่นอน ไม่อาจคาดการณ์ไว้ล่วงหน้าได้

รูปแบบของข้อมูลอนุกรมเวลา (Models for time series analysis) มี 2 ลักษณะดังนี้

1. รูปแบบการบวก

$$Y = T + S + C + I$$

2. รูปแบบการคูณ

$$Y = T \times S \times C \times I$$

โดยที่ Y = อนุกรมเวลา

T = แนวโน้ม

S = ความผันแปรตามฤดูกาล

C = ความผันแปรตามวัฏจักร

I = ความผันแปรเนื่องจากความไม่สม่ำเสมอ

(ดวงใจ วิสกุล และคณะ, 2533: 195-197)

การประมาณค่าทางแนวโน้ม (Trend)

ศิริลักษณ์ สุวรรณวงศ์ (2535: 19) กล่าวว่า แนวโน้มเป็นส่วนประกอบอย่างหนึ่งของอนุกรมเวลา แนวโน้มเป็นส่วนที่ชี้ให้เห็นแนวทางการเคลื่อนไหวของข้อมูลที่เกิดขึ้นในระยะเวลาอันยาวนานว่าข้อมูลมีแนวโน้มสูงขึ้น หรือต่ำลง แนวโน้มอาจมีลักษณะเป็นเส้นตรงหรือเป็นเส้นโค้ง ก็ได้ ข้อมูลที่จะนำมาวิเคราะห์แนวโน้มเป็นข้อมูลที่รวบรวมมานานกว่า 10 ช่วงเวลา ทั้งนี้เพื่อเห็นลักษณะการเคลื่อนไหวของข้อมูล

สมจิตร์ วัฒนาชยากุล (2545 : 216) แนวโน้มเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของอนุกรมเวลาในการวิเคราะห์ค่าแนวโน้มจะใช้ข้อมูลรายปีแทนที่เป็นตัวเลข งวด 3 เดือน หรือ 1 เดือน ในระยะสั้นไม่ค่อยมีความสำคัญต่อการวัดความเจริญเติบโต การหดตัว การขยายตัว ข้อมูลที่นำมาใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ควรมีอย่างน้อย 15 ถึง 20 ปี เพื่อจะได้ภาพกว้าง ๆ เกี่ยวกับแนวโน้มของอนุกรมเวลาชุดนั้น ๆ

การสร้างเส้นแนวโน้ม โดยทั่วๆ ไปทำได้ 2 แบบคือ

1. การกะประมาณด้วยสายตา (by inspection or eye's estimate)
2. การคำนวณ (by computation)

1. การกะประมาณด้วยสายตา สามารถทำได้ 2 วิธีคือ

1.1 วิธีลากมือ (freehand) จะต้องลงจุดข้อมูลที่ได้ลงในกราฟแล้วสังเกตดูว่าเส้นแนวโน้มที่จะลากนั้นควรจะมีรูปร่างอย่างไรจึงจะทำให้ข้อมูลที่ได้จากเส้นแนวโน้มใกล้เคียงกับข้อมูลเดิมมากที่สุด หลักในการลากเส้นก็คือพยายามให้ส่วนเบี่ยงเบนเหนือเส้นและใต้เส้นแนวโน้มจากข้อมูลเดิม เมื่อรวมกันแล้วเท่ากันหรือต่างกันอย่างน้อยที่สุด วิธีนี้เป็นวิธีที่ง่ายไม่ต้องอาศัยสมการทางคณิตศาสตร์ มีข้อดีคือผลที่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถและความชำนาญของผู้ทำเท่านั้น

1.2 วิธีเลือกจุด (selected points) วิธีนี้ทำโดยเลือกจุด 2 จุด ในอนุกรมเวลานั้น โดยถือเป็นตัวแทนที่ดีของข้อมูลนั้นทั้งหมดแล้วลากเส้นตรงเชื่อมจุดทั้ง 2 จุด ก็จะได้เส้นแนวโน้มที่ต้องการมีข้อเสียคือการเลือกจุดที่เส้นผ่านแนวโน้ม 2 จุดขึ้นอยู่กับความชำนาญความสามารถของแต่ละบุคคล

2. การสร้างเส้นตรงแนวโน้มโดยการคำนวณ มีหลายวิธีดังนี้

2.1 วิธีกึ่งเฉลี่ย (Semi – Average Method) เป็นวิธีการคำนวณหาเส้นแนวโน้มที่เป็นเส้นตรง โดยใช้หลักการสร้างคล้ายกับวิธีเลือกจุด 2 จุดใด ๆ กล่าวคือจะต้องหาจุด 2 จุดและลากเส้นเชื่อมจุด 2 จุดเช่นเดียวกัน ต่างกันที่จุด 2 จุดของวิธีกึ่งเฉลี่ยจะต้องได้จากค่าเฉลี่ยของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

2.2 วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่ (Moving Average Method) เป็นวิธีการคำนวณหาเส้นแนวโน้มที่เป็นเส้นตรง ซึ่งมีหลักการคล้ายกับวิธีกึ่งเฉลี่ย คือใช้ค่าเฉลี่ยของข้อมูล แต่ใช้ค่าเฉลี่ยหลายค่า และแต่ละค่าเฉลี่ยคำนวณได้จากข้อมูลที่มีช่วงเวลาซ้อนกัน วิธีค่าเฉลี่ยเคลื่อนที่เป็นวิธีการหาเส้นแนวโน้มโดยใช้เทคนิคการจัดส่วนประกอบของอนุกรมเวลาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงที่อยู่ในอนุกรมเวลาให้หมดไปเพื่อเหลือแต่ค่าแนวโน้มของข้อมูลโดยใช้การเฉลี่ยข้อมูล

2.3 วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) เป็นวิธีการสร้างเส้นแนวโน้มที่ใช้แนวโน้มความคิดที่จะทำให้ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างค่าแนวโน้มกับค่า

2.3 วิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Least Square Method) เป็นวิธีการสร้างเส้นแนวโน้มที่ใช้แนวโน้มความคิดที่จะทำให้ผลรวมของกำลังสองของผลต่างระหว่างค่าแนวโน้มกับค่าข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้มีค่าน้อยที่สุด การสร้างเส้นแนวโน้มด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุดเป็นวิธีที่นิยมเพราะเป็นวิธีที่ใช้คุณสมบัติทางคณิตศาสตร์ที่สำคัญ และน่าเชื่อถือในการหาเส้นที่เหมาะสมที่สุดที่เป็นตัวแทนของข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ และใช้สร้างเส้นแนวโน้มที่เป็นเส้นตรงหรือไม่ใช่เส้นตรงก็ได้ (กัลยา ฤณมี, 2538: 168 -169)

การพยากรณ์ทางธุรกิจ

การพยากรณ์ค่าของอนุกรมเวลาเราต้องประมาณค่าของส่วนประกอบต่าง ๆ ได้ก่อน ภายใต้เงื่อนไขของความคลาดเคลื่อนและการเปลี่ยนแปลงซึ่งเป็นการจำเป็นสำหรับฝ่ายจัดการในการผสมผสานวิธีการง่าย ๆ ความรู้อื่น ๆ เพื่อพัฒนาการพยากรณ์ให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยอาศัยข้อมูลพยากรณ์ที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลาและข้อมูลในอดีตที่ใช้ในการวิเคราะห์ มีความถูกต้อง (สมจิตร วัฒนาชยากุล. 2545: 251)

เทคนิคการพยากรณ์ข้อมูลอนุกรมเวลา (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545: 363)

1. การพยากรณ์ระยะทันทีทันใด (Immediate term) เป็นการพยากรณ์ในระยะเวลาดังแต่ 1 เดือน
2. การพยากรณ์ระยะสั้น (short term) เป็นการพยากรณ์ในระยะเวลา 1-3 เดือนข้างหน้า
3. การพยากรณ์ระยะปานกลาง (medium term) เป็นการพยากรณ์ในระยะเวลา 3 เดือน ถึง 2 ปี
4. การพยากรณ์ระยะยาว (Long term) เป็นการพยากรณ์ในระยะเวลาไปข้างหน้านานกว่า 2 ปี

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

การวิเคราะห์งบการเงิน หมายถึง การศึกษางบการเงิน คือ ฐานะการเงิน หรืองบดุล และ ผลการดำเนินงาน หรืองบกำไร (ขาดทุน) ของกิจการอย่างมีระบบเพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาประกอบการตัดสินใจทางการเงิน (ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์, 2537: 3)

เทคนิคการเปรียบเทียบงบการเงิน

1. เปรียบเทียบตามโครงสร้างงบ (comparative structural) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายการหนึ่งกับรายการอื่นในงบการเงินเดียวกันเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การเปรียบเทียบตามแนวดิ่ง (vertical)

2. เปรียบเทียบตามแนวโน้ม เป็นการเปรียบเทียบระหว่างรายการที่เหมือนกันของงบการเงินในปัจจุบันกับในอดีตที่ผ่านมา เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การวิเคราะห์แนวโน้ม (trend analysis) หรือการเปรียบเทียบตามแนวนอน (horizontal)

3. เปรียบเทียบโดยอาศัยทั้ง 2 วิธีข้างต้น คือวิเคราะห์แนวโน้มตามความสัมพันธ์ทางด้านโครงสร้างงบ (ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์, 2537: 57)

อัตราส่วนที่ใช้วิเคราะห์ ได้แก่

1. อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง (Liquidity Ratios)

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current ratio)

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{เท่า}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นของกิจการ หรือความสามารถในการที่จะก่อหนี้สินระยะสั้น เป็นอัตราส่วนระหว่างสินทรัพย์หมุนเวียนต่อ หนี้สินระยะสั้น

2. อัตราส่วนวัดความสามารถในการก่อหนี้ (Leverage Ratios)

อัตราส่วนวัดหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน (Debt to equity ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินทั้งสิ้น}}{\text{ทุน}} \quad \text{เท่า}$$

เป็นการวัดความสัมพันธ์ของเงินทุนของกิจการที่จัดหามาในรูปของหนี้

3. อัตราส่วนวัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์ (Activity Ratios)

เป็นการวัดประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ในรูปต่าง ๆ

3.1 อัตราการหมุนของสินค้า (Inventory turnover)

$$= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าขาย}}{\text{สินค้าคงเหลือถัวเฉลี่ย}} \quad \text{ครั้ง}$$

3.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้น (Total assets turnover)

$$= \frac{\text{ขาย / บริการ}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \quad \text{รอบ}$$

เป็นอัตราส่วนที่เป็นการวัดประสิทธิภาพการลงทุนในสินทรัพย์ว่ากิจการได้ใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์เหล่านั้นให้เกิดประโยชน์ สามารถสร้างยอดขาย / บริการ ได้เต็มที่หรือไม่ บ่งบอกความสามารถของกิจการ

4. อัตราส่วนที่วัดความสามารถในการทำกำไร (Profitability Ratios)

4.1 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (Return on total assets ratio)

$$= \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงาน} \times 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย}} \quad \text{ร้อยละ}$$

อัตราส่วนนี้ แสดงให้เห็น ผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทั้งสิ้น หรือ การใช้สินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ เป็นอัตราส่วนที่ฝ่ายบริหารใช้ควบคุมการดำเนินงานวัดความสามารถของฝ่ายบริหารในการใช้สินทรัพย์ ที่จะก่อให้เกิดกำไรกลับมาสู่กิจการ

4.2 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on net – worth ratio)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ทุนถัวเฉลี่ย}} \quad \text{ร้อยละ}$$

เป็นอัตราส่วนระหว่างกำไรที่เกิดขึ้นทั้งหมดของกิจการ เปรียบเทียบกับส่วนของเจ้าของเป็นการวัดความสามารถในการหาผลตอบแทนของกิจการจากเงินลงทุนเฉพาะส่วนของเจ้าของว่ามีมากน้อยเพียงใดหรือวัดประสิทธิภาพในการทำกำไร เมื่อเปรียบเทียบกับส่วนทุน

4.3 อัตรากำไรขั้นต้น (Gross profit to sales ratio)

$$= \frac{\text{กำไรขั้นต้น} \times 100}{\text{ขาย / บริการ / รายได้ทั้งสิ้น}}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงถึงความสามารถในการทำกำไรขั้นต้นของกิจการ โดยที่ยังไม่คำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่น ๆ

4.4 อัตราค่าใช้จ่าย (Total expenses to total sales)

$$= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น} \times 100}{\text{รายได้ทั้งสิ้น}} \quad \text{ร้อยละ}$$

เป็นการวัดความพยายามในรูปค่าใช้จ่ายกับความสำเร็จในรูปของรายได้

4.5 อัตรากำไรสุทธิ (Net profit margin to sales ratio)

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{ขาย / บริการ}} \quad \text{ร้อยละ}$$

เป็นอัตราส่วนที่แสดงให้เห็นว่ารายได้จากการดำเนินงานทุก ๆ 100 บาท จะมีกำไรสุทธิเกิดขึ้นเท่าใด (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2545)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิสวาส มาตยาบุญ (2535) ได้ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด พบว่าการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ เนื่องจากสหกรณ์ยังขาดการวางแผนในการบริหารงานที่ดี นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจในธุรกิจที่ฝ่ายบริหารดำเนินงานในด้านความสามารถหรือประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ก่อให้เกิดรายได้ในบางปีแต่บางปีขาดทุน เนื่องจากสหกรณ์ได้นำทุนดำเนินงานไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวรคือที่ดิน เครื่องจักรอีกทั้งผู้บริหารได้นำเอาสินทรัพย์ที่มีอยู่ไปใช้ให้เกิดประโยชน์อยู่ในเกณฑ์ไม่เป็นที่พอใจ

วาสนา ชุนภัย (2518) ได้ทำการศึกษาในเรื่องของการประเมินผลความสำเร็จของเกษตรกรผู้ซึ่งเคยได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพเลี้ยงโคนมจากฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ณ นิคมสร้างตนเอง อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จากผลการวิจัยสมาชิกเกษตรกรนิคมสร้างตนเองมวกเหล็ก มีจำนวนสมาชิก 5 รุ่น ทั้งหมด 50 ครอบครัว หัวหน้าครอบครัวมีพื้นฐานความรู้ชั้นต่ำ ม.ศ. 3 มีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.28 คน และจำนวนแรงงานที่ใช้ในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ยฟาร์มละ 2.42 คน ในจำนวน 50 ฟาร์ม มีโคนมทั้งหมด 1,114 ตัว เป็นแม่โคที่สามารถให้น้ำนมได้ 530 ตัว ในการเลี้ยงโคนมระยะเริ่มแรกต้องลงทุนสูงมาก สำหรับในด้านการศึกษาของสมาชิกเกษตรกรซึ่งเดิมตามโครงการฟาร์มโคนมไทย-เดนมาร์ก ส่วนใหญ่จะรับผู้สำเร็จการศึกษา ม.ศ. 3 อาชีวะ เกษตรกรรม ปรากฏว่าสมาชิกเกษตรกร 15 ฟาร์ม จบม.ศ. 3 สามัญ อีก 35 ฟาร์ม สำเร็จ ม.ศ.

เกษตรกรรม ได้ดำเนินการเลี้ยงโคนมไม่แตกต่างกันซึ่งสามารถเลี้ยงโคนมได้เป็นผลสำเร็จเฉลี่ยกำไรสุทธิฟาร์มละ 25,282.74 บาทต่อปี

ราตรี ลิทธิพงษ์ (2544) ได้ศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มของสหกรณ์การเกษตรปฎิรูปที่ดินเวียงชัย จำกัด จังหวัดเชียงราย มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์สถานภาพของสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2542 ศึกษาแนวโน้มในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ในอีก 10 ปีข้างหน้า และศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์ปฎิรูปที่ดินเวียงชัย จำกัด จังหวัดเชียงราย ผลปรากฏว่าอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์ ได้แก่ จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจสินเชื่อ การรับฝากเงิน รายได้จากธุรกิจสินเชื่อ ต้นทุนธุรกิจสินเชื่อสินทรัพย์ ทุนสหกรณ์และทุนดำเนินงาน มีทิศทางเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะรายได้จากธุรกิจสินเชื่อ มีอัตราเพิ่มขึ้นมากที่สุด ร้อยละ 33.16 รองลงมาเป็นการรับฝากเงิน ร้อยละ 32.56 ปริมาณธุรกิจซื้อเพิ่มขึ้น อัตราร้อยละ 15 ยกเว้นปริมาณธุรกิจขาย รายได้ธุรกิจ ธุรกิจขาย ต้นทุนขาย และค่าใช้จ่ายทั้งหมด ที่มีแนวโน้มในลักษณะคงที่ และมีกำไรสุทธิต่ำเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานด้านธุรกิจสินเชื่อ ได้แก่ สมาชิกไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา เนื่องจากราคาผลผลิตตกต่ำ ร้อยละ 84.21 ธุรกิจซื้อ ได้แก่ สหกรณ์ขาดสถานที่จัดเก็บสินค้า ร้อยละ 63.16 ด้านธุรกิจขายพบว่าสหกรณ์มีปัญหาในการเก็บรักษาผลิตผลก่อนขาย ร้อยละ 63.16 คณะกรรมการไม่ค่อยมีความรู้ทางด้านการบริหารสหกรณ์ ร้อยละ 84.21 เจ้าหน้าที่มีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับปริมาณงานสหกรณ์ร้อยละ 73.68 และสมาชิกส่วนใหญ่ ไม่รอบรู้และเข้าใจในวิธีการ สหกรณ์อย่างลึกซึ้ง ร้อยละ 89.47

ฉวีวรรณ พันตะ (2544) ได้ทำการศึกษาการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานและแนวโน้มการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณะสุขลำพูน จำกัด ปีบัญชี พ.ศ. 2533 – 2542 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานศึกษาแนวโน้มการดำเนินงานของสหกรณ์ในปีทางบัญชี พ.ศ. 2544 – 2546 ผลปรากฏว่า ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2542 สหกรณ์มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานด้านจำนวนสมาชิก ทุนเรือนหุ้น เงินรับฝาก สินเชื่อ สินทรัพย์หนี้สิน ทุนรายได้ ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปีส่วนการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานของสหกรณ์พบว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องในการชำระหนี้ระยะสั้นสูงมีความสามารถในการใช้เงินทุนและความสามารถในการทำกำไรอยู่ในเกณฑ์ดีเมื่อเทียบกับอัตราส่วนเฉลี่ยของ สหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ และด้านแนวโน้มการดำเนินงาน สหกรณ์มีจำนวนสมาชิก ทุนเรือนหุ้น ค่าใช้จ่ายและกำไรสุทธิในช่วง 36 เดือนข้างหน้า มีอัตราการขยายตัวต่อเดือนเพิ่มขึ้นทุกประเภท

พิรเชฐ รอดปลอดภัย (2532) ได้วิเคราะห์แนวโน้มทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์นครปฐม จำกัด ระหว่าง พ.ศ. 2521-2530 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอัตราส่วนทางการเงิน

เงินทางธุรกิจ วิเคราะห์อนุกรมเวลา และหาแนวโน้มของกำไรสุทธิ ผลปรากฏว่า การบริหารการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีกว่าค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ทั่วประเทศ แต่เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดเดียวกัน ผลปรากฏว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่ามาตรฐานผลการวิเคราะห์อนุกรมเวลาของรายได้ ค่าใช้จ่ายเงินกู้และเงินออม ปรากฏว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่วนการวิเคราะห์แนวโน้มของกำไรสุทธิ พบว่ากำไรสุทธิของสหกรณ์มีค่าเพิ่มขึ้น และสามารถพยากรณ์กำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ระหว่าง พ.ศ. 2531-2533 ได้ดังนี้คือ 21,785,310; 32,643,384 และ 37,011,896 บาท ตามลำดับ

กานดา ผลวัฒนสุข (2540) ศึกษาการประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในนิคมสหกรณ์วังน้ำเย็น ระยะที่ 2 เพื่อศึกษา และเปรียบเทียบประมาณการด้านการลงทุนรายรับ-รายจ่าย ผลกำไรของสมาชิกสหกรณ์กับผลการศึกษาของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ที่ได้จัดทำไว้ในโครงการการจัดการฟาร์มของสมาชิก และการส่งคืนสินเชื่อบริการของสมาชิกสหกรณ์ ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ผลปรากฏว่า การดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน โครงการประสบผลสำเร็จเป็นที่น่าพอใจ ไม่ว่าในส่วนของการเกษตรกรรมสมาชิก หน่วยงานของทางราชการ และบริษัทเอกชนที่ร่วมในโครงการ เกษตรกรมีรายจ่ายสูงกว่าประมาณการไม่มากนัก แต่รายได้สูงกว่าประมาณการมาก เนื่องจากประมาณการจำนวนน้ำนมดิบ และราคาน้ำนมดิบ ที่เกษตรกรสมาชิกได้รับจริงสูงกว่าประมาณการที่ประเมินไว้มาก จึงมีผลให้การวิเคราะห์ผลตอบแทนทางการเงิน (Financial Analysis) อยู่ในเกณฑ์เป็นที่น่าพอใจ คือ ที่ระดับราคาน้ำนมดิบ 7.00, 8.25 และ 9.25 บาท/กก. NPV มีค่าเท่ากับ 789,316; 942,409 และ 1,086,210 บาท ค่า IRR มากกว่า 50% ค่า B/C ratio เท่ากับ 3.84, 4.09 และ 4.56

จรัส ดวงแก้ว (2542) ศึกษาการวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาการจัดการสหกรณ์โคนมศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาบทบาทของสหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด ต่อการส่งเสริมสนับสนุนเกษตรกรสมาชิกในการประกอบอาชีพและทราบถึงโครงสร้างสหกรณ์ การจัดการองค์กร การบริหารงาน ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมพัทลุง จำกัด ผลปรากฏว่า ผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา สหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้ามาก พิจารณาได้จากข้อมูล ต่าง ๆ ของปี พ.ศ. 2537 และ 2541 ดังนี้ สมาชิกจาก 293 คน เป็น 249 คน ลดลง 44 คน คิดเป็นร้อยละ 15 (ลดลงเนื่องจากสหกรณ์คัดสมาชิกที่ขาดคุณสมบัติ และเลิกเลี้ยงโคนม คงเหลือสมาชิกที่มีคุณภาพ) ทุนของสหกรณ์จาก 12,649,349.62 บาท เป็น 30,869,423.07 บาท เพิ่มขึ้น 18,220,073.45 บาท คิดเป็น ร้อยละ 144 การขายสินค้าจาก 3,832,474.00 บาท เป็น 8,511,971.56 บาท เพิ่มขึ้น 4,679,497.56 บาท คิดเป็นร้อยละ 122 การรวบรวมผลผลิต (น้ำนมดิบแปรรูปจำหน่าย) จาก 33,538,994,090 บาท เป็น 86,143,857.88 บาท เพิ่มขึ้น 52,604,862.99 บาท คิดเป็น

ร้อยละ 156 การให้เงินกู้จาก 686,846.00 บาท เป็น 2,992,674.60 เพิ่มขึ้น 2,305,828.60 บาท คิดเป็นร้อยละ 335 ในปี พ.ศ. 2537 ยังไม่มีการให้เงินกู้ใช้ข้อมูลปี พ.ศ. 2538 เป็น ปีฐาน กำไรสุทธิประจำปี จาก 8,377,055.18 บาท เป็น 8,270,568.83 บาท ลดลง 106,486.35 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.27

พรชัย บุญสม (2542) ได้ทำการศึกษาหาจำนวนโคนมเริ่มต้นเลี้ยงที่เหมาะสมของสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด พบว่า จำนวนโคนมเริ่มต้นเลี้ยงที่เหมาะสมในฟาร์มขนาดเล็ก เท่ากับ 10 ตัว ฟาร์มขนาดกลาง 13 ตัว และ ฟาร์มขนาดใหญ่ 21 ตัว ผลการวิเคราะห์ความอ่อนไหวปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกจำนวนโคนมเริ่มต้นเลี้ยงในฟาร์มขนาดเล็ก คือ ราคาอาหารหยาบเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 และอัตราค่าจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ร้อยละ 50 ในฟาร์มขนาดกลาง คือ อัตราค่าแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ 50 และในฟาร์มขนาดใหญ่ไม่มีปัจจัยใดที่มีผลกระทบต่อจำนวนโคนมเริ่มต้นที่เลี้ยง

เบญจพรรณ เอกะสิงห์และคณะ (2540) ได้ศึกษาวิจัย เหตุผลของการเข้าสู่อาชีพการเลี้ยงโคนมในกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในภาคเหนือใน 5 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง และเพชรบูรณ์ จากการศึกษาพบว่าเหตุผลสำคัญของการเข้าสู่อาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นเพราะการเลี้ยง โคนมเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีคุ้มค่าเสมอ เป็นอาชีพที่มั่นคง

กำพล ศิริปทุมานันท์ (2539) ได้ศึกษา เพื่อวิเคราะห์ขนาดฟาร์มโคนมที่เหมาะสมพบว่า ทางด้านต้นทุน และผลตอบแทนจากการผลิตน้ำนมดิบ โดยคิดเฉพาะปริมาณน้ำนมดิบที่แท้จริง เมื่อพิจารณาเป็นรายภาคฟาร์มในภาคกลางมีต้นทุนการผลิต ทั้งหมด 5.92 บาท ต่อกิโลกรัม ฟาร์มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 6.63 บาทต่อกิโลกรัม ฟาร์มในภาคเหนือ 6.50 บาทต่อกิโลกรัม ฟาร์มในภาคใต้ 6.00 บาทต่อกิโลกรัม และเมื่อเฉลี่ยทุกภาคมีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 6.21 บาทต่อกิโลกรัม ในส่วนผลตอบแทนสุทธิฟาร์มในภาคกลางได้รับกำไร 1.91 บาทต่อกิโลกรัม ฟาร์มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้รับกำไร 1.01 บาทต่อกิโลกรัม ฟาร์มในภาคเหนือได้รับกำไร 1.65 บาท ต่อกิโลกรัม ฟาร์มในภาคใต้ได้รับกำไร 1.87 บาทต่อกิโลกรัม และเมื่อพิจารณาทุกภาคได้รับกำไร 1.67 บาทต่อกิโลกรัม สำหรับการศึกษาขนาดฟาร์มโคนมที่เหมาะสม โดยแบ่งขนาดฟาร์มโคนมเป็น 3 ขนาด คือ ฟาร์มขนาดเล็กเลี้ยง โคนม 1-10 ตัว ฟาร์มขนาดกลางเลี้ยงโคนม 11- 20 ตัว ฟาร์มขนาดใหญ่เลี้ยงโคนม 21 ตัวขึ้นไป พบว่าจำนวนโคนมขึ้นริดมีความสำคัญต่อการเพิ่มปริมาณน้ำนมดิบของเกษตรกรทั้ง 4 ภาค เมื่อพิจารณาเป็น รายภาคพบว่าฟาร์มโคนมในภาคกลาง ควรมีรูปแบบการเลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดใหญ่ มีจำนวนขึ้นริดที่เหมาะสม 40 ตัวต่อฟาร์ม ในขณะที่ฟาร์มโคนมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ควรมีรูปแบบการเลี้ยงเป็นฟาร์มขนาดเล็ก และ

กลาง โดยมีจำนวนโคนมที่เหมาะสม 9 ตัว 5 ตัว และ 10 ตัวต่อฟาร์มตามลำดับ และเมื่อพิจารณาภาพรวมทั้งประเทศ พบว่าจำนวนโคนมที่ที่เหมาะสมคือ 12 ตัว ต่อฟาร์ม

สุรพล วาที (2545) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการผลิตโคนมของเกษตรกรในจังหวัดลพบุรี พบว่า ลักษณะพื้นฐานบางประการทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่า เกษตรกร ร้อยละ 64.4 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 71.6 ใช้แรงงานเลี้ยงโคนม 1-2 คน/ฟาร์ม มีพื้นที่ถือครองเฉลี่ย 41.5 ไร่ ร้อยละ 47.0 ใช้น้ำบาดาลเลี้ยงโคนม และร้อยละ 76.1 เคยผ่านการฝึกอบรมการเลี้ยงโคนม สภาพการผลิตโคนม เกษตรกรมีประสบการณ์ในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 9.1 ปี เริ่มต้นเลี้ยงครั้งแรกเฉลี่ย 5 ตัว/ฟาร์ม ใช้เวลาเลี้ยงโคเฉลี่ย 6.5 ชั่วโมง/วัน จำนวนโคนมทั้งหมดเฉลี่ย 18.5 ตัว/ฟาร์ม เป็นโครีคอนมเฉลี่ย 8.5 ตัว/ฟาร์ม แม่โคให้น้ำนมเฉลี่ย 10.9 ก.ก./วัน รายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 392,999.63 บาท/ฟาร์ม/ปี รายจ่ายในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 219,300.51 บาท/ฟาร์ม/ปี และความพึงพอใจมากต่อการผลิตโคนม 5 ประการแรกได้แก่ 1) การมีเวลาอยู่กับครอบครัวมากขึ้น 2) การให้บริการผสมเทียมจาก อ.ส.ค. 3) การยอมรับอาชีพการเลี้ยงโคนมจากเพื่อนบ้าน 4) ค่าตอบแทนการเลี้ยงโคนมเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนการเลี้ยงโคนม และ 5) การเลี้ยงลูกโคนมถึงหย่านมที่มีอัตราการเจริญเติบโตที่เหมาะสม

มานิตย์ สนธิชัย (2540) ได้ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยต่อการเลี้ยงโคนมในจังหวัดขอนแก่น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การเลี้ยงโคนมลงทุนสูง ต้องกู้เงินมาลงทุน พื้นที่ที่ดีต้องเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง มีดินคุณภาพดี มีน้ำเพียงพอแต่ไม่ควรเป็นที่ดอนทั้งหมด สมาชิกในครัวเรือนจะต้องให้ความร่วมมือ และสับเปลี่ยนกันเลี้ยงโคนมอย่างน้อยวันละ 2 คน แรงงานหลักควรเป็นผู้ชาย มีความรู้เรื่องการรักษาโรคโคนมและผสมเทียมโคนมได้ เกษตรกรควรผ่านการฝึกอบรม พันธุ์โคนมที่ได้รับการส่งเสริม ควรเป็นพันธุ์ที่กินพืชอาหารสัตว์ในท้องถิ่นได้ดี และให้นมดี การเริ่มเลี้ยงโคนมรายละ 5 ตัว เหมาะสมกับเกษตรกรรายใหม่ และสามารถทำเป็นอาชีพหลักควบคู่กับการเกษตรอื่นได้ เกษตรกรเห็นว่า สหกรณ์เป็นแหล่งแลกเปลี่ยนความรู้ที่ดี แต่การประสานงานของกรรมการยังไม่ดีพอและเห็นว่าราคาน้ำนมดิบไม่เหมาะสมกับต้นทุนการผลิตและแหล่งรับซื้ออยู่ไม่ไกลเกินไป

สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร (2541) ได้ศึกษาสภาพทั่วไปของการเลี้ยงโคนมในประเทศไทย ปริมาณผลผลิตน้ำนมดิบ ความต้องการน้ำนมดิบ และแนวโน้มการผลิตน้ำนมดิบ พบว่า การเลี้ยงโคนมในประเทศไทยส่วนใหญ่อยู่บริเวณภาคกลาง มีจำนวนโคนมมากกว่าร้อยละ 60 ของจำนวนโคนมทั้งประเทศ ในปี พ.ศ. 2539 มีฟาร์มโคนมทั้งสิ้น 25,188 ฟาร์ม มีโคนม 304,165 ตัว ผลผลิตน้ำนมดิบได้ 380,101 ตันต่อปี หรือ 1,041 ตันต่อวัน แต่ปริมาณน้ำนมดิบที่ผลิตได้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภคของประชาชนภายในประเทศ ซึ่งมีความต้องการน้ำนมดิบถึง

654,461 ต้น และผลการศึกษาด้านการลงทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงโคนม จากเกษตรกรที่มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี พื้นที่หนองโพ จังหวัดราชบุรี จังหวัดนครปฐม และพื้นที่ปรางบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผลปรากฏว่าโดยเฉลี่ยเกษตรกรมีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนม ปีละ 282,030 บาทต่อฟาร์ม มีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคนมปีละ 292,362 บาทต่อฟาร์ม และเกษตรกรในพื้นที่มวกเหล็ก สามารถดำเนินธุรกิจเลี้ยงโคนมได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าอีก 2 พื้นที่ โดยมีกำไรสุทธิจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ย 364,344 บาท ต่อฟาร์ม ในขณะที่พื้นที่หนองโพและปรางบุรี มีกำไรสุทธิจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ยปีละ 224,412 และ 232,570 บาทต่อฟาร์ม และขนาดการเลี้ยงพบว่าฟาร์มขนาดใหญ่ มีจำนวนแม่โคมากกว่า 20 ตัว ฟาร์มขนาดกลาง มีแม่โค 11- 20 ตัว และฟาร์มขนาดเล็ก มีแม่โค 1-10 ตัว มีกำไรสุทธิจากการเลี้ยงโคนมเฉลี่ยปีละ 431,375.00; 224,238.00 และ 63,808.00 บาทต่อฟาร์ม ตามลำดับ

ภาคสรุป

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่าสหกรณ์โคนมเป็นสหกรณ์การเกษตรประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของสมาชิก ส่งเสริมการผลิตเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกทำหน้าที่เป็นสหกรณ์อเนกประสงค์ (multi-purpose cooperative) ให้บริการเงินกู้ รับฝากเงิน จัดหาสินค้าที่จำเป็นในการบริโภค อุปโภค วัสดุ อุปกรณ์การเกษตร รวบรวมผลิตผลและส่งเสริม และให้บริการด้านความรู้ เทคโนโลยี จัดหาตลาดเป็นตัวแทนสมาชิกขายผลิตผล ตลอดจนเป็นผู้สร้างอาชีพให้แก่สมาชิก ซึ่งจะเห็นได้ว่าระดับการศึกษาไม่มีความสำคัญสำหรับการเลี้ยงโคนม และก่อนการเลี้ยง โคนม ควรได้รับความรู้ การอบรมเทคนิควิธีการดูแลที่ถูกต้อง การเริ่มเลี้ยงโคนม รายละ 5 ตัว เหมาะสมสำหรับเกษตรกรรายใหม่ เนื่องจากในระยะแรกใช้เงินลงทุนสูงแต่ก็ให้ผลคุ้มค่ากับการลงทุน เป็นอาชีพที่มีรายได้ดีสม่ำเสมอ เป็นอาชีพที่มั่นคงเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมมีความพึงพอใจมากที่ได้อยู่กับครอบครัว เป็นอาชีพที่เพื่อนบ้านยอมรับ เกษตรกรในพื้นที่มวกเหล็กสามารถดำเนินธุรกิจเลี้ยงโคนมได้มีประสิทธิภาพสูงกว่าพื้นที่หนองโพ และพื้นที่ปรางบุรี แสดงให้เห็นถึงความมีประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนม ในจังหวัดสระบุรี และอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่ภาครัฐให้การสนับสนุนส่งเสริมให้เกษตรกร ในจังหวัดต่าง ๆ ทำเป็นอาชีพเสริมและอาชีพหลักในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรแล้วส่งเสริม ให้รวมตัวกันเป็นสหกรณ์ นำหลักการสหกรณ์มาใช้ทำให้เกิดจากความร่วมมือ ร่วมใจของสมาชิกก็จะทำให้จำนวนสมาชิกสหกรณ์ ฐานะการเงิน และปริมาณของธุรกิจ สหกรณ์โคนมเพิ่มสูงขึ้นทุกปี สมาชิกได้รับกำไรสุทธิเฉลี่ยสูงขึ้นทุกปี แต่สหกรณ์โคนมก็ประสบปัญหาเหมือนกับสหกรณ์การเกษตรทั่วไปกล่าวคือ ถ้าสมาชิกไม่เข้าใจอุดมการณ์ หลักการและวิธีการของ สหกรณ์ การชำระหนี้เงินกู้ไม่เป็นไปตามสัญญา ขาดแคลนเงินทุน พนักงานขาดความกระตือรือร้นในการ

ปฏิบัติงานอีกทั้งผู้บริหารสหกรณ์ยังขาดการวางแผนในการบริหารงานที่ดีที่จะนำสินทรัพย์ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์มีประสิทธิภาพสูงสุดก็จะทำให้สมาชิกได้ผลตอบแทนที่ไม่คุ้มค่า สหกรณ์ก็จะไม่เจริญก้าวหน้า ไม่ประสบผลสำเร็จ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้แนวความคิดในการวิจัย คือ การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังกรอบแนวความคิด ในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

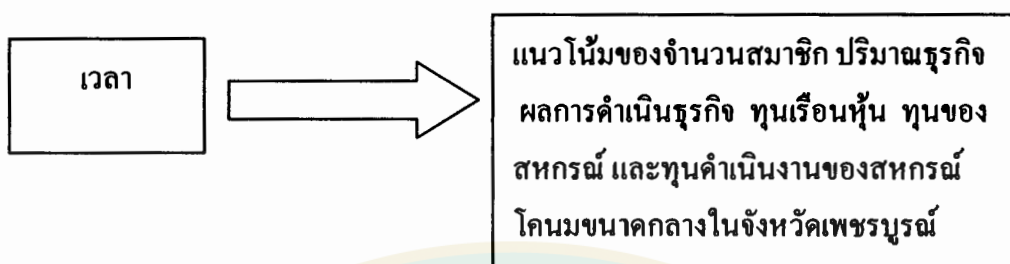
จากการตรวจสอบเอกสารที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ตัวแปรอิสระ (Independent variable)

ตัวแปรตาม (Dependent variables)

ภาพ 4 กรอบแนวความคิดในการศึกษาแนวโน้มของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สมมติฐานในการวิจัย

การศึกษ้อัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ดังนี้

1. อัตราความเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงานสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมีลักษณะเพิ่มขึ้นทุกปี
2. แนวโน้มในด้านจำนวนสมาชิก ทุนเรือนหุ้น ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงานสินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนม เป็นไปในทิศทางเพิ่มขึ้นในอีก 5 ปี ข้างหน้า

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดเล็ก
ภายในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้ได้ศึกษาในสหกรณ์โคนมขนาดเล็กภายในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2
สหกรณ์ ได้แก่ สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ทำการศึกษาปัญหา อุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดเล็กภายในจังหวัด
เพชรบูรณ์ โดยใช้แบบสอบถามกับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ และสมาชิกของสหกรณ์โคนมชัย
ไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด โดยมีประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ฝ่ายจัดการของสหกรณ์ ๆ ละ 4 คน ทั้ง 2 สหกรณ์ รวม 8 คน โดยใช้วิธีเลือก
แบบเจาะจง (purposive sampling) กับฝ่ายจัดการทั้งหมด

2. คณะกรรมการของสหกรณ์ ๆ ละ 8 คน ทั้ง 2 สหกรณ์ รวม 16 คน โดยใช้วิธี
เลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) กับคณะกรรมการทั้งหมด

3. สมาชิก มีวิธีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

3.1 ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2546 สมาชิกของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มี
จำนวน 61 คน เมื่อหักคณะกรรมการ จำนวน 8 คน คงเหลือ สมาชิก 53 คน และสมาชิกของ
สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีจำนวน 59 คน เมื่อหักคณะกรรมการ จำนวน 8 คน คงเหลือ
สมาชิก 51 คน รวมทั้งสิ้นเป็นสมาชิกสหกรณ์โคนมขนาดเล็กภายในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 104
คน

3.2 ผู้วิจัยผู้วิจัยคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้
สูตรของ Taro Yamane (Yamane, T., 1973) โดยกำหนดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ 0.10 หรือร้อยละ 10
มีวิธีการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

โดย n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนสมาชิกทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

จากสูตร สามารถคำนวณกลุ่มตัวอย่างของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{104}{1 + 104 (0.1)^2} \\ &= 51 \text{ คน} \end{aligned}$$

เป็นสมาชิกของสหกรณ์โคนมชัยไม่แดง จำกัด จำนวน 26 คน และสมาชิกสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 25 คน ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากสมาชิกที่มาติดต่อกับสหกรณ์ ณ สถานที่ทำการสหกรณ์ โดยสุ่มตัวอย่างตามความสะดวก (convenience sampling) จำนวน 51 คน และใช้แบบสอบถามเจาะจงกับฝ่ายจัดการ จำนวน 8 คน และคณะกรรมการ จำนวน 16 คน รวมทั้งสิ้น 75 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยข้อมูล 2 ประเภท ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (primary data) ด้านปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์ ได้มาจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลตามแนวของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีทั้งคำถามแบบปลายปิด (Close-ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended question) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไป ตอนที่ 2 เป็นปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์และข้อเสนอแนะอื่น ๆ
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (secondary data) เป็นข้อมูลที่ได้จากเอกสารรายงาน ได้แก่ รายงานกิจการประจำปีที่ได้รับการรับรองจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ รายงานผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ข้อมูลสารสนเทศ ศูนย์สารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2545 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์โคนมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ รายงานการสอบบัญชีของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รายงานกิจการของสหกรณ์โคนมชัยไม่แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สถานการณ์การผลิตและการตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี พ.ศ. 2545 และแนวโน้ม ปี พ.ศ. 2546 จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

การทดสอบแบบสอบถาม

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลและได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

1. ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ แนะนำ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ตรงประเด็นและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2. การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับสมาชิก คณะกรรมการ และฝ่ายจัดการสหกรณ์โคนมไทย-เคนมาร์คพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 21 ชุด ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อถือได้ของความสอดคล้องภายใน (Internal Reliability) โดยใช้วิธีคำนวณหาความเชื่อมั่นของ Cronbach (ประคอง กรรณสูตร, 2538 : 47) ในการหาความเชื่อมั่นโดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) มีสูตรดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ \frac{1 - \sum Si^2}{St^2} \right\}$$

เมื่อ	α	หมายถึง สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น
	n	หมายถึง จำนวนข้อ
	Si^2	หมายถึง คะแนนความแปรปรวนแต่ละข้อ
	St^2	หมายถึง คะแนนความแปรปรวนทั้งฉบับ

ผู้วิจัยได้ทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ผลการทดสอบสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสมาชิก มีค่าแอลฟาเฉลี่ย (α) เท่ากับ 0.78 คณะกรรมการ เท่ากับ 0.80 และฝ่ายจัดการ เท่ากับ 0.81 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่ามาตรฐาน 0.70 แสดงว่าแบบสอบถามมีความเชื่อถือได้ สามารถนำไปใช้ได้และมีความเชื่อมั่นสูง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้คำแนะนำ และปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามในบางตอนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ก่อนที่จะนำแบบสอบถามดังกล่าวออกไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง มีผู้ช่วยเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์โคนมชัยบาดาล จำกัด โดยมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้

1. ประสานงานโดยตรงกับสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยบาดาล จำกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานและนัดหมายสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ชี้แจง แนะนำ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ที่จะร่วมสัมภาษณ์ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถามก่อนที่จะออกดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง คณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่เป็นประชากรทั้งหมดภายในระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในเรื่องนี้ศึกษาค้นคว้าเชิงพรรณนา (Descriptive method) และวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative method) ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และอัตราส่วนทางการเงิน (Financial Ratio) จำนวน 10 ประเภท ได้แก่ อัตราส่วนทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน, อัตราการหมุนของสินค้า, อัตราหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิน, อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์, อัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์, อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน, อัตรากำไรขั้นต้น, อัตราค่าใช้จ่ายและอัตรากำไรสุทธิ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2545: 21-30)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์อัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานโดยใช้สูตรดังนี้

อัตราการเจริญเติบโต

ใช้วิธีอัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่ในช่วงปี พ.ศ. 2536 - 2545 เนื่องจากข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นแล้ว ดังนั้น ในแต่ละปีข้อมูลจะ

ได้มาจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงจึงใช้ฐานเคลื่อนที่ไปในแต่ละปีในการพิจารณาอัตราการเปลี่ยนแปลง (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2530: 3)

$$\text{สูตรอัตราการเจริญเติบโต (ลด) ของปีที่ต้องการ} = \left\{ \frac{Y_t - Y_{t-1}}{Y_{t-1}} \right\}$$

โดยที่ Y_t = ตัวเลขของปีที่ต้องการ

Y_{t-1} = ตัวเลขของปีก่อน

แนวโน้ม

โดยใช้สมการเส้นตรง (Linear) สำหรับข้อมูลที่มีการกระจายของข้อมูลที่มีทิศทางลักษณะเพิ่มขึ้น ลดลง ไปในทิศทางเดียวกัน

สูตรการคำนวณหาสมการแนวโน้มและพยากรณ์

แบบเส้นตรง

$$y = a + bx$$

Y = ค่าแนวโน้ม

a = ค่าแนวโน้ม ณ จุดเริ่มต้นของอนุกรมเวลา

b = ค่าความชันของเส้นแนวโน้ม หรือ ค่าเพิ่มขึ้นหรือลดลงของค่าแนวโน้มต่อหนึ่งหน่วยเวลา

x = หน่วยเวลา (กัลยา ตูณมี, 2538: 168 – 169)

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์โดยใช้อัตราส่วนร้อยละ (Percentage)

ปัญหาและอุปสรรควิเคราะห์โดยนำคะแนนของผู้แบบสอบถามแต่ละคนมารวมกันคำนวณน้ำหนักเฉลี่ย (Weight mean score : WMS) โดยกำหนดให้ค่าเฉลี่ยที่มีน้ำหนักมากที่สุดมีลำดับความสำคัญเป็นลำดับที่ 1 และลดลงไปตามลำดับจนถึงลำดับสุดท้ายที่ค่าเฉลี่ยมีน้ำหนักน้อยที่สุด แล้วใช้เกณฑ์การเปรียบเทียบอัตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้ค่าเฉลี่ยมาจัดลำดับความสำคัญ (สุวรรณา ชูโชติ, 2544: 68-70)

$$\text{WMS} = \frac{3f_3 + 2f_2 + 1f_1}{\text{TRN}}$$

เมื่อ	WMS	=	ค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของปัญหาและอุปสรรคจากผู้ตอบแบบสอบถาม
	f_3	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือก ตอบว่า “1”
	f_2	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือก ตอบว่า “2”
	f_1	=	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เลือก ตอบว่า “3”
	TRN	=	จำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด

ระดับของปัญหา	คะแนนข้อความทางบวก
น้อย	1
ปานกลาง	2
มาก	3

เกณฑ์กำหนดการแปลผลค่าเฉลี่ยมีดังนี้

1.00 - 1.66	คะแนน	สำหรับคำตอบ	น้อย
1.67 - 2.32	คะแนน	สำหรับคำตอบ	ปานกลาง
2.33 - 3.00	คะแนน	สำหรับคำตอบ	มาก

หมายเหตุ ในการทำวิจัยครั้งนี้กำหนดให้คะแนนดังกล่าว มีช่วงคะแนนระหว่างมาตราทั้ง 3 ช่วง มีค่าเท่ากัน

บทที่ 4

ผลการวิจัย และวิจารณ์

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แสดงผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของ สหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตอนที่ 2 อัตราการเจริญเติบโต (ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545) และแนวโน้ม (ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550) ของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัด เพชรบูรณ์

ตอนที่ 3 ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางใน จังหวัดเพชรบูรณ์

ตอนที่ 1 ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และการวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ โคนม ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ฐานะการเงิน

ในปี พ.ศ. 2545 ฐานะการเงิน ของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์มาจาก ค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และ สหกรณ์ โคนมชัยไม้แดง จำกัด ดังตาราง 3

สหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 2,805,619.62 บาท

แหล่งที่มาของเงินทุน มาจาก หนี้สิน ร้อยละ 55.58 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 44.42 หนี้สินส่วนใหญ่ เป็นเจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 43.71 เจ้าหนี้การค้า ร้อยละ 4.53 ส่วนทุนของ สหกรณ์ ประกอบด้วยทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 19.46 ทุนสำรองร้อยละ 15.96 ทุนสะสมตามข้อบังคับ และอื่น ๆ ร้อยละ 6.47 และกำไรร้อยละ 2.54

ทางใช้ไปของเงินทุน ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 80.36 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 18.01 เงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 4.88 สินค้าคงเหลือ ร้อยละ 2.29 และลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 72.04 ส่วนใหญ่ได้แก่ ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 47.92 ลูกหนี้ การค้า ร้อยละ 23.20 และลูกหนี้เงินกู้ ร้อยละ 0.10

ตาราง 3 สรุปฐานะการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

รายการ	ส.โคมนเพชรบูรณ์ จก.		ส.โคมนชัยไม่แดง จก.		ส.โคมนขนาดกลาง	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
ทุนดำเนินงาน	2,805,619.62	100	2,805,619.62	100	2,805,619.62	100
แหล่งที่มาของเงินทุน						
มาจาก						
หนี้สิน	1,559,247.40	55.58	3,755,305.32	56.85	2,657,276.36	56.7
ทุนของสหกรณ์	1,246,372.22	44.42	2,850,901.13	43.15	2,048,636.68	43.53
หนี้สินส่วนใหญ่ ประกอบด้วย						
เจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ	1,226,450.00	43.71	615,800.40	9.32	912,125.20	19.57
เจ้าหนี้การค้า	127,219.00	4.53	388,441.40	5.88	257,830.20	5.48
เงินกู้ยืมภายนอก	-	-	2,520,924.00	38.16	1,260,462.00	26.79
หนี้สินอื่น	122,892.09	4.38	108,255	1.64	115,558.90	2.46
ทุนของสหกรณ์ ประกอบด้วย						
ทุนเรือนหุ้น	545,907.00	19.46	482,414.00	7.30	514,160.50	10.93
ทุนสำรอง	447,864.92	15.96	1,548,363.70	23.44	998,114.31	21.21
ทุนสะสมตามข้อบังคับ	181,404.00	6.47	319,010.62	4.83	250,207.31	5.31
กำไร (ขาดทุน)	71,196.30	2.54	501,112.81	7.59	286,154.56	6.08
ทางใช้ไปของเงินทุนนำไปลงทุน						
สินทรัพย์หมุนเวียน	22254,665.67	80.36	3,606,744.10	54.60	2,930,699.89	62.28
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว	-	-	2,030,000	30.73	1,015,000.00	21.57
ที่ดิน อาคาร และ						
อุปกรณ์	505,194.95	18.01	816,607.95	12.36	660,901.45	14.04
สินทรัพย์อื่น ๆ	31,000.00	1.10	146,645.40	2.22	88,822.70	1.89
เงินลงทุนระยะยาว	14,769.00	0.53	6,209.00	0.09	10,489.00	0.22
สินทรัพย์หมุนเวียน ได้แก่						
ลูกหนี้ระยะสั้น	2,021,234.20	72.04	1,975,296.62	29.90	1,998,265.41	42.46
- ลูกหนี้เงินกู้	3,000.00	0.10	74,750.00	1.13	38,875.00	0.83
- ลูกหนี้การค้า	686,696.76	23.20	379,805.87	5.35	533,251.32	10.67
- ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ	1,344,324.00	47.92	1,528,812.50	23.14	1,053,875.00	22.40

ตาราง 3 (ต่อ)

รายการ	ส.โคมเพชรบูรณ์ จก.		ส.โคมชัยไม้แดง จก.		ส.โคมขนาดกลาง	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
รวมลูกหนี้เงินกู้ (สั้น+ยาว)	3,000.00	0.10	2,104,750.00	31.86	1,053,875.00	22.40
เงินสด/เงินฝาก	137,003.20	4.88	933,350.22	14.13	535,176.71	11.37
สินค้าคงเหลือ	64,377.27	2.29	674,868.81	10.22	369,623.04	7.86

หมายเหตุ : รายละเอียดภาคผนวก ข

จากการศึกษาพบว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีที่มาของเงินทุนส่วนใหญ่มาจากเจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 43.71 และทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 19.46 ทุนสำรอง ร้อยละ 15.96 ทุนสะสมตามข้อบังคับ ร้อยละ 6.47 และกำไรสุทธิ ร้อยละ 2.54 นำไปลงทุนในลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 47.92 รองลงมาเป็นลูกหนี้การค้า ร้อยละ 23.20

สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 6,606,206.45 บาท

แหล่งที่มาของเงินทุน มาจาก หนี้สิน ร้อยละ 56.85 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 43.15 หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้เงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์ และมูลนิธิชัยพัฒนา ร้อยละ 38.16 เจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 9.32 เจ้าหนี้การค้า ร้อยละ 5.88 ส่วนทุนของสหกรณ์ประกอบด้วย ทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 7.30 ทุนสำรอง ร้อยละ 23.44 ทุนสะสมตามข้อบังคับและอื่น ๆ ร้อยละ 4.83 และกำไร ร้อยละ 7.59

ทางใช้ไปของเงินทุน ได้นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 54.60 ลูกหนี้ระยะยาว ร้อยละ 30.73 ที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 12.36 เงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 14.13 สินค้าคงเหลือ ร้อยละ 10.22 ลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 29.90 ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบด้วยลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 23.14 ลูกหนี้การค้า ร้อยละ 5.35 และลูกหนี้เงินกู้ ร้อยละ 31.86

จากการศึกษาพบว่า สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีทุนดำเนินงานส่วนใหญ่มาจากเจ้าหนี้เงินกู้ยืมภายนอก ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และมูลนิธิชัยพัฒนา ร้อยละ 38.16 และทุนสำรอง ร้อยละ 23.44 นำไปลงทุน เป็นลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 23.14 ลูกหนี้การค้า ร้อยละ 5.35 และลูกหนี้เงินให้กู้ ร้อยละ 31.86

การวิเคราะห์สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้ข้อมูลจากสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัด มาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยของทั้ง 2 สหกรณ์ ได้ผลการศึกษา ดังนี้

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 4,705,913.04 บาท

แหล่งที่มาของเงินทุน มาจาก หนี้สินร้อยละ 56.47 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 43.53 หนี้สินส่วนใหญ่ได้มาจากเงินกู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ และมูลนิธิชัยพัฒนา ร้อยละ 26.79 รองลงมาเป็นเจ้าของหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 19.57 ส่วนทุนของสหกรณ์มาจากทุนสำรอง ร้อยละ 21.21 และทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 10.93

ทางใช้ไปของเงินทุน สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ นำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนร้อยละ 62.28 ส่วนใหญ่อยู่ในลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 42.46 ได้แก่ ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 30.53 ลูกหนี้การค้า ร้อยละ 10.67 ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้น ร้อยละ 0.83 ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว ร้อยละ 21.57 เงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 11.37

จะเห็นได้ว่า สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีแหล่งเงินทุนส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ยืมจากภายนอก ได้นำเงินไปลงทุน ในลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 42.46 ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว ร้อยละ 21.57 รวมเป็นลูกหนี้ทั้งสิ้น ร้อยละ 64.03 เป็นการลงทุนที่ก่อให้เกิดรายได้หลักของสหกรณ์ทั้งสิ้น ซึ่งสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ทั้งสองขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ลูกหนี้การค้า และลูกหนี้เงินกู้ให้มีประสิทธิภาพ ทั้งสองสหกรณ์มีทุนดำเนินงานมาจากหนี้สินและทุนของสหกรณ์ ในอัตราส่วนใกล้เคียงกัน

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. 2545 ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์ โคนมชัยไม่แดง จำกัด ดังตาราง 4 จากตาราง 4 และ 5 แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนี้

สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ในปี พ.ศ. 2545 มีรายได้จากการขาย/บริการ 17,026,265.00 บาท มีต้นทุนขาย ร้อยละ 95.63 อัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 4.37 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ ร้อยละ 4.44 ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 1.76 กำไรสุทธิ ร้อยละ 0.42 รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต (น้ำนมดิบ) จำนวน 12,854,128.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 73.83 รองลงมาเป็นจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 23.96 และในปี 2545 สหกรณ์ไม่ได้รับฝากเงินจากสมาชิก ดำเนินธุรกิจสินเชื่อ และการให้บริการแก่สมาชิก

ตาราง 4 สรุปผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2545

รายการ	ส.โคนมเพชรบูรณ์ จก		ส.โคนมชัยไม้แดง จก		ส.โคนมขนาดกลาง	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
งบกำไรขาดทุน						
ขาย/บริการ	17,026,265.00	100	21,186,824.71	100	19,106,544.86	100
หัก ต้นทุนขาย/บริการ	16,282,762.23	95.63	19,618,013.04	92.60	17,950,387.64	93.95
กำไรขั้นต้น	743,502.77	4.37	1,568,811.67	7.40	1,156,157.22	6.05
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	376,000.00	2.20	27,985.40	0.13	201,992.70	1.06
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	756,422.06	4.44	517,926.90	2.44	637,173.48	3.33
กำไรเฉพาะธุรกิจ	363,080.71	2.13	1,078,870.17	5.09	720,975.44	3.78
บวก รายได้อื่น	7,890.78	0.05	29,886.20	0.14	18,888.49	0.10
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	299,775.19	1.76	607,643.56	2.87	453,709.37	2.38
กำไรสุทธิ	71,196.30	0.42	501,112.81	2.36	286,154.56	1.50

สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด

ในปี พ.ศ. 2545 มีรายได้จากการขาย/บริการ 21,186,824.71 บาท มีต้นทุนขาย ร้อยละ 92.60 อัตรากำไรขั้นต้นร้อยละ 7.40 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ ร้อยละ 2.44 ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ร้อยละ 2.87 กำไรสุทธิ ร้อยละ 2.36 รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) จำนวน 14,050,720.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 66.14 รองลงมาเป็นจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 33.41 และในปี 2545 สหกรณ์ดำเนินธุรกิจทุกประเภทเว้นแต่ธุรกิจการให้บริการแก่สมาชิก

ผลการศึกษาพบว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีต้นทุนขายในธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจรวบรวมผลิตผลสูงกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด โดยมีต้นทุนขายเฉลี่ยสูงถึง 16,282,762.23 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 95.63 มีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจเฉลี่ย จำนวน 756,422.06 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.44 จึงทำให้มีกำไรเฉพาะธุรกิจเฉลี่ย 363,080.71 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.13 เนื่องจากสหกรณ์เสียค่าใช้จ่ายในการขาย จำนวน 151,388.30 บาท ค่าใช้จ่ายในการบริหารขนส่งนํ้านมดิบ จำนวน 81,733.70 บาทในระหว่างปีได้บริจาคตังรวบรวมนํ้านมดิบขนาด 3,000 ลิตร 1 ใบ ราคาทุน 524,500.00 บาท มูลค่าสุทธิถึงวันบริจาคตเป็นเงิน 103,625.81 บาท และปั้มนํ้าไคร์ไว 1 เครื่อง ราคาทุน 1,680 บาท มูลค่าสุทธิถึงวันบริจาคตเป็นเงิน 1 บาท รวมเป็นเงินบริจาคต 103,626.81 บาท ตัดเป็นค่าใช้จ่ายออกจากบัญชีค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผลของสหกรณ์ บริจาคตให้กับสหกรณ์โคนมนครบาลเพชรบูรณ์ จำกัด และมีค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์รวบรวมนํ้านมดิบในธุรกิจรวบรวมผลิตผล จำนวน 135,929.54 บาท มากกว่า สหกรณ์โคนม ชัยไม้แดง จำกัด ประมาณ 1 เท่า เป็นเงิน 69,498.27 บาท ค่าใช้จ่ายในธุรกิจรวบรวมผลิตผลมีมากกว่าสหกรณ์

โคนมชัยไม้แดง จำกัด จึงทำให้อัตรากำไรเฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผล (น้ำนมดิบ) ของสหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เท่ากับร้อยละ 0.99 ต่ำกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ซึ่งเท่ากับร้อยละ 3.97 ส่วนค่าใช้จ่ายดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีค่าใช้จ่ายสูงกว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 307,867.37 บาท ได้แก่ ค่าใช้จ่ายวันประชุมใหญ่ ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์ ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ค่าตกแต่งสำนักงานตัดจ่าย ค่าเบี้ยประชุมและค่าต่อเติมอาคารสำนักงานตัดจ่าย ส่วนธุรกิจสินเชื่อและการรับฝากเงินจากสมาชิกสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในปีนี้ไม่ดำเนินธุรกิจ

ตาราง 5 สรุปรายได้จากการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ปี พ.ศ. 2545

รายการ	ส.โคนมเพชรบูรณ์ จก.		ส.โคนมชัยไม้แดง จก.		ส.โคนมขนาดกลาง	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
ธุรกิจสินเชื่อ						
รายได้ดอกเบี้ย- รับจริง	-	-	37,485.51	100	18,742.76	99.05
- ค้างรับ	360.00	100	-	-	180.00	0.95
รวม	360.00	100	37,485.51	100	18,922.76	100
หัก ต้นทุน	-	-	15,189.59	40.52	7,594.80	40.14
กำไรเฉพาะธุรกิจ	360.00	100	22,295.92	59.48	11,327.96	59.86
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย						
รายได้จากการขาย	4,171,777.00	100	7,098,619.20	100	5,635,198.10	100
หัก ต้นทุนขาย	3,932,687.43	94.27	6,542,492.51	92.17	5,237,589.97	92.94
กำไรขั้นต้น	239,089.57	5.73	556,126.69	7.83	397,608.13	7.06
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	-	-	10,500.00	0.15	5,250.00	0.09
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	4,004.00	0.09	68,001.53	0.96	36,002.77	0.64
กำไรเฉพาะธุรกิจ	235,085.57	5.64	498,625.16	7.02	366,855.37	6.51
ธุรกิจรวบรวมผลิตผล						
ขายวัตถุดิบ	12,854,128.00	100	14,050,720.00	100	13,452,424.00	100
หัก ต้นทุนขาย	12,350,074.80	96.08	13,060,330.94	92.95	12,705,202.87	94.45
กำไรขั้นต้น	504,053.20	3.92	990,389.06	7.05	747,221.13	5.55
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ	376,000.00	2.93	17,485.40	0.12	196,742.70	1.45
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	752,717.06	5.86	449,925.37	3.20	601,321.22	4.45

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	ส.โคมพรบูรณจก		ส.โคมรับไม้แดงจก		ส.โคมขนาดกลาง	
	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ	บาท	ร้อยละ
กำไรเฉพาะธุรกิจ	127,336.14	0.99	557,949.09	3.97	342,792.12	2.56
- รายได้อื่น	7,890.78	0.05	29,886.20	0.14	18,888.49	0.10
รวมรายได้ทั้งสิ้น	17,410,155.78	100	21,244,696.31	100	19,327,426.05	100
สรุปที่มาของขาย/บริการ						
- สินเชื่อ	360.00	0.00	37,485.51	0.18	18,922.76	0.10
- จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	4,171,777.00	23.96	7,098,619.20	33.41	5,635,198.10	29.16
- รวบรวมผลผลิต	12,854,128.00	73.83	14,050,720.00	66.14	13,452,424.00	69.60
- รายได้เฉพาะธุรกิจ	376,000.00	2.16	27,985.40	0.13	201,992.70	1.05
- รายได้อื่น	7,890.78	0.05	29,886.20	0.14	18,888.49	0.10
รวมรายได้ทั้งสิ้น	17,410,155.78	100	21,244,696.31	100	19,327,426.05	100

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง

ในปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีรายได้ขาย/บริการส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลผลิต (น้ำนมดิบ) รองลงมาเป็นรายได้จากธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจสินเชื่อและรายได้อื่น โดยมีรายได้จากการขาย/บริการเฉลี่ย 19,106,544.86 บาท มีต้นทุนขาย จำนวน 17,950,387.64 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 93.95 กำไรขั้นต้น 1,156,157.22 บาท คิดเป็นร้อยละ 6.05 รายได้เฉพาะธุรกิจ จำนวน 201,992.70 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.06 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ จำนวน 637,173.48 บาท หรือร้อยละ 3.33 รายได้อื่น จำนวน 18,888.49 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.10 ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน จำนวน 453,709.37 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 2.38 มีกำไรสุทธิ 286,154.56 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 1.50

ธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในปี พ.ศ. 2545 จากตาราง 5 มีดังนี้

การรับฝากเงิน สหกรณ์มีเงินรับฝากจากสมาชิก จำนวน 42,666.72 บาท หรือร้อยละ 0.16 มีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับปริมาณธุรกิจทั้งหมดของสหกรณ์ การที่สมาชิกมีส่วนร่วมในธุรกิจด้านนี้น้อย เป็นผลทำให้สหกรณ์ขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินธุรกิจ เห็นได้จาก สหกรณ์ต้องกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนภายนอกมาดำเนินธุรกิจและบริหารงานทำให้มีภาระค่าใช้จ่ายในดอกเบี้ยจ่ายเกิดขึ้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของสหกรณ์ได้ สหกรณ์ควรส่งเสริมการออมทรัพย์ด้วยการระดมเงินออมเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ โดยผู้บริหาร สหกรณ์ควรกำหนด

อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจ อีกทั้งยังต้องสร้างความ
 เลื่อมใส ศรัทธา ความเชื่อมั่นในความมั่นคง ปลอดภัยของเงินที่ฝากไว้ในสหกรณ์

ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์ให้เงินกู้แก่สมาชิกเพื่อนำเงินไปลงทุนในการประกอบอาชีพ
 เลี้ยง โคนมและอื่นๆ มีรายได้ดอกเบี้ยรับจำนวน 18,922.76 บาท มีต้นทุน 7,594.80 บาท หรือ
 คิดเป็นร้อยละ 40.14 กำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 11,327.96 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 59.86

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์จัดหาอาหารสัตว์ เคมีเกษตร ยารักษาสัตว์
 สินค้าทั่วไปและวัตถุดิบมาจำหน่ายให้สมาชิกในราคายุติธรรม มีรายได้จากการจัดหาสินค้ามา
 จำหน่ายให้สมาชิก จำนวน 5,635,198.10 บาท มีต้นทุนขาย จำนวน 5,237,589.97 บาท หรือคิด
 เป็นร้อยละ 92.94 กำไรขั้นต้น จำนวน 397,608.13 บาท หรือ ร้อยละ 7.06 รายได้เฉพาะธุรกิจ
 จำนวน 5,250.00 บาท หรือคิดเป็น ร้อยละ 0.09 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ จำนวน 36,022.77 บาท
 หรือคิดเป็นร้อยละ 0.64 มีกำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 366,855.37 บาท หรือ คิดเป็นร้อยละ 6.51

ธุรกิจรวบรวมผลผลิต รายได้จากการรวบรวมผลผลิตเฉลี่ย (น้ำมันดิบ) จากสมาชิก
 จำนวน 13,452,424.00 บาท มีต้นทุน จำนวน 12,705,202.87 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 94.45 กำไร
 ขั้นต้น จำนวน 747,221.13 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 5.55 รายได้เฉพาะธุรกิจ 196,742.70 บาท หรือ
 คิดเป็นร้อยละ 1.45 ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ จำนวน 601,321.22 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 4.45 มี
 กำไรเฉพาะธุรกิจ จำนวน 342,792.12 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.56

ธุรกิจการให้บริการและส่งเสริมการเกษตร ได้แก่งานบริหาร การขายน้ำเชื้อ การ
 บริการด้านสัตว์แพทย์ ผสมเทียม การให้บริการทั้งในลักษณะป้องกันและบำบัดรักษาโรค และ
 ปรับปรุงพันธุ์พร้อมทำประวัติเก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับโคนมของสมาชิก รวมทั้งการจัดให้มี
 ห้องปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุเกี่ยวกับโรคในโคนม ธุรกิจประเภทนี้สหกรณ์โคนมขนาด
 ใหญ่จัดให้มีทุกสหกรณ์แล้วซึ่งจะช่วยลดต้นทุนการเลี้ยงโคนมของสมาชิกให้ต่ำลงทำให้สมาชิกมี
 รายได้เพิ่มขึ้น แต่สหกรณ์โคนมขนาดเล็กและขนาดกลางส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดให้มีขึ้นเนื่องจากความ
 ไม่พร้อมในหลาย ๆ ด้าน ได้แก่ ด้านเงินทุน เครื่องมือ บุคลากร ความรู้ เทคโนโลยี ฯลฯ ซึ่งใน
 จังหวัดเพชรบูรณ์ก็ยังไม่เหมือนกัน เนื่องจากจำนวนสมาชิกมีน้อยประกอบกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาด
 ความรู้ ความเข้าใจ และสิ่งที่สำคัญสหกรณ์ยังขาดแคลนเงินทุน

เมื่อนำปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด
 จำกัด มาเปรียบเทียบกับสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545 สรุปผลได้ ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ไม่ได้ทำธุรกิจสินเชื่อ ปริมาณธุรกิจสินเชื่อของ
 สหกรณ์โคนมขนาดกลางเป็นของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีรายได้จากธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 4,171,777.00 บาท ต่ำกว่าสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ร้อยละ 25.97 มีต้นทุนขายสูงกว่า ร้อยละ 1.33 และมีอัตรากำไรเฉพาะธุรกิจต่ำกว่า ร้อยละ 0.87 ส่วนสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีรายได้สูงกว่าสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ร้อยละ 25.97 มีต้นทุนขายที่ต่ำกว่าแต่ใกล้เคียงกับสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ซึ่งมีอัตรากำไรเฉพาะธุรกิจสูงกว่าร้อยละ 0.51 แต่เมื่อรวมทุกธุรกิจของสหกรณ์ แล้วสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ก็ยังมีอัตรากำไรสุทธิสูงกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เมื่อเปรียบเทียบกับสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ จะเห็นว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีการบริหารธุรกิจในด้านต่าง ๆ ดีกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545
เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในปี พ.ศ. 2545 การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ดังตาราง 6

ตาราง 6 อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545

อัตราส่วน	สหกรณ์โคนม			อัตราส่วนมาตรฐาน	หน่วย
	เพชรบูรณ์	ชัยไม้แดง	ขนาดกลาง		
อัตราส่วนวัดสภาพคล่องทางการเงิน					
1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	1.57	3.09	2.25	2.16	เท่า
อัตราส่วนที่วัดความสามารถในการก่อหนี้					
2 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	1.25	1.32	1.30	0.96	เท่า
อัตราส่วนที่วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์					
3 อัตราการหมุนของสินค้า	134.62	38.02	56.36	42.52	รอบ
4 อัตราการหมุนของสินทรัพย์	7.32	3.99	5	3.25	รอบ
อัตราส่วนที่วัดความสามารถในการหากำไร					
5 อัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์	748.12	399.76	505.85	330.62	ร้อยละ
6 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	3.06	9.43	7.49	11.84	ร้อยละ
7 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน	6.15	18.5	14.80	23.02	ร้อยละ
8 อัตรากำไรขั้นต้น	4.37	7.40	6.05	8.10	ร้อยละ

ตาราง 6 (ต่อ)

อัตราส่วน	สหกรณ์โคนม			อัตราส่วนมาตรฐาน	หน่วย
	เพชรบูรณ์	ชัยภูมิ	ขนาดกลาง		
9 อัตราค่าใช้จ่าย	99.59	97.64	98.52	96.42	ร้อยละ
10 อัตรากำไรสุทธิ	0.42	2.37	1.50	3.64	ร้อยละ

สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จากตาราง 6 สหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงิน โดยดูจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็น 1.57 ต่อ 1 อัตราส่วนมาตรฐาน 2.16 ต่อ 1 ต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน ความสามารถในการก่อหนี้จากสหกรณ์ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุน เท่ากับ 1.25 ต่อ 1 อัตราส่วนมาตรฐาน 0.96 ต่อ 1 สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดีพอควรเป็นที่เชื่อถือแก่เจ้าหนี้ ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ สหกรณ์ มีอัตราส่วนการหมุนของสินค้า 134.62 รอบ สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน ซึ่งเท่ากับ 42.52 อัตราการหมุนของสินทรัพย์ 7.32 รอบ สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ได้ดีกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน ส่วนความสามารถในการหักกำไรส่วนใหญ่มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน และมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงิน โดยดูจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็น 3.09 ต่อ 1 อัตราส่วนมาตรฐาน 2.16 ต่อ 1 สูงกว่า อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน ความสามารถในการก่อหนี้ สหกรณ์มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ย เท่ากับ 1.32 ต่อ 1 อัตราส่วนมาตรฐาน 0.96 ต่อ 1 สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ได้ดีพอควร เป็นที่เชื่อถือแก่เจ้าหนี้ ความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์มีอัตราส่วนการหมุนของสินค้า 38.02 รอบ ต่ำกว่ามาตรฐาน อัตราการหมุนของสินทรัพย์ 3.99 รอบ สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน (เท่ากับ 3.25) แต่ไม่มากนัก ส่วนความสามารถในการหักกำไรส่วนใหญ่มีอัตราผลตอบแทนต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน และมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด สูงกว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด แสดงให้เห็นถึงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานของ สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด มีฐานะการเงินมั่นคง ผลการดำเนินงานมีอัตรากำไรสุทธิมากกว่า การบริหารงานมีประสิทธิภาพ และประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจมากกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำกัด มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้
สภาพคล่องทางการเงิน

สหกรณ์ มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เป็น 2.25 ต่อ 1 อัตราส่วนมาตรฐาน 2.16 ต่อ 1 สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องฐานะทางการเงินในระยะสั้น ๆ อยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งสภาพคล่องของสหกรณ์ขึ้นอยู่กับการบริหารลูกหนี้ที่มีอยู่ ร้อยละ 64.03 และสินค้าคงเหลือร้อยละ 7.86 ให้มีประสิทธิภาพ โดยกำหนดนโยบายสินเชื่อ การขายสินค้าที่เหมาะสมรัดกุม

ความสามารถในการก่อหนี้

สหกรณ์ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเฉลี่ย เท่ากับ 1.30 ต่อ 1 อัตราส่วนมาตรฐาน 0.96 ต่อ 1 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ ทั้งระยะสั้น และระยะยาวได้ดีพอสมควร และได้รับความไว้วางใจจากเจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ เจ้าหนี้เงินกู้ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกเห็นได้จากมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน

ความสามารถในการใช้สินทรัพย์

สหกรณ์ มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่ก่อให้เกิดรายได้ในอัตราหมุนของสินค้า 56.36 รอบต่อปีสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานที่มี เท่ากับ 42.52 อัตราหมุนของสินทรัพย์ทั้งสิ้นเฉลี่ย 5.00 รอบต่อปีสูงกว่ามาตรฐานที่มี เท่ากับ 3.25 รอบ และอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับร้อยละ 505.85 สูงกว่ามาตรฐานที่มีเท่ากับร้อยละ 330.62 จะเห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ เพื่อหารายได้มีประสิทธิภาพสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน

ความสามารถในการหากำไร

สหกรณ์มีความสามารถในการหากำไร ดูได้จากสหกรณ์มีอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ ร้อยละ 7.49 ต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน เท่ากับ 11.84 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน ร้อยละ 14.80 ต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน เท่ากับ 23.02 อัตรากำไรขั้นต้น ร้อยละ 6.05 ต่ำกว่ามาตรฐานเท่ากับ ร้อยละ 8.10 อัตราค่าใช้จ่าย ร้อยละ 98.52 สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานเท่ากับ 96.42 และอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 1.50 ต่ำกว่ามาตรฐาน เท่ากับร้อยละ 3.64 ซึ่งอัตราส่วนทั้งหมดที่กล่าวมาต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทั้ง ๆ ที่สหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ได้ผลสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน อาจเนื่องจากสหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีต้นทุนการดำเนินการธุรกิจค่อนข้างสูง ถึงแม้จะมีอัตราการหมุนของสินค้า 56.36 ครั้งต่อปี อัตราการหมุนของสินทรัพย์ เท่ากับ 5.00 รอบต่อปี และอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น เท่ากับร้อยละ 505.85 แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้อัตรากำไรต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน

อัตรากำไรขั้นต้น และอัตรากำไรสุทธิ สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานได้ ดังนั้น จะพบว่าการเลี้ยงโคนมมีต้นทุนสูง และค่าใช้จ่ายในการลงทุนเลี้ยงสูงกว่าทำอาชีพการเกษตรอื่น แต่ให้ผลตอบแทนที่สม่ำเสมอคุ้มค่า เป็นอาชีพที่มั่นคง มีตลาดรองรับแน่นอน อีกทั้งเป็นอาชีพที่ภาครัฐและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงให้การส่งเสริมสนับสนุน

เมื่อนำอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด มาเปรียบเทียบกับสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ และอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ปี พ.ศ. 2545 สรุปผลได้ดังนี้

อัตราส่วนวัดสภาพคล่อง

สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีสภาพคล่องทางการเงินระยะสั้นของสหกรณ์ โดยดูจากอัตราส่วนทุนหมุนเวียน 1.57 เท่า ต่ำกว่าสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด (3.09 เท่า) สหกรณ์โคนมขนาดกลาง (2.25 เท่า) และอัตราส่วนมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2.16 เท่า) ส่วนสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด มีอัตราส่วนทุนหมุนเวียน เท่ากับ 3.09 สูงกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมขนาดกลาง และอัตราส่วนมาตรฐานฯ

อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการก่อหนี้

เป็นการวัดความสัมพันธ์ของเงินทุนของสหกรณ์ที่จัดหามาในรูปของหนี้ (อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน) ซึ่งทั้งสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด (1.25 เท่า) และสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด (1.32 เท่า) มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานฯ (0.96 เท่า)

อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการใช้สินทรัพย์

เป็นการวัดประสิทธิภาพในการใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ที่มีอยู่ในรูปต่าง ๆ ซึ่งทั้งสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด มีความสามารถใช้สินทรัพย์หารายได้ได้สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานฯ

อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการหักกำไร

เป็นการวัดผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทั้งสิ้น หรือการใช้สินทรัพย์ว่าได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ เป็นการวัดความสามารถของฝ่ายบริหาร ในการใช้ทรัพย์สินของสหกรณ์ในการทำให้เกิดรายได้กลับคืนสู่กิจการ ซึ่งทั้งสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด ทั้งสองสหกรณ์ต่างก็มีผลตอบแทนต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตราส่วนผลตอบแทนต่ำกว่า สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ตอนที่ 2 อัตราการเจริญเติบโต (ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2545) และแนวโน้ม (ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550) ของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์ และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางใน จังหวัดเพชรบูรณ์

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโต และแนวโน้มของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ศึกษาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนม ชับไม้แดง จำกัด ดังนี้

จำนวนสมาชิก

อัตราการเจริญเติบโตจำนวนสมาชิก

จากตาราง 8 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสมาชิกสูงสุด ปี พ.ศ. 2541 จำนวน 193 คน และมีน้อยที่สุดปี พ.ศ. 2544 จำนวน 60 คน ณ วันสิ้นปี 31 ธ.ค. 45 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีสมาชิก จำนวน 65 คน (สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 64 คน (ภาคผนวก ค)) และ (สหกรณ์โคนม ชับไม้แดง จำกัด จำนวน 65 คน (ภาคผนวก ง)) มีจำนวนใกล้เคียงกัน และมีอัตราการเจริญเติบโต เฉลี่ยลดลง ร้อยละ 0.40

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีการเปลี่ยนแปลงของจำนวน สมาชิกมาก ในปี พ.ศ. 2538 เพิ่มขึ้น 77 คน พ.ศ. 2539 เพิ่มขึ้น 20 คน พ.ศ. 2540 ลดลงจำนวน 23 คน พ.ศ. 2541 เพิ่มขึ้น 97 คน และหลังจากนั้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 จำนวนสมาชิกเริ่มลดลง ทุก ๆ ปี โดย ในปี พ.ศ. 2542 จำนวนสมาชิกลดลง 206 คน จากการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้สมาชิก สหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีการเคลื่อนไหวเพิ่ม/ลดเป็นจำนวนมากนั้น มีสาเหตุอยู่ 4 ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่ง เป็นไปตามนโยบายภาครัฐที่จะทำให้เกษตรกรมีรายได้ที่ค่อนข้างจะมั่นคง และ ต่อเนื่องจึงระดมทรัพยากรบุคคลทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เกิดความร่วมมือกันในเรื่องของการ ส่งเสริมการเลี้ยงโคนม จึงทำให้เกษตรกรมาสมัครเป็นสมาชิกเข้าร่วมโครงการเป็นจำนวนมาก ประการที่สอง อาชีพการเลี้ยงโคนมถึงจะมีรายได้พอสมควรค่อนข้างสูง และต่อเนื่องแต่ต้องอาศัย ความอดทน และความรับผิดชอบสูง ซึ่งขัดแย้งกับอุปนิสัยของเกษตรกรไทย จึงทำให้มีการลาออก จากการเป็นสมาชิกอย่างต่อเนื่อง ประการที่สาม แหล่งที่เหมาะสมกับอาชีพการทำการเกษตร(การ เลี้ยงโคนม) กลับกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยว และประการที่สี่ เนื่องจากความจำเป็นในการดำเนินงาน ในหลาย ๆ ด้าน เช่น การแข่งกับระยะเวลา ระยะทาง ทำให้คุณภาพน้ำนมดิบต้องเสียไป จึงทำให้ในปี พ.ศ. 2544 สหกรณ์ได้แยกตัวออกเป็น 3 ส่วน คือ 1.สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ตั้งศูนย์รับ

น้ำนมดิบที่อำเภอหล่มสัก 2. กลุ่มผู้เลี้ยงโคนมเขาค้อ ตั้งศูนย์รับน้ำนมดิบ ที่อำเภอเขาค้อ 3. กลุ่มผู้เลี้ยงโคนมท่าพล ตั้งศูนย์รับน้ำนมดิบที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งต่อมาตั้งเป็นสหกรณ์โคนมนครบาลเพชรบูรณ์ จำกัด ทำให้ในปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัดได้ขอแก้ไขข้อบังคับเรื่องพื้นที่ดำเนินการของสหกรณ์ ซึ่งเดิม มี 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเขาค้อ อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า และอำเภอเมือง เหลือเพียง 2 อำเภอ ได้แก่ อำเภอหล่มสัก และอำเภอหล่มเก่า เพื่อที่จะได้ดูแลสมาชิกได้อย่างใกล้ชิดและทั่วถึง ส่วนสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีจำนวนสมาชิกโดยเฉลี่ยในแต่ละปีไม่เคลื่อนไหวเพิ่มขึ้น/ลดลงมากนัก และในปี พ.ศ. 2546 จำนวนสมาชิกลดลง จำนวน 17 คน คงเหลือ 48 คน เนื่องจากมีการคัดคุณภาพสมาชิกที่ไม่ได้เลี้ยงโคนม และทำธุรกิจกับสหกรณ์ออกจากสหกรณ์

เมื่อนำจำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับจำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- จำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยลดลงและจำนวนสมาชิกมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น - ลดลงเป็นจำนวนมาก
- สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตโดยเฉลี่ยแล้วไม่มีความเคลื่อนไหวของจำนวนสมาชิก

แนวโน้มสมาชิก

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 1 พบว่า เมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี จำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ลดลงปีละ 3.23 คน และจากการพยากรณ์จำนวนสมาชิกระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า จำนวนสมาชิกมีแนวโน้มลดลง ในปี 2546 จำนวนสมาชิกสหกรณ์ มีจำนวน 60 คน ต่ำกว่าสมาชิกที่พยากรณ์ (จำนวน 80 คน) และจำนวนสมาชิกที่พยากรณ์ในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 54 คน ดังแสดงในตาราง 9 ภาพ 5

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้นหากเป็นไปตามที่พยากรณ์ไว้ โดยนำข้อมูลในอดีตมาพยากรณ์แนวโน้มซึ่งจำนวนสมาชิกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นแล้วค่อย ๆ ลดลง แต่จากนโยบายรัฐบาลประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้น และถ้าสหกรณ์มีแผนการรับสมาชิกเพิ่ม มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องสหกรณ์และการเลี้ยงโคนมเพิ่มขึ้นเป็นอาชีพเสริมมากขึ้น ก็น่าจะทำให้มีจำนวนสมาชิกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

ตาราง 7 สมการแนวโน้ม จากการศึกษาด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สมการ ที่	รายการ	รูปแบบสมการ	R Square	Sig. t	ระดับ ความ แตกต่าง ทางสถิติ
1	จำนวนสมาชิก	$Y_c = 115.80 - 3.23 x$	0.217	0.175	NS
2	การรับฝากเงิน	$Y_c = 22,769.56 + 5,670.12 x$	0.230	0.160	NS
3	ธุรกิจสินเชื่อ	$Y_c = 406,849 + 241,823 x$	0.804	0.039	S
4	ธุรกิจจัดหาสินค้า มาจำหน่าย	$Y_c = 3,341,643.83 + 216,740.83 x$	0.919	0.000	S
5	ธุรกิจรวบรวม ผลิตผล (น้ำนมดิบ)	$Y_c = 9,053,265.44 + 494,118.21 x$	0.887	0.000	S
6	รายได้	$Y_c = 13,571,043.68 + 744,801.77x$	0.911	0.000	S
7	ค่าใช้จ่าย	$Y_c = 13,426,579.88 + 725,706.98x$	0.909	0.000	S
8	กำไร/ขาดทุน	$Y_c = 144,463.79 + 19,094.80x$	0.244	0.146	NS
9	สินทรัพย์	$Y_c = 2,451,206.20 + 171,986.36x$	0.834	0.000	S
10	หนี้สิน	$Y_c = 1,452,808.6 + 73,660.64 x$	0.614	0.007	S
11	ทุนเรือนหุ้น	$Y_c = 267,363.75 + 25,377.25x$	0.961	0.000	S
12	ทุนของสหกรณ์	$Y_c = 998,397.60 + 98,325.72x$	0.807	0.000	S
13	ทุนดำเนินงาน	$Y_c = 2,451,206.20 + 171,986.36x$	0.834	0.000	S

NS หมายถึง non – significance

S หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

**ตาราง 8 อัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545**

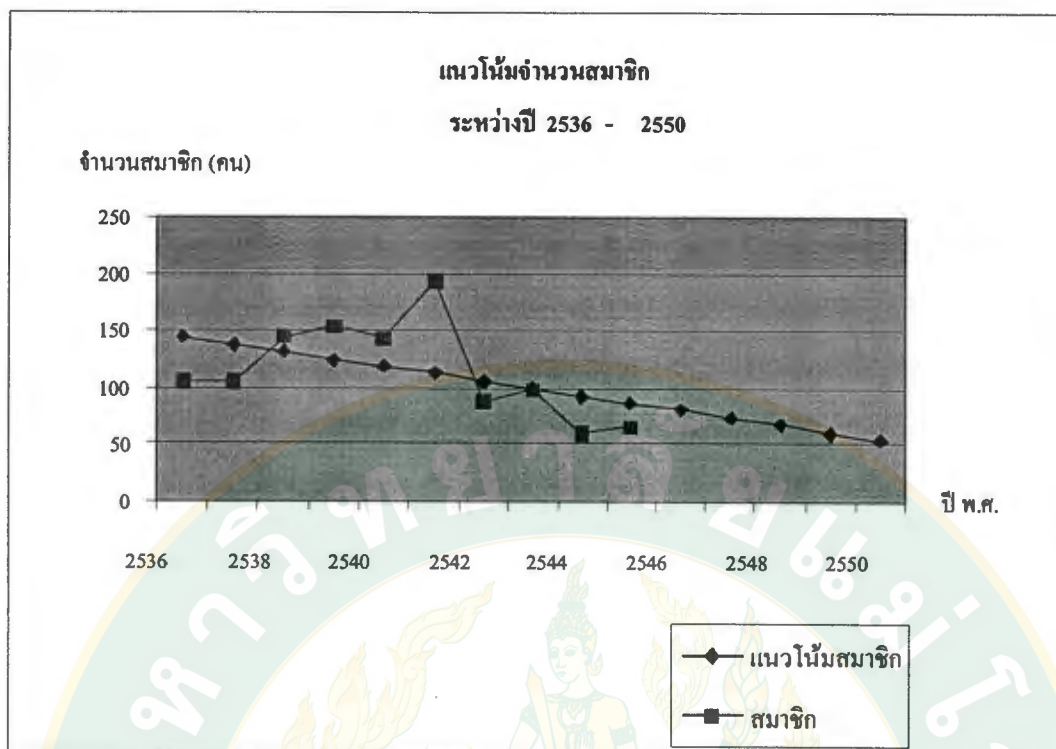
ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)
2536	106		
2537	106	0	0.00
2538	144	38	35.85
2539	154	10	6.94
2540	143	-11	-7.14
2541	193	50	34.97
2542	89	-104	-53.89
2543	98	9	10.11
2544	60	-38	-38.78
2545	65	5	8.33
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย			-0.40

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง - จำนวนสมาชิกลดลง

- อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 9 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

ปี พ.ศ.	จำนวนสมาชิก (คน)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (คน)
2536	106		145
2537	106	0.00	138
2538	144	35.85	132
2539	154	6.94	125
2540	143	-7.14	119
2541	193	34.97	113
2542	89	-53.89	106
2543	98	10.11	100
2544	60	-38.78	93
2545	65	8.33	87
2546	-	-	80
2547	-	-	74
2548	-	-	67
2549	-	-	61
2550	-	-	54
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		-0.40	-3.23

ภาพ 5 การวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนสมาชิกของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ปริมาณธุรกิจ การรับฝากเงิน

อัตราการเจริญเติบโตการรับฝากเงิน

จากตาราง 10 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) จำนวนเงินรับฝากของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนเงินรับฝากสูงสุด ในปี พ.ศ. 2544 จำนวน 52,586.18 บาท และต่ำสุด ในปี พ.ศ. 2539 จำนวน 656.76 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีเงินรับฝาก จำนวน 42,666.72 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ชั้นไม้แดง จำกัด (ภาคผนวก ง) จำนวน 85,333.44 บาท ส่วนสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด (ภาคผนวก ค) มิได้รับฝากเงินจากสมาชิก ซึ่งปริมาณธุรกิจเงินรับฝากคิดเป็นร้อยละ 0.16 เป็นยอดต่ำสุดเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจทั้งหมด ส่วนอัตราการเจริญเติบโต เงินรับฝากเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้น ปี พ.ศ. 2539 และ 2545 มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 223.04

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เริ่มรับเงินฝากจากสมาชิก ใน พ.ศ. 2538 และมิได้รับฝากเงินในปี พ.ศ. 2539 - 2540 และรับเงินฝากใหม่ ในปี พ.ศ. 2541–2544 ใน พ.ศ. 2545 ก็ไม่รับเงินฝากจากสมาชิกและรับเงินฝากใหม่ใน ปีพ.ศ. 2546 ถึงปัจจุบันส่วน

สหกรณ์โคนม ชับไม้แดง จำกัด เริ่มรับเงินฝากจากสมาชิก ตั้งแต่ พ.ศ. 2537 และมียอดเพิ่มขึ้นทุกปี ตามลำดับ ณ 31 ธ.ค. 2545 มีเงินรับฝาก จำนวน 85,333.44 บาท

เมื่อนำปริมาณเงินรับฝากของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนม ชับไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 7.74 น้อยกว่า สหกรณ์โคนมชับไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
- สหกรณ์โคนมชับไม้แดง จำกัด มีปริมาณเงินรับฝากมากกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวโน้มของการรับฝากเงิน

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 2 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ปริมาณการรับฝากเงินเฉลี่ยของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 5,670.12 บาท และจากการพยากรณ์ปริมาณการรับฝากเงินระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า ปริมาณเงินรับฝากมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนปริมาณเงินรับฝากของสหกรณ์ในช่วงเวลาดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น/ลดลงไม่สม่ำเสมอ ในพ.ศ. 2546 จำนวนปริมาณเงินรับฝาก มีจำนวน 54,353.77 บาทใกล้เคียงกับเงินรับฝากที่พยากรณ์ได้ (จำนวน 51,120.16 บาท) สูงกว่าเงินรับฝากที่พยากรณ์เล็กน้อย และจำนวนเงินรับฝากที่พยากรณ์ในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 73,800.64 บาท ดังแสดงในตาราง 11 ภาพ 6

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้นหากเป็นไปตามที่พยากรณ์ไว้ จะมีปริมาณการรับฝากเงินที่ได้จากการพยากรณ์ดังตาราง 11 ทั้งนี้ถ้าสมาชิกให้ความสำคัญของการออมเพื่อเป็นการช่วยตนเองและช่วยเหลือผู้อื่น จะทำให้สหกรณ์มีทุนดำเนินงานไม่ต้องไปกู้ยืมเงินมาจากภายนอกสหกรณ์ สหกรณ์จะได้ไม่ต้องรับภาระดอกเบี้ยจ่าย และถ้าสมาชิกลำเงินมาฝากกับสหกรณ์สมาชิกจะได้ผลตอบแทนที่สูงกว่าฝากกับธนาคารพาณิชย์หรือสถาบันการเงินอื่น สหกรณ์ควรมีการส่งเสริมอาชีพและให้ความรู้ด้านการเกษตรอื่นๆ ควบคู่ไปกับการเพิ่มผลิตผลและเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิก อีกทั้งสหกรณ์ควรให้ความรู้และสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกทุกคนนำเงินมาฝากสหกรณ์ ซึ่งจะทำให้เห็นความสำคัญของการออมเงินกับสหกรณ์ก็จะทำให้สหกรณ์มีปริมาณเงินรับฝากที่สูงขึ้น

สินเชื่อ

อัตราการเจริญเติบโตสินเชื่อ

จากตาราง 10 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ปริมาณธุรกิจสินเชื่อของ สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนเงินสูงสุด ในปีพ.ศ. 2545 จำนวน 1,121,325.00 บาท และมีจำนวนเงินต่ำสุด ในปี พ.ศ. 2541 จำนวน 61,000.00 บาท เป็นปีแรกของการทำธุรกิจ สินเชื่อ ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีปริมาณธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 1,121,325.00 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ข้ามไม้แดง จำกัด จำนวน 2,242,650.00 บาท (ภาคผนวก ง) และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มิได้ดำเนินธุรกิจ สินเชื่อในปี พ.ศ. 2545 (ภาคผนวก ค) ส่วน อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจสินเชื่อเพิ่มขึ้นทุกปี มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 127.74

ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เริ่มดำเนินธุรกิจสินเชื่อในปี 2543 – 2544 และหยุดดำเนินธุรกิจสินเชื่อในปี พ.ศ. 2545 มีอัตราการเจริญเติบโต เฉลี่ยร้อยละ 1.15 ส่วนสหกรณ์โคนมข้ามไม้แดง จำกัด เริ่มดำเนินธุรกิจสินเชื่อ ในปี พ.ศ. 2541 ถึงปัจจุบัน ปี พ.ศ. 2545 มีปริมาณธุรกิจ จำนวน 2,242,650.00 บาท มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 133.76 ซึ่ง สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ไม่ได้จัดหาแหล่งเงินทุนจากภายในสหกรณ์ และภายนอกมาให้ สมาชิกผู้ ส่วนสหกรณ์โคนมข้ามไม้แดง จำกัด ได้จัดหาเงินทุนจากเงินกู้กรมส่งเสริมสหกรณ์และ มูลนิธิชัยพัฒนามาให้สมาชิกผู้

เมื่อนำปริมาณธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมข้าม ไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ใน รอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย น้อยกว่าสหกรณ์ โคนมข้ามไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีปริมาณธุรกิจสินเชื่อ น้อยกว่าสหกรณ์โคนมข้าม ไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวโน้มปริมาณธุรกิจสินเชื่อ

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 3 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปีปริมาณธุรกิจ สินเชื่อของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละประมาณ 241,823.00 บาทและจากการพยากรณ์ ปริมาณธุรกิจสินเชื่อระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่าปริมาณธุรกิจสินเชื่อที่ได้จากการพยากรณ์มี แนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีปริมาณธุรกิจสินเชื่อจำนวน 1,611,375 บาท สูงกว่า ปริมาณธุรกิจสินเชื่อที่ได้จากการพยากรณ์ เท่ากับ 1,132,318.00 บาท และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 2,099,610.00 บาท ดังแสดงในตาราง 12 ภาพ 7

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้นหากเป็นไปตามที่พยากรณ์ไว้จะมีปริมาณธุรกิจสินเชื่อที่ได้จากการพยากรณ์ดังตาราง 12 แต่ถ้าสหกรณ์ต้องการให้ปริมาณธุรกิจสินเชื่อเพิ่มมากกว่านี้ สหกรณ์ควรเชื่อมโยงธุรกิจในสหกรณ์ด้วยกันทุกธุรกิจ ทั้งหมดให้ครบวงจร และควรเชื่อมโยงธุรกิจระหว่างสหกรณ์โคนม และสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

จัดหาสินค้ามาจำหน่าย

อัตราการเจริญเติบโตจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จากตาราง 10 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนเงินสูงสุด ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 5,635,198.10 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 4,171,777.00 บาท (ภาคผนวก ก) สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด จำนวน 7,098,619.20 บาท (ภาคผนวก ง) ส่วนอัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจสินจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 13.93

เมื่อนำปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์ โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีปริมาณธุรกิจ น้อยกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

- อัตราการเจริญเติบโตของธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สูงกว่า สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวโน้มปริมาณการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 4 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ปริมาณธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละประมาณ 216,740.83 บาท และจากการพยากรณ์ปริมาณการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า ปริมาณธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายที่ได้จากการพยากรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 มีปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย จำนวน 8,148,242.00 บาท สูงกว่าปริมาณธุรกิจที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี 2546 เท่ากับ 5,725,792.96 บาท และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 7,459,719.60 บาท ดังแสดงในตาราง 13 ภาพ 8

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้นหากเป็นไปตามที่พยากรณ์ไว้ จะมีปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายที่ได้จากการพยากรณ์ดังตาราง 13 แต่ถ้าสหกรณ์ต้องการให้ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเพิ่มมากกว่านี้ สหกรณ์ควรสำรวจความต้องการที่แท้จริงของสมาชิก และปรับเปลี่ยนระบบการขายเป็นระบบการขายตรงที่บ้านสมาชิก, วิธีการขายแบบเช่าซื้อ ขายผ่อนชำระ (สำหรับสินค้าอุปโภคที่มีราคาแพง) โดยสหกรณ์คิดอัตราดอกเบี้ยที่ยุติธรรม และเป็นตัวแทนในการจัดหาสินค้าอุปกรณ์การเกษตร เครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นต้องใช้ในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น แล้วก็จะส่งผลให้สหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้นเช่นกัน

การรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ)

อัตราการเจริญเติบโตการรวบรวมผลิตผล

จากตาราง 10 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผลของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 13,495,997.58 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผล จำนวน 12,648,949.17 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด 12,288,067.00 บาท (ภาคผนวก ก) สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด จำนวน 13,009,831.34 บาท (ภาคผนวก ง) ซึ่งปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผล คิดเป็นร้อยละ 71.75 เป็นสูงสุดเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจทั้งหมด ส่วนธุรกิจรวบรวมผลิตผลมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 12.48

เมื่อนำปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผลของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผล และอัตราการเจริญเติบโตน้อยกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวโน้มธุรกิจการรวบรวมผลิตผล

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 5 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ปริมาณธุรกิจการรวบรวมผลิตผลของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 494,118.21 บาท และจากการพยากรณ์ปริมาณการรวบรวมผลิตผล ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า ปริมาณการรวบรวมผลิตผลที่ได้จากการพยากรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีปริมาณรวบรวมผลิตผลมีจำนวน 11,316,803.18 บาท ต่ำกว่าปริมาณธุรกิจที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546

เท่ากับ 14,488,565.75 บาท และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 18,441,511.43 บาท ดังแสดงในตาราง 14 ภาพ 9

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้น หากเป็นไปตามที่พยากรณ์ไว้ จะมีปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) ที่ได้จากการพยากรณ์ดังตาราง 14 แต่ถ้าสหกรณ์ ต้องการให้ปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) มากขึ้นกว่านี้ สหกรณ์ควรเชื่อมโยงธุรกิจ และสร้างเครือข่าย คณะกรรมการสหกรณ์จะต้องส่งเสริมให้สมาชิกปรับปรุงพัฒนาระบบการเลี้ยงโคนม ระบบวิธีการจัดการฟาร์ม และการผลิตนํ้านมดิบ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานฟาร์มโคนม และการผลิตนํ้านมดิบของประเทศไทย พ.ศ. 2542 สำหรับผู้ประกอบการฟาร์มโคนมมาตรฐาน จะทำให้สินค้าปศุสัตว์ของสมาชิกมีความน่าเชื่อถือ มีคุณค่าเพิ่มขึ้นเป็นที่ยอมรับของตลาดในประเทศ และยังสามารแข่งขันในตลาดโลกได้ เป็นการคุ้มครองผู้ผลิตภายในประเทศ และยังเป็นการสร้างความมั่นใจในมาตรฐานของสินค้าให้กับผู้บริโภคตลอดจนการคำนึงถึงการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ทำให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เมื่อรวมปริมาณธุรกิจทั้งหมดของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ปริมาณธุรกิจสูงสุด ได้แก่ ธุรกิจรวบรวมผลิตผล คิดเป็นร้อยละ 71.75 รองลงมาเป็น ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 26.48 ธุรกิจสินเชื่อ ร้อยละ 1.61 และปริมาณการรับฝากเงิน น้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.16 และปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ทุกประเภทมีอัตราการเจริญเติบโต และแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี

ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุที่ธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) มีปริมาณธุรกิจสูงสุด เนื่องมาจากเป็นธุรกิจหลักของสหกรณ์โคนม ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากทางราชการ มีการให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร มีการจัดหาแหล่งเงินทุน อาหาร ยารักษาโรค วัสดุอุปกรณ์การเลี้ยงโคนม ต่างๆ มาบริการให้สมาชิก มีการสร้างศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ เพื่อรวบรวมนํ้านมดิบจากสมาชิก สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สร้างปี พ.ศ. 2531 และปี พ.ศ. 2535 ด้วยทุนของสหกรณ์เอง ส่วน สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด สร้างด้วยทุน MIYAZAWA ของรัฐบาล ปีพ.ศ. 2542 ธุรกิจสินเชื่อ และการรับฝากเงินของสมาชิกสหกรณ์ยังไม่ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกมากนัก เนื่องจากสมาชิกยังมีรายได้ไม่มาก ความเชื่อถือไว้วางใจจากสมาชิกยังมีน้อย จึงทำให้สหกรณ์มีทุนค่อนข้างน้อย โดยคู่ได้จากสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เริ่มรับฝากเงินจากสมาชิกในปี พ.ศ. 2538 และให้กู้เงินแก่สมาชิกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ส่วนสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด รับฝากเงินจากสมาชิกในปี พ.ศ. 2537 และทำธุรกิจสินเชื่อในปี พ.ศ. 2541 ซึ่งปริมาณธุรกิจของทั้งสองสหกรณ์ ยังมีไม่มากนักเนื่องจาก สหกรณ์ยังไม่มีแหล่งเงินทุนมาลงทุนทั้งจากภายใน ได้แก่ เงินรับฝาก ทุนเรือนหุ้น สหกรณ์จึงต้อง

หาแหล่งเงินทุนจากภายนอก ได้แก่ เงินกู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ธ.ก.ส. เงินกู้ยืมมูลนิธิช่วยพัฒนา เงินเบิกเกินบัญชีฯ เพื่อนำมาให้สมาชิกกู้และนำไปลงทุนประกอบอาชีพ

เมื่อนำปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีปริมาณธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ)เฉลี่ยร้อยละ 77.29 มากกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 64.97) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 71.75) ส่วนธุรกิจการรับฝากเงิน เริ่มทำในปี พ.ศ. 2538 ธุรกิจสินเชื่อเริ่มทำธุรกิจในปี พ.ศ. 2543 ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายดำเนินการมานานแล้วแต่มีปริมาณธุรกิจ (ร้อยละ 22.41) อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณเฉลี่ย (ร้อยละ 9.92) ยังคงต่ำกว่า สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 16.29) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 13.36)

ตาราง 10 อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์										
ปี พ.ศ.	การรับฝากเงิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ธุรกิจ สินเชื่ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	จัดหาสินค้ามา จำหน่าย (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมรวม ผลิตผล (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวม (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	-	-	-	-	1,944,684.00		4,803,025.24	-	6,747,709.24	
2537	4,250.00	-	-	-	1,717,673.45	-11.67	6,192,311.60	28.93	7,914,235.05	17.29
2538	29,328.50	590.08	-	-	2,130,577.89	24.04	6,504,290.92	5.04	8,664,197.31	9.48
2539	656.76	-97.76	-	-	2,928,608.02	37.46	7,914,404.10	21.68	10,843,668.88	25.15
2540	678.41	3.30	-	-	2,579,490.62	-11.92	6,905,289.83	-12.75	9,485,458.86	-12.53
2541	7,225.38	965.05	61,000.00	-	3,089,814.03	19.78	8,132,067.42	17.77	11,290,106.83	19.03
2542	16,309.16	125.72	100,420.00	64.62	3,661,626.27	18.51	11,051,112.97	35.90	14,829,468.40	31.35
2543	51,224.92	214.09	353,500.00	252.02	4,912,145.00	34.15	13,495,997.58	22.12	18,812,867.50	26.86
2544	52,586.18	2.66	398,000.00	12.59	4,816,620.95	-1.94	12,885,205.56	-4.53	18,152,412.69	-3.51
2545	42,666.72	-18.86	1,121,325.00	181.74	5,635,198.10	16.99	12,648,949.17	-1.83	19,448,138.99	7.14
รวม	204,926.03	1,784.28	2,034,245.00	510.97	33,416,438.33	125.40	90,532,654.39	112.33	126,188,263.72	120.26
เฉลี่ย	22,769.56		406,849.00		3,341,643.83		9,053,265.44		12,618,826.37	
ร้อยละ	0.16		1.61		26.48		71.75		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย		(ร้อยละ) 223.04		127.74		13.93		12.48		13.36

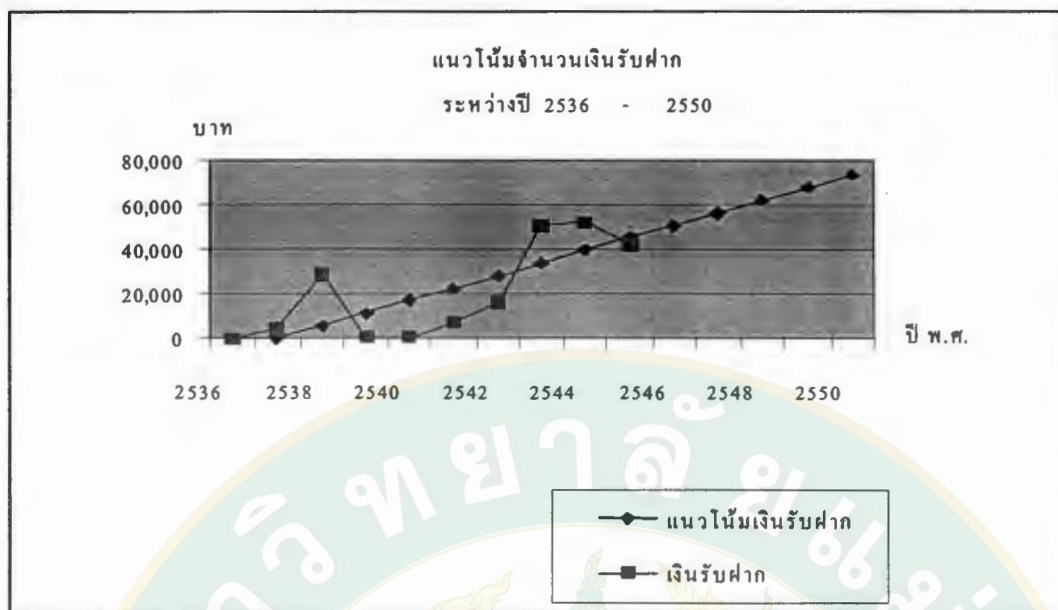
หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

**ตาราง 11 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มจำนวนเงินรับฝากของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 – 2550**

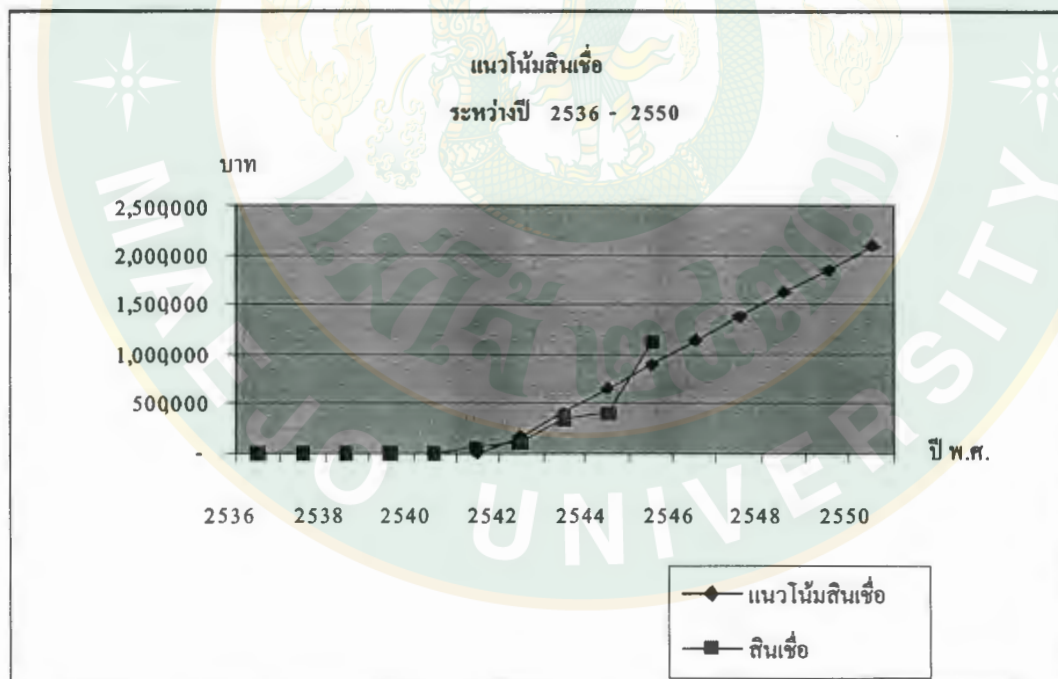
ปี พ.ศ.	เงินรับฝาก (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	-	-	-
2537	4,250.00	-	89.08
2538	29,328.50	590.08	5,759.20
2539	656.76	-97.76	11,429.32
2540	678.41	3.30	17,099.44
2541	7,225.38	965.05	22,769.56
2542	16,309.16	125.72	28,439.68
2543	51,224.92	214.09	34,109.80
2544	52,586.18	2.66	39,779.92
2545	42,666.72	-18.86	45,450.04
2546	-	-	51,120.16
2547	-	-	56,790.28
2548	-	-	62,460.40
2549	-	-	68,130.52
2550	-	-	73,800.64
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		223.04	5,670.12.00

**ตาราง 12 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มธุรกิจสินเชื่อของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550**

ปี พ.ศ.	ธุรกิจสินเชื่อ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	-	-	-
2537	-	-	-
2538	-	-	-
2539	-	-	-
2540	-	-	-
2541	61,000.00	-	-
2542	100,420.00	64.62	165,026.00
2543	353,500.00	252.02	406,849.00
2544	398,000.00	12.59	648,672.00
2545	1,121,325.00	181.74	890,495.00
2546	-	-	1,132,318.00
2547	-	-	1,374,141.00
2548	-	-	1,615,964.00
2549	-	-	1,857,787.00
2550	-	-	2,099,610.00
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		127.74	241,823.00

ภาพ 6 การวิเคราะห์แนวโน้มเงินรับฝากของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536- 2550

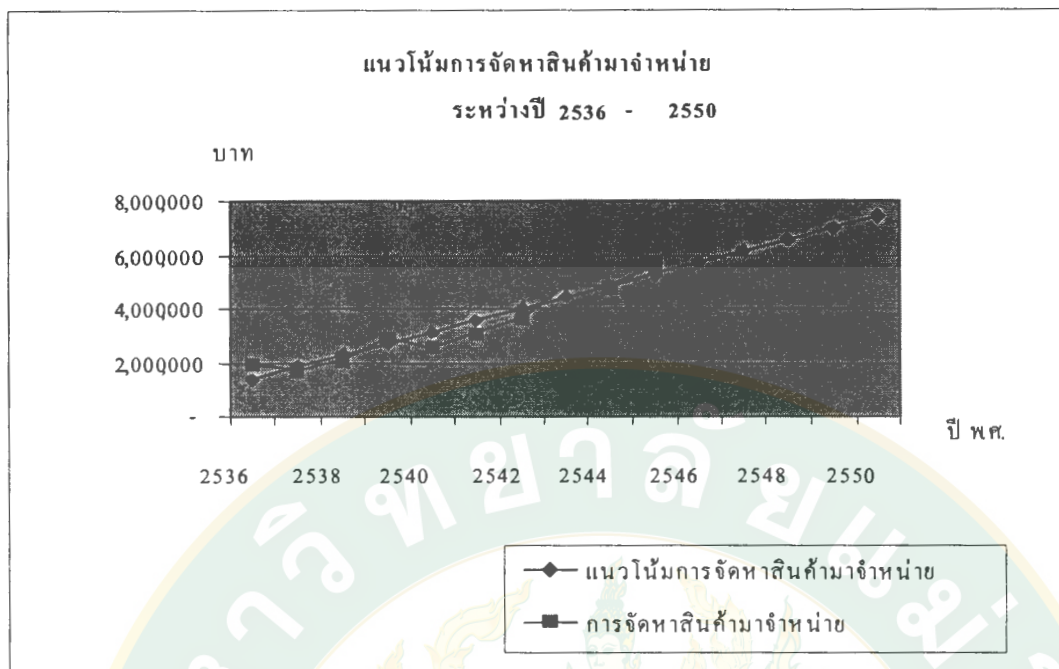
ภาพ 7 การวิเคราะห์แนวโน้มสินเชื่อของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

**ตาราง 13 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของ
สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550**

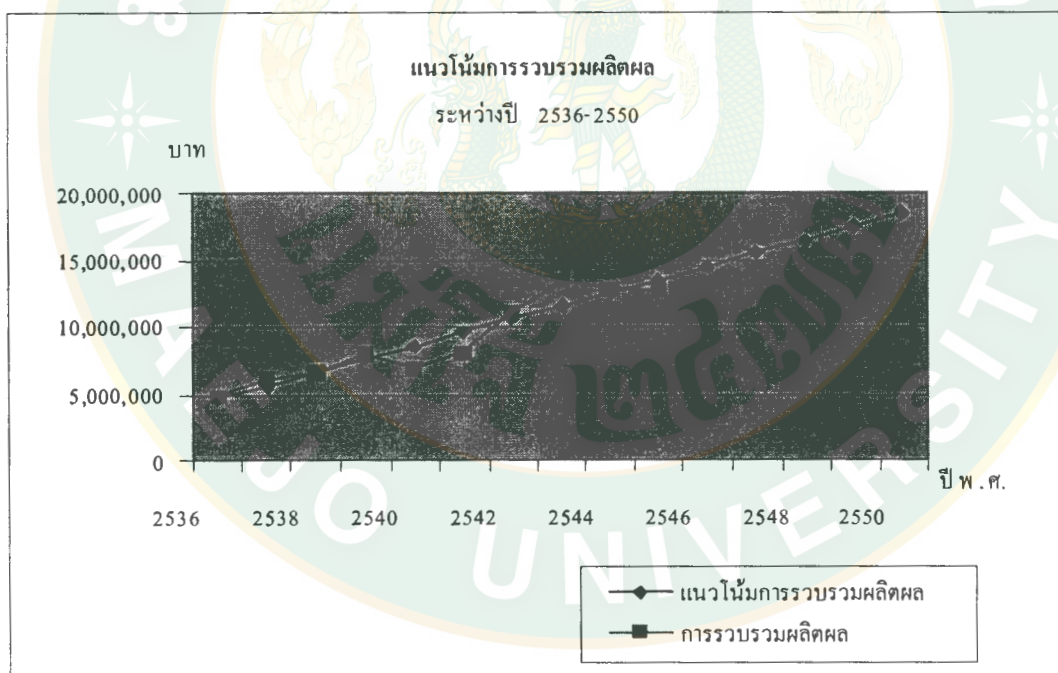
ปี พ.ศ.	การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	1,944,684.00	-	1,390,976.36
2537	1,717,673.45	-11.67	1,824,458.02
2538	2,130,577.89	24.04	2,257,939.68
2539	2,928,608.02	37.46	2,691,421.34
2540	2,579,490.62	-11.92	3,124,903.00
2541	3,089,814.03	19.78	3,558,384.66
2542	3,661,626.27	18.51	3,991,866.32
2543	4,912,145.00	34.15	4,425,347.98
2544	4,816,620.95	-1.94	4,858,829.64
2545	5,635,198.10	16.99	5,292,311.30
2546	-	-	5,725,792.96
2547	-	-	6,159,274.62
2548	-	-	6,592,756.28
2549	-	-	7,026,237.94
2550	-	-	7,459,719.60
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		13.93	216,740.83

ตาราง 14 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มการรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ) ของ
สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

ปี พ.ศ.	รวบรวมผลิตผล (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	4,803,025.24	-	4,606,201.55
2537	6,192,311.60	28.93	5,594,437.97
2538	6,504,290.92	5.04	6,582,674.39
2539	7,914,404.10	21.68	7,570,910.81
2540	6,905,289.83	-12.75	8,559,147.23
2541	8,132,067.42	17.77	9,547,383.65
2542	11,051,112.97	35.90	10,535,620.07
2543	13,495,997.58	22.12	11,523,856.49
2544	12,885,205.56	-4.53	12,512,092.91
2545	12,648,949.17	-1.83	13,500,329.33
2546	-	-	14,488,565.75
2547	-	-	15,476,802.17
2548	-	-	16,465,038.59
2549	-	-	17,453,275.01
2550	-	-	18,441,511.43
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		12.48	494,118.21

ภาพ 8 การวิเคราะห์แนวโน้มการจัดหาสินค้าจำหน่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ภาพ 9 การวิเคราะห์แนวโน้มการรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) ของสหกรณ์โคนมขนาด
กลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550

ผลการดำเนินงาน

อัตราการเจริญเติบโตรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร (ขาดทุน) สุทธิ

จากการศึกษาจะแบ่งผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ออกเป็น 3 ส่วน คือ รายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไรสุทธิ ดังแสดงในตาราง 15

จากตาราง 15 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) รายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2543 จำนวน 20,082,420.79 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีรายได้ จำนวน 19,327,426.05 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 17,410,155.78 บาท (ภาคผนวก ค) สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำนวน 21,244,696.31 บาท (ภาคผนวก ง) มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 12.01

รายได้ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) จากตาราง 15 ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 12.19 มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นปี พ.ศ. 2540 และ 2544 อัตราการเจริญเติบโตของกำไร (ขาดทุน) สุทธิ เฉลี่ยร้อยละ 134.35 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) พบว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตราค่าใช้จ่ายเฉลี่ย ร้อยละ 99.70 สูงกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลาง ทำให้มีอัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และ สหกรณ์โคนมขนาดกลาง (ภาคผนวก จ)

ผลการศึกษาพบว่าในปี พ.ศ. 2537 สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ขาดทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้นจากปี พ.ศ. 2536 เป็นจำนวนมาก ได้แก่ เงินเดือนและค่าจ้างเพิ่มขึ้นจำนวน 83,240.00 บาท ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ต่าง ๆ เพิ่มขึ้นจำนวน 41,700.31 บาท ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปาเพิ่มขึ้น 40,466.63 บาท ในปี พ.ศ. 2539 ดำเนินธุรกิจขาดทุนเนื่องจากคณะกรรมการมีมติที่ประชุมขายสินค้าที่มีอยู่ และค้างมาจากปีก่อน ๆ แต่เป็นสินค้าที่มีคุณภาพดี ในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุน เพื่อช่วยเหลือสมาชิกแล้วยังทำให้สหกรณ์มีรายได้ มีเงินทุนหมุนเวียน เพิ่มขึ้นและในปี พ.ศ. 2541 ขาดทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูง ส่วนสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ดำเนินธุรกิจขาดทุนเนื่องจากการลงทุนสร้างสำนักงานซื้อถักรวบรวมนํ้านมดิบ มีค่าเสื่อมราคามากขึ้นและในปี พ.ศ. 2544 ขาดทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสูงจากปี พ.ศ. 2543 เป็นจำนวนมาก

เมื่อนำผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีรายได้ ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย และอัตรากำไรสุทธิเฉลี่ยต่อปี น้อยกว่า สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลาง

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตรากาไรเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และ สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

- สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีอัตรากาไรเฉลี่ยต่อปีของรายได้ และกำไรสุทธิ เพิ่มขึ้นสูงกว่า สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวโน้มรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร(ขาดทุน)

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 6 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี รายได้ของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 744,801.77 บาท และจากการพยากรณ์รายได้ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า รายได้ที่ได้จากการพยากรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีรายได้ 23,924,269.27 บาท สูงกว่ารายได้ที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 (21,763,863.15 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 27,722,277.31 บาท ดังแสดงในตาราง 16 ภาพ 10

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 7 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 725,706.98 บาท และจากการพยากรณ์ค่าใช้จ่ายระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่าค่าใช้จ่ายที่ได้จากการพยากรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีค่าใช้จ่าย 23,924,269.27 บาท สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 เท่ากับ 21,409,356.66 บาท และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 27,215,012.50 บาท ดังแสดงในตาราง 17 ภาพ 11

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 8 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี กำไร/ขาดทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 19,094.80 บาท และจากการพยากรณ์กำไร/ขาดทุน ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่ากำไร/ขาดทุนที่ได้จากการพยากรณ์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ส่วนสหกรณ์มีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น/ ลดลง ไม่สม่ำเสมอในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์กำไร/ขาดทุน จำนวน 212,223.59 บาท ต่ำกว่ากำไรที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 (354,506.99 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 507,264.85 บาท ดังแสดงในตาราง 18 ภาพ 12

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้น หากเป็นไปตามที่พยากรณ์จะมีรายได้ ค่าใช้จ่าย และกำไร (ขาดทุน) ที่ได้จากการพยากรณ์ดังตาราง 16 - 18 เมื่อสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้นก็จะทำให้มีค่าใช้จ่ายและกำไร (ขาดทุน) สุทธิเพิ่มขึ้นตามกันไปด้วย

ตาราง 15 อัตราการเจริญเติบโตของผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545

ผลการดำเนินงาน						
ปี พ.ศ.	รายได้ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต	ค่าใช้จ่าย (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต
2536	7,417,761.11		7,304,630.73		113,130.38	
2537	8,846,049.24	19.25	8,866,319.35	21.38	-20,270.11	-117.92
2538	9,743,380.99	10.14	9,522,248.14	7.40	221,132.85	1,190.93
2539	11,815,777.79	21.27	12,202,462.56	28.15	-386,684.77	-274.87
2540	10,641,183.58	-9.94	10,558,900.47	-13.47	82,283.11	121.28
2541	12,479,969.36	17.28	12,342,073.73	16.89	137,895.63	67.59
2542	16,265,495.14	30.33	15,802,860.40	28.04	462,634.74	235.5
2543	20,082,420.79	23.47	19,715,289.50	24.76	367,131.29	-20.64
2544	19,090,972.72	-4.94	18,909,742.47	-4.09	181,230.25	-50.64
2545	19,327,426.05	1.24	19,041,271.49	0.70	286,154.56	57.90
รวม	135,710,436.77	108.11	134,265,798.84	109.75	1,444,637.93	1,209.13
เฉลี่ย	13,571,043.68		13,426,579.88		144,463.79	
ร้อยละ	100		98.94		1.06	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		12.01		12.19		134.35

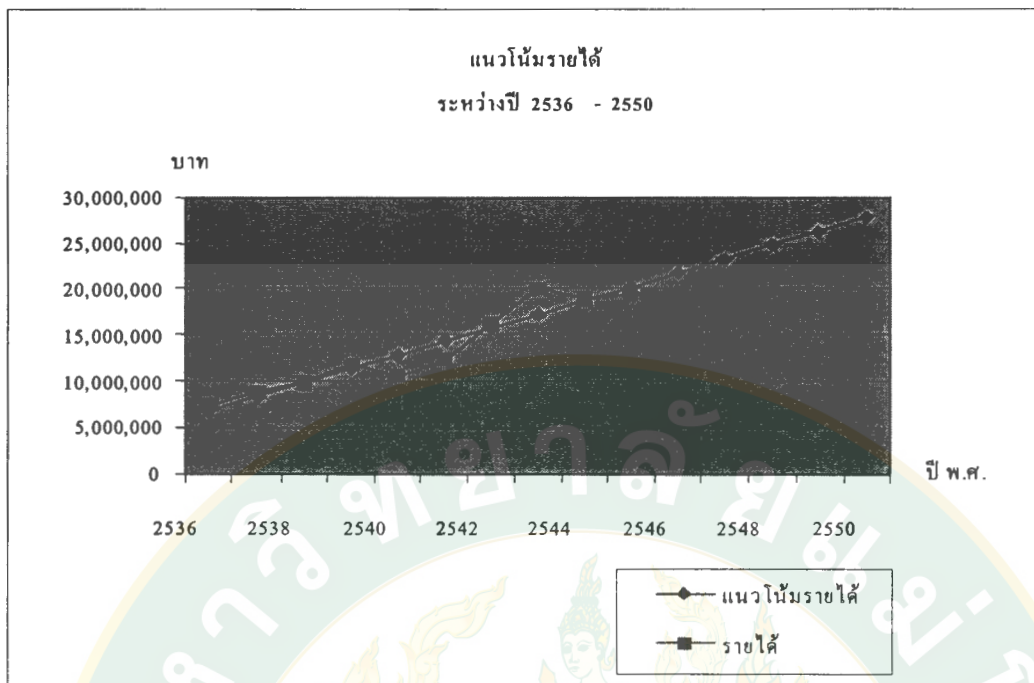
หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 16 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มรายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

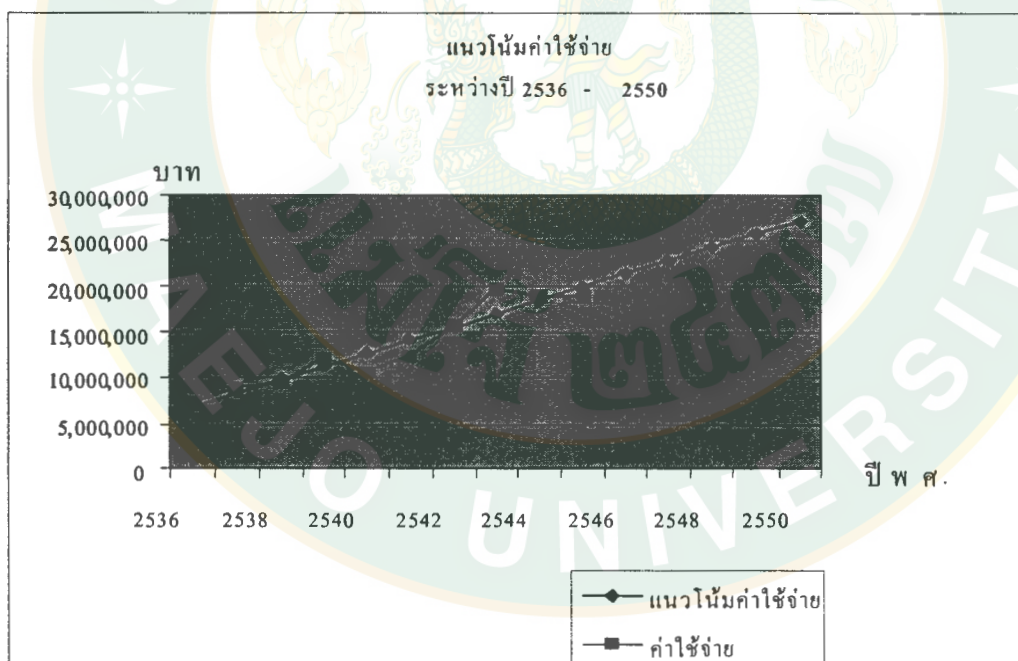
ปี พ.ศ.	รายได้ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	7,417,761.11	-	6,867,827.75
2537	8,846,049.24	19.25	8,357,431.29
2538	9,743,380.99	10.14	9,847,034.83
2539	11,815,777.79	21.27	11,336,638.37
2540	10,641,183.58	-9.94	12,826,241.91
2541	12,479,969.36	17.28	14,315,845.45
2542	16,265,495.14	30.33	15,805,448.99
2543	20,082,420.79	23.47	17,295,052.53
2544	19,090,972.72	-4.94	18,784,656.07
2545	19,327,426.05	1.24	20,274,259.61
2546	-	-	21,763,863.15
2547	-	-	23,253,466.69
2548	-	-	24,743,070.23
2549	-	-	26,232,673.77
2550	-	-	27,722,277.31
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		12.01	744,801.77

ตาราง 17 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มค่าใช้จ่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

ปี พ.ศ.	ค่าใช้จ่าย (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	7,304,630.73	-	6,895,217.06
2537	8,866,319.35	21.38	8,346,631.02
2538	9,522,248.14	7.40	9,798,044.98
2539	12,202,462.56	28.15	11,249,458.94
2540	10,558,900.47	-13.47	12,700,872.90
2541	12,342,073.73	16.89	14,152,286.86
2542	15,802,860.40	28.04	15,603,700.82
2543	19,715,289.50	24.76	17,055,114.78
2544	18,909,742.47	-4.09	18,506,528.74
2545	19,041,271.49	0.70	19,957,942.70
2546	-	-	21,409,356.66
2547	-	-	22,860,770.62
2548	-	-	24,312,184.58
2549	-	-	25,763,598.54
2550	-	-	27,215,012.50
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		12.19	725,706.98

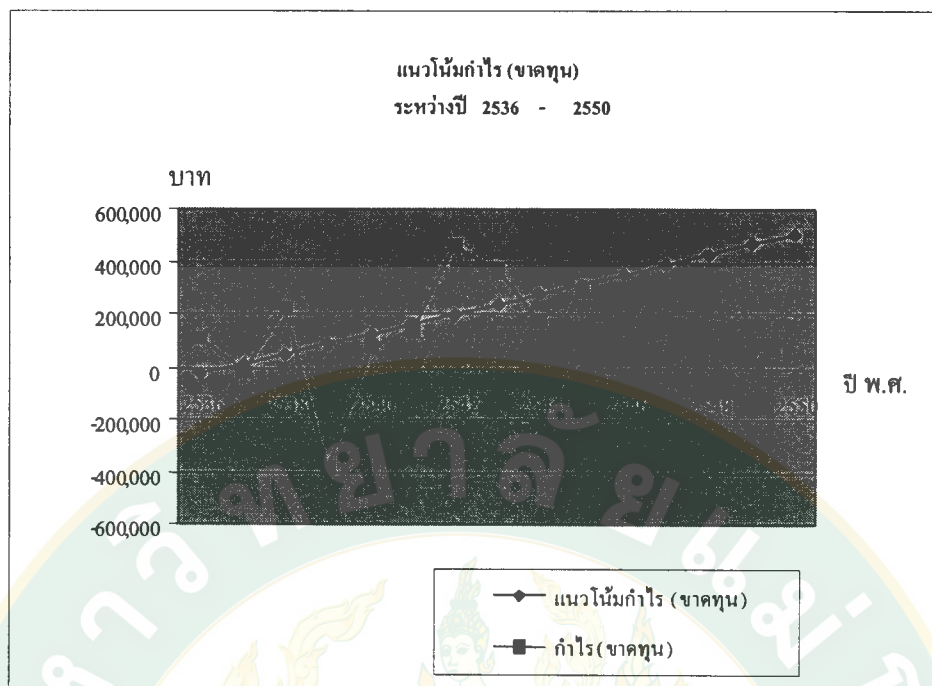
ภาพ 10 การวิเคราะห์แนวโน้มรายได้ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ระหว่างปี พ.ศ. 2536- 2550

ภาพ 11 การวิเคราะห์แนวโน้มค่าใช้จ่ายของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536- 2550

**ตาราง 18 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 -2550**

ปี พ.ศ.	กำไร/ขาดทุน (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	113,130.38	-	(27,389.41)
2537	-20,270.11	-117.92	10,800.19
2538	221,132.85	1,190.93	48,989.79
2539	-386,684.77	-274.87	87,179.39
2540	82,283.11	121.28	125,368.99
2541	137,895.63	67.59	163,558.59
2542	462,634.74	235.50	201,748.19
2543	367,131.29	-20.64	239,937.79
2544	181,230.25	-50.64	278,127.39
2545	286,154.56	57.90	316,316.99
2546	-	-	354,506.59
2547	-	-	392,696.19
2548	-	-	430,885.79
2549	-	-	469,075.39
2550	-	-	507,264.99
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		134.35	19,094.80

ภาพ 12 การวิเคราะห์แนวโน้มกำไร (ขาดทุน) ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ฐานะการเงิน

ในการศึกษาฐานะการเงินของสหกรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) แบ่งผลการศึกษาออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน

สินทรัพย์

อัตราการเจริญเติบโตสินทรัพย์

จากตาราง 19 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) สินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 4,705,913.04 บาท และมีจำนวนต่ำสุด ในปี พ.ศ. 2536 จำนวน 1,222,280.94 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลางมีสินทรัพย์ จำนวน 4,705,913.04 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 2,805,619.62 (ภาคผนวก ค) สหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัด 6,606,206.45 บาท (ภาคผนวก ง) สินทรัพย์โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 63.41 เป็นสินทรัพย์ถาวร ร้อยละ 29.20 และสินทรัพย์อื่น ๆ ร้อยละ 7.39 เมื่อพิจารณาอัตราการเจริญเติบโต พบว่าสินทรัพย์ทั้งสิ้นมี

อัตรากาเรญเดบโดเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 19.21 สินทรัพย์อื่นมีอัตรากาเรญเดบโดสูงสุดเฉลี่ยสูงสุด ร้อยละ 285.86 รองลงมาเป็นสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 19.90

ผลการศึกษา พบว่า อัตรากาเรญเดบโดของสินทรัพย์อื่น ๆ ในปี พ.ศ. 2545 เท่ากับร้อยละ 985.33 เนื่องจากสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด จ่ายเงินกู้ระยะยาวให้แก่สมาชิก จำนวน 2,030,000.00 บาท สินทรัพย์ถาวรมีอัตรากาเรญเดบโดเพิ่มขึ้น เนื่องจากสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ต่อเติมและปรับปรุงอาคารสำนักงาน จำนวน 238,179.25 บาท ซึ่งถึรวบรวมน้ำนมดิบ ในปี พ.ศ. 2542 เป็นเงิน 618,265.06 บาท และสร้างศูนย์รวมรวมน้ำนมดิบด้วยเงิน MIYAZAWA ส่วน สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในปี พ.ศ. 2538 ก่อสร้างอาคารสำนักงานพร้อมอุปกรณ์สำนักงาน และถึรวบรวมน้ำนมดิบ

เมื่อนำสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536- 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด นำสินทรัพย์โดยเฉลี่ยแล้วไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ร้อยละ 34.50 มากกว่า สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 24.46) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 29.20)
- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตรากาเรญเดบโดของสินทรัพย์ ร้อยละ 14.67 น้อยกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 26.67) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 19.21)

แนวโน้มสินทรัพย์

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 9 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี สินทรัพย์ของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 171,986.36 บาท และจากการพยากรณ์แนวโน้มสินทรัพย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีสินทรัพย์ 5,178,396.65 บาท สูงกว่าสินทรัพย์ที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 (4,343,056.16 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 5,718,947.04 บาท เห็นได้สหกรณ์โคนมขนาดกลางมีสินทรัพย์ ที่เพิ่มสูงกว่าสินทรัพย์ที่พยากรณ์ไว้ ดังแสดงในตาราง 20 ภาพ 13

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้น หากเป็นไปตามที่พยากรณ์จะมีสินทรัพย์ที่ได้จากการพยากรณ์ดังตาราง 20 สินทรัพย์ส่วนใหญ่เป็นสินทรัพย์หมุนเวียนร้อยละ 63.41 ส่วนใหญ่อยู่ในลูกหนี้การค้า ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ซึ่งถ้าปริมาณธุรกิจของ สหกรณ์เพิ่มตามตาราง 10 จำนวนสินทรัพย์ของสหกรณ์ก็เพิ่มขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน

หนี้สิน

อัตรากาการเจริญเติบโตหนี้สิน

จากตาราง 21 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) หนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 2,657,276.37 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีหนี้สิน จำนวน 2,657,276.37 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 1,559,247.40 บาท (ภาคผนวก ค) สหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัด จำนวน 3,755,305.32 บาท (ภาคผนวก ง) โดยเฉลี่ยหนี้สินเป็นหนี้สินหมุนเวียนร้อยละ 74.94 และหนี้สินระยะยาวและอื่น ๆ ร้อยละ 25.06 เมื่อพิจารณาอัตรากาการเจริญเติบโต พบว่ามีอัตรากาการเจริญเติบโตของหนี้สินหมุนเวียนเฉลี่ย ร้อยละ 12.44 และอัตรากาการเจริญเติบโตของหนี้สินระยะยาวและหนี้สินอื่น ๆ เฉลี่ยร้อยละ 92.57 ส่วนอัตรากาการเจริญเติบโตของหนี้สินเฉลี่ย ร้อยละ 22.10

ผลการศึกษาพบว่า อัตรากาการเจริญเติบโตของหนี้สินพบว่า ปี พ.ศ. 2534 เป็นปีแรกที่จัดตั้งสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ซึ่ง สหกรณ์ได้กู้เงินบริษัท ซี.พี. เมจิก จำกัด จำนวน 313,279.68 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 6 ต่อปี และเงินเบิกเกินบัญชีธนาคารกรุงเทพ 120,409.59 บาท เพื่อซื้อถาวรกรรมที่ดินใน ปี พ.ศ. 2540 สหกรณ์ได้กู้เงินกรมส่งเสริม สหกรณ์ จำนวน 500,000.00 บาท มาเพื่อดำเนินการธุรกิจของสหกรณ์โดยให้สมาชิกกู้ นำมาเป็นทุนซื้อที่ดินถาวรกรรมจากสมาชิกและซื้อสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิก และในปี พ.ศ. 2542 สหกรณ์ได้กู้เงินมูลนิธิชัยพัฒนา 201,500.00 บาท เพื่อเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินการธุรกิจของสหกรณ์ ส่วนหนี้สินระยะยาวและหนี้สินอื่น ๆ มีอัตรากาการเจริญเติบโตสูงสุดในปี พ.ศ. 2545 เนื่องจากสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ได้นำเงินให้สมาชิกกู้ยืมเป็นลูกหนี้ระยะยาว 1,015,000.00 บาท ส่วนสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เป็นสหกรณ์เป้าหมายของรัฐในการที่จะสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรครบถ้วนกับความต้องการของเกษตรกรเอง จึงได้มีการจัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2531 ประกอบไปด้วยเกษตรกรที่มีพื้นที่ทำกินในอำเภอเมืองเพชรบูรณ์และอำเภอเขาชัยสนที่เดียวนั้นมีเกษตรกรประมาณกว่า 200 คน ร่วมโครงการโดยในระยะแรกสหกรณ์ กู้เงินจาก ธ.ก.ส. รายละ 300,000.00 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ระยะเวลาดำเนินการคืนภายใน 10 ปี โดยชำระคืนปีที่ 2 – 10 ในระยะแรก สหกรณ์ส่งนํ้านมดิบให้กับบริษัท อุตสาหกรรมนมไทย จำกัด โดยสหกรณ์ตั้งศูนย์รับนํ้านมดิบที่อำเภอหล่มสัก ต่อมา พ.ศ. 2535 สหกรณ์ได้ดำเนินการจัดตั้งศูนย์รับนํ้านมดิบขึ้นที่บริเวณสำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบูรณ์ โดยได้รับงบประมาณจังหวัดเพชรบูรณ์ สนับสนุนอันเป็นประโยชน์กับสมาชิกที่อยู่ในท้องที่อำเภอเมืองและอำเภอเขาชัยสนเป็นอย่างดีเพราะไม่ต้องเดินทางไกลไปถึงอำเภอหล่มสัก ทำให้ประหยัดได้ทั้งเวลาและค่าใช้จ่ายที่เสียไป

จะเห็นได้ว่าเงินทุนส่วนใหญ่ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้ง 2 สหกรณ์ มีเงินทุนมาจากการกู้ยืม ธ.ก.ส. กรมส่งเสริมสหกรณ์ มูลนิธิชัยพัฒนา เงินเบิกเกิน

บัญชี ๑ งบประมาณจังหวัด และได้นำไปลงทุนสร้างศูนย์รวมน้ำนมดิบ ซึ่งถึงรวมน้ำนมดิบนำไปให้สมาชิกกู้ ซื้อมันค้ำมาจำหน่ายแก่สมาชิก และใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

เมื่อนำหนี้สินของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีหนี้สินโดยเฉลี่ยอยู่ในรูปของหนี้สินหมุนเวียน ร้อยละ 81.78 สูงกว่า สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 67.30) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 74.94)

- สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีหนี้สินระยะยาวและหนี้สินอื่น ๆ เฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 32.70 มากกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด (ร้อยละ 18.22) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (ร้อยละ 25.06)

แนวโน้มหนี้สิน

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 10 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี หนี้สินของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 73,660.64 บาท และจากการพยากรณ์แนวโน้มหนี้สิน ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีหนี้สิน 2,935,928.88 บาท สูงกว่าหนี้สินที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 (2,263,075.64 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 2,852,360.76 บาท ดังแสดงในตาราง 22 ภาพ 14

ทุนเรือนหุ้น

อัตราการเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้น

จากตาราง 23 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 514,160.50 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนเรือนหุ้น จำนวน 514,160.50 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 545,907.00 (ภาคผนวก ค) สหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัด จำนวน 482,414.00 บาท (ภาคผนวก ง) ส่วนอัตราการเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้นเฉลี่ย ร้อยละ 37.78

ผลการศึกษาพบว่า อัตราการเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้น พบว่าทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ลดลงเนื่องจากสมาชิกลาออกจำนวนมากและถอนทุนเรือนหุ้นในปี

พ.ศ. 2542 จำนวน 206 คน ในปี พ.ศ. 2544 จำนวนสมาชิกลดลง 62 คน ส่วนจำนวนสมาชิกสหกรณ์ โคนมชัยไม้แดง จำกัด ลาออก 14 คน

เมื่อนำทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด โดยเฉลี่ยในรอบระยะเวลา 10 ปี (393,237.44 บาท) สูงกว่าทุนเรือนหุ้นเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (176,976.80 บาท) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (267,363.75 บาท)

- สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้นโดยเฉลี่ย (ร้อยละ 33.21) มากกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด (ร้อยละ 27.05)

แนวโน้มทุนเรือนหุ้น

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 11 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 25,377.25 บาท และจากการพยากรณ์ แนวโน้มทุนเรือนหุ้น ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้น 669,493.00 บาท สูงกว่าทุนเรือนหุ้นที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 (546,513.50 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 749,531.50 บาท เห็นได้ว่าสหกรณ์โคนมขนาดกลางมีทุนเรือนหุ้นเพิ่มสูงกว่าที่พยากรณ์ไว้ ดังแสดงในตาราง 24 ภาพ 15

ทุนของสหกรณ์

อัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์

จากตาราง 23 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ทุนของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 2,048,636.67 บาท ณ สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนของสหกรณ์ จำนวน 2,048,636.67 บาท มาจากค่าเฉลี่ยของ สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 1,246,372.22 บาท (ภาคผนวก ค) สหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัดจำนวน 2,850,901.13 บาท (ภาคผนวก ง) ทุนของสหกรณ์ส่วนใหญ่เป็นทุนสำรองและทุนอื่น ๆ ร้อยละ 55.47 ทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 26.78 และอัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์เฉลี่ย ร้อยละ 25.81

เมื่อนำทุนของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับทุนของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536- 2545) ปรากฏผลดังนี้

- ทูนของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เฉลี่ย 847,818.89 บาท มีน้อยกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (1,190,200.99 บาท) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (998,397.60 บาท)

- ทูนของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ประกอบด้วยทุนสำรองและทุนสะสมอื่น ๆ เฉลี่ย 709,235.33 บาท สูงกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด (411,100.16 บาท) และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ (553,816.33 บาท)

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีอัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์ใกล้เคียงกับสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

แนวโน้มทุนของสหกรณ์

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 11 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ทุนของสหกรณ์ของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 98,325.72 บาท และจากการพยากรณ์แนวโน้มทุนของสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี พ.ศ. 2546 ทุนของสหกรณ์ มีจำนวน 2,242,467.77 บาท สูงกว่าทุนของสหกรณ์ที่ได้จากการพยากรณ์ ในปี พ.ศ. 2546 (2,079,980.52 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 2,866,586.28 บาท เห็นได้ชัดสหกรณ์โคนมขนาดกลางมีทุนของสหกรณ์เพิ่มสูงกว่าที่พยากรณ์ไว้ ดังแสดงในตาราง 25 ภาพ 16

ทุนดำเนินงาน

อัตราการเจริญเติบโตทุนดำเนินงาน

จากตาราง 26 ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีจำนวนสูงสุด ในปี พ.ศ. 2545 จำนวน 4,705,913.04 บาท สิ้นปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนของสหกรณ์มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จำนวน 2,805,619.62 บาท (ภาคผนวก ก) สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด จำนวน 6,606,206.45 บาท (ภาคผนวก ง) ทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง มาจากหนี้สินโดยเฉลี่ยร้อยละ 59.26 ทุนของสหกรณ์เฉลี่ย ร้อยละ 40.75 และมีอัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานเฉลี่ย ร้อยละ 19.21

ผลการศึกษาพบว่าทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เพิ่มขึ้นเนื่องจากผู้เงินกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 2,400,000.00 บาท มาดำเนินการธุรกิจทำให้ทุนดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มสูงขึ้น และในปี พ.ศ. 2539 ส่วนทุนสำรองและทุนอื่น ๆ ลดลงเนื่องจากสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ขาดทุนสุทธิ จำนวน 575,016.17 บาท และสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ขาดทุนสุทธิ จำนวน 198,353.39 บาท จึงทำให้ทุนดำเนินงานของทั้งสองสหกรณ์ลดลง

เมื่อนำทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด เปรียบเทียบกับทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบระยะเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) ปรากฏผล ดังนี้

- สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีทุนดำเนินงาน เป็นหนี้สินเฉลี่ย ร้อยละ 65.15 สูงกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 54.06) และสหกรณ์โคนมขนาดกลาง (ร้อยละ 59.26)
- อัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด เฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 14.67 ต่ำกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด (ร้อยละ 26.67) และสหกรณ์โคนมขนาดกลาง (ร้อยละ 19.21)

แนวโน้มทุนดำเนินงาน

จากการศึกษาในตาราง 7 สมการที่ 12 พบว่าเมื่อเวลาเปลี่ยนไป 5 ปี ทุนดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ๆ ละ ประมาณ 171,986.36 บาท บาท และจากการพยากรณ์ แนวโน้มทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 – 2550 พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ใน ปี พ.ศ. 2546 ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ มีจำนวน 5,178,396.65 บาท สูงกว่าทุนดำเนินงานของสหกรณ์ที่ได้จากการพยากรณ์ ในปีพ.ศ. 2546 (4,343,056.16 บาท) และในปี พ.ศ. 2550 จำนวน 5,718,947.04 บาท แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์โคนมขนาดกลางมีทุนดำเนินงานเพิ่มสูงกว่าที่พยากรณ์ไว้ ดังแสดงในตาราง 27 ภาพ 17

ตัวเลขที่ได้เป็นเพียงประมาณการจากสมการเท่านั้น หากเป็นไปตามที่พยากรณ์จะมี ทุนดำเนินงาน จากการพยากรณ์ดังตาราง 27 ถ้าสหกรณ์มีรายได้เพิ่มขึ้นมีปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ เพิ่มขึ้นตามตาราง 10 จำนวนทุนเรือนหุ้น ทุนสำรองและทุนอื่น ๆ ก็จะมีผลทำให้ทุนดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้นตามไปด้วยเช่นกัน

ตาราง 19 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545

ปี พ.ศ.	สินทรัพย์					อัตราการ เจริญเติบโต	รวม สินทรัพย์ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
	สินทรัพย์ หมุนเวียน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	อัตราการ เจริญเติบโต	อัตราการ เจริญเติบโต	สินทรัพย์อื่น ๆ (บาท)			
2536	790,860.95		4.51		5,000.00		1,222,280.94	
2537	698,658.59	-11.66	46.76	16.72	81,030.00	1,520.60	1,277,422.77	4.51
2538	801,292.07	14.69	-10.97	87.33	141,038.56	74.06	1,874,714.00	46.76
2539	735,805.08	-8.17	16.80	-11.19	105,272.67	-25.36	1,669,098.82	-10.97
2540	1,129,913.62	53.56	5.37	-9.94	73,819.78	-29.88	1,949,428.16	16.80
2541	1,345,195.51	19.05	47.15	-13.67	65,180.59	-11.70	2,054,167.96	5.37
2542	2,107,846.73	56.69	25.73	32.98	58,821.68	-9.76	3,022,770.07	47.15
2543	2,993,113.09	42.00	-22.76	-13.12	63,735.75	8.35	3,800,638.47	25.73
2544	2,009,653.50	-32.86	60.30	10.69	102,670.33	61.09	2,935,627.77	-22.76
2545	2,930,699.89	45.83	172.90	-19.73	1,114,311.70	985.33	4,705,913.04	60.30
รวม	15,543,039.03	179.13		80.07	1,810,881.06	2,572.73	24,512,062.00	172.90
เฉลี่ย	1,554,303.90				181,088.11		2,451,206.20	
ร้อยละ	63.41		19.21		7.39		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		19.90		8.90		285.86		19.21

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 20 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดเล็ก
กลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 -2550

ปี พ.ศ.	สินทรัพย์ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	1,222,280.94	-	903,328.96
2537	1,277,422.77	4.51	1,247,301.68
2538	1,874,714.00	46.76	1,591,274.40
2539	1,669,098.82	-10.97	1,935,247.12
2540	1,949,428.16	16.80	2,279,219.84
2541	2,054,167.96	5.37	2,623,192.56
2542	3,022,770.07	47.15	2,967,165.28
2543	3,800,638.47	25.73	3,311,138.00
2544	2,935,627.77	-22.76	3,655,110.72
2545	4,705,913.04	60.30	3,999,083.44
2546	-	-	4,343,056.16
2547	-	-	4,687,028.88
2548	-	-	5,031,001.60
2549	-	-	5,374,974.32
2550	-	-	5,718,947.04
อัตราการเปลี่ยนแปลง		19.21	171,986.36

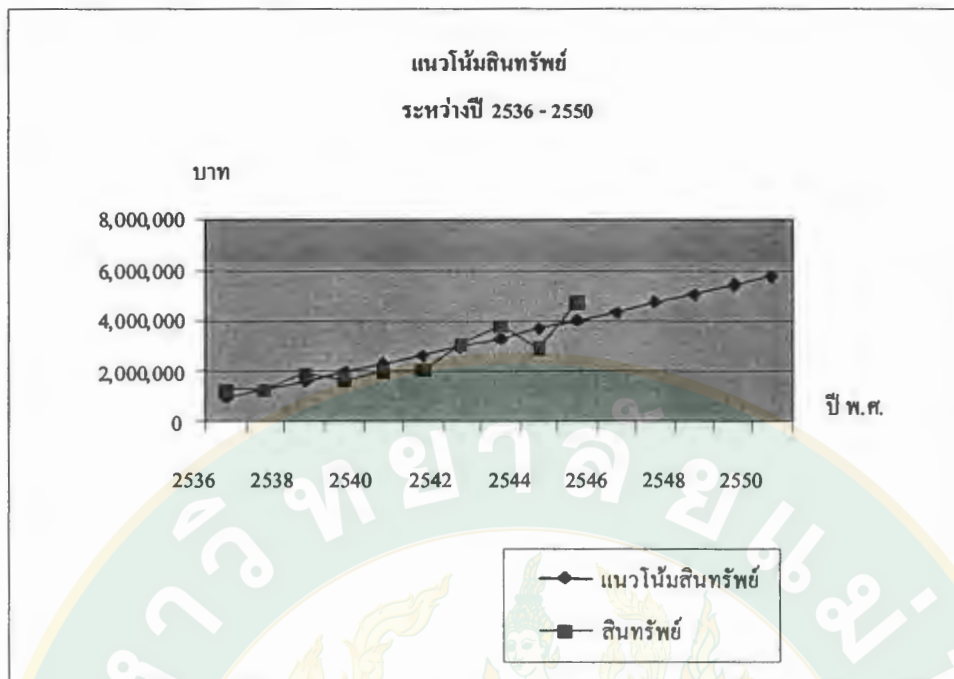
ตาราง 21 อัตราการเจริญเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545

ปี พ.ศ.	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	หนี้สิน		รวมหนี้สิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
			หนี้สินระยะยาวและ หนี้สินอื่น ๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต		
2536	684,049.46		102,659.29		786,708.75	
2537	506,248.04	-25.99	365,756.20	256.28	872,004.24	10.84
2538	612,663.39	21.02	535,844.44	46.50	1,148,507.83	31.71
2539	999,343.44	63.11	293,369.97	-45.25	1,292,713.41	12.56
2540	1,319,338.35	32.02	140,216.30	-52.20	1,459,554.65	12.91
2541	1,299,126.89	-1.53	55,498.62	-60.42	1,354,625.51	-7.19
2542	1,383,294.36	6.48	474,333.00	754.68	1,857,627.36	37.13
2543	1,797,050.76	29.91	184,857.74	-61.03	1,981,908.50	6.69
2544	984,609.63	-45.21	132,549.77	-28.30	1,117,159.40	-43.63
2545	1,301,409.47	32.18	1,355,866.90	922.91	2,657,276.37	137.86
รวม	10,887,133.79	111.99	3,640,952.23	1,733.17	14,528,086.02	198.88
เฉลี่ย	1,088,713.38		364,095.22		1,452,808.60	
ร้อยละ	74.94		25.06		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		12.44		192.57		22.10

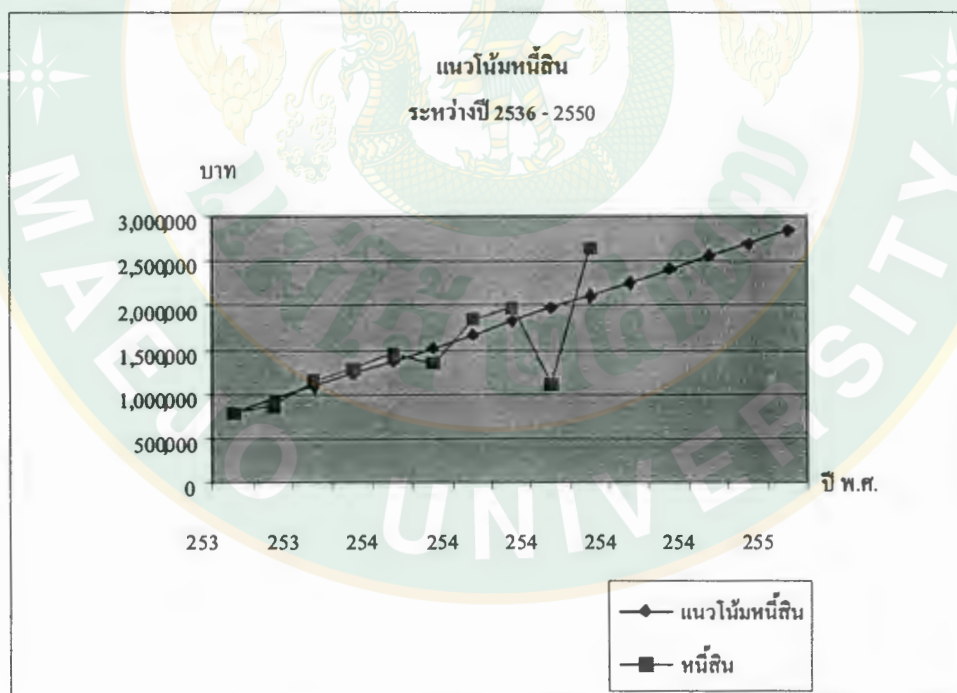
หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 22 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

ปี พ.ศ.	หนี้สิน (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	786,708.75	-	789,862.84
2537	872,004.24	10.84	937,184.12
2538	1,148,507.83	31.71	1,084,505.40
2539	1,292,713.41	12.56	1,231,826.68
2540	1,459,554.65	12.91	1,379,147.96
2541	1,354,625.51	-7.19	1,526,469.24
2542	1,857,627.36	37.13	1,673,790.52
2543	1,981,908.50	6.69	1,821,111.80
2544	1,117,159.40	-43.63	1,968,433.08
2545	2,657,276.37	137.86	2,115,754.36
2546	-	-	2,263,075.64
2547	-	-	2,410,396.92
2548	-	-	2,557,718.20
2549	-	-	2,705,039.48
2550	-	-	2,852,360.76
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		22.10	73,660.64

ภาพ 13 การวิเคราะห์แนวโน้มสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ภาพ 14 การวิเคราะห์แนวโน้มหนี้สินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ตาราง 23 อัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545

ทุนของสหกรณ์										
ปี พ.ศ.	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนสำรองและ ทุนอื่น ๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	กำไรสะสม (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมทุน สหกรณ์(บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	38,370.00		284,071.81		0.00				435,572.19	
2537	82,385.00	114.71	144,702.54	-49.06	198,601.10	0.00	-20,270.11	-117.92	405,418.53	-6.92
2538	135,960.00	65.03	211,927.68	46.46	157,185.64	-99.21	221,132.85	1,190.93	726,206.17	79.13
2539	203,765.00	49.87	559,305.18	163.91	0.00	0.00	-386,684.77	-274.87	376,385.41	-48.17
2540	234,970.00	15.31	200,869.82	-64.09	-28,249.42	0.00	82,283.11	121.28	489,873.51	30.15
2541	309,400.00	31.68	252,246.82	25.58	0.00	0.00	137,895.63	67.59	699,542.45	42.80
2542	323,875.00	4.68	378,632.97	50.10	0.00	0.00	462,634.74	235.50	1,165,142.71	66.56
2543	450,575.00	39.12	1,001,023.68	164.38	0.00	0.00	367,131.29	-20.64	1,818,729.97	56.10
2544	380,177.00	-15.62	1,257,061.12	25.58	0.00	0.00	181,230.25	-50.64	1,818,468.37	-0.01
2545	514,160.50	35.24	1,248,321.61	-0.70	0.00	0.00	286,154.56	57.90	2,048,636.67	12.66
รวม	2,673,637.50	340.02	5,538,163.23	362.16	327,537.32	-99.21	1,444,637.93	1,209.13	9,983,975.98	232.30
เฉลี่ย	267,363.75		553,816.32		32,753.73		144,463.79		998,397.60	
ร้อยละ	26.78		55.47		3.28		14.47		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		37.78		40.24		-11.02		134.35		25.81

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 24 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 – 2550

ปี พ.ศ.	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	38,370.00	-	38,968.50
2537	82,385.00	114.71	89,723.00
2538	135,960.00	65.03	140,477.50
2539	203,765.00	49.87	191,232.00
2540	234,970.00	15.31	241,986.50
2541	309,400.00	31.68	292,741.00
2542	323,875.00	4.68	343,495.50
2543	450,575.00	39.12	394,250.00
2544	380,177.00	-15.62	445,004.50
2545	514,160.50	35.24	495,759.00
2546	-	-	546,513.50
2547	-	-	597,268.00
2548	-	-	648,022.50
2549	-	-	698,777.00
2550	-	-	749,531.50
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		37.78	25,377.25

ตาราง 25 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มทุนของสหกรณ์ของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

ปี พ.ศ.	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	435,572.19	-	113,466.12
2537	405,418.53	-6.92	310,117.56
2538	726,206.17	79.13	506,769.00
2539	376,385.41	-48.17	703,420.44
2540	489,873.51	30.15	900,071.88
2541	699,542.45	42.80	1,096,723.32
2542	1,165,142.71	66.56	1,293,374.76
2543	1,818,729.97	56.10	1,490,026.20
2544	1,818,468.37	-0.01	1,686,677.64
2545	2,048,636.67	12.66	1,883,329.08
2546	-	-	2,079,980.52
2547	-	-	2,276,631.96
2548	-	-	2,473,283.40
2549	-	-	2,669,934.84
2550	-	-	2,866,586.28
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		25.81	98,325.72

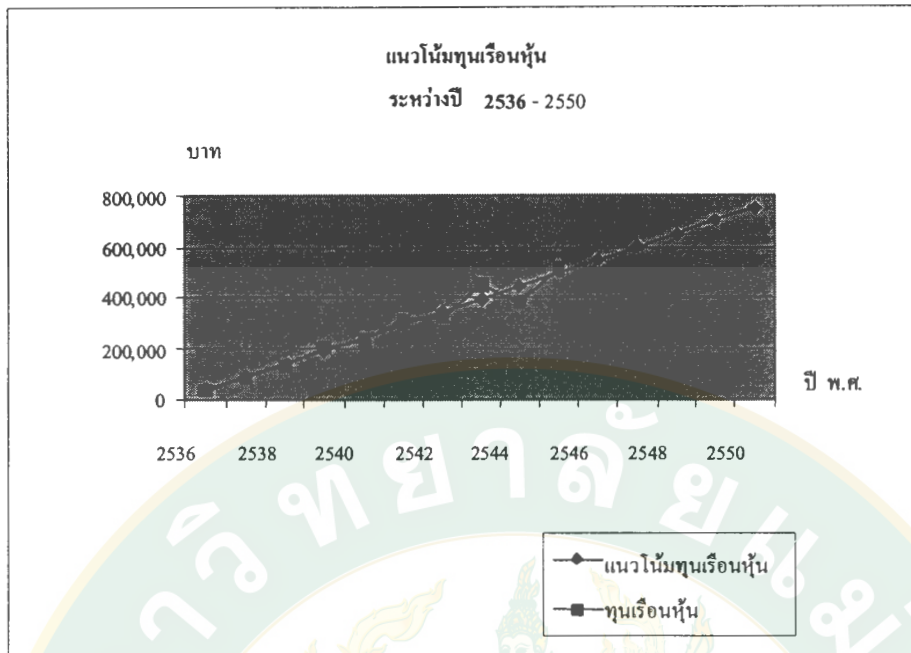
ตาราง 26 อัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2545

ปี พ.ศ.	ทุนดำเนินงาน					
	หนี้สิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนสหกรณ์ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนดำเนินงาน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	786,708.75		435,572.19		1,222,280.94	
2537	872,004.24	10.84	405,418.53	-6.92	1,277,422.77	4.51
2538	1,148,507.83	31.71	726,206.17	79.13	1,874,714.00	46.76
2539	1,292,713.41	12.56	376,385.41	-48.17	1,669,098.82	-10.97
2540	1,459,554.65	12.91	489,873.51	30.15	1,949,428.16	16.80
2541	1,354,625.51	-7.19	699,542.45	42.80	2,054,167.95	5.37
2542	1,857,627.36	37.13	1,165,142.71	66.56	3,022,770.07	47.15
2543	1,981,908.50	6.69	1,818,729.97	56.10	3,800,638.46	25.73
2544	1,117,159.40	-43.63	1,818,468.37	-0.01	2,935,627.77	-22.76
2545	2,657,276.37	137.86	2,048,636.67	12.66	4,705,913.04	60.30
รวม	14,528,086.02	198.87	9,983,975.98	232.28	24,512,062.00	172.90
เฉลี่ย	1,452,808.60		998,397.60		2,451,206.20	
ร้อยละ	59.27		40.73		100	
อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)		22.10		25.81		19.21

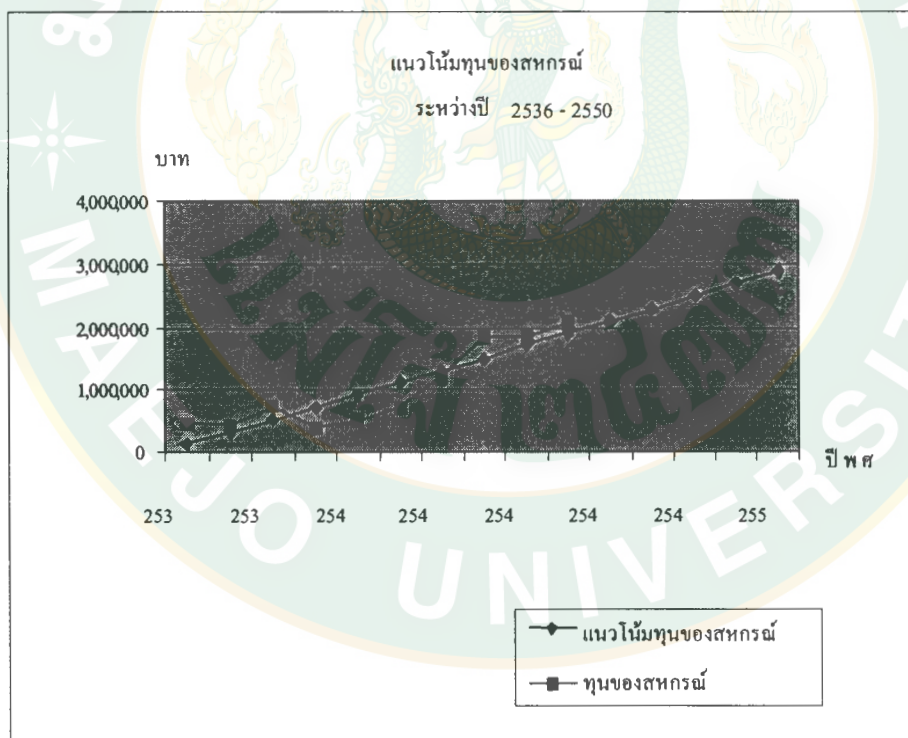
หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 27 อัตราการเจริญเติบโตและการวิเคราะห์แนวโน้มทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่าง พ.ศ. 2536 - 2550

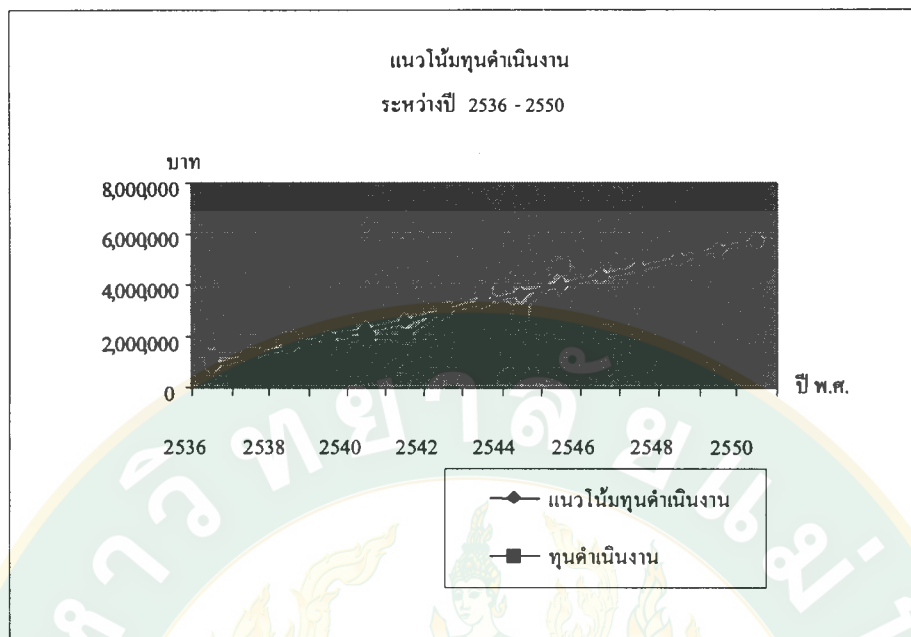
ปี พ.ศ.	ทุนดำเนินงาน (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)	แนวโน้ม (บาท)
2536	1,222,280.94	-	903,328.96
2537	1,277,422.77	4.51	1,247,301.68
2538	1,874,714.00	46.76	1,591,274.40
2539	1,669,098.82	-10.97	1,935,247.12
2540	1,949,428.16	16.80	2,279,219.84
2541	2,054,167.96	5.37	2,623,192.56
2542	3,022,770.07	47.15	2,967,165.28
2543	3,800,638.47	25.73	3,311,138.00
2544	2,935,627.77	-22.76	3,655,110.72
2545	4,705,913.04	60.30	3,999,083.44
2546	-	-	4,343,056.16
2547	-	-	4,687,028.88
2548	-	-	5,031,001.60
2549	-	-	5,374,974.32
2550	-	-	5,718,947.04
อัตราการเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย		19.21	171,986.36

ภาพ 15 การวิเคราะห์แนวโน้มทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ภาพ 16 การวิเคราะห์แนวโน้มทุนของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

ภาพ 17 การวิเคราะห์แนวโน้มทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี พ.ศ. 2536 - 2550

การทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัย เพื่อการทดสอบไว้ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 อัตราความเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน ทุนเรือนหุ้น และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมมีลักษณะเพิ่มขึ้น

สมมติฐานทางสถิติ

$$H_0 : \text{อัตราการเจริญเติบโต} \leq 0$$

$$H_1 : \text{อัตราการเจริญเติบโต} > 0$$

จากตารางที่ 7 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ T-test ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 พบว่าในด้านธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิต (น้ำมันดิบ) รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น และทุนดำเนินงาน มีค่า Sig. of t น้อยกว่า 0.05 นั่นคือ จะ reject H_0 และ accept H_1 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้คือมีอัตราการเจริญเติบโตไปในทางที่เพิ่มขึ้น ส่วนจำนวนสมาชิกการรับฝากเงินและกำไร/ขาดทุนมีค่า Sig. of t มากกว่า 0.05 นั่นคือ accept H_0 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานคืออัตราการเจริญเติบโตเป็นไปในทางที่ลดลง

สมมติฐานที่ 2 แนวโน้มในด้านจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน
ทุนเรือนหุ้น และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเป็นไปในทิศทางเพิ่มขึ้นในอีก 5 ปี ข้างหน้า

เป็นการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (b)

สมมติฐานทางสถิติ

$$1. H_0 : b = 0$$

$$H_1 : b \neq 0 \text{ หรือ } H_1 : b > 0 \text{ หรือ } H_1 : b < 0$$

2. ค่า b เป็นบวก หมายถึงการเพิ่มขึ้น

ค่า b เป็นลบ หมายถึงการลดลง

การทดสอบนัยสำคัญของค่า b ในสมการถดถอยด้วยค่าสถิติ T- test ที่ระดับ
นัยสำคัญ 0.05 พบว่าค่า Sig. of t มีค่าน้อยกว่า 0.05 นั่นคือจะ reject H_0 และ accept H_1 ซึ่ง
เป็นไปตามสมมติฐานคือแนวโน้มในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์
เป็นไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นในอีก 5 ปีข้างหน้า ยกเว้นจำนวนสมาชิก การรับเงินฝาก และ กำไร/
ขาดทุน ที่มีค่า Sig. of t มากกว่า 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

ตอนที่ 3 ปัญหา/อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

การวิจัยครั้งนี้ได้แบ่งปัญหา/อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาด
กลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประเภท เพศ อายุ สถานะภาพ
ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการ ระยะเวลาการทำงาน
ตำแหน่งการทำงานของฝ่ายจัดการ อัตราเงินเดือน จำนวนโคนมที่เลี้ยงครั้งแรก จำนวนเงิน
ค่าใช้จ่ายที่ลงทุนเลี้ยง จำนวนโคนมที่เลี้ยงในปัจจุบัน จำนวนพื้นที่โรงเรือน จำนวนแปลงหญ้า
จำนวนแรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม ปริมาณน้ำนมดิบ รายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนม จากความคิดเห็นของสมาชิก
คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด จากการใช้แบบสอบถามกับจากสมาชิก จำนวน 51 คน คณะกรรมการ จำนวน 16 คน และฝ่ายจัดการ จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น 75 คน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

ตาราง 28 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	ฝ่ายจัดการ (n = 8)	รวม (n = 75)
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	51 (68.00)	16 (21.33)	8 (10.67)	75 (100)
เพศชาย	38 (74.51)	15 (93.75)	3 (37.50)	56 (74.67)
หญิง	13 (25.49)	1 (6.25)	5 (62.50)	19 (25.33)
อายุต่ำกว่า 20 ปี	-	1 (6.25)	-	1 (1.33)
21 – 30 ปี	7 (13.73)	2 (12.50)	5 (62.50)	14 (18.66)
31 – 40 ปี	18 (35.29)	8 (50.00)	3 (37.50)	29 (38.67)
41 – 50 ปี	13 (25.49)	4 (25.00)	-	17 (22.67)
51 – 60 ปี	10 (19.61)	1 (6.25)	-	11 (14.67)
60 ปี ขึ้นไป	3 (5.88)	-	-	3 (4.00)

ตาราง 28 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)			
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	ฝ่ายจัดการ (n = 8)	รวม (n = 75)
สถานภาพ				
โสด	9 (17.65)	2 (12.50)	2 (25.00)	13 (17.33)
สมรส	40 (78.43)	13 (81.25)	6 (75.00)	59 (78.67)
หย่าร้าง/ม่าย	2 (3.92)	1 (6.25)	-	3 (4.00)
ระดับการศึกษา				
ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 (ป.4)	8 (15.69)	1 (6.25)	-	9 (12.00)
สูงกว่า ป.4-ม.ศ.5/ม.6	34 (66.67)	13 (81.25)	3 (37.50)	50 (66.67)
สูงกว่า ม.ศ.5/ม.6-อนุปริญญา	6 (11.76)	1 (6.25)	2 (25.00)	9 (12.00)
ปริญญาตรี/สูงกว่าขึ้นไป	3 (5.88)	1 (6.25)	3 (37.50)	7 (9.33)
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก				
คณะกรรมการ และการทำงาน				
0 - 3 ปี	13 (25.49)	11 (68.75)	5 (62.50)	29 (38.67)
3 ปี ขึ้นไป - 7 ปี	9 (17.65)	3 (18.75)	2 (25.00)	14 (18.67)
7 ปี ขึ้นไป - 10 ปี	13 (25.49)	1 (6.25)	1 (12.50)	15 (20.00)
10 ปี ขึ้นไป - 13 ปี	11 (21.57)	-	-	11 (14.66)
13 ปี ขึ้นไป - 17 ปี	5 (9.80)	1 (6.25)	-	6 (8.00)

จากตาราง 28 ผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่สมาชิก จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 68.00 คณะกรรมการ 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.33 และฝ่ายจัดการ 8 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.67 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 56 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.67 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 29 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.67 ส่วนใหญ่สมรสแล้ว จำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 78.67 มีระดับการศึกษาสูงกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 - มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.67 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ สูงสุดอยู่ระหว่าง 7 - 10 ปี จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.49 ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการฝ่ายจัดการส่วนใหญ่และอยู่ระหว่าง 0 – 3 ปี จำนวน ร้อยละ 68.75 และ ร้อยละ 62.50 ตามลำดับ

ตาราง 29 ข้อมูลทั่วไปของฝ่ายจัดการ จำแนกตามตำแหน่งในการทำงานและอัตราเงินเดือนในครั้งแรก และตำแหน่งในปัจจุบัน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)	
	ครั้งแรก (n = 8)	ปัจจุบัน (n = 8)
ตำแหน่งในการทำงานของฝ่ายจัดการ		
ผู้ช่วยผู้จัดการ	-	1 (12.50)
การตลาด	2 (25.00)	2 (25.00)
บัญชี	3 (37.50)	2 (25.00)
รับน้ำมันดิบ	2 (25.00)	2 (25.00)
การเงินและสินเชื่อ	1 (12.50)	1 (12.50)
อัตราเงินเดือน		
3,000 – 4,000 บาท	2 (25.00)	-
4,001 – 5,000 บาท บาท	6 (75.00)	5 (62.50)
5,001 – 6,000 บาท บาท	-	1 (12.50)

ตาราง 29 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)	
	ครั้งแรก (n = 8)	ปัจจุบัน (n = 8)
6,001 – 7,000 บาท บาท	-	1 (12.50)
7,001 – 8,000 บาท บาท	-	1 (12.50)

จากตาราง 29 ฝ่ายจัดการมีจำนวน 8 ราย มีตำแหน่งการทำงานครั้งแรกและในปัจจุบันส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในตำแหน่งเดิม โดยมีพนักงานบัญชีที่มีวุฒิปริญญาตรีขึ้นเปลี่ยนตำแหน่งเป็นผู้ช่วยผู้จัดการ จำนวน 1 ราย และ ฝ่ายจัดการส่วนใหญ่อัตราเงินเดือนอยู่ระหว่าง 4,001 – 5,000 บาท ครั้งแรก จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 75.00 และในปัจจุบัน จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.50

ตาราง 30 ข้อมูลเกี่ยวกับการเลี้ยวเบนของสมาชิกและคณะกรรมการ

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)		
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	รวม (n = 67)
จำนวนโคมที่เลี้ยงครั้งแรก			
1 - 5 ตัว	34 (66.67)	10 (62.50)	44 (65.67)
6 - 10 ตัว	11 (21.57)	4 (25.00)	15 (22.39)
11 - 15 ตัว	4 (7.84)	2 (12.50)	6 (8.96)
16 - 30 ตัว	2 (3.92)	-	2 (2.98)
จำนวนเงินที่ลงทุนเลี้ยงโคมครั้งแรก			
1 - 100,000 บาท	14 (27.45)	4 (25.00)	18 (26.87)
100,001 - 200,000 บาท	13 (25.49)	6 (37.50)	19 (28.36)

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)		
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	รวม (n = 67)
200,001 - 300,000 บาท	16 (31.37)	4 (25.00)	20 (29.85)
300,001 - 400,000 บาท	1 (1.96)	1 (6.25)	2 (2.99)
400,001 - 500,000 บาท	4 (7.85)	1 (6.25)	5 (7.46)
500,000 บาท ขึ้นไป	3 (5.88)	-	3 (4.47)
จำนวนโคมที่เลี้ยงในปัจจุบัน			
1 – 10 ตัว	7 (13.73)	2 (12.50)	9 (13.43)
11 – 20 ตัว	21 (41.18)	4 (25.00)	25 (37.31)
21 – 30 ตัว	14 (27.45)	8 (50.00)	22 (32.84)
31 – 40 ตัว	6 (11.76)	2 (12.50)	8 (11.94)
41 – 50 ตัว	3 (5.88)	-	3 (4.48)
จำนวนพื้นที่โรงเรือนที่ใช้เลี้ยงโคม			
1 ไร่	19 (37.25)	7 (43.75)	26 (38.80)
2 ไร่	27 (52.95)	8 (50.00)	35 (52.24)
3 ไร่	4 (7.84)	1 (6.25)	5 (7.46)

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)		
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	รวม (n = 67)
4 ไร่	1 (1.96)	-	1 (1.50)
จำนวนแปลงหญ้าที่ใช้เลี้ยงโคนม			
0 - 5 ไร่	3 (5.88)	2 (12.50)	5 (7.46)
6 - 10 ไร่	12 (25.53)	5 (31.25)	17 (25.37)
11 - 15 ไร่	8 (15.69)	2 (12.50)	10 (14.93)
16 - 20 ไร่	14 (27.45)	5 (31.25)	19 (28.36)
21 - 25 ไร่	3 (5.88)	-	3 (4.48)
26 - 30 ไร่	6 (11.76)	1 (6.25)	7 (10.44)
31 ไร่ ขึ้นไป	5 (9.81)	1 (6.25)	6 (8.96)
จำนวนแรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม			
1 คน	2 (3.92)	1 (6.25)	3 (4.48)
2 คน	29 (56.86)	10 (62.50)	39 (58.21)
3 คน	15 (29.41)	4 (25.00)	19 (28.36)
4 คน	3 (5.88)	1 (6.25)	4 (5.97)
5 คน	2 (3.93)	-	2 (2.98)

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)		
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	รวม (n = 16)
ปริมาณน้ำนมดิบในหนึ่งวัน			
1 – 50 ก.ก.	11 (21.57)	4 (25.00)	15 (22.39)
51 – 100 ก.ก.	23 (45.10)	3 (18.75)	26 (38.81)
101 – 150 ก.ก.	10 (19.61)	3 (18.75)	13 (19.40)
151 – 200 ก.ก.	2 (3.92)	5 (31.25)	7 (10.45)
201 – 250 ก.ก.	3 (5.88)	1 (6.25)	4 (5.97)
251 – 300 ก.ก.	1 (1.96)	-	1 (1.49)
300 กิโลกรัม ขึ้นไป	1 (1.96)	-	1 (1.49)
ราคาน้ำนมดิบเฉลี่ย			
11.30 บาท	2 (3.92)	-	2 (2.99)
12.00 บาท	49 (96.08)	16 (100)	65 (97.01)

ตาราง 30 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)		
	สมาชิก (n = 51)	คณะกรรมการ (n = 16)	รวม (n = 16)
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน			
1 - 20,000 บาท	11 (21.57)	4 (25.00)	15 (22.39)
20,001 - 40,000 บาท	21 (41.18)	4 (25.00)	25 (37.31)
40,001 - 60,000 บาท	12 (23.53)	4 (25.00)	16 (23.88)
60,001 - 80,000 บาท	3 (5.88)	4 (25.00)	7 (10.44)
80,001 - 100,000 บาท	2 (3.29)	-	2 (2.99)
100,000 บาท ขึ้นไป	2 (3.29)	-	2 (2.99)
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน			
1 - 20,000 บาท	20 (39.22)	5 (31.25)	25 (37.31)
20,001 - 40,000 บาท	23 (45.10)	7 (43.75)	30 (44.78)
40,001 - 60,000 บาท	5 (9.80)	4 (25.00)	9 (13.43)
60,001 - 80,000 บาท	2 (3.92)	-	2 (2.99)
80,000 บาท ขึ้นไป	1 (1.96)	-	1 (1.49)

จากตาราง 30 ทั้งสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่เลี้ยงโคนม ครั้งแรก 1 – 5 ตัว จำนวน 44 ราย คิดเป็นร้อยละ 65.67 รองลงมาเป็น 6 – 10 ตัว จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 22.39 และส่วนใหญ่เลี้ยงโคนมในครั้งแรก จำนวน 5 ตัว จำนวน 35 ราย ส่วนใหญ่สมาชิกและคณะกรรมการ ลงทุนค่าใช้จ่ายเลี้ยงโคนม ครั้งแรกอยู่ ระหว่าง 200,001 – 300,000 บาท จำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 29.85 ในปัจจุบันสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่เลี้ยงโคนม 11 - 20 ตัว จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.31 พื้นที่โรงเรือนของสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่ เป็น 2 ไร่ จำนวน 35 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.24 ทั้งสมาชิกและ คณะกรรมการ ส่วนใหญ่มีจำนวนแปลงหญ้า จำนวน 16 - 20 ไร่ จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.36 รองลงมาเป็น 6 – 10 ไร่ จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.37 จำนวนแรงงานของสมาชิกและคณะกรรมการที่ใช้เลี้ยงโคนม ส่วนใหญ่ คือ จำนวน 2 คน จำนวน 39 ราย คิดเป็นร้อยละ 58.21 รองลงมาเป็น 3 คน จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.36 ปริมาณน้ำนมดิบของสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 51 – 100 กิโลกรัม จำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.10 คณะกรรมการส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 151 – 200 กิโลกรัม จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.25 รากาน้ำนมดิบเฉลี่ยของสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่ เป็น 12 บาท รายได้ส่วนใหญ่ของสมาชิกและคณะกรรมการอยู่ระหว่าง 20,0001 – 40,000 บาท จำนวน 25 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.31 รองลงมาเป็น 40,001 – 60,000 บาท จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 23.88 และค่าใช้จ่ายของสมาชิกและคณะกรรมการส่วนใหญ่ อยู่ระหว่าง 20,0001 – 40,000 บาท จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.78

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนม จากความเห็นของสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ ดังตาราง 31 – 34

ตาราง 31 ระดับปัญหาและอุปสรรคของสมาชิกผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โคนมขนาดกลางใน
จังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ด้านธุรกิจสหกรณ์					
ปัญหาด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก					
1. สมาชิกมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะเก็บออมกับสหกรณ์	23	9	13	2.22	ปานกลาง
2. การให้บริการรับฝาก – ถอนเงินของสมาชิกจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้รับความสะดวกรวดเร็ว	14	14	10	2.11	ปานกลาง
3. สมาชิกขาดความเชื่อถือในความมั่นคงของสหกรณ์	5	19	8	1.91	ปานกลาง
4. มีธนาคารพาณิชย์ในบริเวณใกล้เคียงกับสหกรณ์	9	9	15	1.82	ปานกลาง
ปัญหาด้านธุรกิจสินเชื่อ					
1. เงินกู้ที่สมาชิกกู้ไปไม่ก่อให้เกิดรายได้	20	20	11	2.18	ปานกลาง
2. สมาชิกไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดระยะเวลา	16	19	14	2.04	ปานกลาง
3. สมาชิกนำเงินกู้ไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์	15	10	24	1.82	ปานกลาง
ปัญหาในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์					
1. ราคาสินค้าที่สหกรณ์จัดจำหน่ายมีราคาสูงกว่าท้องตลาด	16	11	6	2.30	ปานกลาง
2. สมาชิกส่วนใหญ่ไม่นิยมซื้อสินค้าสหกรณ์	7	4	6	2.06	ปานกลาง
3. สหกรณ์ไม่จัดหาสินค้าที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย	13	16	11	2.05	ปานกลาง

ตาราง 31 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
4. สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก	15	18	13	2.04	ปานกลาง
5. สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายไม่มี คุณภาพ	-	2	10	1.17	น้อย
ปัญหาในการทำธุรกิจรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ)					
1. น้ำมันดิบของสมาชิก (บางคน) มี สิ่งเจือปนและไม่ได้คุณภาพ	25	12	7	2.41	มาก
2. สมาชิกไม่ได้รับข่าวสารข้อมูลจาก สหกรณ์	9	19	9	2.00	ปานกลาง
3. สถานที่เก็บรวบรวมน้ำมันดิบของ สหกรณ์ไม่มีความสะดวก	11	10	19	1.80	ปานกลาง
4. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่า ท้องตลาด	6	9	16	1.68	ปานกลาง
ปัญหาด้านการตลาด (น้ำมันดิบ)					
1. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวม น้ำมันดิบไม่เพียงพอ	19	14	9	2.24	ปานกลาง
2. คุณภาพน้ำมันดิบของสมาชิกไม่ได้ คุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด	15	14	16	1.98	ปานกลาง
3. สหกรณ์ควรจะรับซื้อน้ำมันดิบ ด้วยเงินสด	11	15	16	1.88	ปานกลาง
4. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่า ท้องตลาด	6	8	9	1.87	ปานกลาง
ท่านสมาชิกสหกรณ์คิดว่าสหกรณ์ควรทำ ธุรกิจการให้บริการรักษาโรคและผสมเทียม เพราะ					
1. เป็นหน้าที่หลักของสหกรณ์ที่ควรจะทำ การ ให้บริการสมาชิก	34	2	10	2.52	มาก

ตาราง 31 (ต่อ)

ปัญหา /อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
2. สมาชิกจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่าง สม่ำเสมอใกล้ชิด	8	16	8	2.00	ปานกลาง
3. สมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็ว ตลอดเวลา	7	24	13	1.86	ปานกลาง
4. สมาชิกเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ ค่อนข้างต่ำ	1	8	11	1.50	น้อย
ปัญหาที่สมาชิกพบในการใช้บริการ (ผสม เทียมดูแลรักษาโรคโคนมของสมาชิก ฯลฯ) คือ					
1. สหกรณ์ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ ผสมเทียมและดูแลรักษาโรคโคนมของ สมาชิก	20	5	11	2.25	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ที่คอยให้บริการแก่ สมาชิกมีจำนวนน้อย	18	24	8	2.20	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่ของรัฐยังทำงานในระบบ ราชการ (ทำงานเฉพาะในเวลาราชการ)	11	15	17	1.86	ปานกลาง
4. ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการค่อนข้างสูง	2	6	15	1.43	น้อย
ด้านโคนม					
ปัญหาด้านเงินลงทุน					
1. สมาชิกขาดแคลนเงินลงทุน	38	10	2	2.72	มาก
2. เงินกู้มีอัตราดอกเบี้ยสูง	9	21	13	1.91	ปานกลาง
3. สมาชิกบางคนไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ ได้ตามกำหนดเวลา	2	10	9	1.67	ปานกลาง
4. ระยะเวลาส่งชำระหนี้สั้น	2	10	27	1.36	น้อย
ปัญหาด้านความรู้และเทคโนโลยีของ สมาชิก					
1. สมาชิกขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัย และ จำเป็นต่อการเลี้ยงโคนม	16	12	8	2.22	ปานกลาง

ตาราง 31 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปาน กลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
2. สมาชิกต้องการความเอาใจใส่จาก เจ้าหน้าที่ สหกรณ์ที่มีความรู้ ด้านการผสม เทียมการดูแลโคนม	15	9	15	2.00	ปานกลาง
3. สหกรณ์ให้ความรู้ หรือฝึกอบรมแก่ สมาชิกน้อย	10	11	12	1.94	ปานกลาง
4. สมาชิกมีประสบการณ์ในการจัดการฟาร์ม น้อย	10	18	13	1.93	ปานกลาง
ปัญหาด้านการผลิต					
1. ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมมีราคาสูง	25	18	5	2.42	มาก
2. สมาชิกขาดแคลนเงินทุนในการเลี้ยงโค นม	21	11	7	2.36	มาก
3. สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจ เทคนิค ในการเลี้ยงวัว /รีดนมโคนม	1	8	7	1.63	น้อย
4. สมาชิกขาดความรู้ ในการบริหารจัดการ ฟาร์มโคนมที่ทันสมัย	2	6	13	1.48	น้อย
5. สมาชิกขาดการปรับปรุงพันธุ์โคนม	2	8	18	1.43	น้อย
ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์					
ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับ ฝ่ายจัดการ					
1. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่าย จัดการ (เจ้าหน้าที่) และสมาชิก	36	10	5	2.61	มาก
2. ฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ	9	18	8	2.03	ปานกลาง
3. สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับฝ่ายจัดการ	4	11	22	1.51	น้อย
4. สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธา ฝ่าย จัดการ	2	9	16	1.48	น้อย

ตาราง 31 (ต่อ)

ปัญหา /อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการ					
1. คณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยมีความรู้ด้านการบริหารงานจัดการสหกรณ์	23	11	9	2.33	มาก
2. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความรู้ด้านธุรกิจของสหกรณ์	8	16	6	2.07	ปานกลาง
3. คณะกรรมการบางท่านขาดความกระตือรือร้นใน การทำงาน	4	14	7	1.88	ปานกลาง
4. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน	10	2	14	1.85	ปานกลาง
5. คณะกรรมการบางท่านขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	6	7	11	1.79	ปานกลาง
ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คือ					
1. สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับเลี้ยงโคนมการผสมเทียมไว้บริการ	21	11	10	2.26	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีน้อย	9	10	8	2.04	ปานกลาง
3 เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก	4	12	6	1.91	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์	10	13	14	1.89	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน	7	5	10	1.86	ปานกลาง

จากตาราง 31 สมาชิกมองปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์สรุปได้ ดังนี้

ด้านธุรกิจของสหกรณ์

การรับฝากเงิน พบว่าการที่มีรายได้ไม่เพียงพอที่จะเก็บออมกับสหกรณ์มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา ก็เป็นการให้บริการรับฝาก - ถอนเงิน ประกอบกับสมาชิกขาดความเชื่อถือในความมั่นคงของสหกรณ์ และมีธนาคารพาณิชย์ในบริเวณใกล้เคียงมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

สินเชื่อ พบว่าเงินกู้ที่กู้ไปไม่ก่อให้เกิดรายได้มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือการที่ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดระยะเวลาและการนำเงินกู้ไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

จัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่าราคาสินค้าที่สหกรณ์จัดจำหน่ายมีราคาสูงกว่าท้องตลาดมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา ก็คือสมาชิกส่วนใหญ่ไม่นิยมซื้อสินค้าสหกรณ์ อีกทั้งสหกรณ์ไม่จัดหาสินค้าที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย การจัดสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก ประกอบกับและสินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายไม่มีคุณภาพ มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การรวบรวมผลิตผล พบว่าน้ำหนักดิบของสมาชิกบางคนมีสิ่งเจือปนและไม่ได้คุณภาพ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือการที่ไม่ได้รับข่าวสารจากสหกรณ์ รวมถึงสถานที่เก็บรวบรวมน้ำหนักดิบของสหกรณ์ไม่มีความสะดวกและราคารับซื้อที่สหกรณ์รับซื้อต่ำกว่าท้องตลาดมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การตลาด พบว่าการที่สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำหนักดิบไม่เพียงพอ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือคุณภาพน้ำหนักดิบที่ไม่ได้คุณภาพต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด สหกรณ์ควรรับชื้อน้ำหนักดิบด้วยเงินสด และสหกรณ์รับชื้อน้ำหนักดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร พบว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจให้บริการรักษาโรคและผสมเทียมเพราะเป็นหน้าที่หลักของสหกรณ์ที่ควรจะให้บริการแก่สมาชิกมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมา คือจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างสม่ำเสมอใกล้ชิด จะได้รับบริการที่รวดเร็วตลอดเวลา เสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการค่อนข้างต่ำมีความสำคัญตามลำดับ ส่วนปัญหาที่พบในการใช้บริการผสมเทียม ดูแลรักษาโรค โคมนมของสมาชิกในปัจจุบันส่วนใหญ่ ได้แก่ สหกรณ์ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ผสมเทียมและดูแลรักษาโรคโคมนมให้สมาชิก รองลงมา คือเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ที่คอยให้บริการแก่สมาชิกมีจำนวนน้อย เจ้าหน้าที่ของรัฐยังทำงานในระบบราชการ (ทำงานเฉพาะในเวลาราชการ) และค่าใช้จ่ายในการใช้บริการค่อนข้างสูงมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านโคนม

เงินลงทุน พบว่าการขาดแคลนเงินลงทุน มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องของเงินกู้มีอัตราดอกเบี้ยสูง ส่วนสมาชิกบางคนไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา และการส่งชำระหนี้มีระยะเวลาสั้น มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ความรู้และเทคโนโลยี พบว่าการขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนม มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือต้องการความเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่ สหกรณ์ที่มีความรู้ด้านการผสมเทียม การดูแลโคนม ประกอบกับและสหกรณ์ให้ความรู้หรือศึกษาอบรมแก่สมาชิกน้อยและมีประสิทธิภาพในการจัดการฟาร์มน้อยมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การเลี้ยงโคนมของสมาชิก พบว่าโคนมมีราคาแพง มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมที่จำนวนเงินสูง ส่วนสมาชิกไม่มีที่ดินสำหรับปลูกหญ้าเป็นอาหารสำหรับโคนมและค่าใช้จ่ายในการผสมเทียมมีราคาสูงมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การผลิต พบว่าค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมมีราคาสูง มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องของการขาดแคลนเงินลงทุนในการเลี้ยงโคนม ส่วนขาดความรู้ ความเข้าใจเทคนิคในการเลี้ยงวัว รีดนม ขาดความรู้ในการบริหารจัดการฟาร์มโคนมที่ทันสมัย และขาดการปรับปรุงพันธุ์โคนมมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์

ความร่วมมือระหว่างสมาชิกและฝ่ายจัดการ พบว่าขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายจัดการ (เจ้าหน้าที่สหกรณ์) กับสมาชิก มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องของฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ สำหรับการไม่ให้ความร่วมมือกับฝ่ายจัดการ และไม่มีวามเลื่อมใส ศรัทธาฝ่ายจัดการมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

คณะกรรมการดำเนินการ พบว่าคณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยมีความรู้ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือคณะกรรมการบางท่านไม่มีความรู้ด้านธุรกิจของสหกรณ์ คณะกรรมการบางท่านขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน บางท่านขาดความโปร่งใสในการทำงานหรือ บางท่านขาดความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์มีความสำคัญ ลดน้อยลงตามลำดับ

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ พบว่าสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การผสมเทียม วับริกร มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีน้อย ส่วน สหกรณ์ไม่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ขาดความรู้ และประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ตาราง 32 ระดับปัญหาและอุปสรรคของคณะกรรมการผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โคนม
ขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา /อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ด้านธุรกิจของสหกรณ์					
ปัญหาด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก					
1. สหกรณ์ได้รับเงินฝากจากสมาชิกน้อย	8	2	4	2.29	ปานกลาง
2. สหกรณ์ไม่สามารถ ให้บริการ รับฝาก – ถอน ได้สะดวกรวดเร็ว	5	5	4	2.07	ปานกลาง
3. สหกรณ์ขาดความเชื่อถือในความ มั่นคง ของฐานะการเงิน	2	7	5	1.79	ปานกลาง
ปัญหาด้านธุรกิจสินเชื่อ					
1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุน ให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ	12	1	-	2.92	มาก
2. สหกรณ์ไม่สามารถติดตาม ทวงถาม การชำระหนี้จากสมาชิก	1	8	4	1.77	ปานกลาง
3. สหกรณ์ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เนื่องจากเกิดภัย ธรรมชาติ ทำให้ สหกรณ์ เก็บหนี้ ได้ช้ากว่ากำหนด	1	1	3	1.60	น้อย
4. สหกรณ์ให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง	1	6	7	1.57	น้อย
ปัญหาในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย					
ของสหกรณ์ คือ					
1. สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของ สหกรณ์ ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก	9	1	2	2.58	มาก
2. สหกรณ์จำหน่ายสินค้าในราคาที่สูงกว่าท้องตลาด	2	-	1	2.33	มาก
3. สหกรณ์มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้า น้อย	2	4	2	2.00	ปานกลาง
4. สหกรณ์จำหน่ายสินค้าไม่ตรงความต้องการของสมาชิก	2	6	2	2.00	ปานกลาง

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
5. สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายบางชนิด					
เก่า ชำรุด เสื่อมคุณภาพ	-	1	1	1.50	น้อย
6. สหกรณ์ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิก					
ทราบ	-	4	7	1.36	น้อย
ปัญหาในการทำธุรกิจรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ)					
1. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ	7	3	2	2.42	มาก
2. สหกรณ์รวบรวมน้ำมันดิบจากสมาชิกได้น้อย	3	4	1	2.25	ปานกลาง
3. น้ำมันดิบของสมาชิกมีสิ่งเจือปนไม่ได้คุณภาพ	5	-	4	2.11	ปานกลาง
4. สหกรณ์มีสถานที่เก็บรวบรวมน้ำมันดิบจากสมาชิกไม่สะดวก	-	6	4	1.60	น้อย
5. สหกรณ์กำหนดราคาน้ำมันดิบต่ำกว่าท้องตลาด	-	-	1	1.00	น้อย
6. สหกรณ์ไม่ได้บริการข่าวสารข้อมูลให้แก่สมาชิก	-	-	3	1.00	น้อย
ปัญหาด้านการตลาด (น้ำมันดิบ)					
1. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ	9	3	2	2.50	มาก
2. สหกรณ์ไม่สามารถรับซื้อน้ำมันดิบที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน	5	4	4	2.08	ปานกลาง
3. สหกรณ์มีศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบอยู่ไกลไม่สะดวกในการรวบรวมน้ำมันดิบ	2	5	4	1.82	ปานกลาง
4. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด	-	2	2	1.50	น้อย

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัญหา /อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ท่านคิดว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจการให้บริการรักษาโรค และผสมเทียมเพราะเหตุใด คือ					
1. เป็นหน้าที่ของสหกรณ์ที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิก	7	3	2	2.42	มาก
2. สหกรณ์สามารถจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการสมาชิกได้	2	1	2	2.00	ปานกลาง
3. สหกรณ์จะมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการ	1	1	1	2.00	ปานกลาง
4. สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรคผสมเทียมที่มีราคายุติธรรม	2	2	4	1.75	ปานกลาง
5. สมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็วและเป็นธรรม	1	4	4	1.67	ปานกลาง
ด้านโภชนา					
ปัญหาด้านเงินลงทุน คือ					
1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิกทันตามความต้องการ	15	-	1	2.88	มาก
2. สหกรณ์ไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้จากสมาชิกตรงตามกำหนดเวลา	-	8	4	1.67	ปานกลาง
3. สหกรณ์ให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยสูง	1	6	7	1.57	น้อย
ปัญหาด้านความรู้และเทคโนโลยีของสมาชิก					
1. สหกรณ์ไม่ได้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาไว้บริการแก่สมาชิก	10	4	1	2.60	มาก
2. สหกรณ์ขาดการให้ข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัยแก่สมาชิก	2	6	3	1.91	ปานกลาง

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
3. สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้าน การผสมเทียม การดูแลโคนมมาบริการ สมาชิก	2	3	5	1.70	ปานกลาง
4. สหกรณ์ยังให้ความรู้แก่สมาชิกน้อย	2	3	5	1.70	ปานกลาง
ปัญหาด้านการผลิต					
1. สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการรวบรวมนํ้านม ดิบ ค่อนข้างสูง	7	4	-	2.64	มาก
2. สหกรณ์รวบรวมปริมาณนํ้านมดิบได้ น้อย	4	2	3	2.11	ปานกลาง
3. คุณภาพนํ้านมดิบที่สหกรณ์รวบรวมจาก สมาชิกควรจะมีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐาน	2	3	2	2.00	ปานกลาง
4. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิก ปรับปรุงพันธุ์โคนม	1	6	5	1.67	ปานกลาง
5. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกมี ความรู้ในการบริหารจัดการฟาร์มโคนมที่ ทันสมัย	2	1	5	1.63	น้อย
ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์					
ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับ ฝ่ายจัดการ					
1. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่าย จัดการ (เจ้าหน้าที่) และสมาชิก	7	5	3	2.27	ปานกลาง
2. สมาชิกไม่มีความเลื่อมใสศรัทธาฝ่าย จัดการ	4	6	1	2.27	ปานกลาง
3. สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ 2. ฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล	2	2	3	1.86	ปานกลาง
ข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ	2	2	6	1.60	น้อย
ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการ					
1. คณะกรรมการบางคนไม่ค่อยมีความรู้ ด้านการบริหารงานจัดการสหกรณ์	12	2	2	2.63	มาก

ตาราง 32 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
2. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความ โปร่งใส ในการทำงาน	2	1	1	2.25	ปานกลาง
3. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความรู้ด้าน ธุรกิจ ของสหกรณ์	2	10	2	2.00	ปานกลาง
4. คณะกรรมการบางท่านขาดความ กระตือรือร้นในการทำงาน	-	1	3	1.25	น้อย
5. คณะกรรมการบางท่านขาดความคิดริเริ่ม	-	1	8	1.11	น้อย
ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์					
1. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับ เสียง โคนมการผสมเทียมไว้บริการ	5	3	2	2.30	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ยังขาดความรู้ และ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์	6	3	3	2.25	ปานกลาง
3. สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับ การ ดูแลรักษา ผสมเทียมโคนม ฯไว้ บริการ สมาชิก	3	5	4	1.92	ปานกลาง
4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดการให้บริการ แก่สมาชิก ด้วยความเต็มใจ	2	3	3	1.88	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีน้อย	-	2	3	1.40	น้อย

จากตาราง 32 คณะกรรมการมองปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์สรุปได้ ดังนี้

ด้านธุรกิจของสหกรณ์

เงินรับฝาก พบว่าการที่สหกรณ์ได้รับปริมาณเงินรับฝากจากสมาชิกน้อย มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องไม่สามารถให้บริการ รับฝาก – ถอน ได้สะดวกรวดเร็ว และ สหกรณ์ขาดความน่าเชื่อถือในความมั่นคงของฐานะการเงิน มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

สินเชื่อ พบว่าการที่สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่สหกรณ์ไม่สามารถติดตาม ทวงถาม การชำระหนี้จากสมาชิก รวมถึงการขยายระยะ เวลาการชำระหนี้เนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติ

ทำให้สหกรณ์เก็บหนี้ได้ช้ากว่ากำหนดและการให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง และมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่าสถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่เหมาะสม คับแคบ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องสินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายมีราคาสูงกว่าท้องตลาด ส่วนสหกรณ์มีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าน้อย สหกรณ์จำหน่ายสินค้าไม่ตรงกับความต้องการของสมาชิก ประกอบกับสินค้าของสหกรณ์นำมาจำหน่ายบางชนิด เก่า ชำรุด เสื่อมคุณภาพ และสหกรณ์ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ) พบว่าเรื่องของอุปกรณ์สำหรับรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่อง สหกรณ์รวบรวมน้ำมันดิบจากสมาชิกได้น้อย น้ำมันดิบของสมาชิกมีสิ่งเจือปนไม่ได้คุณภาพ สถานที่เก็บรวบรวมน้ำมันดิบจากสมาชิกไม่สะดวก และสหกรณ์กำหนดราคาน้ำมันดิบต่ำกว่าราคาตลาด และสหกรณ์ไม่ได้บริการข้อมูลข่าวสาร ให้แก่สมาชิก มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านการตลาด (น้ำมันดิบ) พบว่าเรื่องที่สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่สหกรณ์ไม่สามารถรับซื้อน้ำมันดิบที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน ศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบของสหกรณ์อยู่ไกล ไม่สะดวกในการรวบรวมน้ำมันดิบ และสหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาดมีความสำคัญลดน้อยลง ตามลำดับ

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร พบว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจให้บริการรักษาโรคผสมเทียมเพราะเป็นหน้าที่ของสหกรณ์ที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิกมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องสหกรณ์สามารถจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการสมาชิกได้ ประกอบกับสหกรณ์จะมีรายได้จากธุรกิจบริการ สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรคผสมเทียมที่มีราคายุติธรรม และสมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็ว เป็นธรรม มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านโคนม

เงินลงทุน พบว่าปัญหาของคณะกรรมการอยู่ที่สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิกได้ทันตามความต้องการ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่สหกรณ์ไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้จากสมาชิกตรงตามกำหนดเวลา และการให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยสูง มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ความรู้และเทคโนโลยี พบว่าเรื่องที่สหกรณ์ไม่ได้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาไว้บริการแก่สมาชิก มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องของการขาดการให้ ข้อมูล ข่าวสาร ที่ทันสมัยแก่สมาชิก สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มี

ความรู้ด้านการผสมเทียม ดูแลโคนมมาบริการสมาชิก และการให้ความรู้แก่สมาชิกน้อยมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การผลิต พบว่าปัญหาของคณะกรรมการอยู่ที่สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการรวบรวม นำนมดิบก่อนข้างสูง มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องรวบรวมปริมาณนมนมดิบได้น้อย ส่วนคุณภาพนมนมดิบที่สหกรณ์รวบรวมจากสมาชิกควรมีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐาน สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกปรับปรุงพันธุ์โคนม และควรส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ในการบริหารจัดการฟาร์มที่ทันสมัยมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์

ความร่วมมือระหว่างสมาชิกและฝ่ายจัดการ พบว่าการขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายจัดการ(เจ้าหน้าที่สหกรณ์)กับสมาชิก มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธาฝ่ายจัดการ สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ และฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกทราบมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

คณะกรรมการดำเนินการ พบว่าคณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยมีความรู้ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่บางท่านไม่มีความโปร่งใสในการทำงาน บางท่านไม่มีความรู้ด้านธุรกิจของสหกรณ์บางท่านขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน และบางท่านขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ พบว่าเรื่องเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การผสมเทียม วับริกรมีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องเจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ส่วนสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษา ผสมเทียมโคนม ฯ วับริกรสมาชิก เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดการให้บริการแก่สมาชิกด้วยความเต็มใจและเจ้าหน้าที่สหกรณ์มีน้อยมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ตาราง 33 ระดับปัญหาและอุปสรรคของฝ่ายจัดการผู้ตอบแบบสอบถามของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา /อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ด้านธุรกิจของสหกรณ์					
ปัญหาด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก					
1. สมาชิกไม่นิยมนำเงินมาฝากกับสหกรณ์	5	2	1	2.50	มาก
2. อาคาร และสถานที่ตั้งสหกรณ์ไม่เหมาะสม	1	2	-	2.33	มาก
3. การให้บริการ รับฝาก-ถอนไม่ได้รับ ความสะดวกรวดเร็ว	1	4	2	1.86	ปานกลาง
4. สมาชิกไม่แน่ใจในความมั่นคงของสหกรณ์	1	-	3	1.50	น้อย
ปัญหาด้านธุรกิจสินเชื่อ					
1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุน ให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความ ต้องการ	6	2	-	2.75	มาก
2. สหกรณ์ให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง	-	1	-	2.00	ปานกลาง
3. สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ	2	1	3	1.83	ปานกลาง
4. สหกรณ์ไม่สามารถติดตาม ทวงถาม การ ชำระหนี้จากสมาชิก	-	4	3	1.57	น้อย
5. สหกรณ์ขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติ	-	-	1	1.00	น้อย
ปัญหาในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามา จำหน่ายของสหกรณ์					
1. สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่ เหมาะสม คับแคบไม่สะดวก	5	2	-	2.71	มาก
2. ราคาสินค้าที่สหกรณ์จัดจำหน่ายมีราคา สูงกว่าท้องตลาด	2	1	1	2.25	ปานกลาง
3. สมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์น้อย	-	4	-	2.00	ปานกลาง
4. สหกรณ์ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบ	1	-	2	1.67	ปานกลาง
5. สหกรณ์ไม่ได้สำรวจความต้องการของสมาชิก	-	-	3	1.00	น้อย
6. สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายไม่มี คุณภาพ เก่าชำรุด เสื่อมคุณภาพ	-	-	1	1.00	น้อย

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ปัญหาในการทำธุรกิจรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ)					
1. สถานที่เก็บรวบรวมน้ำมันดิบจากสมาชิกของ สหกรณ์ไม่สะดวก	5	2	1	2.50	มาก
2. น้ำมันดิบของสมาชิกมีสิ่งเจือปนไม่ได้มาตรฐาน	2	1	1	2.25	ปานกลาง
3. สมาชิกนำน้ำมันดิบมาขายให้สหกรณ์น้อย	-	3	-	2.00	ปานกลาง
4. อุปกรณ์สำหรับรวบรวมน้ำมันดิบของสหกรณ์ มีไม่เพียงพอ	-	1	3	1.25	น้อย
5. ราคาน้ำมันดิบที่สหกรณ์รับซื้อจากสมาชิกกำหนดไว้ราคาต่ำกว่าท้องตลาด	-	-	1	1.00	น้อย
6. สหกรณ์ไม่ได้บริการข่าวสารข้อมูลให้แก่สมาชิก	-	-	1	1.00	น้อย
ปัญหาด้านการตลาด (น้ำมันดิบ)					
1. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ	6	2	-	2.75	มาก
2. สหกรณ์ไม่สามารถรับซื้อน้ำมันดิบที่มีคุณภาพ ต่ำกว่ามาตรฐาน	2	4	2	2.00	ปานกลาง
3. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด	-	1	-	2.00	ปานกลาง
4. สหกรณ์มีศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบอยู่ไกล ไม่สะดวกในการรวบรวมน้ำมันดิบ	-	1	5	1.17	น้อย
ท่านคิดว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจการให้บริการรักษาโรคและผสมเทียมเพราะเหตุใด					
1. สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรค ผสมเทียมที่มีราคายุติธรรม	3	1	-	2.75	มาก
2. สหกรณ์สามารถจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการสมาชิกได้	1	3	-	2.25	ปานกลาง
3. พนักงานที่ของสหกรณ์ที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิก	2	1	2	2.00	ปานกลาง
4. สหกรณ์จะมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการ	-	1	1	1.50	น้อย
5. สมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็วและเป็นธรรม	1	-	4	1.40	น้อย

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา /อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
ด้านโคนม					
ปัญหาด้านเงินลงทุน					
1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิก ทันตามความต้องการ	6	2	-	2.75	มาก
2. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาปริมาณเงินทุน ให้สมาชิกได้เพียงพอตรงตามความ ต้องการ	1	4	3	1.75	ปานกลาง
3. สหกรณ์ไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้จากสมาชิก ตรงตามกำหนดเวลา	1	2	3	1.67	ปานกลาง
4. สหกรณ์ให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ย สูง	-	-	2	1.00	น้อย
ปัญหาด้านความรู้และเทคโนโลยีของ สมาชิกคือ					
1. สหกรณ์ไม่ได้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ ทันสมัยจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาไว้บริการ แก่สมาชิก	5	3	-	2.63	มาก
2. สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการ ผสม เทียม การดูแล โคนม มาบริการ สมาชิก	3	1	1	2.40	มาก
3. สหกรณ์ยังให้ความรู้แก่สมาชิกน้อย	-	4	2	1.67	ปานกลาง
4. สหกรณ์ขาดการให้ข้อมูล ข่าวสารที่ ทันสมัย แก่สมาชิก	-	1	4	1.20	น้อย
ด้านการบริหารจัดการ					
ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่าย จัดการ					
1. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่าย จัดการ (เจ้าหน้าที่) และสมาชิก	5	2	1	2.50	มาก
2. สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์	3	4	-	2.43	มาก
3. สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธาฝ่ายจัดการ	-	1	3	1.25	น้อย

ตาราง 33 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	ลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย				ระดับ ปัญหา
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ค่าเฉลี่ย	
4. ฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูล ข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ	-	-	3	1.00	น้อย
ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คือ					
1. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีน้อย	4	1	2	2.29	ปานกลาง
2. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่อง โครงการผสมเทียมไว้บริการ	1	6	-	2.14	ปานกลาง
3. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ยังขาดความรู้ และ ประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์	1	-	1	2.00	ปานกลาง
4. สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับ การดูแลรักษา ผสมเทียมโคนม ๑ไว้ บริการสมาชิก	2	-	2	2.00	ปานกลาง
5. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดการให้บริการแก่ สมาชิกด้วยความเต็มใจ	-	-	3	1.00	น้อย

จากตาราง 33 ฝ่ายจัดการมองปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์สรุปได้ ดังนี้

ด้านธุรกิจของสหกรณ์

เงินรับฝาก พบว่าสมาชิกไม่นิยมนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องอาคารและสถานที่ตั้งสหกรณ์ไม่เหมาะสม การให้บริการ รับฝาก – ถอน ไม่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว และสมาชิกไม่แน่ใจในความมั่นคงของสหกรณ์ มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

สินเชื่อ พบว่าปัญหาที่สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้ รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาคือสหกรณ์ให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ สหกรณ์ไม่สามารถติดตาม ทวงถามการชำระหนี้จากสมาชิกได้และสหกรณ์ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พบว่า สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องราคาสินค้าที่สหกรณ์จำหน่ายมีราคาสูงกว่าท้องตลาด ประกอบกับสมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์น้อยสหกรณ์ ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบ สหกรณ์ไม่ได้สำรวจความต้องการของสมาชิกและสินค้าที่ สหกรณ์นำมาจำหน่ายไม่มีคุณภาพเก่า ชำรุด เสื่อมคุณภาพ มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านการรวบรวมผลิตผล (นํ้านมดิบ) พบว่าสถานที่เก็บรวบรวมนํ้านมดิบจากสมาชิกไม่สะดวก มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องนํ้านมดิบของสมาชิกมีสิ่งเจือปนคุณภาพไม่ได้มาตรฐาน สมาชิกนำนํ้านมดิบมาขายให้สหกรณ์น้อย อุปสรรคสำหรับรวบรวมนํ้านมดิบของสหกรณ์ไม่เพียงพอ และราคานํ้านมดิบที่สหกรณ์รับซื้อจากสมาชิกกำหนดไว้ต่ำกว่าท้องตลาด มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านการตลาด (นํ้านมดิบ) พบว่าเรื่องที่สหกรณ์มีอุปสรรคสำหรับเก็บรวบรวมนํ้านมดิบไม่เพียงพอ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่สหกรณ์ไม่สามารถรับซื้อนํ้านมดิบที่มีคุณภาพต่ำกว่ามาตรฐาน, สหกรณ์รับซื้อนํ้านมดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด และสหกรณ์มีศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบอยู่ไกล ไม่สะดวกในการรวบรวมนํ้านมดิบมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร พบว่าการที่สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรคผสมเทียมที่มีราคายุติธรรม มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่สหกรณ์สามารถจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการสมาชิกได้ เป็นหน้าที่หลักของสหกรณ์ที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิก สหกรณ์จะมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการ และสมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็วและเป็นธรรมมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านโคนม

เงินลงทุน พบว่าเรื่องที่ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิกได้ทันตามความต้องการ มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องที่ไม่สามารถจัดหาปริมาณเงินทุนให้สมาชิกได้เพียงพอ กับความต้องการ ส่วนการไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้จากสมาชิกตรงตามกำหนดเวลา และการให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยสูงมีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ความรู้และเทคโนโลยี พบว่าเรื่องที่ไม่ได้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาไว้บริการแก่สมาชิก มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องสหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการผสมเทียมการดูแลโคนมมาบริการสมาชิกสหกรณ์ให้ความรู้แก่สมาชิกน้อย และขาดการให้ข้อมูล ข่าวสาร ที่ทันสมัยแก่สมาชิก มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์

ความร่วมมือระหว่างสมาชิกและฝ่ายจัดการ พบว่าการขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายจัดการ (เจ้าหน้าที่สหกรณ์) กับสมาชิก มีความสำคัญมากที่สุด รองมาเป็นเรื่องที่สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์ ส่วนที่สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธาฝ่ายจัดการ และฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกทราบ มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

เจ้าหน้าที่สหกรณ์ พบว่ามีเจ้าหน้าที่น้อย มีความสำคัญมากที่สุด รองลงมาเป็นเรื่องของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การผสมเทียมไว้บริการ ส่วนเรื่องการขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนม การผสมเทียมไว้บริการ และขาดการให้บริการแก่สมาชิกด้วยความเต็มใจ มีความสำคัญลดน้อยลงตามลำดับ

ตาราง 34 สรุประดับปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลาง
ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	คะแนนเฉลี่ย (ระดับปัญหา)		
	สมาชิก	กรรมการ	ฝ่ายจัดการ
ด้านธุรกิจสหกรณ์			
1. การรับฝากเงิน	2.03	2.05	2.09
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
2. สินเชื่อ	2.01	2.02	2.04
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
3. จัดหาสินค้ามาหน่าย	2.03	2.00	2.05
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
4. รวบรวมผลิตผล(น้ำนมดิบ)	2.00	2.00	2.00
	ปานกลาง	ปานกลาง	น้อย
5. ปัญหาด้านการตลาด (น้ำนมดิบ)	2.01	2.10	2.04
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
6. ปัญหาสหกรณ์ควรทำธุรกิจการให้บริการรักษาโรคและผสมเทียม	2.06	2.00	2.00
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
7. ปัญหาที่สมาชิกพบในการใช้บริการ (ผสมเทียมดูแล รักษาโรค โคนมของสมาชิก ฯลฯ)	2.00	-	-
	ปานกลาง		

ตาราง 34 (ต่อ)

ปัญหา/อุปสรรคในด้านต่าง ๆ	คะแนนเฉลี่ย (ระดับปัญหา)		
	สมาชิก	กรรมการ	ฝ่ายจัดการ
ด้านโคนม			
8. เงินลงทุน	2.00	2.10	2.00
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
9. ความรู้และเทคโนโลยีของการเลี้ยงโคนม	2.02	2.04	2.04
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
10. การเลี้ยงโคนมของสมาชิก	2.00	-	-
	ปานกลาง		
11. การผลิต (นํ้านมดิบ)	2.01	2.02	-
	ปานกลาง	ปานกลาง	
ด้านการบริหารจัดการ			
12. ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่ายจัดการ	2.00	2.05	2.05
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง
13. ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการ	2.03	2.00	-
	ปานกลาง	ปานกลาง	
14. ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คือ	2.02	2.02	2.00
	ปานกลาง	ปานกลาง	ปานกลาง

จากตาราง 34 ระดับปัญหา/อุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทั้งสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ พบว่าทั้ง 3 ฝ่ายมองเห็นว่าปัญหาต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง โดยในด้านธุรกิจสหกรณ์สมาชิกให้ความสำคัญกับเรื่องของปัญหาสหกรณ์ควรทำธุรกิจให้บริการรักษาโรคและผสมเทียม กับเรื่องของการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย คณะกรรมการให้ความสำคัญกับเรื่องของปัญหาด้านการตลาด (นํ้านมดิบ) กับเรื่องของการรับฝากเงิน สำหรับฝ่ายจัดการให้ความสำคัญกับเรื่องของการรับฝากเงินและการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ซึ่งสมาชิกมีความเห็นตรงกับฝ่ายจัดการในเรื่องของการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และคณะกรรมการมีความเห็นตรงกับฝ่ายจัดการในเรื่องของการรับฝากเงิน ด้านโคนมสมาชิกให้ความสำคัญกับเรื่องของความรู้และเทคโนโลยีการเลี้ยงโคนมกับเรื่องของการผลิต (นํ้านมดิบ) คณะกรรมการให้ความสำคัญกับเรื่องของเงินลงทุนและความรู้และเทคโนโลยีของการเลี้ยงโคนมและฝ่ายจัดการให้ความสำคัญกับเรื่องของความรู้และเทคโนโลยีของการเลี้ยงโคนม ซึ่งทั้งสามฝ่ายมีความเห็นตรงกันในเรื่องของความรู้และเทคโนโลยีของการเลี้ยงโคนม ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ สมาชิกให้ความสำคัญ

ในเรื่องของปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการและปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คณะกรรมการให้ความสำคัญในเรื่องของปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่ายจัดการและปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ส่วนฝ่ายจัดการให้ความสำคัญในเรื่องปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่ายจัดการ ซึ่งทั้งสามฝ่ายให้ความสำคัญของปัญหาในเรื่องผู้อื่นที่ไม่ใช่เรื่องของตนเอง

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- ควรมีการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการเป็นประจำ เพื่อจะได้แจ้งข้อมูล ข่าวสาร วิธีการทำงาน ความรู้ เทคนิค วิชาการใหม่ ผลการทำงานของฝ่ายจัดการ นโยบาย ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ให้สมาชิกทราบ เพื่อจะได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นวิธีการแก้ไขปัญหา และขอความร่วมมือกับสมาชิกเพื่อพัฒนาสหกรณ์
- สหกรณ์ควรจัดให้มีการศึกษาอบรม เกี่ยวกับ ความรู้แปลกใหม่ การปรับปรุงฟาร์ม การผลิตน้ำมัน การจัดการฟาร์ม เพื่อให้ฟาร์ม โคนมของสมาชิกทุกคนได้มาตรฐาน
- สหกรณ์ควรจัดหาแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ ควรขยายวงเงินกู้เพิ่มขึ้นและให้มีระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ยาวนานขึ้น
- สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ผสมเทียม / นายสัตวแพทย์ ไว้คอยดูแล ตรวจสอบสุขภาพโคนม ผสมเทียม แนะนำการบริหารจัดการฟาร์มที่ดีไว้คอยบริการตลอดเวลา 24 ชม. โดยคิดค่าบริการในราคากันเอง
- สหกรณ์ควรจ่ายค่าตอบแทน ให้กับทุกฝ่ายทั้งฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ และสมาชิก ในจำนวนเงินที่สมเหตุสมผล
- สหกรณ์ควรผลิตอาหารสัตว์ใช้เอง เพื่อสมาชิกจะได้ซื้ออาหารที่ถูก
- คณะกรรมการควรสร้างสามัคคี ในกลุ่มสมาชิก ความเชื่อถือ ไว้วางใจให้เกิดแก่สมาชิกเพื่อสมาชิกจะได้ร่วมมือกับฝ่ายจัดการ
- จัดหาสินค้าอุปโภค บริโภคให้ตรงกับความต้องการของสมาชิก และมีอยู่อย่างสม่ำเสมอไม่ขาด
- หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงโคนม ควรมาช่วยเหลือดูแล สนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ เพราะสหกรณ์จะได้รับความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร เทคโนโลยีที่ทันสมัยตลอดเวลา
- สหกรณ์ควรมหาแหล่งทุน ให้สมาชิกกู้เพิ่มขึ้นเพื่อสมาชิกจะได้ปรับปรุงขยายฟาร์มโคนมให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน อัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงาน โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ และรายงานกิจการของสหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ซึ่งเป็นสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มาวิเคราะห์เชิงพรรณนาและวิเคราะห์อนุกรมเวลาด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (SPSS for Windows) ศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะอื่น ๆ โดยใช้แบบสอบถามกับสมาชิก, คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ รวมทั้งสิ้น 75 คน สรุปผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ 1 ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ปี พ.ศ. 2545 เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ปี พ.ศ. 2545 ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงานและอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้มาจากค่าเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์ โคนมชัยไม้แดง จำกัด

ฐานะการเงิน

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง มีทุนดำเนินงานเฉลี่ย จำนวน 4,705,913.04 บาท ทุนดำเนินงานได้มาจากส่วนของหนี้สิน ร้อยละ 56.47 ประกอบด้วยเงินกู้ยืม ร้อยละ 26.79 รองลงมา เป็นเจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 19.57 และทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 43.53 มาจากทุนสำรอง ร้อยละ 21.21 และทุนเรือนหุ้น ร้อยละ 10.93 ได้นำเงินไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 62.28 โดยอยู่ในลูกหนี้ระยะสั้น ร้อยละ 42.46 ได้แก่ ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 30.53 และลูกหนี้เงินกู้ยืมระยะยาว ร้อยละ 21.57

จากการศึกษาฐานะการเงินของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีทุนดำเนินงาน 2,805,619.62 บาท เป็นทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 44.42 หนี้สิน ร้อยละ 55.58 (เป็นเจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 43.71) นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 80.36 (เป็นลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 47.92) อัตราค่าใช้จ่าย ร้อยละ 99.58 และอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 0.42 ส่วนสหกรณ์โคนมชัย

ไม้แดง จำกัด มีทุนดำเนินงาน 6,606,206.45 บาท เป็นทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 43.15 หนี้สิน ร้อยละ 56.85 (เป็นเจ้าหนี้เงินกู้จากภายนอก ร้อยละ 38.16) นำไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ร้อยละ 54.60 (เป็นลูกหนี้เงินกู้ ร้อยละ 31.86) มีอัตราค่าใช้จ่าย ร้อยละ 97.64 และอัตรากำไรสุทธิ ร้อยละ 2.36 จะเห็นว่าสหกรณ์ โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีฐานะทางการเงินมั่นคง มีการลงทุนในสินทรัพย์ที่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่าสหกรณ์ โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ผลการดำเนินงาน

ในปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ย 19,327,426.05 บาท ส่วนใหญ่มาจากธุรกิจรวบรวมผลิตผลเฉลี่ย (น้านมดิบ) 13,452,424.00 บาท หรือร้อยละ 69.60 รองลงมาเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย 5,635,198.10 บาท หรือร้อยละ 29.16 และธุรกิจสินเชื่อ จำนวน 18,922.76 บาท หรือร้อยละ 0.10 ของรายได้ทั้งสิ้น

จากการศึกษาผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในปี พ.ศ. 2545 ไม่ได้รับฝากเงินจากสมาชิก และธุรกิจสินเชื่อ มีเพียงธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และธุรกิจการรวบรวมผลิตผล (น้านมดิบ) ซึ่งมีปริมาณยอดขายต่ำกว่าสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ดังนั้นส่วนสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด มีปริมาณการรับฝากเงินจากสมาชิก ธุรกิจสินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย และการรวบรวมผลิตผล (น้านมดิบ) รวมทั้งมีอัตรากำไรสุทธิเฉพาะธุรกิจต่าง ๆ สูงกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ควรมีการปรับปรุงแก้ไข วิธีการดำเนินธุรกิจ การบริหารงานบริหารสินทรัพย์ เพื่อก่อให้เกิดรายได้มากขึ้น

การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ในปี พ.ศ. 2545 สหกรณ์โคนมขนาดกลางมีอัตราส่วนทางการเงินของอัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราการหมุนของสินค้า อัตราการหมุนของสินทรัพย์ และอัตราร้อยละของรายได้ต่อสินทรัพย์ สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชี สหกรณ์ส่วนอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น อัตรากำไรขั้นต้น อัตรากำไรสุทธิต่ำกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน และมีอัตราค่าใช้จ่ายสูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐาน แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์โคนมขนาดกลางมีสภาพคล่องทางการเงิน ความสามารถในการก่อหนี้ความสามารถในการใช้สินทรัพย์สูงกว่าอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ส่วนความสามารถในการทำกำไร อัตราผลตอบแทนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทั้งสิ้น เนื่องมาจากการเลี้ยงโคนมเป็นอาชีพที่ทำรายได้ ให้ผลตอบแทนที่รวดเร็ว มีสภาพคล่องทางการเงินดี สหกรณ์ โคนมสามารถนำเงินทุนไปหาผลตอบแทน และคืนทุนได้รวดเร็ว อีกทั้งราคาน้านมดิบเป็นราคาที่ได้รับการประกัน

มีราคาค่อนข้างคงที่ จึงทำให้มีรายได้ที่ค่อนข้างแน่นอน แต่ก็มีความเสี่ยงในการลงทุนสูง มีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมสูง มีค่าใช้จ่ายในการรวบรวมน้ำนมดิบสูง จึงทำให้อัตราผลตอบแทนของสหกรณ์โคนมต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชี สหกรณ์

สำหรับสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในภาพรวมแล้วมี อัตราส่วนทางการเงินที่ต่ำกว่า สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ และอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด มีฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน และมีอัตราส่วนทางการเงินที่ต่ำกว่าสหกรณ์ โคนมชัยภูมิ จำกัด จำกัด และอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งฝ่ายจัดการคณะกรรมการของสหกรณ์จะต้องเร่งแก้ไขปรับปรุงการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรจัดหาแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพให้สมาชิก และควรปรับปรุงวิธีการบริหารงานของคณะกรรมการ การทำงานของฝ่ายจัดการใหม่ ควรจัดหาผู้จัดการที่ทำงานได้เต็มเวลา เป็นมืออาชีพในการบริหารธุรกิจ มาบริหารงานสหกรณ์ และควรไปศึกษาดูงานกับสหกรณ์ใกล้เคียง หรือ สหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่เพื่อจะได้นำเทคนิค การวางแผน วิธีการบริหารงาน วิธีการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมาประยุกต์ใช้กับสหกรณ์ของตนเอง อย่างเหมาะสม และควรเร่งระดมทุนจากภายใน สหกรณ์ในด้านเงินรับฝาก การเพิ่มหุ้นของสมาชิกตลอดจนควบคุมการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลยิ่งขึ้น

ตอนที่ 2 อัตราการเจริญเติบโต (ปี พ.ศ. 2536 – 2545) และแนวโน้ม (ปี พ.ศ. 2545 – 2550) ของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน (รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรขาดทุน) สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

จำนวนสมาชิก

ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีอัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกเฉลี่ยลดลง 0.40 และจากการศึกษาแนวโน้มพบว่าจำนวนสมาชิกลดลง ปีละ 3.23 คน ในปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์มีสมาชิกประมาณ 54 คน ซึ่งเป็นการคาดการณ์จากข้อมูลในอดีต อาจมีการเปลี่ยนแปลงไม่เป็นไปตามที่พยากรณ์ไว้ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกต่าง ๆ เช่น สภาพแวดล้อมทางสังคม เศรษฐกิจ กฎหมาย นโยบายของรัฐบาล นโยบายของการพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่นในแต่ละจังหวัด ค่านิยม และมีการคัดเลือกสมาชิกที่ไม่มีคุณภาพออกจากสหกรณ์ ฯ

ปริมาณธุรกิจ

การรับฝากเงิน ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ปริมาณการรับฝาก คิดเป็นร้อยละ 0.16 ของปริมาณธุรกิจทั้งหมด นับเป็นปริมาณธุรกิจที่มีปริมาณน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับธุรกิจอื่น ๆ ของ สหกรณ์ อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 223.04 และจากการศึกษาแนวโน้มพบว่าปริมาณเงินรับฝากจะเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 5,670.12 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ในปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีปริมาณเงินฝาก ประมาณ 73,800.64 บาท

ธุรกิจสินเชื่อ ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) มีปริมาณธุรกิจสินเชื่อคิดเป็นร้อยละ 1.61 ของปริมาณธุรกิจทั้งหมด ณ วันสิ้นปี 2545 มีลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นเฉลี่ย คงเหลือ จำนวน 38,875.00 บาท และลูกหนี้เงินให้กู้ระยะยาวเฉลี่ย จำนวน 1,015,000.00 บาท มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 127.74 และจากการศึกษาแนวโน้มธุรกิจสินเชื่อ จะเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 241,823.00 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีปริมาณธุรกิจสินเชื่อ ประมาณ 2,099,610.00 บาท

ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) ปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 26.48 ของปริมาณธุรกิจทั้งหมด ณ วันสิ้นปี พ.ศ. 2545 มีลูกหนี้การค้าเฉลี่ย คงเหลือ 533,251.32 บาท และมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 13.93 และจากการศึกษาแนวโน้มธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายจะเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละ ประมาณ 216,740.83 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีปริมาณธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ประมาณ 7,459,719.56 บาท

ธุรกิจรวบรวมผลผลิต (น้ำมันดิบ) ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) มีปริมาณธุรกิจรวบรวมผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 71.75 ของปริมาณธุรกิจทั้งหมด ณ วันสิ้นปี พ.ศ. 2545 มีลูกหนี้ค่าน้ำมันดิบ คงเหลือ 1,436,568.25 บาท และมีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 12.48 และจากการศึกษาแนวโน้มธุรกิจรวบรวมผลผลิต (น้ำมันดิบ) จะเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละ ประมาณ 494,118.21 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีปริมาณธุรกิจธุรกิจรวบรวมผลผลิต (น้ำมันดิบ) ประมาณ 18,441,551.43 บาท

ผลการดำเนินงาน

การดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบ 10 ปี (พ.ศ. 2536 – 2545) สหกรณ์มีรายได้ทั้งสิ้นเฉลี่ย จำนวน 13,571,043.68 บาท รายได้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.75 มาจากธุรกิจการรวบรวมผลผลิต (น้ำมันดิบ) รองลงมาเป็นธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ร้อยละ 26.48 ของรายได้ทั้งหมด มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 12.01 และจากการศึกษา

แนวโน้มพบว่า รายได้เพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละประมาณ 744,801.77 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีรายได้ประมาณ 27,722,277.31 บาท

ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นเฉลี่ย จำนวน 13,426,579.88 บาท หรือร้อยละ 98.94 ของรายได้ทั้งสิ้น มีอัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย ร้อยละ 12.19 และจากการศึกษาแนวโน้ม ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละประมาณ 725,706.98 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีค่าใช้จ่าย ประมาณ 27,215,012.50 บาท

กำไรสุทธิเฉลี่ย จำนวน 144,463.79 บาท หรือร้อยละ 1.06 ของรายได้ทั้งสิ้น และ มีอัตราการเจริญเติบโต ร้อยละ 134.35 และจากการศึกษาแนวโน้ม กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นทุกปี ปีละประมาณ 19,094.80 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีกำไรสุทธิ ประมาณ 507,264.99 บาท

สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด มีการบริหารงานที่มีผลการดำเนินงานและอัตรากำไรสุทธิ สูงกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ถึงแม้สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด จะจัดตั้งก่อนล่วงหน้าถึง 3 ปี

ฐานะของสหกรณ์

สินทรัพย์ สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรอบเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 - 2545) มีสินทรัพย์ทั้งสิ้นเฉลี่ยปีละ 2,451,206.20 บาท ส่วนใหญ่อยู่ในสินทรัพย์หมุนเวียนเฉลี่ยปีละ 1,554,303.90 บาท หรือร้อยละ 63.41 (ได้แก่ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 30.53 และลูกหนี้เงินกู้ ร้อยละ 22.40) สินทรัพย์ถาวรเฉลี่ย (ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์) 715,814.19 บาท หรือร้อยละ 29.20 สินทรัพย์อื่นเฉลี่ย (เงินลงทุนระยะยาว ลูกหนี้ระยะยาว สินทรัพย์อื่น) ปีละ 181,088.11 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 7.39 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น มีอัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ทั้งสิ้นเฉลี่ยร้อยละ 19.21 และจากการศึกษาแนวโน้ม พบว่าสินทรัพย์เพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละประมาณ 171,986.36 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้าปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีสินทรัพย์ ประมาณ 5,718,947.10 บาท

หนี้สิน สหกรณ์มีหนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ยปีละ 1,452,808.60 บาท เป็นหนี้สินหมุนเวียน 1,088,713.38 บาท หรือร้อยละ 74.94 หนี้สินระยะยาวและหนี้สินอื่น ๆ เฉลี่ย ปีละ 364,095.22 บาท หรือคิดเป็นร้อยละ 25.06 หนี้สินส่วนใหญ่เป็นเจ้าหนี้เงินกู้ยืมจากแหล่งเงินทุนภายนอก ได้แก่ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และมูลนิธิชัยพัฒนา ร้อยละ 26.36 เจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ ร้อยละ 19.57 ของหนี้สินทั้งสิ้น มีอัตราการเจริญเติบโตของหนี้สินทั้งสิ้นเฉลี่ย ร้อยละ 22.10 และจากการศึกษาแนวโน้มพบว่าหนี้สินเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละ ประมาณ 73,660.64 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีหนี้สินทั้งสิ้น ประมาณ 2,852,360.74 บาท

ทุนเรือนหุ้น สหกรณ์มีทุนเรือนหุ้นเฉลี่ยปีละ 267,363.75 บาท หรือร้อยละ 26.78 ของทุนของสหกรณ์และจากการศึกษาแนวโน้มพบว่าทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละ 25,377.25 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้าปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีทุนเรือนหุ้นประมาณ 749,531.50 บาท

ทุนของสหกรณ์ สหกรณ์มีทุนของสหกรณ์เฉลี่ยปีละ 998,397.60 บาท จากการศึกษาแนวโน้มพบว่าทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละ ประมาณ 98,325.72 บาท อีก 5 ปีข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีทุนของสหกรณ์ ประมาณ 2,866,586.36 บาท

ทุนดำเนินงาน ในรอบเวลา 10 ปี (พ.ศ. 2536 -2545) ทุนดำเนินงานเฉลี่ยทั้งสิ้นเฉลี่ยปีละ 2,451,206.20 บาท ประกอบด้วยหนี้สินเฉลี่ย ร้อยละ 59.26 ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 40.74 มีอัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานเฉลี่ย ปีละ 19.21 หนี้สินเฉลี่ย ร้อยละ 22.10 ทุนของสหกรณ์เฉลี่ย ร้อยละ 25.81 และจากการศึกษาแนวโน้มพบว่าทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นทุกปี ๆ ละ 171,986.36 บาท อีก 5 ปี ข้างหน้า ปี พ.ศ. 2550 สหกรณ์จะมีทุนดำเนินงาน ประมาณ 5,718,947.04 บาท

จากการศึกษาเห็นได้ว่า ปริมาณธุรกิจ การรับฝากเงิน สินเชื่อ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย และการรวบรวมผลิตผล (น้ำมันดิบ) ผลการดำเนินงาน (รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร/ขาดทุน) สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์มีอัตราการเจริญเติบโต แนวโน้ม เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด จะมีปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน (รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร (ขาดทุน) สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น ทุนของสหกรณ์และทุนดำเนินงานของสหกรณ์เพิ่มขึ้นมากกว่าสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ และถ้าเป็นไปตามที่พยากรณ์ ในอีก 5 ปีข้างหน้า (ปี พ.ศ. 2550) ทั้งสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ก็ยังไม่เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่

ดังนั้นถ้าหากสหกรณ์ทั้งสองต้องการพัฒนาเป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่ได้ จะต้องมีการเพิ่มจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ทุนดำเนินงานที่มากขึ้นกว่านี้ และมีการพัฒนาระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพ รัดกุมมากยิ่งขึ้น มีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น โดยสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ต้องการดูแลสนับสนุนส่งเสริมในด้านการบริหารจัดการ ด้านธุรกิจสหกรณ์ การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ ด้านเงินทุนฯ และควรได้รับการดูแลจากทางราชการมากกว่าสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด และสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ควรพัฒนาโครงสร้างการบริหารงานให้เป็นมืออาชีพ โดยจัดจ้างผู้จัดการมาบริหารงานเต็มเวลาแทนที่ประธานคณะกรรมการที่มาทำหน้าที่ผู้จัดการ ควรมีการทำธุรกิจสินเชื่อ เร่งระดมเงินทุนจากเงินรับฝาก และการเพิ่มหุ้นของสมาชิกเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนภายในจะทำให้สหกรณ์มีความมั่นคงทางการเงินยิ่งขึ้น

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสถิติ T - test พบว่าเป็นไปตามสมมติฐานในธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ธุรกิจรวบรวมผลผลิตผล (น้ำมันดิบ) รายได้ค่าใช้จ่าย สิ้นทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น และทุนดำเนินงาน มีอัตราการเจริญเติบโตเป็นไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ส่วนจำนวนสมาชิก การรับฝากเงิน และกำไร (ขาดทุน) ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน คือ มีอัตราการเจริญเติบโตไม่เป็นไปในทางที่เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอ

สมมติฐานที่ 2 การทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยด้วยค่าสถิติ T - test พบว่าแนวโน้มในด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นอีก 5 ปี (พ.ศ. 2546 - 2550) โดยมีระดับความเชื่อมั่น 0.05 เว้นแต่จำนวนสมาชิก การรับฝากเงินและกำไร(ขาดทุน) ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 3 ปัญหา/ อุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

ด้านธุรกิจของสหกรณ์

การรับฝากเงิน เหตุผลส่วนใหญ่ที่สมาชิกสหกรณ์นำเงินมาฝากกับสหกรณ์น้อย เนื่องจากสมาชิกส่วนใหญ่ยังมีรายได้จำกัดไม่เหลือพอที่จะเก็บออม และสมาชิกขาดความเชื่อมั่นในความมั่นคงของสหกรณ์ โดยฝ่ายจัดการเห็นว่าเหตุที่สมาชิกไม่นิยมนำเงินมาฝากนอกจากรายได้จากการประกอบอาชีพน้อยแล้ว การให้บริการในการรับฝาก-ถอน ไม่ได้ได้รับความสะดวก รวดเร็ว ซึ่ง สหกรณ์จะต้องสร้างมาตรการต่าง ๆ เพื่อสร้างความมั่นใจกับสมาชิกให้นำเงินมาฝากกับสหกรณ์ เพื่อเป็นการระดมทุนภายใน ทำให้สหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียน ดันทุนต่ำในการบริหารงานมากขึ้น

สินเชื่อ ทั้งคณะกรรมการและฝ่ายจัดการมีความเห็นตรงกันว่า ในระยะเวลาอันสั้นสหกรณ์ไม่สามารถ ที่จะหาแหล่งเงินทุนไม่ว่าจะเป็นทุนภายในหรือทุนภายนอกมาสนองตอบความต้องการของสมาชิกได้ทันตามความต้องการ ดังนั้น สหกรณ์ต้องหามาตรการสร้างประสิทธิภาพในการใช้เงินทุนโดยการ ติดตาม ตรวจสอบการใช้เงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และสามารถส่งใช้ชำระคืนได้ตามกำหนดระยะเวลา

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย มีความเห็นตรงกันเกี่ยวกับข้อจำกัดในเรื่องของสถานที่ และเห็นควรให้สหกรณ์ดำเนินการเร่งปรับปรุง แก้ไข สถานที่จำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ให้เหมาะสม สะอาด สวยงาม สะดวก แก่การซื้อสินค้าของสมาชิกและราคาต้องเป็นธรรม

การรวบรวมผลิตผล และการตลาด (น้านมดิบ) ยังมีสมาชิกบางรายน้านมดิบที่มีคุณภาพต่ำ มีสิ่งเจือปน มาส่งสหกรณ์ จึงต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วนประกอบกับอุปกรณ์และสถานที่ไม่เพียงพอที่จะรองรับความต้องการของสมาชิกได้ เห็นควรให้ฝ่ายจัดการจัดหาอุปกรณ์สำหรับรวบรวมน้านมดิบให้เพียงพอับความต้องการ และควรเร่งสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่สมาชิก ให้สมาชิกมีความซื่อตรง ไม่เจือปน สิ่งต่าง ๆ ทำให้น้านมดิบไม่ได้คุณภาพ และมาตรฐานตามที่โรงงาน (ผู้รับซื้อ) กำหนด

ธุรกิจการให้บริการ (ผสมเทียม ดูแลรักษาโรคโคนมของสมาชิก) นอกจากราคาน้านมดิบแล้ว สิ่งที่สมาชิกต้องการมากที่สุดก็คือการผสมเทียมและการดูแลรักษาโรคโคนมของสมาชิก โดยทั้ง 3 ฝ่าย เห็นตรงกันว่า สหกรณ์ควรทำธุรกิจให้บริการในเรื่องนี้ เพราะสมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรค ผสมเทียมในราคาที่สูงขึ้น เพราะในอดีตปัญหาของสมาชิกส่วนใหญ่เกิดจากเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ที่คอยให้บริการมีจำนวนน้อย อีกทั้งสหกรณ์ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ผสมเทียมและดูแลรักษาโรคโคนมให้สมาชิก ดังนั้น หากสหกรณ์มีความพร้อมด้านเงินทุน สถานที่เจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความรู้ด้านโคนม และสหกรณ์จำเป็นต้องเผยแพร่ความรู้ เทคโนโลยี วิธีการเทคนิคใหม่ ๆ มาประชาสัมพันธ์ แนะนำให้สมาชิกทราบ และปฏิบัติต่อไป

ด้านโคนม

สมาชิกขาดแคลนเงินลงทุนเป็นปัญหาที่สำคัญมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับคณะกรรมการและฝ่ายจัดการที่เห็นว่าสหกรณ์ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิกได้ทันตามความต้องการ ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมของสมาชิกสูง อีกทั้งสมาชิกมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการฟาร์มน้อย ต้องการความเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความรู้ด้านการเลี้ยงโคนมการผสมเทียม ส่วนคณะกรรมการและฝ่ายจัดการเห็นว่าสหกรณ์ยังไม่ได้จัดหาเครื่องมือ อุปกรณ์ที่ทันสมัยและจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาบริการให้สมาชิกอย่างเพียงพอ

ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์

ทั้งสมาชิก คณะกรรมการและฝ่ายจัดการ เห็นว่าการขาดการประสานงานที่กระหว่างสมาชิกและฝ่ายจัดการ (เจ้าหน้าที่) เป็นปัญหามากที่สุด สำหรับคณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยมีความรู้ด้านการบริหารจัดการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่สหกรณ์มีน้อยและสหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโคนมไว้บริการ อีกทั้งเจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ซึ่งฝ่ายจัดการจะต้องเร่งประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกทราบโดยเร็ว

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า ผลการดำเนินงานโดยทั่วไป ด้านปริมาณธุรกิจ ได้แก่ การรับฝากเงิน สินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิต (นํ้านมดิบ) เพิ่มขึ้นทุกปี ในด้านฐานะการเงินของสหกรณ์พบว่าสหกรณ์มีสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์เพิ่มขึ้นทุกปี ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ จรัส ดวงแก้ว (2542) พบว่า ผลการดำเนินงานธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพิ่มขึ้นทุกปี แต่จำนวนสมาชิกจะลดลงเนื่องจากการคัดสมาชิกที่ขาดคุณสมบัติออก หรือสมาชิกที่เลิกเลี้ยง โคนมออกคงเหลือสมาชิกที่มีคุณภาพ

ในด้านการวิเคราะห์การบริหารการเงินเปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ พบว่าสหกรณ์มีความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นสูง มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ มีความสามารถในการใช้ทุน ส่วนความสามารถในการทำกำไรยังอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าเกณฑ์อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงิน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของของ พิศวาส มาตยาบุญ (2535) พบว่าการบริหารการเงินของสหกรณ์โคนมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อยู่ในเกณฑ์ที่พอใช้ เนื่องจากสหกรณ์ยังขาดการวางแผนในการบริหารงานที่ดี จึงทำให้ประสิทธิภาพการใช้ สินทรัพย์ที่มีอยู่ก่อให้เกิดรายได้แต่ในบางปีขาดทุน

ด้านการเลี้ยง โคนมของสมาชิก พบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษา ประถมปีที่ 4 – มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 66.67 แรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม ส่วนใหญ่ 2 คน ต่อฟาร์ม การเลี้ยงโคนมต้องใช้งบลงทุนสูง และเป็นอาชีพที่มีรายได้สม่ำเสมอมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุรพล วาที (2545), เบญจพรรณ เอกะสิงห์ และคณะ (2540) และมานิตย์ สนธิชัย (2540) พบว่าสาเหตุสำคัญของการเข้าสู่อาชีพการเลี้ยง โคนมเนื่องจากเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีสม่ำเสมอ มั่นคง และลงทุนสูง ต้องกู้เงินมาลงทุน ใช้แรงงานในครัวเรือน 1 – 2 คน สับเปลี่ยนกันเลี้ยงโคนมและเกษตรกรที่เลี้ยงโคนม ร้อยละ 71.60 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา

ในด้านแนวโน้มการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า จำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ (การรับฝากเงิน สินเชื่อ จัดหาสินค้ามาจำหน่าย รวบรวมผลผลิต (นํ้านมดิบ)) รายได้ ค่าใช้จ่าย สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น และทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ในอีก 5 ปี ข้างหน้า จะมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกรายการ แนวโน้มมีความเป็นไปได้สูง เนื่องจากภาครัฐมีนโยบายให้การส่งเสริม สนับสนุน อาชีพการเลี้ยงโคนม เพื่อสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิเคราะห์ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน วิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน เปรียบเทียบกับอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ การศึกษาอัตราการเงินเติบโต และแนวโน้มของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน (รายได้ ค่าใช้จ่าย กำไร/ขาดทุน) สินทรัพย์ หนี้สิน ทุนเรือนหุ้น และทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด และสหกรณ์โคนมชัยไม่แดง จำกัด ซึ่งรวมตัวกันในรูปแบบของสหกรณ์ มีวิธีการการบริหารจัดการตามหลักสหกรณ์ โดยมีแนวคิดและวิถีของการยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น ดังนั้นเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ด้านธุรกิจสหกรณ์

1. จากข้อมูลพยากรณ์ได้ ตาราง 10 จะเห็นได้ว่าปริมาณของสินเชื้อมีแนวโน้มสูงมากขึ้นทุกปี และการเพิ่มขึ้นนั้นมีสัดส่วนมากกว่าเงินออมเป็นจำนวนมาก ซึ่งในปัจจุบันสหกรณ์อาศัยเงินทุนจากแหล่งภายนอก และในอนาคตอาจจะทำให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องขึ้นได้ ดังนั้นเห็นว่าคณะกรรมการควรได้มีการกำหนดนโยบายในการระดมทุนให้เกิดขึ้นภายในสหกรณ์ โดยทำให้เกิดขึ้นได้ 2 ทาง ได้แก่ 1) การระดมเงินรับฝาก 2) การถือหุ้นเพิ่มขึ้น โดยในส่วนของ การระดมเงินรับฝาก สหกรณ์ควรจะหามาตรการทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้นพร้อมกับเร่งสร้างศรัทธาและความเชื่อมั่นว่า สหกรณ์สามารถปกป้องและรักษาทรัพย์สินของสมาชิกได้ และสามารถช่วยเหลือสมาชิกได้เช่นกัน ส่วนของการถือหุ้นเพิ่มนั้นอาจดำเนินการได้เป็น 2 ทาง คือ การถือหุ้นเพิ่มโดยความสมัครใจกับการถือหุ้นเพิ่มตามส่วนธุรกิจโดยคิดตามรายได้ซึ่งสหกรณ์อาจจะหักเป็นการถือหุ้นเพิ่มในอัตราร้อยละ 1 ซึ่งจะเป็นการสร้างความมั่นคงโดยการขยายฐานรากให้กับสหกรณ์และเป็นการสร้างต่อเติมฐานรากและเป็นการสร้างความมั่นคงปลอดภัยในทรัพย์สินพร้อมกับสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้เป็นเจ้าของ (สมาชิก)

2. สหกรณ์โคนมทั้งสองแห่งควรที่จะได้วางมาตรการในการพิจารณาปล่อยสินเชื่อให้กับสมาชิกอย่างรัดกุม มีคณะกรรมการดำเนินการออกไปสอบถามถึงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม การตรวจสอบผลการดำเนินงานเป็นประจำและมีการติดตามทั้งวงถามตลอดเวลาเพื่อให้สมาชิกมีการตื่นตัวและสหกรณ์สามารถวางแผนการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สหกรณ์โคนมทั้งสองแห่งควรบริหารจัดการโดยทำให้สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายลดลงเพราะเมื่อพิจารณาจากผลการดำเนินงานแล้วสหกรณ์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้นตลอดเวลาเมื่อเปรียบเทียบกับรายรับของสหกรณ์ที่ไม่ได้เพิ่มมากขึ้นแต่อย่างใด

4. สหกรณ์โคนมทั้งสองสหกรณ์ ควรนำแนวทางในการจัดชั้นสมาชิกเพื่อรองรับการสนับสนุนของสหกรณ์อื่นเป็นวิธีการพัฒนาสมาชิกอย่างเป็นขั้นตอน โดยในขั้นแรกอาจนำเอาเรื่องของการกู้และการส่งชำระคืนภายในกำหนดระยะเวลาเป็นตัวชี้วัดและค่อย ๆ ขยายออกไปสู่เรื่องอื่น ๆ ซึ่งสมาชิกที่อยู่ในเกณฑ์ที่ดีก็จะได้รับการสนับสนุนจากสหกรณ์มากขึ้นตามระดับชั้นของสมาชิกซึ่งจะเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับสมาชิกอีกทางหนึ่ง

5. ในระยะแรกสหกรณ์ควรที่จะได้จัดหาสินค้าที่จำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาจำหน่ายให้กับสมาชิกเพื่อเป็นการลดภาระที่สมาชิกจะต้องไปดำเนินการเอง เป็นการลดช่องว่างของการที่จะถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้า สินค้าที่นำมาจำหน่ายนั้นจะต้องเป็นสินค้าที่จำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมเป็นสินค้าที่มีคุณภาพดีและราคาต้องเป็นธรรม

ด้านโคนม

1. สหกรณ์โคนมทั้งสองสหกรณ์ ต้องกวาดขันให้สมาชิกมีความซื่อสัตย์ ซื่อตรงต่อการประกอบอาชีพโดยผลิตน้ำนมดิบที่มีคุณภาพ ไม่มีสิ่งเจือปน ปรับปรุงสภาพแวดล้อมของฟาร์มโคนมแต่ละฟาร์มให้ได้มาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) และเพื่อให้ได้หนังสือรับรองมาตรฐานฟาร์มตามนโยบายของกรมปศุสัตว์ อันจะเป็นการรักษาสิ่งแวดล้อมอีกทางหนึ่ง

2. สหกรณ์ควรที่จะได้มีการเชื่อมโยงกันกับสหกรณ์ที่อยู่ใกล้เคียงกันเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายในบางเรื่อง เช่น การจัดหาโคนมที่มีคุณภาพดีสามารถให้น้ำนมได้ในปริมาณมากและมีภูมิต้านทานโรคเขตร้อนได้ดี หรือการจัดจ้างสัตวบาล/สัตวแพทย์ เพื่อดูแลรักษาโรคโคนมและทำการผสมเทียมจะทำให้สหกรณ์มีต้นทุนต่ำหรืออีกในหนึ่งเป็นการสร้างพันธมิตร

3. สหกรณ์ทั้งสองแห่งควรจะมีนโยบายส่งเสริมการผลิตอย่างต่อเนื่องเช่นการจัดประกวดแม่โคนมที่มีสุขภาพดีให้น้ำนมมาก ประกวดโรงเลี้ยงที่ถูกสุขลักษณะ และมีการประกวดคุณภาพของน้ำนมดิบ โดยเมื่อได้ผลการประกวดเป็นที่เรียบร้อยแล้วให้มีการประกาศเกียรติคุณพร้อมทั้งมอบรางวัลเพื่อเป็นกำลังใจกับการทำความดีมาโดยตลอด

ด้านการบริหารจัดการ

1. สหกรณ์โคนมทั้งสองสหกรณ์ จำต้องมีการพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์ในทุก ๆ ส่วนของสหกรณ์ตั้งแต่สมาชิก คณะกรรมการดำเนินการ ตลอดจนฝ่ายจัดการ ให้มีความรู้ประสบการณ์ ความชำนาญด้านการจัดการฟาร์มโคนม ด้านการบริหารงานสหกรณ์ การบริหารธุรกิจ เพื่อให้การบริหารจัดการสหกรณ์ประสบความสำเร็จ มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. สหกรณ์โคนมทั้งสองสหกรณ์จำต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบถึงข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับการประกอบอาชีพอย่างสม่ำเสมอ ความเคลื่อนไหวทางการตลาดที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เช่นราคาวัตถุดิบ (อาหารสัตว์, ยารักษาโรค ฯ) ราคาน้ำนมดิบ วิธีการ

บริหารงาน การแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนนโยบายในการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมของรัฐบาล โดยกำหนดให้มีการประชุมกลุ่มย่อยระหว่างสมาชิก คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการ ร่วมกันเพื่อเผยแพร่ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งจะสร้างความเชื่อถือ ความศรัทธา ความไว้วางใจแก่ สมาชิกมากขึ้น

3. สหกรณ์จำเป็นต้องสร้างแรงจูงใจให้กับคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และฝ่ายจัดการให้มีความมุ่งมั่นในการทำงานเพื่อสร้างผลกำไรให้กับสมาชิกด้วยวิธีการสหกรณ์ โดยให้ผลตอบแทนให้กับคณะกรรมการดำเนินการในเรื่องของความเสี่ยงจนเป็นที่ยอมรับของ องค์กร สังคม เป็นบุคคลตัวอย่างที่น่ายกย่องสรรเสริญ สำหรับฝ่ายจัดการนั้นก็สร้างความมั่นคงใน การประกอบอาชีพตลอดจนผลตอบแทนในจำนวนที่สหกรณ์สามารถให้ได้

4. ในการจัดจ้างพนักงานขอให้สหกรณ์ดูความรู้ความสามารถมิใช่มองในเรื่อง ของการประหยัดเป็นปัจจัยแรก เพราะมีหลายตัวชี้วัดที่แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์เจริญก้าวหน้าอย่างมี คุณภาพเกิดจากฝ่ายจัดการที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ

5. หากมีความจำเป็นต้องปรับ โครงสร้างของสหกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับการ บริหารการจัดการก็จะต้องทำ เพราะ โครงสร้างของทั้งสองสหกรณ์เป็น โครงสร้างที่กรมส่งเสริม สหกรณ์ได้กำหนดใช้กับสหกรณ์ทั่ว ๆ ไปที่เริ่มต้นดำเนินงานอาจมีความเหมาะสม หรือไม่เหมาะสม สามารถที่จะปรับเปลี่ยนได้ ดังนั้นใน โครงสร้างของสหกรณ์ โคนมจะเห็นได้ว่าเรื่องของการเลี้ยง และบำรุงรักษาเป็นเรื่องใหญ่แต่สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถที่จะบริการสมาชิก ได้หรือในเรื่องของการผสมเทียมที่มีความจำเป็นต่อการเลี้ยง โคนมสหกรณ์ก็ไม่มีเจ้าหน้าที่ทางด้าน นี้ไว้บริการสมาชิกจึงเห็นว่าสหกรณ์ควรจะปรับ โครงสร้างใหม่เพื่อรองรับให้มีเจ้าหน้าที่ ผู้รับผิดชอบในเรื่องดังกล่าวอันจะเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

6. คณะกรรมการของสหกรณ์ โคนมทั้งสองต้องร่วมกับสหกรณ์ โคนมแห่งอื่น ผลักดันให้รัฐบาลกำหนดเป็นนโยบายในการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยง โคนมผ่านทางสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรในพื้นที่สหกรณ์

7. ทั้งสองสหกรณ์ควรกำหนดนโยบายสนับสนุนกิจกรรมของ ชุมชน อันเป็น การเอื้ออาทรต่อชุมชนตอบแทนสังคม โดยจัดเป็นโครงการต่าง ๆ ตามความสามารถ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยของอนุกรมเวลาซึ่งเป็นการ สร้างสมการแนวโน้มจากข้อมูลในอดีตเพื่อพยากรณ์เหตุการณ์ในอนาคตโดยพิจารณาตัวแปรเวลา เพียงตัวแปรเดียว และขึ้นอยู่กับข้อสมมติฐานที่ว่าเหตุการณ์ในอนาคตจะต้องเป็นไปตามแนวทางที่ กำหนดไว้ หรือแบบแผนพฤติกรรมทางเศรษฐกิจที่เคยเกิดขึ้นในอดีตจะเป็นแนวทางในการ

พยากรณ์ความถูกต้องของเหตุการณ์ ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งผลของการพยากรณ์อาจผิดพลาดได้ ถ้าเหตุการณ์ในอนาคตมีการเปลี่ยนแปลง โดยปกติแล้วการพยากรณ์มักจะมีค่าผิดพลาดเกิดขึ้น ทั้งนี้เพราะการพยากรณ์เป็นการคาดการณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งเหตุการณ์เหล่านี้มักจะได้รับอิทธิพลจากตัวแปรอื่น ๆ เช่น สภาวะเศรษฐกิจ นโยบายของรัฐบาล กฎหมาย อัตราการว่างงาน รายได้ ค่าครองชีพ ฯลฯ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรพิจารณาตัวแปรอื่น ๆ ประกอบด้วย

2. การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการพยากรณ์ด้วยการคาดคะเนเส้นแนวโน้ม การคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตจะขึ้นอยู่กับแนวโน้มของข้อมูลในอดีต หมายความว่าข้อมูลรายปีมีการเปลี่ยนแปลงเป็นจำนวนคงที่ ดังนั้นการประมาณค่าแนวโน้มดังกล่าวจึงอาจไม่มีความถูกต้องเต็มที่นัก ในการวิจัยครั้งต่อไปควรใช้ข้อสมมติอื่นซึ่งอาจมีความเหมาะสมในการบอกถึงการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นได้ดีกว่า

3. ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรศึกษาถึง ฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน อัตราการเจริญเติบโต แนวโน้มของจำนวนสมาชิก ปริมาณธุรกิจ ผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์ขนาดใหญ่ เพื่อศึกษาวิธีการการวางแผนการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์ขนาดใหญ่ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา หาแนวทางการป้องกัน เพื่อมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกับสหกรณ์ขนาดกลางเมื่อสหกรณ์มีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น มีการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้น

4. ด้วยอาชีพการเลี้ยงโคนมเป็นความมุ่งมั่น และเจตนารมณ์ของรัฐบาลที่จะส่งเสริมให้เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของเกษตรกรที่มีความมั่นคงทั้งทางด้านผลผลิตและรายได้ จึงเห็นควรที่จะได้มีการศึกษาในเรื่องของนโยบายภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. 2530. การวิเคราะห์ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารการเงิน. เอกสารงานวิจัย. กองวิชาการและแผนการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- _____. 2545 ก. รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สหกรณ์การเกษตรรูปพิเศษ (สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์และสหกรณ์โคนม) ประจำปี 2538-2541, 2544. กรุงเทพมหานคร: กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- _____. 2545 ข. คู่มือการใช้งานอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร. กรุงเทพมหานคร: กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- _____. 2546 ก. รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน สหกรณ์การเกษตรรูปพิเศษ (สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์และสหกรณ์โคนม) ประจำปี 2545. กรุงเทพมหานคร: กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- _____. 2546 ข. สารสนเทศน่ารู้ สหกรณ์รูปแบบพิเศษ ประจำปี 2545. กรุงเทพมหานคร: กองประมวลผลและพัฒนาสารสนเทศ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์.
- กระทรวงเกษตรและกรมส่งเสริมสหกรณ์. 2513. ใบสำคัญรับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: งานรับ จดทะเบียน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- _____. 2514. ใบสำคัญรับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: งานรับจดทะเบียน. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- กัลยา คุณมี. 2538. สถิติสำหรับเศรษฐศาสตร์และธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545. การวิเคราะห์สถิติ : สำหรับการบริหารและวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กานดา ผลวัฒนสุข. 2540. การประเมินผลโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในเขตนิคมสหกรณ์วังน้ำเย็น จำกัด ระยะที่ 2. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- กำพล ศิริพัฒมานันท์. 2539. การศึกษาขนาดฟาร์มโคนมที่เหมาะสม. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เกษตร วิทยานุกาพย์ยืนยง และพิเชฐ ศักดิ์พิทักษ์สกุล. 2531. คู่มือการเลี้ยงโคนม. แผนกวิจัยและพัฒนาฝ่ายวิชาการและสาธิต องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย อำเภอ

มวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

จรัส ดวงแก้ว. 2542. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาการจัดการโคนม ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์โคนม พัทลุง จำกัด. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมสหกรณ์.

ฉวีวรรณ ผั่นตะ. 2544. การวิเคราะห์ประสิทธิภาพการบริหารงานและแนวโน้มการดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์สาธารณสุขลำพูน จำกัด ปีการบัญชี 2533-2542. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

ชวนิศนดากร วรวรรณ, ม.ร.ว. 2534. การเลี้ยงโคนม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

ดวงใจ วิสกุล, มารศรี ผลาชีวะ, สุภาพ เคชะรินทร์ และ สรชัย พิศาลบุตร. 2533. สถิติธุรกิจ.

พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เบญจพรรณ เอกะสิงห์, กุศล ทองงาม, บุญเสริม ชีวะอิสระกุล, บุญล้อม ชีวะอิสระกุล, สมคิด พรหมมา. 2540. เศรษฐกิจ สังคม และระบบการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในภาคเหนือ. พิมพ์ครั้งที่ 1. เชียงใหม่: ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ประกอง กระณสูตร. 2538. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สันติวงษ์ และชัยยศ สันติวงษ์. 2537. การวิเคราะห์งบการเงิน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

พรชัย บุญสม. 2542. การศึกษาหาจำนวนโคนมเริ่มต้นเลี้ยงที่เหมาะสมของสมาชิกสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พีรเชฐ รอดปลอดภัย. 2532. การวิเคราะห์แนวโน้มทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ครู นครปฐม จำกัด. ระหว่าง พ.ศ. 2521-2530. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พิศวาส มาตยาบุญ. 2535. การวิเคราะห์การบริหารการเงินของสหกรณ์โคนมเชียงใหม่ จำกัด. ปีทางบัญชี 2528-2532. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

มนัส ตนะวัฒนะ. 2542. โคนมและผลิตภัณฑ์นม. โครงการตำราวิชาการราชภัฏเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในวโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมพรรษา 6 รอบ. กาญจนบุรี: สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.

- มานิตย์ สนธิชัย. 2540. ความคิดเห็นของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมรายย่อยต่อการเลี้ยงโคนมใน
จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริม
การเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ราตรี สิทธิพงษ์. 2544. การศึกษาอัตราการเจริญเติบโตและแนวโน้มของสหกรณ์การเกษตร
ปฏิรูปที่ดินเวียงชัย จำกัด จังหวัดเชียงราย. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- วาสนา ชุนภัย. 2518. การประเมินผลความสำเร็จของเกษตรกรผู้ซึ่งเคยได้รับการฝึกอบรม
วิชาชีพเลี้ยงโคนมจากฟาร์มโคนมไทยเดนมาร์ก ณ นิคมสร้างตนเองมวกเหล็ก จังหวัด
สระบุรี. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมจิตร วัฒนาชยากุล. 2545. สถิติวิเคราะห์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ประกายพรึก.
- สมพงษ์ เทศประสิทธิ์. 2528. โคนม. สงขลา: ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะทรัพยากรธรรมชาติ
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2541. เศรษฐกิจการผลิตนํ้านมดิบ.
กรุงเทพมหานคร: กลุ่มงานวิจัยสินค้าเกษตรกรรมที่ 1 กองวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร.
เอกสารเศรษฐกิจการเกษตรเลขที่ 27/2541.
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2546. สถานการณ์การผลิตและ
การตลาดสินค้าเกษตรที่สำคัญ ปี 2545 และแนวโน้ม ปี 2546. กรุงเทพมหานคร:
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.
- สุรพล วาที. 2545. ความพึงพอใจต่อการผลิตโคนมของเกษตรกรในจังหวัดฉะเชิงเทรา. ขอนแก่น:
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวรรณา รุวโชติ. 2544. วิจัยทางสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด. 2536. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2537. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2538. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2539. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2540. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2541. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2542. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)
- _____ . 2543. รายงานกิจการ. (อัดสำเนา)

_____ . 2544. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2545. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2546. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

สทกรณโคโนมเพชรบูรณ จําคัด. 2536. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2537. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2538. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2539. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2540. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2541. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2542. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2543. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2544. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2545. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

_____ . 2546. รายงานกิจการ. (อัคราณา)

ศิริลักษณ สุวรรณวงศ. 2535. การวิเคราะหออนุกรมเวลา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาสน.

ตานักพระราชวัง “สทกรณโคโนมหนองโพราชบุรี (ในพระบรมราชูปถัมภ)” (ระบบออนไลน).

แหลงที่มา <http://ku.ac.th/king72/2526/konom.htm> (9 ตุลาคม 2546).

องคการบริหารสวนจังหวัดเพชรบุรี “เพชรบุรี” (ระบบออนไลน). แหลงที่มา

<http://www.phetchabun.go.th> (9 ตุลาคม 2546).

Yamane. T. 1973. **Statistics**. New York : Harper and Row Publication.

ภาคผนวก ก

ตารางเกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์การเกษตร

ภาคผนวก ก ตาราง เกณฑ์การจัดขนาดสหกรณ์การเกษตร

ตัวแปรในการวิเคราะห์ขนาดสหกรณ์						คะแนนรวม 3 ตัวแปร จัดขนาดสหกรณ์	
ทุนดำเนินงาน		ปริมาณธุรกิจ		สมาชิก		จัดขนาดสหกรณ์	
ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (1)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : บาท)	คะแนน (2)	ช่วงข้อมูล (หน่วย : คน)	คะแนน (3)	ช่วงคะแนน รวม (1)+(2)+(3)	ขนาด สหกรณ์
0	0	0	0	0	0		
>0-22,000	1	>0-44,000	1	1-22	1		
>22,000-59,800	2	>44,000-120,000	2	23-40	2		
>59,800-163,000	3	>120,000-328,000	3	41-73	3	1-6	เล็กมาก
>163,000-443,000	4	>328,000-890,000	4	74-134	4	7-12	เล็ก
>443,000-1,200,000	5	>890,000-2,420,000	5	135-244	5	13-18	กลาง
>1,200,000-3,270,000	6	>2,420,000-6,580,000	6	245-445	6	19-24	ใหญ่
>3,270,000-8,800,000	7	>6,580,000-17,900,000	7	446-810	7	25-30	ใหญ่มาก
>8,800,000-24,150,000	8	>17,900,000-49,000,000	8	811-1,480	8		
>24,150,000-66,000,000	9	>49,000,000-32,000,000	9	1481-2,700	9		
>66,000,000	10	>132,000,000	10	>2,700	10		

ที่มา : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ภาคผนวก ข

งบการเงินของ

สหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

สินทรัพย์	หมายเหตุ	ส.โคนมเพชรบูรณ์ จก.		ส.โคนมชัยไม้แดง จก.		ส.โคนมขนาดกลาง	
		บาท	%	บาท	%	บาท	%
สินทรัพย์หมุนเวียน							
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	2	137,003.20	4.88	933,350.22	14.13	535,176.71	11.37
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง		25,651.00	0.91	0.00	0.00	12,825.50	0.27
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	3	2,021,234.20	72.04	1,975,296.62	29.90	1,998,265.41	42.46
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมรับ		505.00	0.02	0.00	0.00	252.50	0.01
สินค้าคงเหลือ		64,377.27	2.29	674,868.81	10.22	369,623.04	7.86
สินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ		0.00	0.00	6,331.23	0.10	3,165.62	0.07
หัก สำรองสินค้าขาดบัญชีรอหาผู้รับผิดชอบ		0.00	0.00	6,331.23	0.10	3,165.62	0.07
		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
วัสดุคงเหลือ		4,550.00	0.16	19,094.00	0.29	11,822.00	0.25
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4	1,335.00	0.05	4,134.45	0.06	2,734.73	0.06
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		2,254,655.67	80.36	3,606,744.10	54.60	2,930,699.89	62.28

สินทรัพย์	ส.โคนมเพชรบูรณ์ จก.			ส.โคนมชัยภูมิแดง จก.		ส.โคนมขนาดกลาง	
	หมายเหตุ	บาท	%	บาท	%	บาท	%
เงินลงทุนระยะยาว	5	14,769.00	0.53	6,209.00	0.09	10,489.00	0.22
ลูกหนี้เงินกู้ระยะยาว		0.00	0.00	2,030,000.00	30.73	1,015,000.00	21.57
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	6	505,194.95	18.01	816,607.95	12.36	660,901.45	14.04
สินทรัพย์อื่น	7	31,000.00	1.10	146,645.40	2.22	88,822.70	1.89
รวมสินทรัพย์		2,805,619.62	100	6,606,206.45	100	4,705,913.04	100
หนี้สินและทุนของสหกรณ์							
หนี้สินหมุนเวียน							
เจ้าหนี้การค้า		127,219.00	4.53	388,441.40	5.88	257,830.20	5.48
เจ้าหนี้ค่าน้ำนมดิบ		1,226,450.00	43.71	615,800.40	9.32	921,125.20	19.57
เงินรับฝาก	8	0.00	0.00	37,595.92	0.57	18,797.96	0.40
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		0.00	0.00	40,308.00	0.61	20,154.00	0.43
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย		28,171.31	1.00	0.00	0.00	14,085.66	0.30
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9	54,515.00	1.94	84,317.90	1.28	69,416.45	1.47
รวมหนี้สินหมุนเวียน		1,436,355.31	51.20	1,166,463.62	17.66	1,301,409.47	27.65
หนี้สินระยะยาว	10	0.00	0.00	2,480,616.00	37.55	1,240,308.00	26.36
หนี้สินอื่น	11	122,892.09	4.38	108,225.70	1.64	115,558.90	2.46
รวมหนี้สิน		1,559,247.40	55.58	3,755,305.32	56.85	2,657,276.36	56.47

หนี้สินและทุนของสหกรณ์	ส.โคนมเพชรบูรณ์ จก.			ส.โคนมชัยไผ่แดง จก.		ส.โคนมขนาดกลาง	
	หมายเหตุ	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ทุนของสหกรณ์							
ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10.00 บาท)							
หุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้ว		545,900.00	19.46	482,400.00	7.30	514,150.00	10.93
หุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่า		7.00	0.00	14.00	0.00	10.50	0.00
		<u>545,907.00</u>	<u>19.46</u>	<u>482,414.00</u>	<u>7.30</u>	<u>514,160.50</u>	<u>10.93</u>
ทุนสำรอง		447,864.92	15.96	1,548,363.70	23.44	998,114.31	21.21
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ	12	181,404.00	6.47	319,010.62	4.83	250,207.31	5.31
กำไรสุทธิประจำปี		71,196.30	2.54	501,112.81	7.59	286,154.56	6.08
รวมทุนของสหกรณ์		<u>1,246,372.22</u>	<u>44.42</u>	<u>2,850,901.13</u>	<u>43.15</u>	<u>2,048,636.68</u>	<u>43.53</u>
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		<u>2,805,619.62</u>	<u>100</u>	<u>6,606,206.45</u>	<u>100</u>	<u>4,705,913.04</u>	<u>100</u>
หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้							

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม่แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ขาย/บริการ	17,026,265.00	100	21,186,824.71	100	19,106,544.86	100
<u>หัก</u> ต้นทุนขาย/บริการ						
(งบต้นทุนขาย/บริการ)	16,282,762.23	95.63	19,618,013.04	92.60	17,950,387.64	93.95
กำไรขั้นต้น	743,502.77	4.37	1,568,811.67	7.40	1,156,157.22	6.05
<u>บวก</u> รายได้เฉพาะธุรกิจ	376,000.00	2.20	27,985.40	0.13	201,992.70	1.06
รวม	1,119,502.77	6.57	1,596,797.07	7.53	1,358,149.92	7.11
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	756,422.06	4.44	517,926.90	2.44	637,174.48	3.33
กำไรเฉพาะธุรกิจ (รายละเอียด 1-3)	363,080.71	2.13	1,078,870.17	5.09	720,975.44	3.78
<u>บวก</u> รายได้อื่น (รายละเอียด 4)	7,890.78	0.05	29,886.20	0.14	18,888.49	0.10
	370,971.49	2.18	1,108,756.37	5.23	739,863.93	3.88
<u>หัก</u> ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (รายละเอียด 5)	299,775.19	1.76	607,643.56	2.87	453,709.37	2.38
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	71,196.30	0.42	501,112.81	2.36	286,154.56	1.50

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 1

	รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจสินเชื่อ				ปี 2545	
	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม้แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้ - รับจริง	0.00	0.00	37,485.51	100	18,742.76	99.05
- ค้างรับ	360.00	100	0.00	0.00	180.00	0.95
รวม	360.00	100	37,485.51	100	18,922.76	100
หัก ต้นทุนบริการ	0.00	0.00	15,189.59	40.52	7,594.80	40.14
กำไรเฉพาะธุรกิจ	360.00	100	22,295.92	59.48	11,327.96	59.86

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 2

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย

	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม้แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ขายอาหารโค	4,028,335.00	96.56	5,897,649.00	83.08	4,962,992.00	88.07
ขายเคมีการเกษตร	132,450.00	3.17	0.00	0.00	66,225.00	1.18
ขายสินค้าทั่วไป	10,992.00	0.26	362,114.70	5.10	186,553.35	3.31
ขายยารักษาสัตว์	0.00	0.00	550,933.50	7.76	275,466.75	4.89
ขายวัตถุดิบ	0.00	0.00	287,922.00	4.06	143,961.00	2.55
รวม	4,171,777.00	100	7,098,619.20	100	5,635,198.10	100
หัก ต้นทุนขาย	3,932,687.43	94.27	6,542,492.51	92.17	5,237,589.97	92.94
กำไรขั้นต้น	239,089.57	5.73	556,126.69	7.83	397,608.13	7.06
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ						
- รายได้ส่งเสริมการขาย	0.00	0.00	10,500.00	0.15	5,250.00	0.09
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	0.00	0.00	10,500.00	0.15	5,250.00	0.09
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ						
- ค่าบดข้าวโพด	2,580.00	0.06	0.00	0.00	1,290.00	0.02
- หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า	1,424.00	0.03	1,520.30	0.02	1,472.15	0.03
- เงินเดือนและค่าจ้าง	0.00	0.00	60,150.00	0.85	30,075.00	0.53
- ค่าเสียหายจากสินค้าขาดบัญชี	0.00	0.00	6,331.23	0.09	3,165.62	0.06
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	4,004.00	0.09	68,001.53	0.96	36,002.77	0.64
กำไรเฉพาะธุรกิจ	235,085.57	5.64	498,625.16	7.02	366,855.37	6.51

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 3

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลผลิต

	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยภูมิ จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ขายวัตถุดิบ	12,854,128.00	100	14,050,720.00	100	13,452,424.00	100
รวม	12,854,128.00	100	14,050,720.00	100	13,452,424.00	100
หัก ต้นทุนขาย	12,350,074.80	96.08	13,060,330.94	92.95	12,705,202.87	94.45
กำไรขั้นต้น	504,053.20	3.92	990,389.06	7.05	747,221.13	5.55
บวก รายได้เฉพาะธุรกิจ						
- รายได้บริการขนส่งน้ำมันดิบ	376,000.00	2.93	0.00	0.00	188,000.00	1.40
- รายได้ส่วนเกินค่าน้ำมันดิบ	0.00	0.00	185.40	0.00	92.70	0.00
- รายได้ค่าปรับ-ธุรกิจรวบรวม	0.00	0.00	17,300.00	0.12	8,650.00	0.06
รวมรายได้เฉพาะธุรกิจ	376,000.00	2.93	17,485.40	0.12	196,742.70	1.46
หัก ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ						
- ค่าขนส่งน้ำมันดิบ	0.00	0.00	100,879.40	0.72	50,439.70	0.37
- ค่าใช้จ่ายในการขาย	151,388.30	1.18	0.00	0.00	75,694.15	0.56
- ค่าเบี้ยประกันภัย	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
- ค่าซ่อมแซมทำความสะอาด	7,800.00	0.06	0.00	0.00	3,900.00	0.02
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับรถบรรทุก	83,549.20	0.65	0.00	0.00	41,774.60	0.31

รายละเอียดกำไร (ขาดทุน) เฉพาะธุรกิจรวบรวมผลิตผล (ต่อ)

	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม้แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
- ค่าน้ำ - ค่าไฟฟ้า	133,489.51	1.04	141,232.50	1.01	137,361.01	1.02
- ค่าเบี่ยงลิ้งพาหนะ	0.00	0.00	2,500.00	0.02	1,250.00	0.01
- ค่าใช้จ่ายในการรวบรวม	0.00	0.00	34,362.20	0.24	17,181.10	0.13
- ค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์รวบรวมนํ้านมดิบ	135,929.54	1.05	66,431.27	0.47	101,180.41	0.75
- สิ้นทรัพย์บริจาค	103,626.81	0.81	0.00	0.00	51,813.41	0.39
- ค่าใช้จ่ายในการบริหารขนส่งนํ้านมดิบ	81,733.70	0.64	0.00	0.00	40,866.85	0.30
- ค่าใช้จ่ายในการรณรงคํ้านมดิบ	0.00	0.00	5,000.00	0.04	2,500.00	0.02
- ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	0.00	0.00	11,620.00	0.08	5,810.00	0.04
- ค่าบริการรักษาสัตว	0.00	0.00	33,900.00	0.24	16,950.00	0.13
- เงินเดือนและค่าจ้าง	55,200.00	0.43	54,000.00	0.38	54,600.00	0.41
รวมค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	752,717.06	5.86	449,925.37	3.20	601,321.22	4.45
กำไรเฉพาะธุรกิจ	127,336.14	0.99	557,949.09	3.97	342,792.12	2.57

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 4

	รายละเอียดรายได้อื่น				ปี 2545	
	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม้แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร	4,032.78	0.02	17,882.65	0.08	10,957.72	0.06
ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	500.00	0.01	4,800.00	0.02	2,650.00	0.01
รายได้เงินปันผลรับ	0.00	0.00	1,013.25	0.01	506.62	0.00
รายได้เบ็ดเตล็ด	50.00	0.00	6,190.30	0.03	3,120.15	0.02
ดอกเบี้ยรับจากเงินกู้พนักงาน	390.00	0.00	0.00	0.00	195.00	0.00
เงินประกันการใช้โทรศัพท์รับคืน	2,918.00	0.02	0.00	0.00	1,459.00	0.01
รวม	7,890.78	0.05	29,886.20	0.14	18,888.49	0.10

รายละเอียดประกอบงบการเงิน 5

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม้แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
เงินเดือนและค่าจ้าง	138,225.00	0.81	149,280.00	0.71	143,752.50	0.75
ค่าล่วงเวลา	2,000.00	0.01	2,738.00	0.01	2,369.00	0.01
ค่าเบี่ยงเบนพาหนะ	48,041.00	0.28	12,800.00	0.06	30,420.50	0.16
ค่าใช้จ่ายในการประชุมใหญ่	6,765.00	0.04	36,036.00	0.17	21,400.50	0.11
ค่ารับรอง	4,597.00	0.03	14,727.00	0.07	9,662.00	0.05
ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์	9,508.00	0.06	32,287.50	0.15	20,897.75	0.11
ค่าถ่ายเอกสาร	4,150.00	0.03	9,034.50	0.04	6,592.25	0.03
ค่ารักษาพยาบาล	540.00	0.00	9,830.00	0.05	5,185.00	0.03
ค่าน้ำ- ค่าไฟฟ้า	7,025.76	0.04	47,077.50	0.22	27,051.63	0.14
เงินสมทบประกันสังคม	4,213.00	0.02	6,251.80	0.03	5,232.40	0.03
ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์	18,410.41	0.11	61,591.95	0.29	40,001.18	0.21
ค่าใช้จ่ายในการโอนเงิน	4,836.12	0.03	0.00	0.00	2,418.06	0.01
ค่าโทรศัพท์	27,567.78	0.16	38,189.74	0.18	32,878.76	0.17
ค่าไปรษณีย์โทรเลข	630.00	0.00	863.00	0.01	746.50	0.00
เงินบริจาคการกุศล	1,850.00	0.01	0.00	0.00	925.00	0.00

รายละเอียดค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ต่อ)

	ปี 2545		ปี 2545		ปี 2545	
	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด		ส. โคนมชัยไม้แดง จำกัด		ส. โคนมขนาดกลาง	
	บาท	%	บาท	%	บาท	%
ค่าซ่อมแซมบำรุงรักษาทรัพย์สิน	3,775.00	0.02	11,620.00	0.06	7,697.50	0.04
ค่าเบี้ยประกันภัย	1,408.12	0.01	2,080.04	0.01	1,744.08	0.01
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	16,233.00	0.10	58,412.00	0.28	37,322.50	0.20
เงินชดเชยพนักงาน		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
ดอกเบี้ยจ่ายเงินรับฝาก	0.00	0.00	2,691.28	0.01	1,345.64	0.01
บำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.00	0.00	21,780.00	0.10	10,890.00	0.06
เงินสมทบกองทุนเงินทดแทน	0.00	0.00	524.00	0.00	262.00	0.00
ค่าหนังสือพิมพ์	0.00	0.00	2,712.00	0.01	1,356.00	0.01
ค่าตกแต่งสำนักงานตัดจ่าย	0.00	0.00	41,300.25	0.19	20,650.13	0.11
ค่าต่อเติมอาคารสำนักงานตัดจ่าย	0.00	0.00	18,304.00	0.09	9,152.00	0.05
ค่าใช้จ่ายในการอบรม	0.00	0.00	4,314.00	0.02	2,157.00	0.01
ค่าธรรมเนียมธนาคาร	0.00	0.00	8,699.00	0.04	4,349.50	0.02
ค่าเบี้ยประชุม	0.00	0.00	14,500.00	0.07	7,250.00	0.04
รวม	299,775.19	1.76	607,643.56	2.87	453,709.37	2.32

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์

งบต้นทุนขาย/บริการ

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก. ส. โคนมชัยไม้แดง จก. ส. โคนมขนาดกลาง

	บาท	บาท	บาท
ธุรกิจสินเชื่อ			
ดอกเบี้ยจ่าย	0.00	15,189.59	7,594.80
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย			
สินค้าคงเหลือต้นปี	141,674.50	306,605.92	224,140.21
บวก - ซื้อสินค้า	3,690,120.00	6,710,309.40	5,200,214.70
- ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า	147,287.00	200,446.00	173,866.50
รวม	3,979,081.50	7,217,361.32	5,598,221.41
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี			
- สินค้าสภาพปกติ	46,394.07	674,868.81	360,631.44
ต้นทุนขาย	3,932,687.43	6,542,492.51	5,237,589.97
ธุรกิจรวบรวมผลผลิต			
สินค้าคงเหลือต้นปี	35,859.00	50,499.60	43,179.30
บวก - ซื้อสินค้า	12,288,067.00	13,009,831.34	12,648,949.17
- ค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้า	44,132.00	0.00	22,066.00
รวม	12,368,058.00	13,060,330.94	12,714,194.47
หัก สินค้าคงเหลือสิ้นปี			
- สินค้าสภาพปกติ	17,983.20	0.00	8,991.60
ต้นทุนขาย	12,350,074.80	13,060,330.94	12,705,202.87
ต้นทุนขาย/บริการ	16,282,762.23	19,618,013.04	17,950,387.64

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

1. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

- สหกรณ์บันทึกบัญชีโดยใช้เกณฑ์ฟังรับฟังง่าย
- สหกรณ์ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญไว้ในจำนวนที่เพียงพอสำหรับการขาดทุนซึ่งอาจเกิดขึ้นโดย คิดเป็นร้อยละของยอดลูกหนี้ ณ วันสิ้นปี ตามอายุของหนี้ ที่ค้างชำระของลูกหนี้แต่ละราย
- สหกรณ์ตีราคาสินค้าคงเหลือตามราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่คาดว่าจะได้รับ แล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า โดยคำนวณราคาทุน ตามวิธีเข้าก่อนออกก่อน
- ค่าเสื่อมราคาอาคาร และอุปกรณ์ คำนวณโดยวิธีเส้นตรง ในอัตราที่กำหนดไว้ในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ยกเว้นที่ดิน
- เงินลงทุนระยะยาวที่เป็นเงินลงทุนในหลักทรัพย์ที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด แสดงด้วยราคาทุน
- ค่าซ่อมบำรุง ค่าซ่อมแซม รวมทั้งการซื้อแลกเปลี่ยนแทนสำหรับทรัพย์สินรายการย่อย ๆ ถือเป็นค่าใช้จ่ายหักจากรายได้
- ค่าใช้จ่ายรอการตัดบัญชีตัดจ่ายเป็นปี ระยะเวลา 5 ปี
- การต่อเติมหรือเพิ่มเติมอาคารและอุปกรณ์รายใหญ่ ๆ ถือเป็นราคาทุนของทรัพย์สิน

2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยไม่แดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
เงินสด	184.82	11,893.65	6,039.24
เงินฝากธนาคาร			0.00
ออมทรัพย์	136,818.38	921,456.57	529,137.48
รวม	137,003.20	933,350.22	535,176.71

3. ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยไม้แดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
ลูกหนี้เงินกู้	3,000.00	74,750.00	38,875.00
ลูกหนี้การค้า	686,696.76	379,805.87	533,251.32
ลูกหนี้ค่าน้ำนมดิบ	1,344,324.00	1,528,812.50	1,436,568.25
ลูกหนี้อื่น ๆ	23,104.00	30,182.34	26,643.17
รวมลูกหนี้	2,057,124.76	2,013,550.71	2,035,337.74
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	35,890.56	38,254.09	37,072.33
ลูกหนี้สุทธิ	2,021,234.20	1,975,296.62	1,998,265.41

สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้าทั้งจำนวน

สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแยกเป็นสินค้าขาดบัญชี จำนวน 12,071.00 บาทและ
ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้การค้า จำนวน 26,183.09 บาท

4. สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยไม้แดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
ค่าเบี้ยประกันภัยจ่ายล่วงหน้า	0.00	1,031.45	515.73
เงินมัดจำจ่ายล่วงหน้า	0.00	3,103.00	1,551.50
เงินรอเรียกคืน	1,335.00	3,103.00	2,219.00
รวม	1,335.00	4,134.45	2,734.73

5. เงินลงทุนระยะยาว ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยไม้แดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
เงินลงทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาด			
- หุ้นชุมนุมสหกรณ์โคนม			
แห่งประเทศไทย จำกัด	4,769.00	6,209.00	5,489.00
- หุ้นบริษัทนมไทยเดนมาร์ก จำกัด	10,000.00	0.00	5,000.00

6. ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ - สุทธิ ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยไม้แดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
ที่ดิน	50,000.00	191,768.50	120,884.25
อาคารสำนักงาน	278,142.78	37,607.25	157,875.02
อุปกรณ์รวบรวมนํ้านมดิบ	156,542.31	419,301.00	287,921.65
ยานพาหนะ	0.00	11,559.45	5,779.72
เครื่องใช้สำนักงาน	20,509.86	156,371.75	88,440.81
รวม	505,194.95	816,607.95	660,901.45

9. หนี้สินหมุนเวียนอื่น ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยไม้แดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
หุ้นรอขายคืน	27,300.00	0.00	13,650.00
เงินปันผลค้างจ่าย	11,494.00	6,824.67	9,159.34
เงินเฉลี่ยคืนค้างจ่าย	14,306.00	1,073.09	7,689.55
เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ	0.00	750.25	375.13
เงินสมทบประกันสังคมค้างจ่าย	465.00	0.00	232.50
เงินรอขายคืน	950.00	466.00	708.00
ดอกเบี้ยเงินกู้ค้างจ่าย	0.00	12,295.89	6,147.95
พักเงินนำส่ง ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	0.00	21,700.00	10,850.00
เงินรอตรวจสอบ	0.00	41,208.00	20,604.00
รวม	<u>54,515.00</u>	<u>84,317.90</u>	<u>69,416.45</u>

10. หนี้สินระยะยาว ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.		ส. โคนมชัยไม้แดง จก.		สหกรณ์โคนมขนาดกลาง	
	บาท		บาท		บาท	
	ถึงกำหนดชำระ		ถึงกำหนดชำระ		ถึงกำหนดชำระ	
	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี	ภายใน 1 ปี	เกิน 1 ปี
เจ้าหนี้เงินกู้ - กสส.	0.00	0.00	0.00	2,400,000.00	0.00	1,200,000.00
เจ้าหนี้เงินกู้ - มูลนิธิชัยพัฒนา	0.00	0.00	40,308.00	80,616.00	20,154.00	40,308.00
รวม	0.00	0.00	40,308.00	2,480,616.00	20,154.00	1,240,308.00

สหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ระบุว่าปีกู้ยืมจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ จำนวน 2,400,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 1.00 บาท ชำระคืน 9 งวดๆ ละตั้งแต่ 80,000.00-480,000.00 บาท เริ่มชำระหนี้ วันที่ 27 มิถุนายน 2547กำหนดชำระเสร็จสิ้นภายในวันที่ 27 มิถุนายน 2555

11. หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยภูมิแดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
เงินบริจาคเพื่อซื้อคอมพิวเตอร์	38,877.09	0.00	19,438.55
เงินบริจาคเพื่อสร้างสำนักงาน	84,015.00	0.00	42,007.50
เงินรับบริจาค	0.00	1,500.00	750.00
สำรองบำเหน็จพนักงาน	0.00	64,600.00	32,300.00
กองทุนยา	0.00	40,355.00	20,177.50
เงินกองทุนสงเคราะห์พนักงาน	0.00	1,770.70	885.35
รวม	122,892.09	108,225.70	115,558.90

12. ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่น ๆ ประกอบด้วย

	ส. โคนมเพชรบูรณ์ จก.	ส. โคนมชัยภูมิแดง จก.	ส. โคนมขนาดกลาง
	บาท	บาท	บาท
ทุนเพื่อการพัฒนาสหกรณ์	115,800.00	183,500.00	149,650.00
ทุนศึกษาอบรม	55,604.00	12,691.00	34,147.50
ทุนสวัสดิการพนักงาน	10,000.00	0.00	5,000.00
ทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล	0.00	11,100.00	5,550.00
ทุนสาธารณประโยชน์	0.00	10,500.00	5,250.00
ทุนสงเคราะห์พนักงาน	0.00	101,219.62	50,609.81
รวม	181,404.00	319,010.62	250,207.31

		รายการ				
		ยกมาต้นปี 45	สิ้นปี 45		ถัวเฉลี่ย	
1	สินค้าคงเหลือ					
	ส. โคนมเพชรบูรณ์	177,533.50	64,377.27			
	ส. โคนมชัยภูมิ	357,105.52	674,868.81			
	รวม	534,639.02	739,246.08			
	เฉลี่ย	267,319.51	369,623.04		318,471.28	
2	สินทรัพย์ทั้งสิ้น					
	ส. โคนมเพชรบูรณ์	1,848,736.32	2,805,619.62			
	ส. โคนมชัยภูมิ	4,022,519.21	6,606,206.45			
	รวม	5,871,255.53	9,411,826.07			
	เฉลี่ย	2,935,627.77	4,705,913.04		3,820,770.40	
3	ทุนดำเนินงาน					
	ส. โคนมเพชรบูรณ์	1,070,138.92	1,246,372.22			
	ส. โคนมชัยภูมิ	2,566,797.81	2,850,901.13			
	รวม	3,636,936.73	4,097,273.35			
	เฉลี่ย	1,818,468.37	2,048,636.68		1,933,552.52	
รายได้ทั้งสิ้น		ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น				
	ขาย/บริการ	19,106,544.86	ต้นทุน		17,950,387.64	
	รายได้เฉพาะธุรกิจ	201,992.70	ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ		637,173.98	
	รายได้อื่น	18,888.49	ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน		453,709.88	
	รวม	19,327,426.05	รวม		19,041,271.50	
ธุรกิจของสหกรณ์						
	ร้อยละของรายได้	รายได้	ต้นทุน		กำไรขั้นต้น	
สินเชื่อ	ทั้งสิ้น	18,922.76	0.10	7,594.80	0.04	11,327.96
	0.10	100.00		40.14		59.86
จัดหาสินค้ามาจำหน่าย		5,635,198.10	29.49	5,237,589.97	29.18	397,608.13
	29.16	100.00		92.94		7.06
รวบรวมผลผลิต		13,452,424.00	70.41	12,705,202.87	70.78	747,221.13
	69.60	100.00		94.45		5.55
รวม		19,106,544.86	100.00	17,950,387.64	100.00	1,156,157.22

ภาคผนวก ค

ข้อมูลอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ตาราง 35 อัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด
ระหว่างปี 2536 - 2545

ปี พ.ศ.	สมาชิก(คน)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)
2536	145		
2537	145	0	0.00
2538	222	77	53.10
2539	242	20	9.01
2540	219	-23	-9.50
2541	316	97	44.29
2542	110	-206	-65.19
2543	121	11	10.00
2544	59	-62	-51.24
2545	64	5	8.47
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)			-0.13

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง - จำนวนสมาชิกที่ลดลง
 - อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 36 อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545

ปริมาณธุรกิจเฉลี่ยของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด										
ปี พ.ศ.	การรับฝากเงิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ธุรกิจ สินเชื่อ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	จัดหาสินค้ามา จำหน่าย (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมรวม ผลิตผล (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวม (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	0.00		0.00		0.00		0.00		0.00	
2537	0.00		0.00		1,421,492.90		7,424,956.23		8,846,449.13	
2538	50,000.00	0.00	0.00		2,177,785.77	53.20	8,408,183.55	13.24	10,635,969.32	20.23
2539	0.00	0.00	0.00		4,007,425.00	84.01	11,577,918.10	37.70	15,585,343.10	46.53
2540	0.00	0.00	0.00		3,329,733.76	-16.91	9,690,856.00	-16.30	13,020,589.76	-16.46
2541	13,042.95	0.00	0.00		3,540,866.00	6.34	10,545,998.00	8.82	14,099,906.95	8.29
2542	21,947.72	68.27	0.00	0.00	3,533,112.00	-0.22	13,181,311.00	24.99	16,736,370.72	18.70
2543	21,472.77	-2.16	87,000.00	0.00	4,217,405.00	19.37	16,277,725.00	23.49	20,603,602.77	23.11
2544	35,400.00	64.86	176,000.00	102.30	3,941,441.90	-6.54	15,233,847.00	-6.41	19,386,688.90	-5.91
2545	0.00	-100.00	0.00	-100.00	4,171,777.00	5.84	12,288,067.00	-19.34	16,459,844.00	-15.10
รวม	141,863.44	30.97	263,000.00	2.30	30,341,039.33	145.10	104,628,861.88	66.20	135,374,764.65	79.40
เฉลี่ย	28,372.69		131,500.00		3,371,226.59		11,625,429.10		15,041,640.52	
ร้อยละ	0.10		0.19		22.41		77.29		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ) 7.74				1.15		18.14		8.27		9.92

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 37 อัตราการเจริญเติบโตของผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ผลการดำเนินงาน						
ปี พ.ศ.	รายได้ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต	ค่าใช้จ่าย (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต
2536	0.00		0.00		0.00	
2537	10,035,812.18	0.00	9,993,521.49	0.00	42,290.69	
2538	12,091,328.79	20.48	11,862,299.81	18.70	229,028.98	441.56
2539	16,955,805.61	40.23	17,530,821.78	47.79	-575,016.17	-351.07
2540	14,695,548.24	-13.33	14,551,743.25	-16.99	143,804.99	-125.01
2541	15,715,385.65	6.94	15,431,229.52	6.04	284,156.13	97.60
2542	18,398,186.75	17.07	18,071,928.42	17.11	326,258.33	14.82
2543	22,269,102.16	21.04	22,192,979.42	22.80	76,122.74	-76.67
2544	20,450,971.07	-8.16	20,600,982.73	-7.17	-150,011.66	-297.07
2545	17,410,155.78	-14.87	17,338,959.48	-15.83	71,196.30	-147.46
รวม	148,022,296.23	69.40	147,574,465.90	72.44	447,830.33	-443.30
เฉลี่ย	16,446,921.80		16,397,162.88		49,758.93	
ร้อยละ	100		99.70		0.30	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		8.68		9.06		-55.41

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 38 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัดในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545

สินทรัพย์								
ปี	สินทรัพย์	อัตราการ	สินทรัพย์ถาวร	อัตราการ	สินทรัพย์อื่น ๆ	อัตราการ	รวม	อัตราการ
พ.ศ.	หมุนเวียน (บาท)	เจริญเติบโต	(บาท)	เจริญเติบโต	(บาท)	เจริญเติบโต	สินทรัพย์ (บาท)	เจริญเติบโต
2536	0.00		0.00		0.00		-	
2537	875,828.06		384,636.73		157,060.00		1,417,524.79	
2538	1,046,983.69	19.54	1,357,013.06	252.80	169,429.92	7.88	2,573,426.67	81.54
2539	1,044,797.72	-0.21	1,241,188.89	-8.54	107,609.94	-36.49	2,393,596.55	-6.99
2540	1,320,516.86	26.39	1,085,983.27	-12.50	75,915.96	-29.45	2,482,416.09	3.71
2541	1,569,474.81	18.85	915,696.97	-15.68	44,221.98	-41.75	2,529,393.76	1.89
2542	1,785,938.38	13.79	748,311.25	-18.28	34,769.00	-21.38	2,569,018.63	1.57
2543	2,668,110.37	49.40	570,024.79	-23.83	34,769.00	0.00	3,272,904.16	27.40
2544	1,057,705.61	-60.36	745,261.71	30.74	45,769.00	31.64	1,848,736.32	-43.51
2545	2,254,655.67	113.16	505,194.95	-32.21	45,769.00	0.00	2,805,619.62	51.76
รวม	13,624,011.17	180.57	7,553,311.62	172.51	715,313.80	-89.55	21,892,636.59	117.37
เฉลี่ย	1,513,779.02		839,256.85		79,479.31		2,432,515.18	
ร้อยละ	62.23		34.50		3.27		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		22.57		21.56		-11.19		14.67

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 39 อัตราการเจริญเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ปี พ.ศ.	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	หนี้สิน		รวมหนี้สิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
			หนี้สินระยะยาวและ หนี้สินอื่น ๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต		
2536	0.00		0.00		0.00	
2537	556,043.42		421,585.61		977,629.03	-
2538	821,052.74	47.66	906,529.59	115.03	1,727,582.33	76.71
2539	1,546,255.45	88.33	586,739.93	-35.28	2,132,995.38	23.47
2540	1,769,347.34	14.43	262,072.59	-55.33	2,031,419.93	-4.76
2541	1,599,974.51	-9.57	63,732.27	-75.68	1,663,706.78	-18.10
2542	1,351,021.18	-15.56	76,631.11	20.24	1,427,652.29	-14.19
2543	1,843,871.94	36.48	119,564.14	56.03	1,963,436.08	37.53
2544	739,720.31	-59.88	38,877.09	-67.48	778,597.40	-60.35
2545	1,436,355.31	94.18	122,892.09	216.10	1,559,247.40	100.26
รวม	11,663,642.20	196.05	2,598,624.42	173.62	14,262,266.62	140.57
เฉลี่ย	1,295,960.24		288,736.05		1,584,696.29	
ร้อยละ	81.78		18.22		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		24.51		21.70		17.57

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 40 อัตราการเจริญเติบโตของทุนของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ทุนของสหกรณ์										
ปี พ.ศ.	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนสำรองและ ทุนอื่น ๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	กำไรสะสม (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	กำไร/ขาดทุน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมทุนสหกรณ์ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	0.00		0.00		0.00		0.00		0.00	
2537	108,200.00		289,405.07		0.00	0.00	42,290.69		439,895.76	
2538	192,960.00	78.34	423,855.36	46.46	0.00	0.00	229,028.98	441.56	845,844.34	92.28
2539	308,100.00	59.67	527,517.34	24.46	0.00	0.00	-575,016.17	-351.07	260,601.17	-69.19
2540	354,690.00	15.12	9,000.00	-98.29	-56,498.83	0.00	143,804.99	125.01	450,996.16	73.06
2541	489,590.00	38.03	91,940.85	921.57	0.00	0.00	284,156.13	97.60	865,686.98	91.95
2542	462,030.00	-5.63	353,078.01	284.03	0.00	0.00	326,258.33	14.82	1,141,366.34	31.85
2543	636,790.00	37.82	596,555.34	68.96	0.00	0.00	76,122.74	-76.67	1,309,468.08	14.73
2544	440,870.00	-30.77	779,280.58	30.63	0.00	0.00	-150,011.66	-297.07	1,070,138.92	-18.28
2545	545,907.00	23.82	629,268.92	-19.25	0.00	0.00	71,196.30	147.46	1,246,372.22	16.47
รวม	3,539,137.00	216.42	3,699,901.47	1,258.55	-56,498.83	0.00	447,830.33	101.64	7,630,369.97	232.87
เฉลี่ย	393,237.44		411,100.16		0.00		49,758.93		847,818.89	
ร้อยละ	46.38		48.49		0.00		5.87		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย(ร้อยละ) 27.05				157.32		0.00		12.71		29.11

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 41 อัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัดระหว่างปี 2536 - 2545

ทุนดำเนินงาน						
ปี พ.ศ.	หนี้สิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนของสหกรณ์ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนดำเนินงาน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	0.00		0.00		0.00	
2537	977,629.03		439,895.76		1,417,524.79	
2538	1,727,582.33	76.71	845,844.34	92.28	2,573,426.67	81.54
2539	2,132,995.38	23.47	260,601.17	-69.19	2,393,596.55	-6.99
2540	2,031,419.93	-4.76	450,996.16	73.06	2,482,416.09	3.71
2541	1,663,706.78	-18.10	865,686.98	91.95	2,529,393.76	1.89
2542	1,427,652.29	-14.19	1,141,366.34	31.85	2,569,018.63	1.57
2543	1,963,436.08	37.53	1,309,468.08	14.73	3,272,904.16	27.40
2544	778,597.40	-60.35	1,070,138.92	-18.28	1,848,736.32	-43.51
2545	1,559,247.40	100.26	1,246,372.22	16.47	2,805,619.62	51.76
รวม	14,262,266.62	140.57	7,630,369.97	232.87	21,892,636.59	117.37
เฉลี่ย	1,584,696.29		847,818.89		2,432,515.18	
ร้อยละ	65.15		34.85		100.00	
อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)		17.57		29.11		14.67

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ภาคผนวก ง

ข้อมูลอัตราการเจริญเติบโตของสหกรณ์ชัยไม้แดง จำกัด

ตาราง 42 อัตราการเจริญเติบโตของจำนวนสมาชิกสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด
ระหว่างปี 2536 -2545

ปี พ.ศ.	สมาชิก (คน)	การเปลี่ยนแปลง (คน)	อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)
2536	66		
2537	66	0	0.00
2538	66	0	0.00
2539	66	0	0.00
2540	66	0	0.00
2541	69	3	4.55
2542	67	-2	-2.90
2543	75	8	11.94
2544	61	-14	-18.67
2545	65	4	6.56
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)			0.16

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง - จำนวนสมาชิกที่ลดลง
- อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 43 อัตราการเจริญเติบโตของปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ข้าวไม่แดง จำกัด ในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 - 2545

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ข้าวไม่แดง จำกัด										
ปี พ.ศ.	การรับฝากเงิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ธุรกิจ สินเชื่อ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโตจำหน่าย	จัดหาสินค้ามา (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมรวม ผลิตผล (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวม (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	0.00		0.00		1,944,684.00		4,803,025.24		6,747,709.24	
2537	8,500.00		0.00		2,013,854.00	3.56	4,959,666.97	3.26	6,982,020.97	3.47
2538	8,657.00	1.85	0.00		2,083,370.00	3.45	4,600,398.31	-7.24	6,692,425.31	-4.15
2539	1,313.51	-84.83	0.00		1,849,791.04	-11.21	4,250,890.10	-7.60	6,101,994.65	-8.82
2540	1,356.82	3.30	0.00		1,829,247.50	-1.11	4,119,723.65	-3.09	5,950,327.97	-2.49
2541	1,407.82	3.76	122,000.00		2,638,762.05	44.25	5,718,136.84	38.80	8,480,306.71	42.52
2542	10,670.60	657.95	200,840.00	64.62	3,790,140.54	43.63	8,920,914.95	56.01	12,922,566.09	52.38
2543	80,977.08	658.88	620,000.00	208.70	5,606,885.00	47.93	10,714,270.15	20.10	17,022,132.23	31.72
2544	69,772.35	-13.84	620,000.00	0.00	5,691,800.00	1.51	10,536,564.13	-1.66	16,918,136.48	-0.61
2545	85,333.44	22.30	2,242,650.00	261.72	7,098,619.20	24.72	13,009,831.34	23.47	22,436,433.98	32.62
รวม	267,988.62	1,249.37	3,805,490.00	535.04	34,547,153.33	156.74	71,633,421.68	122.06	110,254,053.63	146.65
เฉลี่ย	29,776.51		761,098.00		3,454,715.33		7,163,342.17		11,025,405.36	
ร้อยละ	0.24		3.45		31.34		64.97		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		156.17		133.76		17.42		13.56		16.29

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 44 อัตราการเจริญเติบโตของผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ผลการดำเนินงาน						
ปี พ.ศ.	รายได้ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต	ค่าใช้จ่าย (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต	กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (บาท)	อัตราการเจริญเติบโต
2536	7,417,761.11		7,304,630.73		113,130.38	
2537	7,656,286.30	3.22	7,739,117.20	5.95	-82,830.90	-173.22
2538	7,395,433.19	-3.41	7,182,196.47	-7.20	213,236.72	357.44
2539	6,675,749.96	-9.73	6,874,103.35	-4.29	-198,353.39	-193.02
2540	6,586,818.92	-1.33	6,566,057.70	-4.48	20,761.22	110.47
2541	9,244,553.06	40.35	9,252,917.94	40.92	-8,364.88	-140.29
2542	14,132,803.53	52.88	13,533,792.38	46.27	599,011.15	7,261.03
2543	17,895,739.42	26.63	17,237,599.59	27.37	658,139.83	9.87
2544	17,730,974.38	-0.92	17,218,502.20	-0.11	512,472.18	-22.13
2545	21,244,696.31	19.82	20,743,583.50	20.47	501,112.81	-2.22
รวม	115,980,816.18	127.49	113,652,501.06	124.90	2,328,315.12	7,207.93
เฉลี่ย	11,598,081.62		11,365,250.11		232,831.51	
ร้อยละ	100		97.99		2.01	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		14.17		13.88		800.88

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 45 อัตราการเจริญเติบโตของสินทรัพย์ของสหกรณ์โคนมชัยไม่แดง จำกัดในจังหวัดเพชรบูรณ์ ระหว่างปี 2536 -2545

สินทรัพย์								
ปี พ.ศ.	สินทรัพย์ หมุนเวียน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	สินทรัพย์ถาวร (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	สินทรัพย์อื่นๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวม สินทรัพย์ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	790,860.95		426,419.99		5,000.00		1,222,280.94	
2537	521,489.11	-34.06	610,831.63	43.25	5,000.00	0.00	1,137,320.74	-6.95
2538	555,600.45	6.54	507,753.68	-16.88	112,647.20	2,152.94	1,176,001.33	3.40
2539	426,812.44	-23.18	414,853.25	-18.30	102,935.40	-8.62	944,601.09	-19.68
2540	939,310.38	120.08	405,406.25	-2.28	71,723.60	-30.32	1,416,440.23	49.95
2541	1,120,916.21	19.33	371,886.75	-8.27	86,139.20	20.10	1,578,942.16	11.47
2542	2,429,755.08	116.77	963,892.07	159.19	82,874.35	-3.79	3,476,521.50	120.18
2543	3,318,115.81	36.56	917,554.47	-4.81	92,702.50	11.86	4,328,372.78	24.50
2544	2,961,601.39	-10.74	901,346.17	-1.77	159,571.65	72.13	4,022,519.21	-7.07
2545	3,606,744.10	21.78	816,607.95	-9.40	2,182,854.40	1,267.95	6,606,206.45	64.23
รวม	16,671,205.92	253.08	6,336,552.21	140.74	2,901,448.30	3,482.25	25,909,206.43	240.04
เฉลี่ย	1,667,120.59		633,655.22		290,144.83		2,590,920.64	
ร้อยละ	64.34		24.46		11.20		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		28.12		15.64		386.92		26.67

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 46 อัตราการเจริญเติบโตของหนี้สินของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

หนี้สิน						
ปี พ.ศ.	หนี้สินหมุนเวียน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	หนี้สินระยะยาวและ หนี้สินอื่น ๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมหนี้สิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	684,049.46		102,659.29		786,708.75	
2537	456,452.66	-33.27	309,926.79	201.90	766,379.45	-2.58
2538	404,274.03	-11.43	165,159.29	-46.71	569,433.32	-25.70
2539	452,431.43	11.91	0.00	-100.00	452,431.43	-20.55
2540	869,329.35	92.15	18,360.00	100.00	887,689.35	96.20
2541	998,279.27	14.83	47,264.96	157.43	1,045,544.23	17.78
2542	1,415,567.54	41.80	872,034.88	1,744.99	2,287,602.42	118.80
2543	1,750,229.57	23.64	250,151.34	-71.31	2,000,380.91	-12.56
2544	1,229,498.95	-29.75	226,222.45	-9.57	1,455,721.40	-27.23
2545	1,166,463.62	-5.13	2,588,841.70	1,044.38	3,755,305.32	157.97
รวม	9,426,575.88	104.75	4,580,620.70	3,021.11	14,007,196.58	302.14
เฉลี่ย	942,657.59		458,062.07		1,400,719.66	
ร้อยละ	67.30		32.70		100	
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย(ร้อยละ)		11.64		335.68		33.57

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 47 อัตราการเจริญเติบโตของทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และอื่นๆ ของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ทุนของสหกรณ์									
ปี พ.ศ.	ทุนเรือนหุ้น (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนสำรองและ ทุนอื่น ๆ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	กำไรสะสม (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	กำไร/ขาดทุน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	รวมทุนสหกรณ์ (บาท)
2536	38,370.00		284,071.81		0.00		113,130.38		435,572.19
2537	56,570.00	47.43	0.00		397,202.19	0.00	-82,830.90	-173.22	370,941.29
2538	78,960.00	39.58	0.00		314,371.29	-0.21	213,236.72	357.44	606,568.01
2539	99,430.00	25.92	591,093.05		0.00	0.00	-198,353.39	-193.02	492,169.66
2540	115,250.00	15.91	392,739.66	-33.56	0.00	0.00	20,761.22	110.47	528,750.88
2541	129,210.00	12.11	412,552.81	5.04	0.00	0.00	-8,364.88	-140.29	533,397.93
2542	185,720.00	43.74	404,187.93	-2.03	0.00	0.00	599,011.15	7,261.02	1,188,919.08
2543	264,360.00	42.34	1,405,492.04	247.73	0.00	0.00	658,139.83	9.87	2,327,991.87
2544	319,484.00	20.85	1,734,841.63	23.43	0.00	0.00	512,472.18	-22.13	2,566,797.81
2545	482,414.00	51.00	1,867,374.32	7.64	0.00	0.00	501,112.81	-2.22	2,850,901.13
รวม	1,769,768.00	298.89	7,092,353.25	248.27	711,573.48	-0.21	2,328,315.12	7,207.92	11,902,009.85
เฉลี่ย	176,976.80		709,235.33		71,157.35		232,831.51		1,190,200.99
ร้อยละ	14.87		59.59		5.98		19.56		100
อัตราการเจริญเติบโตเฉลี่ย (ร้อยละ)		33.21		41.38		-0.21		800.88	

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ตาราง 48 อัตราการเจริญเติบโตของทุนดำเนินงานของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ทุนดำเนินงาน						
ปี พ.ศ.	หนี้สิน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนสหกรณ์ (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต	ทุนดำเนินงาน (บาท)	อัตราการ เจริญเติบโต
2536	786,708.75		435,572.19		1,222,280.94	
2537	766,379.45	-2.58	370,941.29	-14.84	1,137,320.74	-6.95
2538	569,433.32	-25.70	606,568.01	63.52	1,176,001.33	3.40
2539	452,431.43	-20.55	492,169.66	-18.86	944,601.09	-19.68
2540	887,689.35	96.20	528,750.88	7.43	1,416,440.23	49.95
2541	1,045,544.23	17.78	533,397.93	0.88	1,578,942.16	11.47
2542	2,287,602.42	118.80	1,188,919.08	122.90	3,476,521.50	120.18
2543	2,000,380.91	-12.56	2,327,991.87	95.81	4,328,372.78	24.50
2544	1,455,721.40	-27.23	2,566,797.81	10.26	4,022,519.21	-7.07
2545	3,755,305.32	157.97	2,850,901.13	11.07	6,606,206.45	64.23
รวม	14,007,196.58	302.14	11,902,009.85	278.16	25,909,206.43	240.04
เฉลี่ย	1,400,719.66		1,190,200.99		2,590,920.64	
ร้อยละ	54.06		45.94		100.00	
อัตราการเจริญเติบโต (ร้อยละ)		33.57		30.91		26.67

หมายเหตุ : ตัวเลขที่ติดลบ หมายถึง อัตราการเจริญเติบโตลดลง

ภาคผนวก จ

ข้อมูลของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2536 - 2545

สรุปฐานะการเงินของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ปี พ.ศ.	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
ส/ทหมุนเวียน	0.00	875,828.06	1,046,983.69	1,044,797.72	1,320,516.86	1,569,474.81	1,785,938.38	2,668,110.37	1,057,705.61	2,254,655.67
ส/ทถาวร	0.00	384,636.73	1,357,013.06	1,241,188.89	1,085,983.27	915,696.97	748,311.25	570,024.79	745,261.71	505,194.95
ส/ทอื่น	0.00	157,060.00	169,429.92	107,609.94	75,915.96	44,221.98	34,769.00	34,769.00	45,769.00	45,769.00
รวม	0.00	1,417,524.79	2,573,426.67	2,393,596.55	2,482,416.09	2,529,393.76	2,569,018.63	3,272,904.16	1,848,736.32	2,805,619.62
หนี้สินและทุน										
หนี้สินหมุนเวียน	0.00	556,043.42	821,052.74	1,546,255.45	1,769,347.34	1,599,974.51	1,351,021.18	1,843,871.94	739,720.31	1,436,355.31
หนี้สินระยะยาว/อื่น	0.00	421,585.61	906,529.59	586,739.93	262,072.59	63,732.27	76,631.11	119,564.14	38,877.09	122,892.09
รวมหนี้สิน	0.00	977,629.03	1,727,582.33	2,132,995.38	2,031,419.93	1,663,706.78	1,427,652.29	1,963,436.08	778,597.40	1,559,247.40
ทุนเรือนหุ้น	0.00	108,200.00	192,960.00	308,100.00	354,690.00	489,590.00	462,030.00	636,790.00	440,870.00	545,907.00
สำรอง/ทุนอื่น	0.00	289,405.07	423,855.36	527,517.34	9,000.00	91,940.85	353,078.01	596,555.34	779,280.58	629,268.92
กำไรสะสม	0.00	0.00	0.00	0.00	-56,498.83	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กำไร(ขาดทุน)	0.00	42,290.69	229,028.98	-575,016.17	143,804.99	284,156.13	326,258.33	76,122.74	-150,011.66	71,196.30
รวมทุน	0.00	439,895.76	845,844.34	260,601.17	450,996.16	865,686.98	1,141,366.34	1,309,468.08	1,070,138.92	1,246,372.22
ทุนดำเนินงาน	0.00	1,417,524.79	2,573,426.67	2,393,596.55	2,482,416.09	2,529,393.76	2,569,018.63	3,272,904.16	1,848,736.32	2,805,619.62

สรุปฐานะการเงินของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด

ปี พ.ศ.	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
สินทรัพย์										
ส/ทหมุนเวียน	790,860.95	521,489.11	555,600.45	426,812.44	939,310.38	1,120,916.21	2,429,755.08	3,318,115.81	2,961,601.39	3,606,744.10
ส/ทถาวร	426,419.99	610,831.63	507,753.68	414,853.25	405,406.25	371,886.75	963,892.07	917,554.47	901,346.17	816,607.95
ส/ทอื่น	5,000.00	5,000.00	112,647.20	102,935.40	71,723.60	86,139.20	82,874.35	92,702.50	159,571.65	2,182,854.40
รวม	1,222,280.94	1,137,320.74	1,176,001.33	944,601.09	1,416,440.23	1,578,942.16	3,476,521.50	4,328,372.78	4,022,519.21	6,606,206.45
หนี้สินและทุน										
หนี้สินหมุนเวียน	684,049.46	456,452.66	404,274.03	452,431.43	869,329.35	998,279.27	1,415,567.54	1,750,229.57	1,229,498.95	1,166,463.62
หนี้สินระยะยาว/อื่น	102,659.29	309,926.79	165,159.29	0.00	18,360.00	47,264.96	872,034.88	250,151.34	226,222.45	2,588,841.70
รวมหนี้สิน	786,708.75	766,379.45	569,433.32	452,431.43	887,689.35	1,045,544.23	2,287,602.42	2,000,380.91	1,455,721.40	3,755,305.32
ทุนเรือนหุ้น	38,370.00	56,570.00	78,960.00	99,430.00	115,250.00	129,210.00	185,720.00	264,360.00	319,484.00	482,414.00
สำรอง/ทุนอื่น	284,071.81	0.00	0.00	591,093.05	392,739.66	412,552.81	404,187.93	1,405,492.04	1,734,841.63	1,867,374.32
กำไรสะสม		397,202.19	314,371.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กำไร (ขาดทุน)	113,130.38	-82,830.90	213,236.72	-198,353.39	20,761.22	-8,364.88	599,011.15	658,139.83	512,472.18	501,112.81
รวมทุน	435,572.19	370,941.29	606,568.01	492,169.66	528,750.88	533,397.93	1,188,919.08	2,327,991.87	2,566,797.81	2,850,901.13
ทุนดำเนินงาน	1,222,280.94	1,137,320.74	1,176,001.33	944,601.09	1,416,440.23	1,578,942.16	3,476,521.50	4,328,372.78	4,022,519.21	6,606,206.45

สรุปฐานะการเงินสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำกัด

ปี พ.ศ.	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545
สินทรัพย์										
ส/ทหมุนเวียน	790,860.95	698,658.59	801,292.07	735,805.08	1,129,913.62	1,345,195.51	2,107,846.73	2,993,113.09	2,009,653.50	2,930,699.89
ส/ทถาวร	426,419.99	497,734.18	932,383.37	828,021.07	745,694.76	643,791.86	856,101.66	743,789.63	823,303.94	660,901.45
ส/ทอื่น	5,000.00	81,030.00	141,038.56	105,272.67	73,819.78	65,180.59	58,821.68	63,735.75	102,670.33	1,114,311.70
รวม	1,222,280.94	1,277,422.77	1,874,714.00	1,669,098.82	1,949,428.16	2,054,167.96	3,022,770.07	3,800,638.47	2,935,627.77	4,705,913.04
หนี้สินและทุน										
หนี้สินหมุนเวียน	684,049.46	506,248.04	612,663.39	999,343.44	1,319,338.35	1,299,126.89	1,383,294.36	1,797,050.76	984,609.63	1,301,409.47
หนี้สินระยะยาว/อื่น	102,659.29	365,756.20	535,844.44	293,369.97	140,216.30	55,498.62	474,333.00	184,857.74	132,549.77	1,355,866.90
รวมหนี้สิน	786,708.75	872,004.24	1,148,507.83	1,292,713.41	1,459,554.65	1,354,625.51	1,857,627.36	1,981,908.50	1,117,159.40	2,657,276.37
ทุนเรือนหุ้น	38,370.00	82,385.00	135,960.00	203,765.00	234,970.00	309,400.00	323,875.00	450,575.00	380,177.00	514,160.50
สำรอง/ทุนอื่น	284,071.81	144,702.54	211,927.68	559,305.18	200,869.82	252,246.82	378,632.97	1,001,023.68	1,257,061.12	1,248,321.61
กำไรสะสม	0.00	198,601.10	157,185.64	0.00	-28,249.42	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
กำไร (ขาดทุน)	113,130.38	-20,270.11	221,132.85	-386,684.77	82,283.11	137,895.63	462,634.74	367,131.29	181,230.25	286,154.56
รวมทุน	435,572.19	405,418.53	726,206.17	376,385.41	489,873.51	699,542.45	1,165,142.71	1,818,729.97	1,818,468.37	2,048,636.67
ทุนดำเนินงาน	1,222,280.94	1,277,422.77	1,874,714.00	1,669,098.82	1,949,428.16	2,054,167.96	3,022,770.07	3,800,638.47	2,935,627.77	4,705,913.04

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์

พ.ศ.	การรับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้า	รวบรวมผลิตผล
2536	0.00	0.00	1,944,684.00	4,803,025.24
2537	4,250.00	0.00	1,717,673.45	6,192,311.60
2538	29,328.50	0.00	2,130,577.89	6,504,290.92
2539	656.76	0.00	2,928,608.02	7,914,404.10
2540	678.41	0.00	2,579,490.62	6,905,289.83
2541	7,225.38	61,000.00	3,089,814.03	8,132,067.42
2542	16,309.16	100,420.00	3,661,626.27	11,051,112.97
2543	51,224.92	353,500.00	4,912,145.00	13,495,997.58
2544	52,586.18	398,000.00	4,816,620.95	12,885,205.56
2545	42,666.72	1,121,325.00	5,635,198.10	12,648,949.17

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมชัยไม้แดง จำกัด

พ.ศ.	การรับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้า	รวบรวมผลผลิต
2536	0.00	0.00	1,944,684.00	4,803,025.24
2537	8,500.00	0.00	2,013,854.00	4,959,666.97
2538	8,657.00	0.00	2,083,370.00	4,600,398.31
2539	1,313.51	0.00	1,849,791.04	4,250,890.10
2540	1,356.82	0.00	1,829,247.50	4,119,723.65
2541	1,407.82	122,000.00	2,638,762.05	5,718,136.84
2542	10,670.60	200,840.00	3,790,140.54	8,920,914.95
2543	80,977.08	620,000.00	5,606,885.00	10,714,270.15
2544	69,772.35	620,000.00	5,691,800.00	10,536,564.13
2545	85,333.44	2,242,650.00	7,098,619.20	13,009,831.34

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

พ.ศ.	การรับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้า	รวบรวมผลผลิต
2536	0.00	0.00	0.00	0.00
2537	0.00	0.00	1,421,492.90	7,424,956.23
2538	50,000.00	0.00	2,177,785.77	8,408,183.55
2539	0.00	0.00	4,007,425.00	11,577,918.10
2540	0.00	0.00	3,329,733.76	9,690,856.00
2541	13,042.95	0.00	3,540,866.00	10,545,998.00
2542	21,942.77	0.00	3,533,112.00	13,181,311.00
2543	21,472.77	87,000.00	4,217,405.00	16,277,725.00
2544	35,400.00	176,000.00	3,941,441.90	15,233,847.00
2545	0.00	0.00	4,171,777.00	12,288,067.00

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 -2545

ปริมาณธุรกิจ	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
การรับฝากเงิน	0.00	4,250.00	29,328.50	656.76	678.41	7,225.38	16,309.16	51,224.92	52,586.18	42,666.72	204,926.03
ให้เงินกู้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	61,000.00	100,420.00	353,500.00	398,000.00	1,121,325.00	2,034,245.00
จัดหาสินค้า	1,944,684.00	1,717,673.45	2,130,577.89	2,928,608.02	2,579,490.62	3,089,814.03	3,661,626.27	4,912,145.00	4,816,620.95	5,635,198.10	33,416,438.33
รวบรวมผลผลิต	4,803,025.24	6,192,311.60	6,504,290.92	7,914,404.10	6,905,289.83	8,132,067.42	11,051,112.97	13,495,997.58	12,885,205.56	12,648,949.17	90,532,654.39
ให้บริการ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	6,747,709.24	7,914,235.05	8,664,197.31	10,843,668.88	9,485,458.86	11,290,106.83	14,829,468.40	18,812,867.50	18,152,412.69	19,448,138.99	126,188,263.72

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด ระหว่างปี 2536 - 2545

ปริมาณธุรกิจ	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
การรับฝากเงิน	0.00	0.00	50,000.00	0.00	0.00	13,042.95	21,947.72	21,472.77	35,400.00	0.00	141,863.44
ให้เงินกู้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	87,000.00	176,000.00	0.00	263,000.00
จัดหาสินค้า	0.00	1,421,492.90	2,177,785.77	4,007,425.00	3,329,733.76	3,540,866.00	3,533,112.00	4,217,405.00	3,941,441.90	4,171,777.00	30,341,039.33
รวบรวมผลผลิต	0.00	7,424,956.23	8,408,183.55	11,577,918.10	9,690,856.00	10,545,998.00	13,181,311.00	16,277,725.00	15,233,847.00	12,288,067.00	104,628,861.88
ให้บริการ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	0.00	8,846,449.13	10,635,969.32	15,585,343.10	13,020,589.76	14,099,906.95	16,736,370.72	20,603,602.77	19,386,688.90	16,459,844.00	135,374,764.65

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด ระหว่างปี 2536 -2545

ปริมาณธุรกิจ	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542	2543	2544	2545	รวม
การรับฝากเงิน	0.00	8,500.00	8,657.00	1,313.51	1,356.82	1,407.82	10,670.60	80,977.08	69,772.35	85,333.44	267,988.62
ให้เงินกู้	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	122,000.00	200,840.00	620,000.00	620,000.00	2,242,650.00	3,805,490.00
จัดหาสินค้า	1,944,684.00	2,013,854.00	2,083,370.00	1,849,791.04	1,829,247.50	2,638,762.05	3,790,140.54	5,606,885.00	5,691,800.00	7,098,619.20	34,547,153.33
รวบรวมผลผลิต	4,803,025.24	4,959,666.97	4,600,398.31	4,250,890.10	4,119,723.65	5,718,136.84	8,920,914.95	10,714,270.15	10,536,564.13	13,009,831.34	71,633,421.68
ให้บริการ	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	6,747,709.24	6,982,020.97	6,692,425.31	6,101,994.65	5,950,327.97	8,480,306.71	12,922,566.09	17,022,132.23	16,918,136.48	22,436,433.98	110,254,053.63

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ระยะเวลา 10 ปี (2536-2545)

สหกรณ์โคนมขนาดกลาง ในจังหวัดเพชรบูรณ์

ปี พ.ศ.	รายได้	ร้อยละ	คชจ	ร้อยละ	กำไรขาดทุน	ร้อยละ
2536	7,417,761.11	100	7,304,630.73	98.47	113,130.38	1.53
2537	8,846,049.24	100	8,866,319.35	100.23	-20,270.11	-0.23
2538	9,743,380.99	100	9,522,248.14	97.73	221,132.85	2.27
2539	11,815,777.79	100	12,202,462.56	103.27	-386,684.77	-3.27
2540	10,641,183.58	100	10,558,900.47	99.23	82,283.11	0.77
2541	12,479,969.36	100	12,342,073.73	98.90	137,895.63	1.10
2542	16,265,495.14	100	15,802,860.40	97.16	462,634.74	2.84
2543	20,082,420.79	100	19,715,289.50	98.17	367,131.29	1.83
2544	19,090,972.72	100	18,909,742.47	99.05	181,230.25	0.95
2545	19,327,426.05	100	19,041,271.49	98.52	286,154.56	1.48
รวม	135,710,436.77	100	134,265,798.84	990.73	1,444,637.93	9.27
เฉลี่ย	13,571,043.68	100	13,426,579.88	99.07	144,463.79	0.93

สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

ปี พ.ศ.	รายได้	ร้อยละ	คชง	ร้อยละ	กำไรขาดทุน	ร้อยละ
2536	0.00		0.00		0.00	
2537	10,035,812.18	100	9,993,521.49	99.58	42,290.69	0.42
2538	12,091,328.79	100	11,862,299.81	98.11	229,028.98	1.89
2539	16,955,805.61	100	17,530,821.78	103.39	-575,016.17	-3.39
2540	14,695,548.24	100	14,551,743.25	99.02	143,804.99	0.98
2541	15,715,385.65	100	15,431,229.52	98.19	284,156.13	1.81
2542	18,398,186.75	100	18,071,928.42	98.23	326,258.33	1.77
2543	22,269,102.16	100	22,192,979.42	99.66	76,122.74	0.34
2544	20,450,971.07	100	20,600,982.73	100.73	-150,011.66	-0.73
2545	17,410,155.78	100	17,338,959.48	99.59	71,196.30	0.41
รวม	148,022,296.23	100	147,574,465.90	896.50	447,830.33	3.50
เฉลี่ย	16,446,921.80		16,397,162.88	99.61	49,758.93	0.39

สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด

ปี พ.ศ.	รายได้	ร้อยละ	คชง	ร้อยละ	กำไรขาดทุน	ร้อยละ
2536	7,417,761.11	100	7,304,630.73	98.47	113,130.38	1.53
2537	7,656,286.30	100	7,739,117.20	101.08	-82,830.90	-1.08
2538	7,395,433.19	100	7,182,196.47	97.12	213,236.72	2.88
2539	6,675,749.96	100	6,874,103.35	102.97	-198,353.39	-2.97
2540	6,586,818.92	100	6,566,057.70	99.68	20,761.22	0.32
2541	9,244,553.06	100	9,252,917.94	100.09	-8,364.88	-0.09
2542	14,132,803.53	100	13,533,792.38	95.76	599,011.15	4.24
2543	17,895,739.42	100	17,237,599.59	96.32	658,139.83	3.68
2544	17,730,974.38	100	17,218,502.20	97.11	512,472.18	2.89
2545	21,244,696.31	100	20,743,583.50	97.64	501,112.81	2.36
รวม	115,980,816.18	100	113,652,501.06	986.25	2,328,315.12	13.75
เฉลี่ย	11,598,081.62	100	11,365,250.11	98.63	232,831.51	1.37

แบบสอบถามสำหรับสมาชิกสหกรณ์

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนม

☐ สหกรณ์โคนมชัยบาดาล จำกัด ☐ สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

.....

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปวางแผน พัฒนา แก้ไขปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงต่อไป ข้อมูลที่ได้จะถูกนำเสนอในภาพรวม ความคิดเห็นที่ท่านเสนอจะถูกปิดเป็นความลับ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ให้เติมเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงหน้าข้อความตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 สถานภาพ
 ☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง/ม่าย
- 1.4 ระดับการศึกษา
 ☐ ต่ำกว่า - ป. 4 ☐ สูงกว่า ป.4 - ม.ศ.5/ม.6
 ☐ สูงกว่า ม.ศ.5/ม.6 - ระดับอนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี / สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
- 1.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ปี
- 1.6 เริ่มเลี้ยงโคนมครั้งแรกจำนวนตัว ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น.....บาท
- 1.7 ในปัจจุบันจำนวนโคนมที่เลี้ยง.....ตัว
- 1.8 จำนวนพื้นที่ (ไร่) ที่เลี้ยงโคนม.....ไร่
- 1.9 จำนวนแปลงหญ้า.....ไร่
- 1.10 จำนวนแรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม.....คน
- 1.11 ปริมาณน้ำนมที่ผลิตได้เฉลี่ยต่อวัน.....กิโลกรัม
- 1.12 ราคาน้ำนมโดยเฉลี่ยกิโลกรัมละ.....บาท

1.13 รายได้ที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

1.14 ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโคนมเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสหกรณ์โคนม

กรณาระบุตัวเลข 1,2,3... เรียงลำดับตามความสำคัญจากมากไปหาน้อย

2.1 ปัญหาในการทำธุรกิจรวบรวมนํ้านมดิบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์รับซื้อนํ้านมดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด
- () 2. สถานที่เก็บรวบรวมนํ้านมดิบของสหกรณ์ไม่มีความสะดวก
- () 3. สมาชิกไม่ได้รับข่าวสารข้อมูลจากสหกรณ์
- () 4. นํ้านมดิบของสมาชิก(บางคน)มีสิ่งเจือปนและไม่ได้คุณภาพ
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.2 ปัญหาในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ของสหกรณ์ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ไม่จัดหาสินค้าที่สมาชิกต้องการมาจำหน่าย
- () 2. สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายไม่มีคุณภาพ
- () 3. สมาชิกส่วนใหญ่ไม่นิยมซื้อสินค้าสหกรณ์
- () 4. ราคาสินค้าที่สหกรณ์จัดจำหน่ายมีราคาสูงกว่าท้องตลาด
- () 5. สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.3 ปัญหาด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. การให้บริการ ฝาก – ถอนของสมาชิกจากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว
- () 2. สมาชิกขาดความเชื่อถือ ในความมั่นคงของสหกรณ์
- () 3. สมาชิกมีรายได้ไม่เพียงพอที่จะเก็บออมกับสหกรณ์
- () 4. มีธนาคารพาณิชย์ในบริเวณใกล้เคียงกับสหกรณ์
- () 5. อื่นๆ ระบุ

2.4 ปัญหาด้านธุรกิจสินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สมาชิกนำเงินกู้ไปใช้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์
- () 2. เงินกู้ที่สมาชิกกู้ไปไม่ก่อให้เกิดรายได้
- () 3. สมาชิกไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดระยะเวลา
- () 4. อื่น ๆ

2.5 ปัญหาที่สมาชิกพบในการใช้บริการ (ผสมเทียม ดูแลรักษาโรค โคนมของสมาชิก ฯลฯ) คือ (ตอบได้ มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมาก ไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ ผู้ทำหน้าที่ผสมเทียมและดูแลรักษาโรค โคนมของสหกรณ์
- () 2. เจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ที่คอยให้บริการแก่สมาชิกมีจำนวนน้อย
- () 3. เจ้าหน้าที่ของรัฐยังทำงานในระบบราชการ (ทำงานเฉพาะในเวลาราชการ)
- () 4. ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการค่อนข้างสูง
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.6 ท่านสมาชิกสหกรณ์คิดว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจการให้บริการรักษาโรค และผสมเทียมเพราะเหตุใด คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมาก ไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. เป็นหน้าที่หลักของสหกรณ์ที่ควรจะทำให้บริการสมาชิก
- () 2. สมาชิกจะมีเจ้าหน้าที่ดูแลอย่างสม่ำเสมอ ใกล้ชิด
- () 3. สมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็ว ตลอดเวลา
- () 4. สมาชิกเสียค่าใช้จ่ายในการใช้บริการค่อนข้างต่ำ
- () 5. อื่น ๆ

2.7 ปัญหาด้านการตลาด (น้ำมันดิบ) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมาก ไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด
- () 2. สหกรณ์ควรจะได้รับซื้อน้ำมันดิบด้วยเงินสด
- () 3. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ
- () 4. คุณภาพน้ำมันดิบของสมาชิกไม่ได้คุณภาพ ต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.7 ปัญหาด้านเงินลงทุน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สมาชิกขาดแคลนเงินลงทุน
- () 2. เงินกู้มีอัตราดอกเบี้ยสูง
- () 3. ระยะการส่งชำระหนี้สั้น
- () 4. สมาชิกบางคนไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนดเวลา
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.9 ปัญหาด้านความรู้และเทคโนโลยีของสมาชิก คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมาก ไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ให้ความรู้ หรือฝึกอบรมแก่สมาชิกน้อย
- () 2. สมาชิกมีประสบการณ์ในการจัดการฟาร์มน้อย
- () 3. สมาชิกขาดเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยและจำเป็นต่อการเลี้ยง ไก่ ไก่
- () 4. สมาชิกต้องการความเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่มีความรู้ด้านการผสมเทียม การดูแล ไก่
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.10 ปัญหาด้านการผลิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง ไก่ ไก่มีราคาสูง
- () 2. สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคในการเลี้ยง ไก่ ไก่ / ไร่นา ไก่
- () 3. สมาชิกขาดการปรับปรุงพันธุ์ ไก่
- () 4. สมาชิกขาดความรู้ ในการบริหารจัดการฟาร์ม ไก่ ไก่ที่ทันสมัย
- () 5. สมาชิกขาดแคลนเงินทุนในการเลี้ยง ไก่
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.11 ปัญหาการเลี้ยง ไก่ ไก่ของสมาชิก คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยระบุ 1,2,3.....)

- () 1. ไก่ ไก่มีราคาแพง
- () 2. ค่าใช้จ่ายในการผสมเทียมมีราคาค่อนข้างสูง
- () 3. ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง ไก่ ไก่มีราคาแพง
- () 4. สมาชิกไม่มีที่ดินสำหรับปลูกหญ้าเป็นอาหารสำหรับ ไก่
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.12 ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีน้อย
- () 2. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเลี้ยงโคนม การผสมเทียมไว้บริการ
- () 3. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ขาดความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์
- () 4. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน
- () 5. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่ให้ข้อมูลข่าวสารแก่สมาชิก
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.13 ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. คณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยมีความรู้ด้านการบริหารงานจัดการสหกรณ์
- () 2. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความรู้ด้านธุรกิจของสหกรณ์
- () 3. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน
- () 4. คณะกรรมการบางท่านขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน
- () 5. คณะกรรมการบางท่านขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.14 ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่ายจัดการ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายจัดการ (เจ้าหน้าที่) และสมาชิก
- () 2. ฝ่ายจัดการ ไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ
- () 3. สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับฝ่ายจัดการ
- () 4. สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธา ฝ่ายจัดการ
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

3. ข้อเสนอแนะ/อื่น ๆ

- 3.1
- 3.2
- 3.3
- 3.4

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการสหกรณ์

แบบสอบถามสำหรับคณะกรรมการสหกรณ์

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนม

☐ สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด

☐ สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปวางแผน พัฒนา แก้ไขปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงต่อไป ข้อมูลที่ได้จะถูกนำเสนอในภาพรวม ความคิดเห็นที่ท่านเสนอจะถูกปิดเป็นความลับ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง

2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ให้เติมเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงหน้าข้อความตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 สถานภาพ
☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง/ม่าย
- 1.4 ระดับการศึกษา
☐ ต่ำกว่า ป.4 ☐ สูงกว่า ป.4 - ม.ศ.5/ม.6
☐ สูงกว่า ม.ศ.5/ม.6 - ระดับอนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี / สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
- 1.5 ระยะเวลาการเป็นคณะกรรมการสหกรณ์ปี (นับรวมกันทั้งหมด)
- 1.6 เริ่มเลี้ยงโคนมครั้งแรกจำนวน.....ตัว ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น.....บาท
- 1.7 ในปัจจุบันเลี้ยงโคนมจำนวน.....ตัว
- 1.8 จำนวนพื้นที่(โรงเรือน)ที่เลี้ยงวัว.....ไร่
- 1.9 จำนวนแรงงานที่ใช้เลี้ยงโคนม.....คน
- 1.10 จำนวนแปลงหญ้า.....ไร่
- 1.11 ปริมาณน้ำนมที่ผลิตได้เฉลี่ยต่อวัน.....กิโลกรัม
- 1.12 ราคาน้ำนมโดยเฉลี่ยกิโลกรัมละ.....บาท
- 1.13 รายได้ที่ได้รับเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท
- 1.14 ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง โคนมเฉลี่ยต่อเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสหกรณ์โคนม

กรณาระบุตัวเลข 1,2,3... เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

2.1 ปัญหาในการทำธุรกิจรวบรวมนํ้านมดิบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์กำหนดราคานํ้านมดิบต่ำกว่าท้องตลาด
- () 2. สหกรณ์รวบรวมนํ้านมดิบจากสมาชิกได้น้อย
- () 3. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับรวบรวมนํ้านมดิบไม่เพียงพอ
- () 4. สหกรณ์มีสถานที่เก็บรวบรวมนํ้านมดิบจากสมาชิก ไม่สะดวก
- () 5. สหกรณ์ไม่ได้บริการข่าวสารข้อมูลให้แก่สมาชิก
- () 6. นํ้านมดิบของสมาชิกมีสิ่งเจือปน ไม่ได้คุณภาพ
- () 7. อื่นๆ ระบุ.....

2.2 ปัญหาในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์มีรายได้นอกจากการจำหน่ายสินค้าน้อย
- () 2. สหกรณ์ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบ
- () 3. สหกรณ์จำหน่ายสินค้าไม่ตรงความต้องการของสมาชิก
- () 4. สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก
- () 5. สหกรณ์จำหน่ายสินค้าในราคาที่สูงกว่าท้องตลาด
- () 6. สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายบางชนิด เก่า ชำรุด เสื่อมคุณภาพ
- () 7. อื่นๆ ระบุ.....

2.3 ปัญหาด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ได้รับเงินฝากจากสมาชิกน้อย
- () 2. สหกรณ์ไม่สามารถให้บริการ รับฝาก – ถอน ได้สะดวก รวดเร็ว
- () 3. สหกรณ์ขาดความเชื่อถือ ความมั่นคง ของฐานะการเงิน
- () 4. อื่นๆ ระบุ

2.4 ปัญหาด้านธุรกิจสินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3...)

- () 1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ
- () 2. สหกรณ์ไม่สามารถติดตาม ทวงถาม การชำระหนี้จากสมาชิก
- () 3. สหกรณ์ให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง
- () 4. สหกรณ์ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติ(สหกรณ์เก็บหนี้ได้ช้ากว่ากำหนด)
- () 5. อื่น ๆ

2.5 ท่านคิดว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจการให้บริการรักษาโรค และผสมเทียมเพราะ เหตุใดคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. เป็นหน้าที่ของสหกรณ์ที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิก
- () 2. สหกรณ์สามารถจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการสมาชิกได้
- () 3. สมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็ว และเป็นธรรม
- () 4. สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรค ผสมเทียมที่มีราคายุติธรรม
- () 5. สหกรณ์จะมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการ
- () 6. อื่น ๆ

2.6 ปัญหาด้านการตลาด (น้ำมันดิบ) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด
- () 2. สหกรณ์มีศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบอยู่ไกล ไม่สะดวกในการรวบรวมน้ำมันดิบ
- () 3. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ
- () 4. สหกรณ์ไม่สามารถรับซื้อน้ำมันดิบที่มีคุณภาพ ต่ำกว่ามาตรฐาน
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.7 ปัญหาด้านเงินลงทุน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3...)

- () 1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิกทันตามความต้องการ
- () 2. สหกรณ์ให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยสูง
- () 3. สหกรณ์ไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้จากสมาชิกตรงตามกำหนดเวลา
- () 4. อื่นๆ ระบุ.....

2.8 ปัญหาด้านความรู้และเทคโนโลยีของสมาชิก คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ยังให้ความรู้แก่สมาชิกน้อย
- () 2. สหกรณ์ขาดการให้ข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัยแก่สมาชิก
- () 3. สหกรณ์ไม่ได้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาไว้บริการแก่สมาชิก
- () 4. สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการผสมเทียม การดูแลโคนม มาบริการสมาชิก
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.9 ปัญหาด้านการผลิต (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายในการรวบรวมนํ้านมดิบค่อนข้างสูง
- () 2. สหกรณ์รวบรวมปริมาณนํ้านมดิบได้น้อย
- () 3. คุณภาพนํ้านมดิบที่สหกรณ์รวบรวมจากสมาชิกควรจะมีคุณภาพสูงกว่ามาตรฐาน
- () 4. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกปรับปรุงพันธุ์โคนม
- () 5. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้ ในการบริหารจัดการฟาร์มโคนมที่ทันสมัย
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.10 ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีน้อย
- () 2. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเลี้ยงโคนม การผสมเทียมไว้บริการ
- () 3. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจของ สหกรณ์
- () 4. สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแล รักษา ผสมเทียม โคนม ฯไว้บริการ สมาชิก
- () 5. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดการให้บริการแก่สมาชิกด้วยความเต็มใจ
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.11 ปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการดำเนินการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. คณะกรรมการบางท่านไม่ค่อยมีความรู้ด้านการบริหารงานจัดการสหกรณ์
- () 2. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความรู้ด้านธุรกิจของสหกรณ์
- () 3. คณะกรรมการบางท่านไม่มีความโปร่งใสในการดำเนินงาน
- () 4. คณะกรรมการบางท่านขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน
- () 5. คณะกรรมการบางท่านขาดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2. 12 ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่ายจัดการ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับ ความสำคัญจากมากไปหา น้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายจัดการ (เจ้าหน้าที่) และสมาชิก
- () 2. ฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ
- () 3. สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์
- () 4. สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธา ฝ่ายจัดการ
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- 3.1.....
- 3.2.....
- 3.3.....
- 3.4.....
- 3.5.....

แบบสอบถามสำหรับฝ่ายจัดการ

เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนม

☐ สหกรณ์โคนมชัยภูมิ จำกัด

☐ สหกรณ์โคนมเพชรบูรณ์ จำกัด

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อที่จะนำไปวางแผน พัฒนา แก้ไขปัญหาและอุปสรรคของสหกรณ์โคนมขนาดกลางในจังหวัดเพชรบูรณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริงต่อไป ข้อมูลที่ได้จะถูกนำเสนอในภาพรวม ความคิดเห็นที่ท่านเสนอจะถูกปิดเป็นความลับ ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ให้เติมเครื่องหมาย / ลงใน () และเติมข้อความในช่องว่างตามความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

กรุณาทำเครื่องหมาย (/) ลงหน้าข้อความตามความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุ.....ปี
- 1.3 สถานภาพ
☐ โสด ☐ สมรส ☐ หย่าร้าง/ม่าย
- 1.4 ระดับการศึกษา
☐ ต่ำกว่า - ป.4 ☐ สูงกว่า ป. 4 - ม.ศ.5/ม.6
☐ สูงกว่า ม.ศ.5/ม.6 -ระดับอนุปริญญา ☐ ปริญญาตรี / สูงกว่าปริญญาตรีขึ้นไป
- 1.5 ระยะเวลาการทำงานในสหกรณ์ปี
- 1.6 ครั้งแรกเข้าทำงานกับสหกรณ์ในตำแหน่ง.....อัตราเงินเดือน.....บาท
- 1.7 ปัจจุบันทำงานกับสหกรณ์ในตำแหน่ง.....อัตราเงินเดือน.....บาท

ตอนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับสหกรณ์โคนม

กรุณา ระบุตัวเลข 1,2,3... เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

2.1 ปัญหาในการทำธุรกิจรวบรวมนํ้านมดิบ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. ราคานํ้านมดิบที่สหกรณ์รับซื้อจากสมาชิกกำหนดไว้ราคาต่ำกว่าท้องตลาด
- () 2. สมาชิกนำนํ้านมดิบมาขายให้สหกรณ์น้อย
- () 3. อุปกรณ์สำหรับรวบรวมนํ้านมดิบของสหกรณ์มีไม่เพียงพอ
- () 4. สถานที่เก็บรวบรวมนํ้านมดิบจากสมาชิกของสหกรณ์ไม่สะดวก
- () 5. สหกรณ์ไม่ให้บริการข่าวสารข้อมูลให้แก่สมาชิก
- () 6. นํ้านมดิบของสมาชิกมีสิ่งเจือปน ไม่ได้มาตรฐาน
- () 7. อื่นๆ ระบุ.....

2.2 ปัญหาในการทำธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายของสหกรณ์ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์น้อย
- () 2. สหกรณ์ขาดการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบ
- () 3. สหกรณ์ไม่ได้สำรวจความต้องการของสมาชิก
- () 4. สถานที่จัดจำหน่ายสินค้าของสหกรณ์ไม่เหมาะสม คับแคบ ไม่สะดวก
- () 5. ราคาสินค้าที่สหกรณ์จัดจำหน่ายมีราคาสูงกว่าท้องตลาด
- () 6. สินค้าที่สหกรณ์นำมาจำหน่ายไม่มีคุณภาพ เก่า ชำรุด เสื่อมคุณภาพ
- () 7. อื่นๆ ระบุ.....

2.3 ปัญหาด้านการรับฝากเงินจากสมาชิก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สมาชิกไม่นิยมนำเงินมาฝากกับสหกรณ์
- () 2. การให้บริการ รับฝาก – ถอน ไม่ได้รับความสะดวก รวดเร็ว
- () 3. สมาชิกไม่แน่ใจในความมั่นคงของสหกรณ์
- () 4. อาคาร และสถานที่ตั้งสหกรณ์ไม่เหมาะสม
- () 5. อื่นๆ ระบุ

2.4 ปัญหาด้านธุรกิจสินเชื่อ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3..)

- () 1. สหกรณ์มีเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอ
- () 2. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาแหล่งเงินทุนให้สมาชิกได้รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ
- () 3. สหกรณ์ไม่สามารถติดตาม ทวงถาม การชำระหนี้จากสมาชิก
- () 4. สหกรณ์ให้เงินกู้ในอัตราดอกเบี้ยสูง
- () 5. สหกรณ์ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เนื่องจากเกิดภัยธรรมชาติ
- () 6. อื่น ๆ

2.5 ท่านคิดว่าสหกรณ์ควรทำธุรกิจการให้บริการรักษาโรค และผสมเทียมเพราะ เหตุใดคือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมาก ไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. เป็นหน้าที่ของสหกรณ์ที่จะต้องให้บริการแก่สมาชิก
- () 2. สหกรณ์สามารถจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยมาให้บริการสมาชิกได้
- () 3. สมาชิกจะได้รับบริการที่รวดเร็ว และ เป็นธรรม
- () 4. สมาชิกจะเสียค่าบริการรักษาโรค ผสมเทียมที่มีราคายุติธรรม
- () 5. สหกรณ์จะมีรายได้จากธุรกิจการให้บริการ
- () 6. อื่น ๆ

2.6 ปัญหาด้านการตลาด (น้ำมันดิบ) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์รับซื้อน้ำมันดิบในราคาที่ต่ำกว่าท้องตลาด
- () 2. สหกรณ์มีศูนย์รวบรวมน้ำมันดิบอยู่ไกล ไม่สะดวกในการรวบรวมน้ำมันดิบ
- () 3. สหกรณ์มีอุปกรณ์สำหรับเก็บรวบรวมน้ำมันดิบไม่เพียงพอ
- () 4. สหกรณ์ไม่สามารถรับซื้อน้ำมันดิบที่มีคุณภาพ ต่ำกว่ามาตรฐาน
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.6 ปัญหาด้านเงินลงทุน คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อยระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาเงินทุนให้สมาชิกทันตามความต้องการ
- () 2. สหกรณ์ไม่สามารถจัดหาปริมาณเงินทุนให้สมาชิกได้เพียงพอตรงตามความต้องการ
- () 3. สหกรณ์ให้สมาชิกกู้เงินในอัตราดอกเบี้ยสูง
- () 4. สหกรณ์ไม่ได้รับชำระคืนเงินกู้จากสมาชิกตรงตามกำหนดเวลา
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.8 ปัญหาด้านความรู้และเทคโนโลยีของสมาชิก คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับ

ความสำคัญจาก มากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. สหกรณ์ยังให้ความรู้แก่สมาชิกน้อย
- () 2. สหกรณ์ขาดการให้ข้อมูล ข่าวสารที่ทันสมัยแก่สมาชิก
- () 3. สหกรณ์ไม่ได้จัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยจำเป็นต่อการเลี้ยงโคนมมาไว้บริการแก่สมาชิก
- () 4. สหกรณ์ควรมีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ด้านการผสมเทียม การดูแลโคนม มาบริการสมาชิก
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

2.9 ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดยเรียงลำดับความสำคัญจาก

มากไปหาน้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีน้อย
- () 2. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ไม่มีความรู้เกี่ยวกับเลี้ยงโคนม การผสมเทียมไว้บริการ
- () 3. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการดำเนิน ธุรกิจของสหกรณ์
- () 4. สหกรณ์ไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เกี่ยวกับการดูแล รักษา ผสมเทียม โคนม ฯไว้บริการ สมาชิก
- () 5. เจ้าหน้าที่สหกรณ์ยังขาดการให้บริการแก่สมาชิกด้วยความเต็มใจ
- () 6. อื่นๆ ระบุ.....

2.10 ปัญหาด้านความร่วมมือระหว่างสมาชิกกับฝ่ายจัดการ คือ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดย

เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหา น้อย ระบุ 1,2,3.....)

- () 1. ขาดการประสานงานที่ดีระหว่างฝ่ายจัดการ (เจ้าหน้าที่) และสมาชิก
- () 2. ฝ่ายจัดการไม่ได้ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้สมาชิกรับทราบ
- () 3. สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์
- () 4. สมาชิกไม่มีความเลื่อมใส ศรัทธา ฝ่ายจัดการ
- () 5. อื่นๆ ระบุ.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

- 3.1.....
- 3.2.....
- 3.3
- 3.4.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวสุวรรณี ไทยเจริญสุข

เกิดเมื่อ

25 สิงหาคม 2505

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2525	มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 25327	ประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค(การบัญชี) วิทยาลัยอาชีวศึกษานนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2533	ศิลปศาสตรบัณฑิต(การจัดการทั่วไป) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2541	อนุปริญญาวิทยาศาสตร์(คอมพิวเตอร์) สถาบันราชภัฏธนบุรี กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	บริหารธุรกิจบัณฑิต(การบัญชี) สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา กรุงเทพมหานคร

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2533 - 2535	เจ้าพนักงานธุรการ 2 โรงพยาบาลเจริญกรุงประชารักษ์ สำนักงาน แพทย์ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2535 - 2537	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี 3 สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ เพชรบูรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ. 2537 - 2546	นักวิชาการตรวจสอบบัญชี 4- 6ว สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ ส่วนกลาง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
พ.ศ. 2546 – ปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 6ว หน่วยตรวจสอบภายใน สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี